

**ROZPORZĄDZENIE**  
**MINISTRA FINANSÓW I GOSPODARKI<sup>1)</sup>**

z dnia ... r.

**w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych<sup>2), 3), 4),</sup>**

5)

Na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418, z późn. zm.<sup>6)</sup>) zarządza się, co następuje:

- 
- <sup>1)</sup> Minister Finansów i Gospodarki kieruje działem administracji rządowej – budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów i Gospodarki (Dz. U. z 2025 r. poz. 997).
  - <sup>2)</sup> Niniejsze rozporządzenie zostanie notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu .... pod numerem ....., zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz.U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), które wdraża dyrektywę (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (ujednolicenie) (Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 1).
  - <sup>3)</sup> Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1275 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 2024/1275 z 08.05.2024).
  - <sup>4)</sup> Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2413 z dnia 18 października 2023 r. zmieniającą dyrektywę (UE) 2018/2001, rozporządzenie (UE) 2018/1999 i dyrektywę 98/70/WE w odniesieniu do promowania energii ze źródeł odnawialnych oraz uchylającą dyrektywę Rady (UE) 2015/652 (Dz.U. UE L z 31.10.2023).
  - <sup>5)</sup> Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1309 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów wdrażania gigabitowych sieci łączności elektronicznej, zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/2120 i uchylające dyrektywę 2014/61/UE (akt w sprawie infrastruktury gigabitowej) (Dz. Urz. UE L, 2024/1309, 8.5.2024), zmienione sprostowaniem (Dz.U. L, 2024/90315, 24.5.2024).
  - <sup>6)</sup> Zmiany tej ustawy zostały ogłoszone w Dzienniku Ustaw z 2025 r. pod poz. 1080, 1535 oraz 1847.

## DZIAŁ I

### Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i związane z nimi urządzenia budowlane oraz ich usytuowanie na działce budowlanej, a także warunki techniczne użytkowania budynków mieszkalnych.

§ 2. 1. Przepisy działów I–XI rozporządzenia stosuje się przy projektowaniu, budowie i przebudowie oraz przy zmianie sposobu użytkowania budynku lub jego części, zgodnie z ich przeznaczeniem, oraz budowli nadziemnej i podziemnej spełniających funkcje użytkowe budynku, a także do związanego z nimi urządzenia budowlanego, z uwzględnieniem § 134 ust. 10, § 146 ust. 9 oraz § 217 ust. 5.

2. Przepisy działu XII rozporządzenia stosuje się przy użytkowaniu budynku mieszkalnego.

3. W przypadku rozbudowy, nadbudowy i przebudowy oraz przy zmianie sposobu użytkowania budynku, a także związanego z nim urządzenia budowlanego, przepisy rozporządzenia stosuje się w stosunku do części rozbudowywanej, nadbudowywanej i przebudowywanej lub podlegającej zmianie sposobu użytkowania, z uwzględnieniem § 217 ust. 6.

§ 3. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) aneks kuchenny – część pomieszczenia mieszkalnego służąca do przygotowywania posiłków;
- 2) antresola – górną część pomieszczenia lub lokalu znajdującą się na przedzielającym je stropie pośrednim, niezamkniętą przegrodami budowlanymi od strony wnętrza, z którego jest wydzielona, dostępną z dolnego poziomu pomieszczenia i powiązaną z nim funkcjonalnie, przy czym:
  - a) powierzchnia użytkowa antresoli, a w przypadku więcej niż jednej - łączna powierzchnia użytkowa tych antresol, nie może przekraczać 50 % powierzchni użytkowej pomieszczenia lub lokalu, z którego została wydzielona,
  - b) dopuszcza się podział przestrzeni pod antresolą na osobne pomieszczenia,
  - c) dopuszcza się sytuowanie na antresoli pomieszczenia higienicznosanitarnego lub zespołu takich pomieszczeń o łącznej powierzchni użytkowej nie większej niż 10 m<sup>2</sup>;

- 3) budynek koszarowy – budynek zamieszkania zbiorowego przeznaczony do okresowego pobytu żołnierzy, na terenie zamkniętym określonym decyzją Ministra Obrony Narodowej;
- 4) część podziemna budynku – kondygnacja podziemna lub część kondygnacji budynku, która jest zagłębiona poniżej poziomu przylegającego do niej terenu o więcej niż połowę jej wysokości w świetle; do części podziemnej budynku stanowiącą część kondygnacji stosuje się przepisy jak dla kondygnacji podziemnej, jeżeli część ta jest oddzielona od części nadziemnej elementami oddzielenia przeciwpożarowego;
- 5) element doświetlający – umieszczoną w przegrodzie budowlanej, w tym w ścianie lub w dachu, nieotwieralną przezroczystą powierzchnię szklaną lub przegrodę przezroczystą zapewniającą naturalne oświetlenie pomieszczenia, z wyjątkiem wypełnienia ściany z luksferów oraz cegieł i pustaków szklanych, która nie może być wykorzystywana do wentylacji;
- 6) kondygnacja – poziomą część budynku, zawartą pomiędzy powierzchnią posadzki na stropie lub najwyższej położonej warstwy podłogowej na gruncie a powierzchnią posadzki na stropie lub warstwy osłaniającej izolację cieplną stropu, znajdującego się nad tą częścią budynku, przy czym za kondygnację uważa się także poddasze z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi oraz poziomą część budynku stanowiącą przestrzeń na urządzenia techniczne, mającą średnią wysokość w świetle większą niż 2 m; za kondygnację nie uznaje się antresoli oraz nadbudówki ponad dachem, takiej jak maszynownia dźwigu, obudowa centrali wentylacyjnej i klimatyzacyjnej, wyjście z klatki schodowej, kotłownia lub inne pomieszczenia techniczne;
- 7) kondygnacja nadziemna – kondygnację nadziemną w rozumieniu art. 2 pkt 34 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, 1907 i 1940 oraz z 2025 r. poz. 527, 680, 1668 i 1847 oraz z 2026 r. poz. 24);
- 8) kondygnacja podziemna – kondygnację niebędącą kondygnacją nadziemną;
- 9) kubatura brutto budynku – sumę kubatury brutto wszystkich kondygnacji, stanowiącą iloczyn powierzchni całkowitej, mierzonej po zewnętrznym obrysie przegród zewnętrznych i wysokości kondygnacji brutto, albo między podłogą na stropie lub warstwą wyrównawczą na gruncie a górną powierzchnią podłogi bądź warstwy osłaniającej izolację cieplną stropu nad najwyższą kondygnacją, przy czym do kubatury brutto budynku:
  - a) wlicza się kubaturę poddasza nieużytkowego,

- b) nie wlicza się kubatury przejścia, prześwitu i przejazdu bramowego, fundamentu, kanału i studzienki instalacyjnej, studzienki przy piwnicznym oknie lub elemencie doświetlającym, zewnętrznych schodów, rampy, pochylni, gzymsu, daszku, osłony oraz komina lub attyki ponad płaszczyznę dachu, przekrytej części zewnętrznej budynku, takiej jak: loggia, podcień, ganek, krużganek, weranda, a także kubatury balkonu i tarasu;
- 10) lokal mieszkalny – wydzielone trwałymi ścianami w obrębie budynku pomieszczenie lub zespół pomieszczeń mieszkalnych, przeznaczonych na stały pobyt ludzi, wraz z pomieszczeniem pomocniczym lub zespołem takich pomieszczeń, które łącznie służą zaspokajaniu ich potrzeb mieszkaniowych;
- 11) lokal użytkowy – jedno pomieszczenie lub zespół pomieszczeń, wydzielone stałymi przegrodami budowlanymi, niebędące lokalem mieszkalnym, pomieszczeniem technicznym albo pomieszczeniem gospodarczym;
- 12) piwnica – pomieszczenie gospodarcze, pomieszczenie techniczne lub zespół tych pomieszczeń, w których poziom podłogi co najmniej z jednej strony tej piwnicy znajduje się poniżej poziomu przylegającego terenu, a także część podziemną budynku obejmującą takie pomieszczenia;
- 13) pomieszczenie gospodarcze – pomieszczenie znajdujące się poza lokalem mieszkalnym lub lokalem użytkowym, służące do przechowywania przedmiotów, produktów spożywczych użytkowników budynku, materiałów lub sprzętu związanego z obsługą budynku, a także opału lub odpadów stałych;
- 14) pomieszczenie higienicznosanitarne – łaźnię, saunę, natrysk, łazienkę, ustęp, umywalnię, szatnię, przebieralnię, pralnię, pomieszczenie higieny osobistej, pomieszczenie dostosowane i przeznaczone wyłącznie do karmienia i przewijania dzieci, pomieszczenie przeznaczone do przewijania dorosłych osób ze szczególnymi potrzebami oraz pomieszczenie służące do odkażania, oczyszczania oraz suszenia odzieży lub obuwia, a także przechowywania sprzętu do utrzymania czystości;
- 15) pomieszczenie mieszkalne – pokój w lokalu mieszkalnym oraz w budynku zamieszkania zbiorowego;
- 16) pomieszczenie pomocnicze – pomieszczenie znajdujące się w obrębie lokalu mieszkalnego lub lokalu użytkowego służące do celów komunikacji wewnętrznej, higienicznosanitarnych, przygotowywania posiłków, z wyjątkiem kuchni zakładu żywienia zbiorowego, a także do przechowywania ubrań, przedmiotów oraz żywności;

- 17) pomieszczenie techniczne – pomieszczenie przeznaczone dla urządzeń służących do funkcjonowania i obsługi technicznej budynku lub jego otoczenia;
- 18) powierzchnia wewnętrzna:
  - a) budynku – sumę powierzchni wszystkich kondygnacji budynku, mierzoną po wewnętrznym obrysie przegród zewnętrznych budynku w poziomie podłogi, bez pomniejszenia o powierzchnię przekroju poziomego konstrukcji i przegród wewnętrznych, jeżeli występują one na tych kondygnacjach, a także z powiększeniem o powierzchnię antresoli;
  - b) lokalu mieszkalnego – powierzchnię mierzoną w poziomie podłogi po wewnętrznym obrysie przegród wydzielających lokal mieszkalny z pozostałych części budynku bądź kondygnacji, bez pomniejszenia o powierzchnię przekroju poziomego konstrukcji i przegród wewnętrznych, a także z powiększeniem o powierzchnię antresoli;
- 19) poziom terenu – przyjętą rzędną projektowanego lub urządzonego terenu w danym miejscu działki budowlanej;
- 20) publicznie dostępny plac – ogólnodostępny teren służący rekreacji, komunikacji, pełniący także funkcję reprezentacyjną, przeznaczony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego jako teren placu lub rynku, lub jako teren komunikacji drogowej publicznej, a w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – jako użytek gruntowy oznaczony w ewidencji gruntów i budynków jako tereny rekreacyjno-wypoczynkowe lub jako droga, oznaczone odpowiednio symbolem: Bz lub dr;
- 21) suterena – kondygnację budynku lub jej część zawierającą pomieszczenia, w której poziom podłogi w części lub całości znajduje się poniżej poziomu projektowanego lub urządzonego terenu, lecz co najmniej od strony jednej ściany z oknem lub elementem doświetlającym poziom podłogi znajduje się nie więcej niż 0,9 m poniżej poziomu terenu przylegającego do tej strony budynku;
- 22) system automatyki i sterowania - system umożliwiający:
  - a) ciągle monitorowanie, rejestrowanie, analizowanie i dostosowywanie zużycia energii,
  - b) analizę porównawczą efektywności energetycznej budynku, wykrywanie utraty efektywności instalacji budynku oraz uzyskanie informacji o możliwościach poprawy efektywności energetycznej,

- c) komunikację oraz interoperacyjność z połączonymi instalacjami budynku i innymi urządzeniami wewnątrz budynku;
- 23) zabudowa śródmiejska – zabudowę zlokalizowaną w obszarze zabudowy śródmiejskiej, o którym mowa w art. 2 pkt 23 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

§ 4. Stosowanie przepisów rozporządzenia wymaga uwzględnienia zasad wiedzy technicznej, w tym w szczególności zawartych w Polskich Normach, określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia, w zakresie powołania.

§ 5. Pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi dzielą się na:

- 1) pomieszczenia przeznaczone na stały pobyt ludzi, w których przebywanie tych samych osób w ciągu doby trwa dłużej niż 4 godziny;
- 2) pomieszczenia przeznaczone na czasowy pobyt ludzi, w których przebywanie tych samych osób w ciągu doby trwa od 2 do 4 godzin włącznie.

§ 6. 1. Pomieszczeniem przeznaczonym na pobyt ludzi nie jest pomieszczenie, w którym:

- 1) łączny czas przebywania tej samej osoby jest krótszy niż 2 godziny w ciągu doby, a wykonywana czynność ma charakter dorywczy bądź też praca polega na krótkotrwałym przebywaniu związanym z dozorem, konserwacją maszyn lub urządzeń, utrzymaniem czystości lub porządku;
- 2) ma miejsce proces technologiczny niepozwalający na zapewnienie odpowiednich warunków przebywania osoby stanowiącej jego obsługę, bez zastosowania środków ochrony indywidualnej i zachowania specjalnego reżimu organizacji pracy;
- 3) jest prowadzona hodowla roślin lub chów lub hodowla zwierząt, niezależnie od czasu przebywania w nich osób zajmujących się obsługą.

2. Przepis ust. 1 nie narusza przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 7. Wysokość budynku, służącą do przyporządkowania temu budynkowi odpowiednich warunków rozporządzenia, mierzy się od projektowanego poziomego terenu przy najniższym położonym wejściu do budynku lub jego części, znajdującym się na pierwszej kondygnacji nadziemnej budynku, do górnej powierzchni najwyższej położonego stropu, łącznie z grubością izolacji cieplnej i warstwy ją osłaniającej, bez uwzględniania wyniesionej ponad tę płaszczyznę nadbudówki stanowiącej maszynownię dźwigu lub inne pomieszczenie techniczne oraz obudowy wyjścia z klatki schodowej, albo do najwyższego położonego punktu stropodachu lub

konstrukcji przekrycia budynku znajdującego się bezpośrednio nad pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.

§ 8. 1. W celu określenia warunków technicznych i użytkowych określa się następujący podział budynków na grupy wysokości:

- 1) niskie (N) – do 12 m włącznie nad poziomem przylegającego terenu lub budynki mieszkalne o wysokości do czterech kondygnacji nadziemnych włącznie;
- 2) średniowysokie (SW) – ponad 12 m do 25 m włącznie nad poziomem przylegającego terenu lub budynki mieszkalne o wysokości ponad cztery do dziewięciu kondygnacji nadziemnych włącznie;
- 3) wysokie (W) – ponad 25 m do 55 m włącznie nad poziomem przylegającego terenu lub budynki mieszkalne o wysokości ponad dziewięć do osiemnastu kondygnacji nadziemnych włącznie, z uwzględnieniem pkt 4;
- 4) wysokościowe (WW) – powyżej 55 m nad poziomem przylegającego terenu, niezależnie od liczby kondygnacji.

2. Przy wyznaczaniu kondygnacji nadziemnej, o której mowa w ust. 1, należy określić poziom przylegającego terenu do kondygnacji, poprzez który należy rozumieć projektowany poziom terenu, stanowiący wartość średnią wysokości rzędnych terenu w miejscu jego przylegania do ścian stanowiących przegrody zewnętrzne kondygnacji budynku względem posadzki. Sposób wyznaczania poziomu przylegającego terenu do kondygnacji określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 9. 1. Wymagane w rozporządzeniu wymiary rozumie się jako uzyskane z uwzględnieniem wykończenia powierzchni elementów budynku, a w odniesieniu do szerokości drzwi – jako wymiary w świetle ościeżnicy.

2. Grubość skrzydła drzwi wraz z okuciami, w szczególności klamką, po otwarciu nie może pomniejszać wymiaru szerokości otworu w świetle ościeżnicy.

3. Określoną w rozporządzeniu odległość budynku od innego budynku, urządzenia budowlanego lub granicy działki budowlanej mierzy się w poziomie w miejscu ich najmniejszego oddalenia.

4. Dla budynku istniejącego dopuszcza się przyjmowanie odległości, o której mowa w ust. 3, bez uwzględnienia grubości warstw izolacji cieplnej, tynku lub okładziny zewnętrznej, przy czym nie dotyczy to ściany budynku usytuowanej bezpośrednio przy granicy działki budowlanej.

## DZIAŁ II

### Zabudowa i zagospodarowanie działki budowlanej

#### Rozdział 1

#### Usytuowanie budynku

**§ 10.** 1. Budynek z pomieszczeniem przeznaczonym na pobyt ludzi sytuuje się poza zasięgiem zagrożeń i uciążliwości określonych w przepisach odrębnych, przy czym dopuszcza się sytuowanie budynku w tym zasięgu pod warunkiem zastosowania środków technicznych zmniejszających uciążliwości poniżej poziomu ustalonego w tych przepisach lub zwiększających odporność budynku na te zagrożenia i uciążliwości, jeżeli nie jest to sprzeczne z warunkami ustalonymi dla obszarów ograniczonego użytkowania, określonych w przepisach odrębnych.

2. Do uciążliwości, o których mowa w ust. 1, zalicza się w szczególności:

- 1) szkodliwe promieniowanie i oddziaływanie pól elektromagnetycznych;
- 2) hałas i drgania (wibracje);
- 3) zanieczyszczenie powietrza;
- 4) zanieczyszczenie powierzchni ziemi i wód;
- 5) powodzie i podtopienia;
- 6) osuwiska gruntu, lawiny skalne i śnieżne;
- 7) szkody spowodowane działalnością górniczą.

**§ 11.** 1. Jeżeli z przepisów § 12, § 16, § 20, § 29, § 34-35, § 56 i § 283–285, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i przepisów odrębnych określających dopuszczalne odległości niektórych budowli od budynków nie wynikają inne wymagane odległości, budynek na działce budowlanej sytuuje się w odległości nie mniejszej niż 3 m od granicy tej działki do jego ściany, a w przypadku budynku mieszkalnego wielorodzinnego o wysokości ponad czterech kondygnacji nadziemnych w odległości nie mniejszej niż 4 m, z uwzględnieniem ust. 2.

2. Odległość od granicy działki budowlanej, na której sytuuje się budynek, nie może być mniejsza niż:

- 1) 4 m do zewnętrznej krawędzi okna, drzwi lub elementu doświetlającego w ścianie zwróconej w stronę tej granicy, a w przypadku budynku mieszkalnego wielorodzinnego o wysokości ponad czterech kondygnacji nadziemnych - nie mniejsza niż 5 m;

- 2) 4 m do zewnętrznej krawędzi okna lub elementu doświetlającego umieszczonego w dachu zwróconego w stronę tej granicy;
- 3) 3 m do balkonu w przypadku budynku mieszkalnego wielorodzinnego o wysokości ponad czterech kondygnacji nadziemnych;
- 4) 1,5 m do okapu lub gzymsu zwróconego w stronę tej granicy, a także do balkonu, daszku, galerii, tarasu, schodów zewnętrznych, rampy lub pochylni – z wyjątkiem pochylni przeznaczonej dla osób niepełnosprawnych oraz rampy znajdującej się całkowicie poniżej poziomu otaczającego terenu.

3. Dopuszcza się:

- 1) sytuowanie budynku zwróconego ścianą bez okna, drzwi lub elementu doświetlającego w stronę tej granicy, w odległości nie mniejszej niż 1,5 m od granicy lub bezpośrednio przy tej granicy, jeżeli miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dopuszcza taką możliwość;
- 2) uwzględniając przepisy odrębne oraz przepisy § 12, § 16, § 20, § 29, § 34–35, § 56 i § 283–285, sytuowanie budynku bezpośrednio przy granicy tej działki budowlanej, pod warunkiem, że będzie on przylegał całą długością swojej ściany do ściany budynku istniejącego na sąsiedniej działce oraz jego wysokość będzie zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego albo decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu;
- 3) w zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej, uwzględniając przepisy odrębne oraz przepisy § 12, § 16, § 20, § 29, § 34–35, § 56 i § 283–285:
  - a) sytuowanie budynku ścianą bez okna, drzwi lub elementu doświetlającego bezpośrednio przy granicy tej działki budowlanej lub w odległości mniejszej niż określona w ust. 1, lecz nie mniejszej niż 1,5 m, na działce budowlanej, na której nie ma możliwości wyznaczenia kwadratu o bokach 16 m x 16 m,
  - b) nadbudowę budynku albo nadbudowę budynku wraz z przebudową, usytuowanego w odległości mniejszej niż określona w ust. 1 od granicy tej działki budowlanej, o nie więcej niż jedną kondygnację, przy czym w nadbudowanej ścianie, stanowiącej jedną płaszczyznę ze ścianą istniejącą, zlokalizowanej w odległości mniejszej niż 4 m od granicy, nie może być okna, drzwi lub elementu doświetlającego,
  - c) sytuowanie wolno stojącego budynku gospodarczego lub wolno stojącego garażu o długości nie większej niż 7 m i wysokości nie większej niż 3,5 m bezpośrednio przy

granicy tej działki budowlanej lub w odległości nie mniejszej niż 1,5 m ścianą bez okna, drzwi lub elementu doświetlającego.

4. W przypadku sytuowania, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 i 3, budynku w odległości nie mniejszej niż 1,5 m od granicy działki budowlanej, na której sytuuje się budynek – dopuszcza się okap w odległości nie mniejszej niż 1 m od granicy tej działki.

5. Budynku inwentarskiego lub budynku gospodarczego, uwzględniając przepisy odrębne oraz przepisy § 12, § 56 i § 283–285, nie sytuuje się ścianą z oknem, drzwiami lub elementem doświetlającym w odległości mniejszej niż 8 m od ściany istniejącego na sąsiedniej działce budowlanej budynku mieszkalnego, budynku zamieszkania zbiorowego lub budynku użyteczności publicznej, lub takiego, dla którego istnieje ostateczna decyzja o pozwoleniu na budowę albo zostało dokonane zgłoszenie budowy, do którego organ administracji architektoniczno-budowlanej nie wniósł sprzeciwu, lub zostało wydane zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w art. 30 ust. 5aa ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, z uwzględnieniem ust. 3 pkt 3.

6. Nie ustala się odległości podziemnej części budynku, a także budowli podziemnej spełniającej funkcje użytkowe budynku, znajdujących się całkowicie poniżej poziomu przylegającego terenu, od granicy tej działki budowlanej, o ile nie wynika ona z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu.

7. Zachowanie odległości, o których mowa w ust. 1–6, uwzględniając przepisy odrębne, nie jest wymagane względem tej granicy działki budowlanej, do której przylega:

- 1) teren lub użytek gruntowy oznaczony w ewidencji gruntów i budynków jako droga – dr lub grunt przeznaczony pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych – Tp;
- 2) publicznie dostępny plac.

8. Sposób wyznaczania odległości ściany budynku oraz innych elementów od granicy działki budowlanej określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

9. Budynek produkcyjny lub magazynowy o powierzchni zabudowy przekraczającej 1000 m<sup>2</sup>, uwzględniając przepisy odrębne oraz przepisy § 12, § 56 i § 283–285, należy sytuować ścianą w odległości nie mniejszej niż 30 m od ściany:

- 1) istniejącego na innej działce budowlanej budynku mieszkalnego albo budynku zamieszkania zbiorowego;
- 2) projektowanego na innej działce budowlanej budynku mieszkalnego albo budynku zamieszkania zbiorowego, dla których istnieje ostateczna decyzja o pozwoleniu na

budowę albo zostało dokonane zgłoszenie budowy, do którego organ administracji architektoniczno-budowlanej nie wniósł sprzeciwu lub zostało wydane zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w art. 30 ust. 5aa ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane.

10. Usytuowanie budynku na działce budowlanej w sposób, o którym mowa w ust. 3, powoduje objęcie sąsiedniej działki obszarem oddziaływania obiektu w rozumieniu art. 3 pkt 20 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane.

**§ 12.** 1. Odległość budynku z pomieszczeniem przeznaczonym na stały pobyt ludzi od innych obiektów ma umożliwiać naturalne oświetlenie tego pomieszczenia – co uznaje się za spełnione, jeżeli:

- 1) między ramionami kąta  $60^\circ$ , wyznaczonego w płaszczyźnie poziomej, z wierzchołkiem usytuowanym w zewnętrznym licu ściany na osi okna lub elementu doświetlającego pomieszczenia przesłanianego, którego jedno z ramion odchylone jest od tego lica o kąt nie mniejszy niż  $12^\circ$ , nie znajduje się przesłaniająca część tego samego budynku lub inny obiekt przesłaniający w odległości mniejszej niż:
  - a) wysokość przesłaniania – dla obiektów przesłaniających o wysokości do 35 m,
  - b) 35 m – dla obiektów przesłaniających o wysokości ponad 35 m;
- 2) zostały zachowane warunki, o których mowa w § 53 i § 56.

2. Jeżeli pomiędzy płaszczyznami wyznaczonymi przez ramiona kąta, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, znajdują się obiekty przesłaniające, dopuszcza się spełnienie wymogu sumując kąty, pod warunkiem, że ich łączna wartość wynosi co najmniej  $75^\circ$ .

3. Wysokość przesłaniania, o której mowa w ust. 1 pkt 1, mierzy się od poziomu dolnej krawędzi okna, lecz nie niżej niż na poziomie 85 cm od poziomu powierzchni podłogi pomieszczenia, najniżej położonego okna lub elementu doświetlającego pomieszczenia przesłanianego, do poziomu najwyższej zacieniającej krawędzi obiektu przesłaniającego lub jego przesłaniającej części.

4. Dopuszcza się sytuowanie obiektu przesłaniającego w odległości nie mniejszej niż 10 m od okna lub elementu doświetlającego pomieszczenia przesłanianego, takiego jak maszt, komin, wieża lub inny obiekt budowlany, bez ograniczenia jego wysokości, lecz o szerokości przesłaniającej nie większej niż 3 m, mierząc ją równoległe do płaszczyzny okna lub elementu doświetlającego.

5. Odległości, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mogą być zmniejszone nie więcej niż o połowę w zabudowie śródmiejskiej.

6. Za obiekt przesłaniający nie uznaje się elementów drugorzędnych budynku, znajdujących się w odległości nie większej niż 1,8 m od ściany tego budynku, w szczególności balkonów, loggii, balustrad, gzymsów.

## Rozdział 2

### Dojścia i dojazdy

§ 13. 1. Do działki budowlanej oraz do budynku i urządzenia budowlanego z nim związanego zapewnia się dojście i dojazd umożliwiający dostęp do drogi publicznej, odpowiednie do przeznaczenia i sposobu ich użytkowania oraz wymagań dotyczących ochrony przeciwpożarowej, określonych w przepisach odrębnych.

2. Szerokość dojazdu do działki budowlanej ma być nie mniejsza niż:

- 1) 3 m dla ruchu jednokierunkowego;
- 2) 5 m dla ruchu dwukierunkowego.

3. Szerokość dojścia do działki budowlanej ma być nie mniejsza niż 1,8 m.

4. Szerokość dojazdu do budynku i urządzeń z nim związanych, wymagających dojazdów, ma być nie mniejsza niż 3 m.

5. Dopuszcza się zastosowanie dojścia i dojazdu do działki budowlanej w postaci ciągu pieszo-jezdnego, pod warunkiem, że ma on szerokość nie mniejszą niż 5 m i umożliwia ruch pieszy oraz ruch i postój pojazdów.

6. Dopuszcza się zastosowanie istniejącego i urządzonego dojścia i dojazdu do działki budowlanej w postaci ciągu pieszo-jezdnego, o szerokości nie mniejszej niż 3 m dla ruchu dwukierunkowego, w przypadku budowy, przebudowy lub zmiany sposobu użytkowania:

- 1) jednego budynku mieszkalnego jednorodzinnego;
- 2) budynku rekreacji indywidualnej;
- 3) garażu w zabudowie jednorodzinnej;
- 4) budynku gospodarczego w zabudowie jednorodzinnej lub zagrodowej;
- 5) budynku inwentarskiego w zabudowie zagrodowej.

7. Dopuszcza się zmniejszenie szerokości dojścia do działki budowlanej do 1,2 m, pod warunkiem zaprojektowania miejsc do wymijania się osób ze szczególnymi potrzebami o długości nie mniejszej niż 2 m i szerokości nie mniejszej niż 1,8 m. Odległość między tymi miejscami ma być nie większa niż 25 m oraz umożliwiać wzajemną widoczność osób ze szczególnymi potrzebami i zapewniać optymalny czas oczekiwania na wyminięcie się.

8. Dojście i dojazd do budynku użyteczności publicznej, budynku mieszkalnego wielorodzinnego, budynku zamieszkania zbiorowego, budynku magazynowego lub produkcyjnego, wyposaża się w oświetlenie elektryczne, zapewniające ich bezpieczne użytkowanie po zapadnięciu zmroku.

9. Dojazd oraz ciąg pieszo-jezdny ma mieć nawierzchnię o nośności co najmniej dostosowanej do masy pojazdów, które będą z nich korzystały.

**§ 14. 1.** Do wejścia do budynku mieszkalnego wielorodzinnego, budynku zamieszkania zbiorowego i budynku użyteczności publicznej doprowadza się dojście o nawierzchni twardej i minimalnej szerokości 1,8 m, przy czym co najmniej jedno dojście do wejścia do budynku ma zapewniać dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami do części budynku, z której osoby te mogą korzystać.

2. Dopuszcza się zmniejszenie szerokości dojścia, o którym mowa w ust. 1, do co najmniej 1,2 m, pod warunkiem zaprojektowania miejsc do wymijania się osób ze szczególnymi potrzebami, o długości nie mniejszej niż 2 m i szerokości nie mniejszej niż 1,8 m. Odległość między tymi miejscami ma być nie większa niż 25 m oraz umożliwiać wzajemną widoczność osób ze szczególnymi potrzebami i zapewniać optymalny czas oczekiwania na wyminięcie się.

3. Warunek dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy budynku na terenie zamkniętym, z wyjątkiem budynku użyteczności publicznej.

### Rozdział 3

#### **Stanowiska postojowe i garaże dla samochodów**

**§ 15. 1.** Zagospodarowując działkę budowlaną należy:

- 1) urządzić odpowiednio do jej przeznaczenia i sposobu zabudowy stanowiska postojowe dla samochodów oraz miejsca dla rowerów użytkowników stałych i przebywających okresowo, w tym również stanowiska postojowe dla samochodów, z których korzystają osoby niepełnosprawne;
- 2) zapewnić zgodność z wymaganiami dotyczącymi wyposażenia parkingów przylegających do budynków, o których mowa w art. 12a ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1289, 1853 i 1881).

2. Liczbę i sposób urządzenia stanowisk postojowych dla samochodów oraz miejsc dla rowerów zapewnia się zgodnie z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, z uwzględnieniem potrzebnej liczby stanowisk, z których korzystają osoby niepełnosprawne.

3. Na terenie zamkniętym określonym decyzją Ministra Obrony Narodowej obowiązki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, uznaje się za spełnione, jeżeli infrastruktura ładowania ogranicza się do pojazdów służbowych i urządzeń transportu wewnętrznego. Na terenie określonym w zdaniu pierwszym przepisu ust. 2 nie stosuje się.

**§ 16. 1.** Odległość stanowiska postojowego i zgrupowania stanowisk postojowych, w tym również zadaszonych, oraz otwartego garażu wielopoziomowego od: placu zabaw dla dzieci, boiska dla dzieci lub młodzieży, zwróconego w stronę tego stanowiska okna lub elementu doświetlającego pomieszczenia przeznaczonego na stały pobyt ludzi, zlokalizowanych na wysokości nie wyższej niż 10 m od poziomu terenu, w budynku działalności leczniczej, w budynku oświaty lub wychowania, w budynku mieszkalnym, w budynku zamieszkania zbiorowego, z wyjątkiem: hotelu, motelu, pensjonatu, domu wypoczynkowego, domu wycieczkowego, budynku koszarowego, schroniska młodzieżowego lub schroniska, nie może być mniejsza niż:

- 1) dla samochodów osobowych:
  - a) 7 m – w przypadku stanowiska postojowego i zgrupowania do 10 stanowisk postojowych łącznie,
  - b) 10 m – w przypadku zgrupowania powyżej 10 stanowisk postojowych;
- 2) dla samochodów innych niż samochody osobowe:
  - a) 10 m – w przypadku stanowiska postojowego i zgrupowania do 4 stanowisk postojowych łącznie,
  - b) 20 m – w przypadku zgrupowania powyżej 4 stanowisk postojowych.

2. Stanowisko postojowe, w tym również zadane, lub otwarty garaż wielopoziomowy sytuuje się na działce budowlanej w odległości od granicy tej działki budowlanej nie mniejszej niż:

- 1) dla samochodów osobowych:
  - a) 3 m – w przypadku stanowiska postojowego i zgrupowania do 10 stanowisk postojowych łącznie,
  - b) 6 m – w przypadku zgrupowania powyżej 10 stanowisk postojowych;
- 2) dla samochodów innych niż samochody osobowe:
  - a) 6 m – w przypadku stanowiska postojowego i zgrupowania do 4 stanowisk postojowych łącznie,
  - b) 16 m – w przypadku zgrupowania powyżej 4 stanowisk postojowych.

3. Jeżeli odległość pomiędzy poszczególnymi stanowiskami postojowymi w obrębie działki budowlanej jest mniejsza niż 5 m dla samochodów osobowych oraz 8 m dla samochodów innych niż samochody osobowe, to stanowiska te tworzą jedno zgrupowanie, do którego stosuje się odległości określone w ust. 1 i 2.

4. Odległości, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się do sytuowania wjazdu do zamkniętego garażu zwróconego w stronę okna budynku działalności leczniczej, budynku oświaty i wychowania, a także placu zabaw dla dzieci lub boiska dla dzieci i młodzieży.

5. Odległości określone w ust. 1 i 2 nie dotyczą stanowiska postojowego zlokalizowanego w pasie drogowym drogi publicznej.

6. Zachowanie odległości od okna lub elementu doświetlającego pomieszczenia przeznaczonego na stały pobyt ludzi w budynku mieszkalnym jednorodzinnym nie jest wymagane dla tego budynku w przypadku jednego albo dwóch stanowisk postojowych dla samochodów osobowych, w tym również zadaszonych, przypadających na jeden lokal mieszkalny w tym budynku.

7. Zachowanie odległości, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lit. a, od granicy tej działki budowlanej nie jest wymagane w przypadku zgrupowania do 4 stanowisk postojowych dla samochodów osobowych, w tym również zadaszonych, dla budynku mieszkalnego jednorodzinnego jeżeli:

- 1) na sąsiedniej działce bezpośrednio przy granicy znajdują się stanowiska postojowe dla samochodów osobowych lub
- 2) zastosowano rozwiązania zmniejszające uciążliwość, w szczególności w formie zieleni izolacyjnej, żywopłotów lub innych form osłon.

8. Zachowanie odległości, o których mowa w ust. 2, nie jest wymagane względem tej granicy działki budowlanej, do której przylega:

- 1) teren lub użytek gruntowy oznaczony w ewidencji gruntów i budynków jako droga – dr;
- 2) teren lub użytek gruntowy oznaczony w ewidencji gruntów i budynków jako teren kolejowy - Tk;
- 3) grunt przeznaczony pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych – Tp;
- 4) publicznie dostępny plac.

9. Sposób wyznaczania usytuowania stanowiska postojowego i zgrupowania stanowisk postojowych określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 17. 1. Stanowisko postojowe dla samochodów osobowych, z których korzystają wyłącznie osoby niepełnosprawne, w liczbie nie większej niż 6 % ogólnej liczby stanowisk

postojowych, o której mowa w § 15 ust. 2, jednak nie mniejszej niż 1, może być zbliżone bez żadnych ograniczeń do okna lub elementu doświetlającego budynku. Miejsce to wymaga odpowiedniego oznakowania.

2. Ze stanowiska, o którym mowa w ust. 1, usytuowanego przy chodniku, ma być zapewniony dostęp do tego chodnika w sposób nieutrudniający ruchu osobom niepełnosprawnym. Dostęp do chodnika nie może zmniejszać wymiarów stanowiska postojowego.

**§ 18.** 1. Stanowisko postojowe dla samochodów lub motocykli ma mieć wymiary co najmniej:

- 1) szerokość 2,5 m i długość 5 m – dla samochodów osobowych;
- 2) szerokość 3,6 m i długość 5 m – dla samochodów osobowych użytkowanych przez osoby niepełnosprawne, przy czym szerokość może być ograniczona do 2,5 m w przypadku wykorzystania przejścia o szerokości co najmniej 1,20 m, wzdłuż dłuższego boku stanowiska;
- 3) szerokość 3,5 m i długość 8 m – dla samochodów ciężarowych;
- 4) szerokość 4 m i długość 10 m – dla autobusów;
- 5) szerokość 1,2 m oraz długość 2,5 m – dla motocykli.

2. Stanowisko postojowe dla samochodów usytuowane wzdłuż dojazdu ma mieć wymiary co najmniej:

- 1) szerokość 3,6 m, z możliwością ograniczenia do 2,5 m – w przypadku samochodów osobowych, pod warunkiem zapewnienia możliwości korzystania z przylegającego dojścia lub ciągu pieszo-jezdnego, i długość 6 m;
- 2) szerokość 3,6 m i długość 6 m – dla samochodów osobowych użytkowanych przez osoby niepełnosprawne;
- 3) szerokość 3 m i długość 15 m – dla samochodów ciężarowych;
- 4) szerokość 3 m i długość 19 m – dla autobusów.

3. Szerokość dojazdu do stanowisk postojowych (drogi manewrowej) dostosowuje się do warunków ruchu samochodów oraz do sposobu ich usytuowania w stosunku do osi drogi, przy czym ma ona wynosić nie mniej niż:

- 1) przy usytuowaniu prostopadłym – 5,0 m;
- 2) przy usytuowaniu pod kątem 60° – 4 m;
- 3) przy usytuowaniu pod kątem 45° – 3,5 m;

4) przy usytuowaniu równoległym – 3 m.

4. Stanowisko postojowe i droga manewrowa dla samochodów mają mieć nawierzchnię twardą lub gruntową ulepszoną mechanicznie lub chemicznie, ze spadkiem zapewniającym spływ wody, przy czym stanowisko postojowe dla samochodów osobowych użytkowanych przez osoby niepełnosprawne, ma mieć dodatkowo nawierzchnię twardą pełną.

## Rozdział 4

### **Miejsca do czasowego gromadzenia odpadów stałych**

§ 19. 1. Na działkach budowlanych należy przewidzieć miejsca na pojemniki służące do czasowego gromadzenia odpadów stałych.

2. Miejscem do czasowego gromadzenia odpadów stałych jest:

- 1) zadaszona osłona lub przestrzeń wydzielona ścianami pełnymi lub ażurowymi wykonanymi z wyrobów budowlanych o klasie reakcji na ogień A1, A2, d0 lub B, d0;
- 2) wyodrębnione pomieszczenie w budynku, posiadające posadzkę powyżej poziomu nawierzchni dojazdu środka transportowego odbierającego odpady, lecz nie wyżej niż 0,15 m, w tym także dolna komora zsypu z bezpośrednim wyjściem na zewnątrz, zaopatrzonym w daszek o wysięgu co najmniej 1 m i przedłużony na boki po co najmniej 0,8 m, mające ściany i podłogi zmywalne, punkt czerpalny wody, kratkę ściekową, wentylację oraz sztuczne oświetlenie; ściany oraz podłogę zabezpiecza się izolacją przeciwwodną na wysokości do co najmniej 1 m;
- 3) utwardzony plac do ustawiania kontenerów z zamkniętymi otworami wrzutowymi;
- 4) utwardzony plac z nadziemnymi otworami wrzutowymi i podziemnymi lub częściowo podziemnymi kontenerami;
- 5) wyodrębnione pomieszczenie w budynku, zlokalizowane na innej kondygnacji niż na kondygnacji znajdującej się na poziomie terenu, pod warunkiem wykonania rozwiązań technicznych umożliwiających ich odbiór, mające ściany i podłogi zmywalne, punkt czerpalny wody, kratkę ściekową, wentylację oraz sztuczne oświetlenie; ściany oraz podłogę zabezpiecza się izolacją przeciwwodną na wysokości do co najmniej 1 m.

3. Miejsce do czasowego gromadzenia odpadów stałych ma umożliwiać stosowanie pojemników służących do segregacji tych odpadów.

4. Między wejściem do pomieszczenia lub placem, o których mowa w ust. 2, a miejscem dojazdu pojazdów do odbierania odpadów urządza się utwardzone dojsie bez progu lub z

progiem z fazowaną krawędzią, umożliwiające przemieszczanie pojemników na własnych kołach lub na wózkach.

**§ 20.** 1. Odległość miejsca do gromadzenia odpadów stałych, o którym mowa w § 19 ust. 2 pkt 1, 3 - 5, ma wynosić co najmniej:

- 1) 10 m – od okna lub drzwi pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi zlokalizowanych na wysokości nie wyższej niż 10 m od poziomu terenu dla tego miejsca;
- 2) 3 m – od granicy działki budowlanej, na której jest sytuowane;
- 3) 10 m – od placu zabaw dla dzieci, boiska dla dzieci i młodzieży oraz miejsca rekreacyjnego, o których mowa w § 34 i § 35 zlokalizowanych na wysokości nie wyższej niż 10 m od poziomu terenu dla tego miejsca.

2. Zachowanie odległości, o której mowa w ust. 1 pkt 2, nie jest wymagane względem tej granicy działki budowlanej, do której przylega:

- 1) miejsce do gromadzenia odpadów stałych na działce sąsiedniej, pod warunkiem, że miejsca te będą się ze sobą stykały;
- 2) teren lub użytek gruntowy oznaczony w ewidencji gruntów i budynków jako droga – dr lub grunt przeznaczony pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych – Tp;
- 3) publicznie dostępny plac.

3. Dojście od najdalszego wejścia do obsługiwanego budynku mieszkalnego wielorodzinnego, budynku zamieszkania zbiorowego lub budynku użyteczności publicznej do miejsca do czasowego gromadzenia odpadów stałych, o którym mowa w § 19 ust. 2, ma wynosić nie więcej niż 80 m. Warunek ten nie dotyczy budynku na terenie zamkniętym.

4. Sposób wyznaczania usytuowania miejsca do czasowego gromadzenia odpadów stałych określa załącznik nr 5 do rozporządzenia.

**§ 21.** 1. Na terenie niezabudowanej działki dopuszcza się stosowanie zbiornika na odpady stałe, przystosowanego do okresowego opróżniania, pod warunkiem usytuowania go w odległościach określonych w § 20 ust. 1.

2. Zbiornik, o którym mowa w ust. 1, ma mieć nieprzepuszczalne ściany i dno, szczelne przekrycie z zamykanym otworem wyspowym oraz zamykanym otworem bocznym do usuwania odpadów stałych. Do zbiornika tego doprowadza się utwardzony dojazd.

## Rozdział 5

### **Uzbrojenie techniczne działki budowlanej i odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych**

§ 22. 1. Dla działki budowlanej przewidzianej pod zabudowę budynkiem z pomieszczeniem przeznaczonym na pobyt ludzi zapewnia się możliwość przyłączenia uzbrojenia działki lub bezpośrednio budynku do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej i ciepłowniczej.

2. W przypadku braku możliwości przyłączenia do sieci wodociągowej, działka budowlana, o której mowa w ust. 1, może być wykorzystana pod zabudowę budynkiem z pomieszczeniem przeznaczonym na pobyt ludzi, pod warunkiem zapewnienia możliwości korzystania z indywidualnego ujęcia wody, jeżeli ilość pobieranej wody nie przekracza łącznie 5m<sup>3</sup> na dobę w ramach zwykłego korzystania z wód, o którym mowa w art. 33 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1087, 1089 i 1473 oraz z 2025 r. poz. 216).

3. W przypadku braku możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej, działka budowlana, o której mowa w ust. 1, może być wykorzystana pod zabudowę budynkiem z pomieszczeniem przeznaczonym na pobyt ludzi, pod warunkiem zapewnienia możliwości zastosowania zbiornika bezodpływowego lub indywidualnej oczyszczalni ścieków, jeżeli ilość ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi nie przekracza łącznie 5 m<sup>3</sup> na dobę w ramach zwykłego korzystania z wód, o którym mowa w art. 33 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej.

4. Wody opadowe lub roztopowe odprowadza się na własny teren nieutwardzony, retencjonuje w zieleni, rozsąca się w gruncie lub odprowadza do zbiorników retencyjnych, zapewniając bezpieczny sposób zagospodarowania wody opadowej dla warunków wystąpienia opadu ponadnormatywnego, z uwzględnieniem § 24.

5. W przypadku braku możliwości odprowadzenia całości wód opadowych lub roztopowych w sposób, o którym mowa w ust. 4, działkę budowlaną przyłącza się do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej lub odprowadza się wody opadowe lub roztopowe do wód lub do urządzeń wodnych lub do ziemi, na podstawie przepisów odrębnych, w celu odprowadzenia niewykorzystanej części wód opadowych.

6. Za równorzędne z przyłączeniem do sieci elektroenergetycznej i ciepłowniczej uznaje się zapewnienie możliwości korzystania z indywidualnego źródła energii elektrycznej i ciepła,

odpowiadającego przepisom odrębnym dotyczącym gospodarki energetycznej i ochrony środowiska.

7. Na działce budowlanej przeznaczonej dla szpitala lub sanatorium, niezależnie od zasilania z sieci, zapewnia się dodatkowe ujęcie wody oraz dodatkowe źródło energii elektrycznej i ciepłej.

8. Dla działki budowlanej przewidzianej pod zabudowę budynkiem zamieszkania zbiorowego, użyteczności publicznej lub mieszkalnym wielorodzinnym zapewnia się możliwość przyłączenia uzbrojenia działki lub bezpośrednio budynku do publicznej stacjonarnej sieci telekomunikacyjnej.

10. Przepisu ust. 8 nie stosuje się do terenów zamkniętych określonych decyzją Ministra Obrony Narodowej.

11. Spełnienie warunków, o których mowa w ust. 1 i 6 nie jest wymagane w przypadku działki budowlanej wskazanej pod budowę budynku rekreacji indywidualnej oraz budynku inwentarskiego i budynku gospodarczego, jeżeli w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu nie określono takich wymagań.

**§ 23.** Dopuszcza się wykorzystanie pod zabudowę zagrodową lub zabudowę rekreacji indywidualnej działki budowlanej, która nie może być zaopatrzona w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi z sieci lub własnego ujęcia, pod warunkiem zapewnienia możliwości czerpania lub dostawy wody z ujęcia położonego poza granicami działki.

**§ 24.** Nie można zmieniać naturalnego spływu wód opadowych lub roztopowych w celu kierowania ich na teren sąsiedniej nieruchomości, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

## Rozdział 6

### Studnie

**§ 25.** 1. Odległość ujęcia wód podziemnych w postaci studni dostarczającej wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, niewymagającej, zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony ujęć i źródeł wodnych, ustanowienia strefy ochronnej, licząc od osi studni, ma wynosić co najmniej:

- 1) 5 m – do granicy działki budowlanej, na której jest sytuowana;
- 2) 7,5 m – do osi rowu przydrożnego;

- 3) 15 m – do budynku inwentarskiego i związanego z nim zbiornika na nawozy naturalne płynne, zbiornika na nieczystości ciekłe, kompostu lub podobnego, szczelnego urządzenia;
- 4) 20 m – do przewodu rozsączającego kanalizacji indywidualnej, jeżeli odprowadzane są do niej ścieki oczyszczone biologicznie w stopniu określonym w przepisach dotyczących ochrony wód;
- 5) 25 m – do miejsca do przechowywania nawozów naturalnych lub kiszonek;
- 6) 70 m – do nieutwardzonego wybiegu dla zwierząt gospodarskich i hodowlanych, przewodu rozsączającego kanalizacji lokalnej bez urządzenia biologicznego oczyszczania ścieków oraz do granicy pola filtracyjnego.

2. Dopuszcza się wykonanie studni wspólnej na granicy dwóch działek, a także zbliżenie studni na sąsiednich działkach poprzez zmniejszenie odległości, o której mowa w ust. 1 pkt 1, pod warunkiem zachowania dla każdej z tych studni odległości, o których mowa w ust. 1 pkt 2–6.

3. Sposób wyznaczania usytuowania studni dostarczającej wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi określa załącznik nr 6 do rozporządzenia.

**§ 26.** 1. Obudowę studni kopanej, dostarczającej wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, wykonuje się z materiałów nieprzepuszczalnych i niewpływających ujemnie na jakość wody, a złącza elementów obudowy uszczelnia się. Przy zastosowaniu kręgów betonowych warunek szczelności jest spełniony, jeżeli wykonane zostanie ich spoinowanie od wewnątrz na całej wysokości studni, a ponadto od zewnątrz do głębokości co najmniej 1,5 m od poziomu terenu.

2. Wysokość części nadziemnej studni kopanej, niewyposażonej w urządzenie pompowe, ma wynosić co najmniej 0,9 m od poziomu terenu. Część tę zabezpiecza się trwałym i nieprzepuszczalnym przykryciem, ochraniającym wnętrze studni i urządzenie do czerpania wody.

3. Wysokość części nadziemnej studni kopanej, wyposażonej w urządzenie pompowe, ma wynosić co najmniej 0,2 m od poziomu terenu. Przykrycie jej dopasowuje się do obudowy i wykonuje z materiału nieprzepuszczalnego oraz zapewnia się jego nośność odpowiednią do przewidywanego obciążenia.

4. Teren otaczający studnię kopaną, w pasie o szerokości co najmniej 1 m, licząc od zewnętrznej obudowy studni, zabezpiecza się nawierzchnią twardą, ze spadkiem co najmniej 2 % w kierunku zewnętrznym.

§ 27. Przy ujęciu wód podziemnych za pomocą studni wierconej teren w promieniu co najmniej 1 m od wprowadzonej w grunt rury zabezpiecza się w sposób określony w § 26 ust. 4, a przejście rury studziennej przez nawierzchnię twardą uszczelnia się.

## Rozdział 7

### Zbiorniki na nieczystości ciekłe

§ 28. 1. Zbiornik na nieczystości ciekłe, w tym zbiornik indywidualnej oczyszczalni ścieków, ma być szczelny oraz zabezpieczony przed przemieszczeniem wskutek parcia hydrostatycznego wód gruntowych i opadowych.

2. Wylot przewodu wentylującego zbiornika na nieczystości ciekłe oraz wylot przewodu wentylującego innego elementu indywidualnej oczyszczalni ścieków wyprowadza się co najmniej 0,5 m ponad poziom terenu.

§ 29. 1. Odległość wylotu przewodu wentylującego oraz krawędzi pokrywy zbiornika na nieczystości ciekłe, w tym zbiornik indywidualnej oczyszczalni ścieków:

- 1) w przypadku zbiornika na nieczystości ciekłe o pojemności do 15 m<sup>3</sup> ma być nie mniejsza niż:
  - a) 15 m:
    - od okna pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi,
    - od okna pomieszczenia przeznaczonego do produkcji lub magazynowania artykułów spożywczych lub farmaceutycznych,
    - od drzwi zewnętrznych do budynku, w którym znajdują się pomieszczenia, o których mowa w tiret pierwszym i drugim,
  - b) 7,5 m od granicy działki budowlanej, na której jest sytuowany, drogi (ulicy) lub ciągu pieszego;
- 2) w przypadku zbiornika na nieczystości ciekłe o pojemności powyżej 15 m<sup>3</sup> do 50 m<sup>3</sup> lub zbiorników na nieczystości ciekłe o łącznej pojemności powyżej 15 m<sup>3</sup> do 50 m<sup>3</sup> ma być nie mniejsza niż:
  - a) 30 m:
    - od okna pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi,
    - od okna pomieszczenia przeznaczonego do produkcji lub magazynowania artykułów spożywczych lub farmaceutycznych,
    - od drzwi zewnętrznych do budynku, w którym znajdują się pomieszczenia, o których mowa w tiret pierwszym i drugim,

- b) 7,5 m od granicy działki budowlanej, na której jest sytuowany,
- c) 10 m od linii rozgraniczającej drogi (ulicy) lub ciągu pieszego.

2. W zabudowie jednorodzinnej, zabudowie zagrodowej, a także w przypadku budynku rekreacji indywidualnej dopuszcza się, aby odległość:

- 1) o której mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, była nie mniejsza niż 5 m;
- 2) o której mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, była nie mniejsza niż 2 m.

**§ 30.** Przepływowy, szczelny osadnik podziemny, stanowiący część indywidualnej oczyszczalni ścieków bytowych, służący do wstępnego ich oczyszczania, może być sytuowany w bezpośrednim sąsiedztwie budynku mieszkalnego jednorodzinnego, pod warunkiem wyprowadzenia jego odpowietrzenia przez instalację kanalizacyjną co najmniej 0,6 m powyżej górnej krawędzi okna lub drzwi zewnętrznych w tym budynku.

**§ 31.** Odległość osadnika błota, neutralizatora ścieków i innego urządzenia oczyszczającego lub innego podobnego zbiornika od okna i drzwi zewnętrznych do pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi ma wynosić co najmniej 5 m, jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej.

## Rozdział 8

### Zieleń i urządzenia rekreacyjne

**§ 32.** 1. Na działce budowlanej, przeznaczonej pod zabudowę wielorodzinną, budynek działalności leczniczej (z wyjątkiem przychodni), budynek oświaty i wychowania, co najmniej 25 % powierzchni tej działki budowlanej urządza się jako powierzchnię biologicznie czynną, o której mowa w art. 2 pkt 28 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jeżeli inna wartość nie wynika z ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

2. Na działce przeznaczonej pod publicznie dostępny plac o powierzchni powyżej 1000 m<sup>2</sup>, co najmniej 35 % jego powierzchni urządza się jako powierzchnię biologicznie czynną, jeżeli wyższa wartość nie wynika z ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

**§ 33.** 1. W przypadku budowy:

- 1) jednego budynku mieszkalnego wielorodzinnego, w którym liczba mieszkań przekracza 20,
- 2) zespołu budynków mieszkalnych wielorodzinnych, w którym liczba mieszkań przekracza 20

– wykonuje się plac zabaw dla dzieci, dostępny również dla osób ze szczególnymi potrzebami, przy czym co najmniej 20 % jego powierzchni ma stanowić powierzchnia biologicznie czynna.

2. W przypadku budowy zespołu budynków mieszkalnych wielorodzinnych, w którym liczba mieszkań przekracza 20, wykonuje się miejsce rekreacyjne, dostępne również dla osób ze szczególnymi potrzebami, wyposażone w miejsca do wypoczynku, przy czym co najmniej 30 % powierzchni miejsca rekreacyjnego ma stanowić powierzchnia biologicznie czynna.

3. Nasłonecznienie co najmniej 50 % powierzchni placu zabaw dla dzieci ma wynosić co najmniej 2 godziny w dniach równonocy w okresie 4 godzin poprzedzających górowanie Słońca i 4 godzin następujących po górowaniu Słońca. W zabudowie śródmiejskiej dopuszcza się nasłonecznienie nie krótsze niż 1 godzina.

4. Plac zabaw dla dzieci ma być wyposażony w sezonowe (od 1 maja do 30 września) elementy zacieniające, obejmujące co najmniej 20 % jego powierzchni. Elementy te nie są wymagane w przypadku występowania naturalnego zacienienia na powierzchni określonej w zdaniu pierwszym.

5. Plac zabaw dla dzieci ma być ogrodzony.

6. Ogrodzenie placu zabaw dla dzieci od strony drogi, ulicy, stanowiska postojowego dla samochodów lub ciągu pieszo-jezdnego ma spełniać warunki, o których mowa w § 36 oraz mieć:

- 1) wysokość nie mniejszą niż 1,2 m;
- 2) furtkę o szerokości co najmniej 1 m nie utrudniającą dostępu osobom ze szczególnymi potrzebami.

7. W przypadkach innych niż wymienione w ust. 6 dopuszcza się ogrodzenie placu zabaw dla dzieci w postaci żywopłotu.

8. Powierzchnia placu zabaw dla dzieci ma wynosić co najmniej:

- 1) 1 m<sup>2</sup> na każdy lokal mieszkalny – w przypadku gdy w budynku lub zespole budynków znajduje się od 21 do 50 lokali mieszkalnych;
- 2) 50 m<sup>2</sup> – w przypadku gdy w budynku lub zespole budynków znajduje się od 51 do 100 lokali mieszkalnych;
- 3) 0,5 m<sup>2</sup> na każdy lokal mieszkalny – w przypadku gdy w budynku lub zespole budynków znajduje się od 101 do 300 lokali mieszkalnych;
- 4) 200 m<sup>2</sup> – w przypadku gdy w budynku lub zespole budynków znajduje się powyżej 300 lokali mieszkalnych.

9. Dopuszcza się podział placu zabaw dla dzieci na części, przy czym minimalna powierzchnia każdej z nich ma wynosić 50 m<sup>2</sup>.

10. Wyposażenie placu zabaw dla dzieci oraz jego nawierzchnia mają spełniać warunki określone w Polskich Normach dotyczących wyposażenia placów zabaw i nawierzchni.

11. Na placu zabaw dla dzieci zapewnia się wyposażenie o różnej funkcji zabawy oraz dostosowane do różnych kategorii wiekowych dzieci, umożliwiające jednocześnie korzystanie z wyposażenia przez co najmniej 5 dzieci na każde 20 m<sup>2</sup> wymaganej powierzchni placu zabaw dla dzieci, dostępne dla dzieci niepełnosprawnych, w liczbie co najmniej 30 % projektowanych urządzeń.

12. Placu zabaw dla dzieci nie wykonuje się na stropodachu znajdującym się powyżej 12 m nad poziomem terenu.

13. Plac zabaw dla dzieci na stropodachu kondygnacji nadziemnej ma być:

- 1) odsunięty od krawędzi stropodachu o 1,5 m;
- 2) zabezpieczony przed wypadnięciem dzieci oraz wyrzuceniem zabawek;
- 3) zlokalizowany na powierzchni ogólnodostępnej wyposażonej w ogrodzenie o wysokości nie mniejszej niż 2,2 m, uniemożliwiające wspinanie i zapewniające bezpieczeństwo oraz wykonane z trwałych elementów, odporne na uderzenie oraz działanie siły poziomej, w tym na obciążenie wiatrem.

14. W przypadku budowy jednego budynku mieszkalnego wielorodzinnego, w którym liczba mieszkań przekracza 20, dopuszcza się:

- 1) niewykonanie placu zabaw dla dzieci, gdy w odległości do 750 m istnieje ogólnodostępny publiczny plac zabaw dla dzieci, spełniający warunki, o których mowa w ust. 1, 3–7, 10 i 11, a jego powierzchnia wynosi co najmniej 200 % powierzchni, o której mowa w ust. 8; odległość liczona jest jako droga dojścia ogólnodostępną trasą dla pieszych, zapewniającą samodzielne poruszanie się osobom ze szczególnymi potrzebami, od najdalszego wejścia do budynku do wejścia na publiczny plac zabaw dla dzieci;
- 2) wykonanie placu zabaw dla dzieci o powierzchni wynoszącej co najmniej 50 % powierzchni, o której mowa w ust. 8, lecz nie mniejszej niż 20 m<sup>2</sup>, w przypadku gdy budynek znajduje się w zabudowie śródmiejskiej;
- 3) niewykonanie placu zabaw dla dzieci i wykonanie sali zabaw o powierzchni, o której mowa w ust. 8, lecz nie mniejszej niż 50 m<sup>2</sup>, wewnątrz budynku, w przypadku gdy budynek znajduje się w zabudowie śródmiejskiej.

15. W przypadku budowy zespołu budynków mieszkalnych wielorodzinnych, w którym liczba mieszkań przekracza 20, w zabudowie śródmiejskiej, dopuszcza się:

- 1) niewykonanie placu zabaw dla dzieci, gdy w odległości do 750 m istnieje ogólnodostępny publiczny plac zabaw dla dzieci, spełniający warunki, o których mowa w ust. 1, 3–7, 10 i 11, a jego powierzchnia wynosi co najmniej 200 % powierzchni, o której mowa w ust. 8; odległość liczona jest jako droga dojścia ogólnodostępną trasą dla pieszych, od najdalszego wejścia do budynku do wejścia na publiczny plac zabaw dla dzieci;
- 2) wykonanie placu zabaw dla dzieci o powierzchni wynoszącej co najmniej 50 % powierzchni, o której mowa w ust. 8, lecz nie mniejszej niż 20 m<sup>2</sup>.

**§ 34.** 1. Odległość placu zabaw dla dzieci oraz boiska dla dzieci lub młodzieży od krawędzi jezdni oraz okna pomieszczenia przeznaczonego na stały pobyt ludzi ma wynosić co najmniej 10 m.

2. Dopuszcza się zmniejszenie odległości, o której mowa w ust. 1, od okna pomieszczenia przeznaczonego na stały pobyt ludzi w budynku szkoły, przedszkola, żłobka, klubu dziecięcego lub innej formy wychowania przedszkolnego, jednak nie więcej niż do 2 m.

3. Plac zabaw dla dzieci przy budynkach, o których mowa w ust. 2, ma spełniać co najmniej wymagania:

- 1) zawarte w § 33 ust. 3–6 i 10;
- 2) 20 % jego powierzchni ma stanowić powierzchnia biologicznie czynnej;
- 3) ma mieć wyposażenie o różnej funkcji zabawy oraz dostosowane do różnych kategorii wiekowych dzieci;
- 4) ma być dostępny dla osób ze szczególnymi potrzebami.

**§ 35.** Odległość miejsca rekreacyjnego od krawędzi jezdni oraz okna pomieszczenia przeznaczonego na stały pobyt ludzi ma wynosić co najmniej 6 m.

## Rozdział 9

### Ogrodzenia

**§ 36.** 1. Ogrodzenie nie może stwarzać zagrożenia dla bezpieczeństwa ludzi i zwierząt.

2. Nie umieszcza się na ogrodzeniu, na wysokości mniejszej niż 2,2 m, ostro zakończonych elementów, drutu kolczastego, tłuczonego szkła oraz innych podobnych wyrobów i materiałów.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie dotyczą ogrodzenia wewnętrznego w zakładzie karnym i areszcie śledczym oraz na terenie zamkniętym określonym decyzją Ministra Obrony Narodowej.

§ 37. 1. Brama i furtka w ogrodzeniu nie mogą otwierać się na zewnątrz działki budowlanej, na której są sytuowane.

2. Furtka w ogrodzeniu przy budynku mieszkalnym wielorodzinnym, budynku użyteczności publicznej i budynku zamieszkania zbiorowego nie może utrudniać dostępu do tego budynku osobom ze szczególnymi potrzebami.

§ 38. Szerokość bramy ma wynosić w świetle co najmniej 2,6 m, a w przypadku zastosowania furtki jej szerokość w świetle przejścia ma wynosić co najmniej 1 m. Na drodze pożarowej szerokości te regulują przepisy odrębne dotyczące ochrony przeciwpożarowej.

### DZIAŁ III

#### **Budynki i pomieszczenia**

##### Rozdział 1

#### **Wymagania ogólne**

§ 39. Budynek, jego układ funkcjonalny i przestrzenny, ustrój konstrukcyjny oraz rozwiązania techniczne i materiałowe elementów budowlanych projektuje się i wykonuje w sposób odpowiadający wymaganiom wynikającym z jego usytuowania i przeznaczenia oraz z odnoszących się do niego przepisów rozporządzenia i przepisów odrębnych.

§ 40. Budynek z pomieszczeniem przeznaczonym na pobyt ludzi zaopatrzone jest co najmniej w wodę do spożycia przez ludzi oraz do celów przeciwpożarowych, jeżeli wymagają tego przepisy odrębne, oraz odpowiednio do jego przeznaczenia – także na inny cel. W innym budynku zaopatrzenie w wodę ma wynikać z jego przeznaczenia i potrzeb ochrony przeciwpożarowej.

§ 41. 1. W indywidualną lub centralną instalację ciepłej wody użytkowej wyposaża się:

- 1) budynek mieszkalny, zamieszkania zbiorowego, działalności leczniczej, opieki społecznej i socjalnej, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, zakładu żywienia, produkcji i handlu żywnością;
- 2) inny budynek, jeżeli przewiduje się wyposażenie go w wannę, natrysk lub umywalkę.

2. Warunek doprowadzenia ciepłej wody użytkowej do umywalki nie dotyczy budynku w zabudowie zagrodowej i budynku rekreacji indywidualnej.

§ 42. W budynku wyposażonym w instalację wodociągową zapewnia się odprowadzenie ścieków bytowych i przemysłowych, jeżeli one występują.

§ 43. 1. Budynek z pomieszczeniem przeznaczonym na pobyt ludzi oraz inny budynek, jeżeli w trakcie jego użytkowania powstają odpady stałe, ma mieć miejsce przystosowane do czasowego gromadzenia tych odpadów, usytuowane w samym budynku lub w jego otoczeniu.

2. Budynki, o których mowa w ust. 1, z wyjątkiem wysokościowych (WW) oraz szpitali, mogą być wyposażone w wewnętrzne urządzenia (zsypy) do usuwania odpadów stałych.

3. Zapewnia się dostęp dla osób niepełnosprawnych do miejsca do czasowego gromadzenia odpadów stałych przy budynku mieszkalnym wielorodzinnym, w szczególności poprzez zapewnienie:

- 1) drzwi wejściowych lub furtki o szerokości co najmniej 0,9 m wraz z ich kontrastowym oznaczeniem;
- 2) ciągu komunikacyjnego o szerokości co najmniej 1,0 m, zapewniającego swobodny dostęp do każdego pojemnika.

§ 44. 1. W instalację wraz z urządzeniami do ogrzewania pomieszczeń w okresie obniżonych temperatur, umożliwiającą utrzymanie temperatury powietrza wewnętrznego odpowiedniej do ich przeznaczenia, wyposaża się:

- 1) budynek z pomieszczeniem przeznaczonym na pobyt ludzi;
- 2) pomieszczenie przeznaczone na pobyt ludzi;
- 3) inny budynek, jeżeli wynika to z jego przeznaczenia.

2. Warunek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy budynku rekreacji indywidualnej, użytkowanego wyłącznie w sezonie letnim.

§ 45. Budynek i pomieszczenie, w którym jest palenisko na paliwo stałe lub komora spalania z palnikami na paliwo płynne lub gazowe, wyposaża się w przewód kominowy do odprowadzania odpowiednio dymu lub spalin.

§ 46. W budynku i pomieszczeniu zapewnia się wentylację lub klimatyzację, stosownie do ich przeznaczenia.

§ 47. Budynek z pomieszczeniem przeznaczonym na pobyt ludzi może być zaopatrywany w gaz z sieci gazowej, baterii butli lub zbiornika stałego gazu płynnego (LPG), zgodnie z warunkami określonymi w § 158 ust. 1 i § 159.

§ 48. 1. Budynek wyposaża się w wewnętrzną instalację elektryczną, odpowiednio do potrzeb wynikających z jego przeznaczenia.

2. Budynek wyposaża się w instalację piorunochronną stosownie do wyników analizy ryzyka przeprowadzonej w szczególności zgodnie z wymaganiami Polskich Norm dotyczących ochrony odgromowej obiektów budowlanych.

**§ 49.** 1. W dźwig osobowy lub osobowo-towarowy wyposaża się budynek:

- 1) użyteczności publicznej mający dwie lub więcej kondygnacji;
- 2) zamieszkania zbiorowego mający dwie lub więcej kondygnacji;
- 3) mieszkalny wielorodzinny mający trzy lub więcej kondygnacji.

2. W budynku użyteczności publicznej, budynku zamieszkania zbiorowego oraz budynku mieszkalnym wielorodzinnym, osobom niepełnosprawnym zapewnia się dostęp z poziomu terenu na wszystkie kondygnacje użytkowe. Nie wymaga się zapewnienia dostępu osobom niepełnosprawnym w przypadku kondygnacji, w której wszystkie pomieszczenia są pomieszczeniami technicznymi lub są częścią lokali mieszkalnych dwupoziomowych, a dostęp do niej jest wyłącznie z wnętrza tych lokali mieszkalnych.

3. W przypadku wbudowywania lub przybudowywania szybu dźwigowego do istniejącego budynku, dopuszcza się usytuowanie drzwi przystankowych na poziomie spocznika międzypiętrowego, jeżeli zostanie zapewniony dostęp do kondygnacji osobom niepełnosprawnym, poprzez trwale zainstalowane urządzenie podnoszące. Jeżeli trwały montaż urządzenia podnoszącego powodowałby zawężenie wymaganej przepisami rozporządzenia szerokości drogi ewakuacyjnej, dopuszcza się zapewnienie dostępu w inny sposób.

4. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w przypadku budynku zamieszkania zbiorowego na terenie zamkniętym.

5. Do liczby kondygnacji, o których mowa w ust. 1, nie wlicza się kondygnacji na których znajdują się wyłącznie pomieszczenia techniczne.

**§ 50.** 1. W budynku mieszkalnym wielorodzinnym niewyposażonym w dźwig osobowy lub osobowo-towarowy, osobom niepełnosprawnym zapewnia się dostęp na wszystkie kondygnacje, z wyjątkiem kondygnacji na której znajdują się wyłącznie pomieszczenia techniczne, poprzez wykonanie pochylni lub wyposażenie budynku w trwale zainstalowane urządzenie podnoszące.

2. Dopuszcza się niewyposażenie w dźwig budynku mieszkalnego wielorodzinnego mającego trzy kondygnacje, jeżeli wszystkie pomieszczenia na ostatniej kondygnacji są częścią lokali mieszkalnych dwupoziomowych.

**§ 51.** Budynek mieszkalny, z wyłączeniem wolno stojącego budynku mieszkalnego jednorodzinnego, budynek zamieszkania zbiorowego i budynek użyteczności publicznej wyposaża się w instalację telekomunikacyjną, zgodnie z przepisami działu IV rozdziału 9.

**§ 52. 1.** Lokal użytkowy w budynku ma mieć powierzchnię użytkową nie mniejszą niż 25 m<sup>2</sup>.

2. Spełnienie warunku, o którym mowa w ust. 1 nie jest wymagane w przypadku lokalu użytkowego, który znajduje się na pierwszej lub drugiej kondygnacji nadziemnej i ma bezpośredni dostęp z zewnątrz budynku.

3. Warunek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy lokali znajdujących się w:

- 1) budynkach mieszkalnych jednorodzinnych, w których wydzielono lokal użytkowy;
- 2) budynkach, dla których przed dniem 1 sierpnia 2024 r. została wydana decyzja o pozwoleniu na budowę albo zostało dokonane zgłoszenie budowy, do którego organ administracji architektoniczno-budowlanej nie wniósł sprzeciwu lub zostało wydane zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w art. 30 ust. 5aa ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane.

## Rozdział 2

### Oświetlenie i nasłonecznienie

**§ 53. 1.** Zapewnia się oświetlenie dzienne pomieszczenia przeznaczonego na stały pobyt ludzi. Oświetlenie dostosowuje się do przeznaczenia pomieszczenia, jego kształtu i wielkości, z uwzględnieniem warunków określonych w § 12 oraz w ogólnych przepisach bezpieczeństwa i higieny pracy.

2. W pomieszczeniu przeznaczonym na stały pobyt ludzi stosunek powierzchni okna lub elementu doświetlającego lub sumy powierzchni okien lub elementów doświetlających, liczonej w świetle ościeżnicy, do powierzchni użytkowej pomieszczenia ma wynosić co najmniej 1:8.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w przypadku budynku wpisanego do rejestru zabytków, wyłącznie w zakresie objętym ochroną.

4. Dodatkowe okno lub element doświetlający, które jest ponad minimalne wymagania, o których mowa w ust. 2, nie musi spełniać warunków zawartych w § 12.

5. Dopuszcza się wydzielenie z pomieszczenia mniejszych przestrzeni przy pomocy przegród zapewniających ich doświetlenie światłem dziennym zapewniającym spełnienie wymogów z ust. 2.

**§ 54.** Dopuszcza się oświetlenie pomieszczenia przeznaczonego na stały pobyt ludzi, o którym mowa w § 53, częściowo lub wyłącznie światłem sztucznym, jeżeli:

- 1) oświetlenie dzienne nie jest konieczne lub nie jest wskazane ze względu na przeznaczenie pomieszczenia;
- 2) jest uzasadnione celowością funkcjonalną zlokalizowania tego pomieszczenia w części budynku pozbawionej oświetlenia dziennego.

**§ 55.** 1. Zapewnia się oświetlenie światłem sztucznym pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi oraz do ruchu ogólnego (komunikacji) odpowiednio do potrzeb użytkowych.

2. Ogólne oświetlenie światłem sztucznym pomieszczenia przeznaczonego na stały pobyt ludzi ma zapewnić odpowiednie warunki użytkowania całej jego powierzchni.

3. Oświetlenie światłem sztucznym połączonych ze sobą pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi oraz do ruchu ogólnego (komunikacji) nie może wykazywać różnic natężenia, wywołujących oślnienie przy przejściu między tymi pomieszczeniami.

**§ 56.** 1. Pomieszczenie mieszkalne w lokalu mieszkalnym ma mieć zapewniony czas nasłonecznienia co najmniej 3 godziny w dniach równonocy w okresie 5 godzin poprzedzających górowanie Słońca i 5 godzin następujących po górowaniu Słońca. W lokalu mieszkalnym wielopokojowym, warunek ten ma być spełniony dla przynajmniej jednego pomieszczenia mieszkalnego.

2. Pomieszczenie przeznaczone do zbiorowego przebywania dzieci w żłobku, klubie dziecięcym, przedszkolu, w innej formie wychowania przedszkolnego oraz w szkole, z wyjątkiem pracowni chemicznej, fizycznej, komputerowej lub plastycznej, ma mieć zapewniony czas nasłonecznienia co najmniej 3 godziny w dniach równonocy w okresie 4 godzin poprzedzających górowanie Słońca i 4 godzin następujących po górowaniu Słońca.

3. W przypadku budynku zlokalizowanego w zabudowie śródmiejskiej dopuszcza się ograniczenie wymaganego czasu nasłonecznienia, określonego w ust. 1 i 2, do 1,5 godziny.

4. Dla lokali mieszkalnych jednopokojowych mniejszych niż 35 m<sup>2</sup> powierzchni użytkowej nie określa się czasu nasłonecznienia, pod warunkiem zwiększenia stosunku, o którym mowa w § 53 ust. 2, do co najmniej 1:4.

5. Badanie nasłonecznienia wykonuje się w zewnętrznej płaszczyźnie elewacji w obrębie otworu okiennego uwzględniając nasłonecznienie w dowolnym punkcie tego otworu. Przy czym dla okien o szerokości mniejszej niż 2 m za nasłoneczniony uważa się punkt, na który światło słoneczne pada pod kątem równym lub większym niż 12° mierzonym na rzucie.

6. W lokalu mieszkalnym wielopokojowym dopuszcza się sumowanie czasu nasłonecznienia dwóch pomieszczeń mieszkalnych, pod warunkiem, że każde z nich jest nasłonecznione co najmniej 2 godziny, a suma czasu nasłonecznienia wynosi co najmniej 4 godziny, przy czym czas nasłonecznienia nie może się pokrywać.

### Rozdział 3

#### **Wejścia do budynków i lokali mieszkalnych**

§ 57. 1. Położenie drzwi wejściowych do budynku oraz kształt i wymiary pomieszczeń wejściowych mają umożliwiać dogodne warunki ruchu, poprzez zapewnienie przestrzeni manewrowej przed i za wejściem do budynku, poza polem otwierania skrzydła drzwi do pozycji 90°, o minimalnych wymiarach boków 1,5 m x 1,5 m, umożliwiającej swobodne poruszanie się osobom ze szczególnymi potrzebami.

2. Warunki przystosowania wejścia dla osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ust. 1, nie dotyczą budynku:

- 1) w zabudowie jednorodzinnej;
- 2) w zabudowie zagrodowej;
- 3) rekreacji indywidualnej;
- 4) na terenie zamkniętym, z wyłączeniem budynku użyteczności publicznej;
- 5) wpisanego do rejestru zabytków, wyłącznie w zakresie objętym ochroną.

§ 58. 1. Szerokość i wysokość drzwi wejściowych do budynku i ogólnodostępnego pomieszczenia użytkowego oraz do lokalu mieszkalnego ma wynosić odpowiednio co najmniej 0,9 m i 2 m w świetle ościeżnicy. W przypadku zastosowania drzwi zewnętrznych dwuskrzydłowych szerokość skrzydła głównego musi zapewniać światło przejścia nie mniejsze niż 0,9 m.

2. W wejściu do budynku i ogólnodostępnego pomieszczenia użytkowego mogą być zastosowane drzwi obrotowe lub wahadłowe, pod warunkiem usytuowania przy nich drzwi rozwieranych lub rozsuwanych, przystosowanych do ruchu osób ze szczególnymi potrzebami, oraz spełnienia warunków, o których mowa w § 251.

3. Drzwi, o których mowa w ust. 1, oraz drzwi do pomieszczenia mieszkalnego w budynku zamieszkania zbiorowego mają być bez progu lub z progiem, którego wysokość nie przekracza 0,02 m.

4. Próg w drzwiach wejściowych do budynku i do ogólnodostępnego pomieszczenia użytkowego ma mieć fazowane krawędzie, jeżeli jest równy lub wyższy niż 0,005 m, oraz wyróżniać się kolorem kontrastującym z kolorem posadzki.

5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się w przypadku budynku w zabudowie jednorodzinnej i zabudowie zagrodowej, budynku rekreacji indywidualnej, budynku na terenie zamkniętym z wyłączeniem budynku użyteczności publicznej.

**§ 59.** Wejście z zewnątrz do budynku i pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi ma być chronione przed nadmiernym dopływem chłodnego powietrza przez zastosowanie przedsionka, kurtyny powietrznej lub innego rozwiązania nieutrudniającego ruchu. Warunki te nie dotyczą dodatkowego wejścia nieprzewidzianego do stałego użytkowania.

**§ 60.** W elektryczne oświetlenie zewnętrzne wyposaża się wejście do budynku:

- 1) użyteczności publicznej;
- 2) mieszkalnego;
- 3) zamieszkania zbiorowego.

## Rozdział 4

### Schody i pochylnie

**§ 61.** W celu zapewnienia dostępu do pomieszczeń położonych na różnych poziomach stosuje się schody stałe, a w zależności od przeznaczenia budynku – również pochylnie odpowiadające warunkom określonym w rozporządzeniu.

**§ 62.** Zainstalowanie w budynku schodów lub pochylni ruchomych nie zwalnia z obowiązku zastosowania schodów lub pochylni stałych.

**§ 63. 1.** Graniczne wymiary schodów stałych w budynkach określa poniższa tabela:

Lp.	Przeznaczenie budynku lub części budynku	Minimalny wymiar użytkowy [m]		Maksymalna wysokość stopni [m]
		szerokości biegu	spocznika	
	1	2	3	4
1	Budynek mieszkalny jednorodzinny, budynek w zabudowie zagrodowej, budynek rekreacji indywidualnej, lokal mieszkalny dwupoziomowy	0,8	0,8 x 0,8	0,19

2	Budynek mieszkalny wielorodzinny, budynek zamieszkania zbiorowego, budynek użyteczności publicznej, budynek biurowy zlokalizowany na terenie zamkniętym określonym decyzją Ministra Obrony Narodowej, w którym nie są realizowane zadania użyteczności publicznej, a także budynek: produkcyjny, magazynowy, przemysłowy lub biurowy - w przypadku gdy schody są przeznaczone dla więcej niż 10 osób	1,2	1,2 x 1,5	0,175
3	Przedszkole, żłobek lub klub dziecięcy	1,2	1,2 x 1,3	0,15
4	Budynek działalności leczniczej z osobami o ograniczonej zdolności poruszania się przebywającymi na łóżkach	1,4	1,4 x 1,5	0,15
5	Wielostanowiskowy garaż wbudowany lub wolno stojący, a także budynek: produkcyjny, magazynowy, przemysłowy lub biurowy - w przypadku gdy schody są przeznaczone dla nie więcej niż 10 osób	0,9	0,9 x 0,9	0,19
6	Budynek niezależnie od jego przeznaczenia - w przypadku schodów do kondygnacji, na której znajdują się wyłącznie pomieszczenia techniczne lub urządzenia techniczne, schodów do pomieszczenia technicznego, urządzenia technicznego i poddasza nieużytkowego	0,8	0,8 x 0,8	0,2

2. W budynku łączną szerokość użytkową biegu oraz łączną szerokość użytkową spocznika w klatce schodowej, stanowiącej część drogi ewakuacyjnej, oblicza się proporcjonalnie do liczby osób mogących przebywać równocześnie na kondygnacji, na której przewiduje się obecność największej ich liczby, przyjmując co najmniej 0,6 m szerokości na 100 osób, lecz nie mniej niż określono to w ust. 1.

3. Szerokość użytkowa biegu i spocznika schodów zewnętrznych do budynku ma wynosić co najmniej 1,2 m, przy czym nie może być mniejsza niż szerokość użytkowa biegu schodowego w budynku, przyjęta zgodnie z warunkami, o których mowa w ust. 1 i 2.

4. Szerokość użytkową biegu oraz spocznika schodów stałych mierzy się między wewnętrznymi krawędziami poręczy lub elementami balustrady, najbardziej wysuniętymi w kierunku środka biegu lub spocznika schodów, a w przypadku balustrady jednostronnej – między wykończoną powierzchnią ściany a wewnętrzną krawędzią poręczy lub elementem balustrady, najbardziej wysuniętym w kierunku środka biegu lub spocznika schodów.

5. Zainstalowane urządzenia lub elementy budynku nie mogą ograniczać minimalnej wymaganej szerokości użytkowej schodów stałych.

**§ 64.** 1. Liczba stopni w jednym biegu schodów stałych wewnętrznych ma wynosić nie więcej niż:

- 1) 14 stopni – w budynku działalności leczniczej;
- 2) 18 stopni – w innym budynku.

2. Warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy budynku wpisanego do rejestru zabytków, wyłącznie w zakresie objętym ochroną, budynku w zabudowie jednorodzinnej, budynku w zabudowie zagrodowej, budynku rekreacji indywidualnej, lokalu mieszkalnego dwupoziomowego oraz dojścia do urządzeń technicznych.

3. Liczba stopni w jednym biegu schodów zewnętrznych ma wynosić nie więcej niż 10. Wysokość stopnia nie może być większa niż 0,15 m, a jego szerokość nie może być mniejsza niż 0,32 m, z uwzględnieniem ust. 5. Nie dotyczy to schodów zewnętrznych do pomieszczeń technicznych, pomocniczych, gospodarczych i garaży, których wymiary mają odpowiadać warunkom zawartym w § 63 ust. 1.

4. Szerokość stopni stałych schodów wewnętrznych wynika z warunku określonego wzorem:  $2h + s = 0,6$  do 0,65 m, gdzie  $h$  oznacza wysokość stopnia,  $s$  – jego szerokość.

5. Szerokość stopni schodów zewnętrznych przy głównym wejściu do budynku mieszkalnego wielorodzinnego, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej oraz budynku biurowego zlokalizowanego na terenie zamkniętym określonym decyzją Ministra Obrony Narodowej, w którym nie są realizowane zadania użyteczności publicznej, ma wynosić co najmniej 0,35 m.

6. Na przejściach komunikacyjnych, o których mowa w § 273, dopuszcza się stosowanie stopnia schodów o szerokości nie mniejszej niż 0,25 m i wysokości nie większej niż 0,20 m. W tym przypadku nie stosuje się wzoru, o którym mowa w ust. 4.

7. Szerokość stopnia schodów wachlarzowych ma wynosić co najmniej 0,25 m. W schodach zabiegowych i kręconych szerokość tę zapewnia się w odległości nie większej niż 0,4 m od poręczy balustrady wewnętrznej lub słupa stanowiącego koncentryczną konstrukcję schodów.

8. W budynku działalności leczniczej nie stosuje się schodów zabiegowych i wachlarzowych, jako przeznaczonych do ruchu pacjentów.

9. W budynku użyteczności publicznej, a także budynku zamieszkania zbiorowego przeznaczonego dla osób starszych oraz niepełnosprawnych, nie stosuje się stopni schodów z podcięciami większymi niż 0,025 m i z noskami.

10. Krawędź pierwszego i krawędź ostatniego stopnia w każdym biegu schodów wewnętrznych i zewnętrznych w budynku mieszkalnym wielorodzinnym, budynku zamieszkania zbiorowego i budynku użyteczności publicznej oznakowuje się na powierzchni poziomej i pionowej pasem o szerokości nie mniejszej niż 0,05 m, w kolorze kontrastującym z kolorem posadzki. Odsunięcie pasa od krawędzi stopnia ma być nie większe niż 0,015 m. W przypadku biegu schodów do trzech stopni oznakowuje się wszystkie stopnie.

11. W budynku użyteczności publicznej oraz budynku produkcyjnym i w budynku magazynowym, powierzchnie spocznika schodów i pochylni wykańcza się w sposób wyróżniający je fakturą, co najmniej w pasie 0,30 m od krawędzi rozpoczynającej i kończącej bieg schodów lub pochylni.

**§ 65.** Maksymalne nachylenie pochylni związanej z budynkiem nie może przekraczać wielkości określonych w poniższej tabeli:

Lp.	Przeznaczenie pochylni	Usytuowanie pochylni	
		na zewnątrz, bez przekrycia [%] nachylenia średniego w osi pochylni	wewnątrz budynku lub pod dachem [%] nachylenia średniego w osi pochylni
	1	2	3
1	Do ruchu pieszego i dla osób ze szczególnymi potrzebami, przy wysokości pochylni: a) do 0,15 m	15	15

	b) do 0,5 m c) ponad 0,5 m <sup>*)</sup>	8 6	10 8
2	Dla samochodów w garażu wielostanowiskowym Dla samochodów w garażu indywidualnym	15 25	20 25
<sup>*)</sup> Pochylnię do ruchu pieszego i dla osób ze szczególnymi potrzebami o długości ponad 9 m dzieli się na krótsze odcinki, przy zastosowaniu spoczników o długości co najmniej 1,5 m.			

**§ 66.** 1. Pochylnia przeznaczona dla osób ze szczególnymi potrzebami ma mieć:

- 1) szerokość płaszczyzny ruchu co najmniej 1,2 m;
- 2) krawężnik o wysokości co najmniej 0,07 m;
- 3) obustronne poręcze odpowiadające warunkom określonym w § 319, przy czym odstęp między nimi ma mieścić się w granicach od 1 m do 1,1 m.

2. Długość poziomej płaszczyzny ruchu na początku i na końcu pochylni ma wynosić co najmniej 1,5 m, poza polem otwierania drzwi.

3. Wymiary spocznika pochylni dla osób ze szczególnymi potrzebami w miejscu zmiany kierunku mają wynosić co najmniej 1,5 m x 1,5 m.

## Rozdział 5

### Pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi

**§ 67.** 1. Wysokość pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi ma odpowiadać warunkom określonym w poniższej tabeli, jeżeli przepisy odrębne, w tym dotyczące pomieszczeń pracy i pomieszczeń w których jest wykonywana działalność lecznicza, nie określają innych warunków:

Lp.	Rodzaj pomieszczenia (sposób użytkowania)	Minimalna wysokość w świetle [m]
	1	2
1	Pomieszczenie mieszkalne w: a) budynku mieszkalnym, b) budynku zamieszkania zbiorowego	2,5 <sup>*)</sup>
2	Pomieszczenie mieszkalne na poddaszu w budynku mieszkalnym w zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej  Pomieszczenie w budynku rekreacji indywidualnej	2,2 <sup>*)</sup>

3	Pomieszczenie pracy <sup>**)</sup> , nauki i innych celów, w których nie występują czynniki uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia, przeznaczone na stały pobyt:	
	a) nie więcej niż 4 osób,	2,5
	b) więcej niż 4 osób	3,0
	Górna część pomieszczenia jak wyżej, wydzielona w poziomie antresolą, jeżeli w tym pomieszczeniu nie występują czynniki szkodliwe dla zdrowia	2,2
4	Pomieszczenie pracy <sup>**)</sup> i innych celów, w których występują czynniki uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia	3,3
5	Pomieszczenie przeznaczone na stały pobyt ludzi, jak dyżurka, portiernia, kantor, kiosk, w tym kiosk usytuowany w hali dworcowej, hali wystawowej, hali handlowej, hali sportowej, jeżeli nie występują czynniki szkodliwe dla zdrowia	2,2 <sup>*)</sup>
6	Pomieszczenie przeznaczone na czasowy pobyt ludzi:	
	a) jeżeli nie występują czynniki szkodliwe dla zdrowia, b) jeżeli występują czynniki szkodliwe dla zdrowia	2,2 <sup>*)</sup> 2,5
<sup>*)</sup> Przy stropie pochyłym jest to wysokość średnia, liczona między największą a najmniejszą wysokością pomieszczenia, lecz nie mniejszą niż 1,9 m. <sup>**)</sup> Wymagania dotyczące minimalnej wysokości pomieszczenia w zakładzie pracy określają przepisy o bezpieczeństwie i higienie pracy.		

2. W pomieszczeniu, którego wysokość ma wynosić, zgodnie z ust. 1, co najmniej 3 m lub 3,3 m, dopuszcza się jej obniżenie do wysokości nie mniejszej niż 2,5 m w przypadku zastosowania wentylacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej lub klimatyzacji.

**§ 68.** 1. Jeżeli pomieszczenie przeznaczone na stały pobyt ludzi jest wydzielone przy ścianie zewnętrznej budynku, to poziom podłogi w tym pomieszczeniu ma znajdować się powyżej lub być równy poziomowi terenu przy wydzielającej to pomieszczenie ścianie zewnętrznej z oknami i drzwiami. Dopuszcza się niespełnienie tego warunku w budynku w zabudowie jednorodzinnej, zagrodowej i rekreacji indywidualnej.

2. Dopuszcza się usytuowanie pomieszczenia produkcyjnego, handlowego, usługowego, gastronomicznego lub obsługi pasażerów, określonego w ust. 1, poniżej poziomu terenu przy tych pomieszczeniach.

§ 69. W budynku użyteczności publicznej, budynku zamieszkania zbiorowego, z wyłączeniem budynku koszarowego, oraz budynku mieszkalnym wielorodzinnym, pomieszczenie ogólnodostępne ze zróżnicowanym poziomem podłóg ma być przystosowane do ruchu osób ze szczególnymi potrzebami.

§ 70. 1. Szerokość i wysokość drzwi do pomieszczenia przeznaczonego na stały pobyt ludzi oraz do kuchni ma wynosić odpowiednio co najmniej 0,8 m i 2 m w świetle ościeżnicy.

2. Szerokość i wysokość drzwi wewnętrznych w budynku użyteczności publicznej, z wyjątkiem drzwi do pomieszczeń technicznych i gospodarczych oraz do kabiny w ustępie ogólnodostępnym, ma wynosić odpowiednio co najmniej 0,9 m i 2 m w świetle ościeżnicy.

3. Drzwi, o których mowa w ust. 1 i 2, mają być bez progu.

## Rozdział 6

### **Pomieszczenia higienicznosanitarne**

§ 71. 1. W pomieszczeniu higienicznosanitarnym zapewnia się wentylację.

2. Wysokość pomieszczenia higienicznosanitarnego ma wynosić w świetle co najmniej 2,5 m, z wyjątkiem łazienki ogólnodostępnej, której wysokość ma wynosić co najmniej 3 m.

3. Dopuszcza się zmniejszenie wysokości pomieszczenia higienicznosanitarnego w budynku mieszkalnym, w hotelu, w motelu i w pensjonacie do 2,2 m w świetle, w przypadku gdy jest ono wyposażone w wentylację mechaniczną wywiewną lub nawiewno-wywiewną.

§ 72. Ściany pomieszczenia higienicznosanitarnego mają mieć powierzchnie zmywalne i odporne na działanie wilgoci do wysokości co najmniej 2 m.

§ 73. Posadzka w pralni, w łazience, w umywalni, w kabinie natryskowej i w ustępie ma być zmywalna, nienasiąkliwa i nieśliska.

§ 74. 1. Drzwi do łazienki, umywalni i wydzielonego ustępu mają otwierać się na zewnątrz pomieszczenia, a ich szerokość i wysokość ma wynosić odpowiednio co najmniej 0,8 m i 2 m w świetle ościeżnicy. W dolnej części takich drzwi mają znajdować się otwory o sumarycznym przekroju zapewniającym wymagalny dopływ powietrza. W przypadku zainstalowania w pomieszczeniu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, urządzeń gazowych z otwartą komorą spalania, przekrój otworów, o których mowa w zdaniu drugim, ma wynosić co najmniej 0,022 m<sup>2</sup>.

2. W łazience i ustępie, z wyjątkiem ogólnodostępnych, dopuszcza się stosowanie drzwi przesuwnych lub składanych.

§ 75. 1. Powierzchnia kabiny natryskowej niezamkniętej, stanowiącej wydzieloną część pomieszczenia natrysku albo umywalni zbiorowej, ma wynosić co najmniej  $0,9\text{ m}^2$ , a jej szerokość ma wynosić co najmniej  $0,9\text{ m}$ .

2. Powierzchnia kabiny natryskowej zamkniętej, wydzielonej ściankami na całą wysokość pomieszczenia, ma wynosić co najmniej  $1,5\text{ m}^2$ , a jej szerokość ma wynosić co najmniej  $0,9\text{ m}$ . Kabinę tę wyposaża się w wentylację mechaniczną wywiewną.

3. Powierzchnia kabiny natryskowej zamkniętej, z urządzeniami przystosowanymi do korzystania przez osoby niepełnosprawne, ma wynosić co najmniej  $2,5\text{ m}^2$ , a jej szerokość ma wynosić co najmniej  $1,5\text{ m}$ . Kabinę tę wykonuje się bez progów oraz wyposaża się w urządzenia wspomagające, umożliwiające korzystanie z kabiny zgodnie z przeznaczeniem, w szczególności w poręcze.

4. Bezpośrednio przy kabinach natryskowych oraz przy umywalniach zbiorowych sytuuje się kabinę ustępową.

§ 76. 1. W budynku zamieszkania zbiorowego łazienki związane z pomieszczeniami mieszkalnymi wyposaża się w umywalkę oraz w wannę lub w natrysk. Miska ustępowa może być usytuowana w łazience lub w wydzielonej kabinie ustępowej wyposażonej w umywalkę. Należy zapewnić odpowiednią liczbę ustępów dla kobiet, mężczyzn i ustępów innych, dostosowaną do przeznaczenia budynku.

2. Budynek, o którym mowa w ust. 1, bez łazienek i ustępów związanych z pomieszczeniami mieszkalnymi, ma mieć na każdej kondygnacji odpowiednio umywalnie i ustępy przeznaczone do wspólnego użytku, wyposażone co najmniej w:

- 1) 1 miskę ustępową na 10 osób;
- 2) 1 pisuar na 20 mężczyzn;
- 3) 1 urządzenie natryskowe na 15 osób;
- 4) 1 umywalkę na 5 osób.

§ 77. 1. Najmniejszy wymiar poziomy (szerokość) kabiny ustępowej (ustępu wydzielonego) nieprzeznaczonej dla osób niepełnosprawnych ma wynosić w świetle co najmniej  $0,9\text{ m}$ .

2. Powierzchnia przed miską ustępową ma mieć wymiary co najmniej  $0,6\text{ m} \times 0,9\text{ m}$  w rzucie poziomym.

3. W przypadku zainstalowania umywalki w kabinie ustępowej, powierzchnia przed miską ustępową może spełniać również funkcję powierzchni przed umywalką.

**§ 78.** 1. W budynku użyteczności publicznej i w budynku zakładu pracy urządza się ustęp ogólnodostępny przeznaczony również dla osób niebędących pracownikami w budynku. Należy zapewnić odpowiednią liczbę ustępów dla kobiet, mężczyzn i ustępów innych, dostosowaną do przeznaczenia budynku.

2. Dopuszcza się nieurządzenie ustępów ogólnodostępnych, o których mowa w ust. 1, w budynku:

- 1) obsługi bankowej o powierzchni użytkowej do 200 m<sup>2</sup> włącznie;
- 2) handlu o powierzchni użytkowej pomieszczeń dostępnych dla klientów do 250 m<sup>2</sup> włącznie;
- 3) usług o powierzchni użytkowej pomieszczeń dostępnych dla klientów do 75 m<sup>2</sup> włącznie.

3. W budynkach, o których mowa w ust. 1, ustępy ogólnodostępne wyposaża się w co najmniej:

- 1) jedną umywalkę na 20 osób,
- 2) jeden pisuar na 30 mężczyzn,
- 3) jedną miskę ustępową na 15 osób

– jeżeli przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy nie stanowią inaczej.

4. W przypadku gdy w budynku, o którym mowa w ust. 1, liczba osób w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi na danej kondygnacji jest mniejsza niż 10, dopuszcza się umieszczenie:

- 1) ustępu lub umywalni na najbliższej, wyższej lub niższej kondygnacji;
- 2) wspólnego ustępu dla kobiet i mężczyzn;
- 3) wspólnej umywalni dla kobiet i mężczyzn.

5. W budynkach, o których mowa w ust. 1, odległość od stanowiska pracy lub miejsca przebywania ludzi do najbliższego ustępu nie może być większa niż 75 m, a od stanowiska pracy chronionej – niż 50 m.

**§ 79.** 1. Wejście do ustępu ogólnodostępnego w budynku zamieszkania zbiorowego, użyteczności publicznej i zakładu pracy ma prowadzić z drogi komunikacji ogólnej zlokalizowanej wewnątrz tego budynku.

2. W ustępie ogólnodostępnym stosuje się:

- 1) przedsionek, oddzielony ścianami pełnymi na całą wysokość pomieszczenia, w którym mogą być instalowane tylko umywalki;
- 2) drzwi o szerokości co najmniej 0,9 m;
- 3) drzwi do kabiny ustępowej otwierane na zewnątrz, o szerokości co najmniej 0,8 m, a do kabiny przystosowanej dla potrzeb osób niepełnosprawnych, co najmniej 0,9 m;
- 4) przegrodę dzielącą ustęp damski od męskiego, wykonaną jako ściana pełna na całą wysokość pomieszczenia;
- 5) miski ustępowe umieszczone w oddzielnych kabinach o szerokości co najmniej 1 m i powierzchni przed miską ustępową o wymiarze 1,0 m x 0,7 m, ze ściankami i drzwiami o wysokości co najmniej 2 m z prześwitem nad podłogą 0,15 m; w przedszkolach oraz innych formach wychowania przedszkolnego dopuszcza się stosowanie ścianek i drzwi o wysokości nie mniejszej niż 1,5 m;
- 6) wpusty kanalizacyjne podłogowe z syfonem oraz armaturę czerpalną ze złączką do węża w pomieszczeniach z pisuarem lub mających więcej niż 4 kabiny ustępowe;
- 7) wentylację grawitacyjną lub mechaniczną – w ustępach z oknem i jedną kabiną, a w innych – mechaniczną o działaniu ciągłym lub włączaną automatycznie.

3. Przedsionka, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, nie wymaga ustęp przy sali zajęć w żłobku, w klubie dziecięcym, w przedszkolu, w innej formie wychowania przedszkolnego oraz przy pokoju dla chorych w szpitalu.

4. Oddzielnych kabin, o których mowa w ust. 2 pkt 5, nie wymaga ustęp przy sali zajęć w żłobkach i klubach dziecięcych.

**§ 80. 1.** W budynku na kondygnacji dostępnej dla osób niepełnosprawnych, co najmniej jeden ustęp ma być przystosowany dla osób niepełnosprawnych poprzez:

- 1) zapewnienie przestrzeni manewrowej o minimalnych wymiarach boków 1,5 m x 1,5 m;
- 2) stosowanie w tych pomieszczeniach i na trasie dojazdu do nich drzwi bez progów;
- 3) zainstalowanie co najmniej jednej, odpowiednio przystosowanej miski ustępowej i umywalki, a także odpowiednio dostosowanego natrysku, jeżeli ze względu na przeznaczenie przewiduje się w budynku takie urządzenie;
- 4) zainstalowanie uchylnych uchwytów lub uchwytów zintegrowanych z umywalką ułatwiających korzystanie z urządzeń higienicznosanitarnych; w przypadku jednostronnego dostępu do miski ustępowej, dopuszcza się zainstalowanie jednego uchylnego uchwytu i jednego uchwytu mocowanego na stałe do ściany po przeciwnej stronie miski ustępowej;

- 5) zapewnienie odległości co najmniej 0,45 m od osi miski ustępowej do najbliższej położonej ściany;
- 6) zapewnienie wolnej przestrzeni o minimalnej szerokości 0,9 m przed miską ustępową oraz przynajmniej z jednej strony miski ustępowej;
- 7) zainstalowanie umywalki w taki sposób, aby jej górna krawędź znajdowała się nie wyżej niż 0,85 m, a jej dolna krawędź nie niżej niż 0,65 m;
- 8) zainstalowanie miski ustępowej w taki sposób, aby jej górna krawędź znajdowała się na wysokości nie niższej niż 0,42 m i nie wyższej niż 0,48 m nad poziomem posadzki;
- 9) zapewnienie równej (o nachyleniu poniżej 0,5 %), gładkiej przestrzeni manewrowej przed i za wejściem do ustępu, poza polem otwierania skrzydła drzwi do 90°, co najmniej o wymiarach 1,5 m x 1,5 m.

2. Dopuszcza się stosowanie ustępu dla osób niepełnosprawnych bez przedsionka.

3. W przypadku przebudowy lub zmiany sposobu użytkowania ustępu ogólnodostępnego w budynkach, o których mowa w § 79 ust. 1, dopuszcza się, aby część przestrzeni manewrowej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, o głębokości nie większej niż 0,3 m, znajdowała się pod umywalką.

**§ 81.** 1. W budynku gastronomii, handlu lub usług o powierzchni użytkowej powyżej 1000 m<sup>2</sup>, a także stacji paliw o powierzchni użytkowej powyżej 100 m<sup>2</sup>, wydziela się pomieszczenie dostosowane i przeznaczone wyłącznie do karmienia i przewijania dzieci.

2. W budynku:

- 1) przeznaczonym na potrzeby administracji publicznej o powierzchni użytkowej powyżej 2000 m<sup>2</sup>;
  - 2) przeznaczonym na potrzeby kultury, sportu, handlu, usług lub obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym lub lotniczym o powierzchni użytkowej ponad 5000 m<sup>2</sup>;
  - 3) stacji paliw o powierzchni użytkowej powyżej 300 m<sup>2</sup>;
  - 4) przeznaczonym na potrzeby działalności leczniczej o powierzchni użytkowej powyżej 200 m<sup>2</sup>;
  - 5) zlokalizowanym w Miejscach Obsługi Podróżnych
- wydziela się pomieszczenie dostosowane i przeznaczone do wykonywania czynności higienicznych u dorosłych osób ze szczególnymi potrzebami w pozycji leżącej.

3. Pomieszczenie, o którym mowa w ust. 2:

- 1) ma mieć powierzchnię użytkową nie mniejszą niż 12 m<sup>2</sup> i szerokość co najmniej 3 m;

2) ma mieć wyposażenie umożliwiające wykonywanie czynności higienicznych u dorosłej osoby ze szczególnymi potrzebami w pozycji leżącej.

4. Pomieszczenia, o których mowa w ust. 1 i 2, mają być wyposażone w umywalkę i miskę ustępową.

5. Przepisów ust. 1–4 nie stosuje się do stacji paliw zlokalizowanej na terenie zamkniętym.

6. Dopuszcza się urządzenie pomieszczenia, o którym mowa w ust. 2, w ustępie ogólnodostępnym dla osób niepełnosprawnych, jeżeli dodatkowo spełnia on warunki, o których mowa w ust. 3.

7. Warunek, o którym mowa w ust. 2, nie dotyczy budynków, dla których przed dniem 1 sierpnia 2024 r. została wydana decyzja o pozwoleniu na budowę albo zostało dokonane zgłoszenie budowy, do którego organ administracji architektoniczno-budowlanej nie wniósł sprzeciwu, lub zostało wydane zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w art. 30 ust. 5aa ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane.

**§ 82.** 1. Ustęp publiczny sytuuje się na terenie wyposażonym w sieć wodociągową i kanalizacyjną.

2. Dopuszcza się usytuowanie ustępu publicznego na terenie nieskanalizowanym, jako budynku wolno stojącego ze szczelnym zbiornikiem na nieczystości.

3. Ustęp publiczny ma spełniać warunki określone w § 79.

4. W ustępie publicznym instaluje się co najmniej jeden wpust kanalizacyjny podłogowy z syfonem oraz armaturę czerpalną ze złączką do węża.

5. W ustępie publicznym co najmniej jedną kabinę przystosowuje się do potrzeb osób niepełnosprawnych, zgodnie z warunkami, o których mowa w § 80.

**§ 83.** 1. Wejście do ustępu publicznego wbudowanego w inny obiekt nie może prowadzić bezpośrednio z klatki schodowej lub innej drogi komunikacji ogólnej w budynku ani z pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi.

2. Odległość od okna lub drzwi ustępu publicznego do okna lub drzwi do pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi oraz do produkcji i magazynowania artykułów spożywczych i farmaceutycznych ma być nie mniejsza niż 10 m.

**§ 84.** Przepisów § 68 ust. 1, § 70, § 74 ust. 1, § 76 i § 77 oraz w przypadku przebudowy także § 71 ust. 2 nie stosuje się do budynku przeznaczonego do zakwaterowania osób tymczasowo aresztowanych, skazanych lub ukaranych.

## Rozdział 7

### **Lokale mieszkalne w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych**

§ 85. W lokalu mieszkalnym, z wyjątkiem jedno- i dwupokojowego, zapewnia się możliwość przewietrzania na przestrzał lub narożnikowo. Nie dotyczy to lokalu mieszkalnego w budynku podlegającym przebudowie, a także lokalu mieszkalnego wyposażonego w wentylację mechaniczną o działaniu ciągłym wywiewną lub nawiewno-wywiewną.

§ 86. 1. Lokal mieszkalny ma mieć:

- 1) pomieszczenie mieszkalne;
- 2) kuchnię lub aneks kuchenny;
- 3) łazienkę;
- 4) ustęp wydzielony lub miejsce umożliwiające zainstalowanie miski ustępowej w łazience;
- 5) przestrzeń składowania;
- 6) przestrzeń komunikacji wewnętrznej;
- 7) miejsce umożliwiające zainstalowanie automatycznej pralki domowej.

2. Kuchnia i aneks kuchenny mają być wyposażone w tron kuchenny, zlewozmywak lub zlew oraz mieć układ przestrzenny, umożliwiający zainstalowanie chłodziarki i urządzenie miejsca do przygotowywania posiłków.

3. W łazience ma być miejsce umożliwiające zainstalowanie:

- 1) wanny lub kabiny natryskowej;
- 2) umywalki;
- 3) miski ustępowej, jeżeli nie ma ustępu wydzielonego.

4. Sposób zagospodarowania i rozmieszczenia urządzeń sanitarnych ma zapewniać do nich dogodny dostęp.

5. W ustępie wydzielonym zapewnia się miejsce umożliwiające zainstalowanie miski ustępowej oraz umywalki.

§ 87. 1. Zapewnia się bezpośrednie oświetlenie światłem dziennym pomieszczenia mieszkalnego i kuchni.

2. W lokalu mieszkalnym jednopokojowym dopuszcza się stosowanie kuchni bez okna lub aneksu kuchennego połączonego z przedpokojem, pod warunkiem zastosowania co najmniej wentylacji:

- 1) grawitacyjnej – w przypadku kuchni elektrycznej;
- 2) mechanicznej wywiewnej – w przypadku kuchni gazowej.

3. W lokalu mieszkalnym jednopokojowym dopuszcza się stosowanie aneksu kuchennego pod warunkiem zastosowania w tym aneksie wentylacji i kuchni elektrycznej.

4. W lokalu mieszkalnym wielopokojowym dopuszcza się stosowanie aneksu kuchennego będącego częścią pomieszczenia przeznaczonego na pobyt dzienny pod warunkiem zastosowania w tym aneksie wentylacji.

5. W przypadku zastosowania okapu kuchennego w kuchni lub w aneksie kuchennym, zapewnia się możliwość podłączenia tego okapu do odrębnego przewodu kominowego.

**§ 88.** Powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego ma wynosić co najmniej 25 m<sup>2</sup>.

**§ 89.** 1. Kształt i wymiary przedpokoju mają umożliwiać przeniesienie chorego na noszach oraz wykonanie manewru wózkiem inwalidzkim w miejscu zmiany kierunku ruchu.

2. Szerokość korytarza zapewniającego komunikację wewnętrzną w lokalu mieszkalnym ma wynosić co najmniej 1,2 m w świetle, z dopuszczeniem miejscowego zwężenia do 0,9 m na długości korytarza nie większej niż 1,5 m.

**§ 90.** 1. W przypadku gdy balkony sąsiednich lokali mieszkalnych w budynku mieszkalnym wielorodzinnym znajdują się na jednej płycie balkonowej, stosuje się między tymi balkonami pełne oddzielenie pionowe w postaci stałej przegrody, zapewniającej komfort użytkowania, o przepuszczalności światła nie większej niż 50 %.

2. Przegroda, o której mowa w ust. 1, ma mieć wysokość co najmniej 2,2 m mierzoną od poziomu posadzki balkonu oraz szerokość nie mniejszą niż 2 m, a w przypadku gdy balkon ma szerokość mniejszą niż 2 m – wynoszącą co najmniej szerokość balkonu, uwzględniając szerokość balustrady.

3. Stykające się ze sobą loggie w budynku mieszkalnym wielorodzinnym oddziela się za pomocą przegrody spełniającej wymagania określone w ust. 1 i 2.

4. Przegroda, o której mowa w ust. 1 i 3, może zostać pominięta przy określaniu minimalnej odległości budynku z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi od innych obiektów pod względem zapewnienia naturalnego oświetlenia tych pomieszczeń oraz spełnienia wymaganego minimalnego czasu nasłonecznienia dla pokoi mieszkalnych.

5. Przepisów ust. 1 – 3 nie stosuje się w przypadku budynku wpisanego do rejestru zabytków, wyłącznie w zakresie objętym ochroną.

## Rozdział 8

### **Lokale mieszkalne dostosowane dla osób niepełnosprawnych**

§ 91. Minimalny udział lokali mieszkalnych dostępnych dla osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie lokali mieszkalnych w budynku mieszkalnym wielorodzinnym posiadającym więcej niż 4 lokale mieszkalne wynosi 6 %, przy czym liczba tych lokali nie może być mniejsza niż 1.

§ 92. Lokal mieszkalny, o którym mowa w § 91 ma spełniać warunki określone w § 85 - 90 oraz dodatkowo:

- 1) drzwi wejściowe do lokalu mieszkalnego bez progu lub z progiem, który:
  - a) ma fazowane krawędzie, jeśli jego wysokość jest równa lub wyższa niż 0,005 m,
  - b) ma wysokość nie wyższą niż 0,02 m oraz
  - c) wyróżnia się kolorem kontrastującym z kolorem posadzki;
- 2) w przypadku wykonania balkonu – drzwi balkonowe wykonuje się bez progu lub z progiem, przy czym różnica poziomu posadzek po obu stronach drzwi balkonowych a górnej krawędzi progu nie może przekraczać 0,02 m;
- 3) klamki okien i drzwi balkonowych mają być umieszczone na wysokości od 0,8 m do 1,2 m;
- 4) w drzwiach do poszczególnych pomieszczeń wewnątrz lokalu mieszkalnego nie stosuje się progu i klamki gałkowej;
- 5) korytarze zapewniające komunikację wewnętrzną w lokalu mieszkalnym mają mieć na całej długości szerokość w świetle co najmniej 1,5 m;
- 6) we wszystkich pomieszczeniach mieszkalnych, kuchni oraz łazience zapewnia się przestrzeń manewrową pozbawioną przeszkód o minimalnych wymiarach boków 1,5 m x 1,5 m;
- 7) łącznik instalacji elektrycznej umieszcza się na wysokości od 0,8 m do 1,2 m, natomiast gniazdo instalacji elektrycznej i telekomunikacyjnej na wysokości od 0,4 m do 1,0 m;
- 8) zapewnia się dostęp do armatury odcinającej zasilanie instalacji, w szczególności instalacji gazowej, umieszczonej na wysokości do 1,2 m;
- 9) szerokość i wysokość drzwi wewnętrznych oraz innych przynależnych do lokalu ma wynosić odpowiednio co najmniej 0,9 m i 2 m w świetle ościeżnicy;
- 10) wpust kanalizacyjny wykonuje się w sposób umożliwiający odprowadzenie wody z natrysku bezprogowego;

11) panel wewnętrzny domofonu lub wideofonu umieszcza się w taki sposób, że jego dolna krawędź znajduje się na wysokości nie niższej niż 0,8 m nad poziomem posadzki, a górna krawędź nie wyższej niż 1,2 m nad poziomem posadzki.

## Rozdział 9

### **Pomieszczenia techniczne i gospodarcze**

**§ 93.** 1. Pomieszczenie techniczne, w którym jest zainstalowane urządzenie emitujące hałas lub drgania, może być usytuowane w bezpośrednim sąsiedztwie pomieszczenia przeznaczonego na stały pobyt ludzi, pod warunkiem zastosowania rozwiązania konstrukcyjno-materiałowego, zapewniającego ochronę sąsiedniego pomieszczenia przed uciążliwym oddziaływaniem tego urządzenia, zgodnie z warunkami, o których mowa w § 349 ust. 2 pkt 2 i § 353 oraz co najmniej z wymaganiami określonymi w Polskich Normach dotyczących dopuszczalnych wartości poziomu dźwięku w pomieszczeniach oraz oceny wpływu drgań na budynki i na ludzi w budynkach.

2. Podporę, zamocowanie i złącze urządzenia, o którym mowa w ust. 1, wykonuje się w sposób uniemożliwiający przenoszenie niedopuszczalnego hałasu i drgań na elementy budynku i instalacje.

**§ 94.** 1. Wysokość pomieszczenia technicznego i gospodarczego ma wynosić nie mniej niż 2 m, jeżeli inne przepisy rozporządzenia nie określają większych wymagań.

2. W pomieszczeniach, o których mowa w ust. 1, wysokość drzwi i przejścia pod przewodami instalacyjnymi ma wynosić w świetle co najmniej 1,9 m.

3. Wysokość kanałów i przestrzeni instalacyjnych w budynku oraz studzienek rewizyjnych ma wynosić w świetle co najmniej 1,9 m, przy czym na odcinkach o długości do 4 m wysokość kanałów może być obniżona do 0,9 m.

4. Odległość między włazami kontrolnymi w kanale instalacyjnym nie może przekraczać 30 m. Właz ten ma znajdować się na każdym załamaniu kanału i mieć wymiary co najmniej 0,6 m x 0,6 m lub średnicę 0,6 m.

**§ 95.** 1. Podłogę w pomieszczeniu technicznym i gospodarczym wykonuje się w sposób zapewniający utrzymanie czystości oraz bezpieczeństwa, stosownie do jego przeznaczenia.

2. Pomieszczenie techniczne i gospodarcze wyposaża się w instalacje i urządzenia elektryczne dostosowane do ich przeznaczenia, spełniające co najmniej wymagania określone w Polskich Normach dotyczących tych instalacji i urządzeń.

**§ 96.** 1. W budynku mieszkalnym wielorodzinnym zapewnia się pomieszczenie gospodarcze na potrzeby przechowywania rowerów, wózków dziecięcych i wózków inwalidzkich, z wyłączeniem rowerów elektrycznych oraz wózków elektrycznych. Pomieszczenie lokalizuje się w pobliżu wejścia do budynku lub na kondygnacji podziemnej, jeżeli jest do niej zapewniony dostęp dźwigiem spełniającym warunki określone w § 204 ust. 2 lub pochylnią z uwzględnieniem warunków, o których mowa w § 65.

2. Dopuszcza się niewykonanie pomieszczenia gospodarczego, o którym mowa w ust. 1, w przypadku wykonania budynku gospodarczego, altany lub wiaty, spełniających funkcje, o których mowa w ust. 1, oraz zlokalizowanych w pobliżu wejścia do budynku.

3. Pomieszczenie gospodarcze, o którym mowa w ust. 1, oraz budynek gospodarczy, altana lub wiata, o których mowa w ust. 2, mają mieć powierzchnię co najmniej 15 m<sup>2</sup>.

## Rozdział 10

### **Dojścia i przejścia do urządzeń technicznych**

**§ 97.** 1. Dojściem i przejściem do urządzenia technicznego, w tym dźwigu, może być korytarz, pomost, podest, galeria, schody, drabina i kłamra, jeżeli są wykonane z materiałów o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0.

2. Ogólne warunki dotyczące dojścia i przejścia do dźwigu stosuje się również w razie wykonania dojścia roboczego do pomieszczenia i części budynku nieprzeznaczonej na pobyt ludzi, związanych z okresową obsługą maszyn i urządzeń oraz przeglądem i utrzymaniem stanu technicznego budynku.

**§ 98.** 1. Wysokość dojścia i przejścia do urządzenia technicznego ma wynosić w świetle co najmniej 1,9 m. Dojście i przejście do urządzenia technicznego mogą być usytuowane nad stanowiskiem pracy, na wysokości co najmniej 2,5 m, licząc od poziomu podłogi tego stanowiska.

2. Nawierzchnia podłogi w dojściu i przejściu do urządzenia technicznego nie może być śliska.

3. W przypadku podłogi ażurowej w dojściu i przejściu do urządzenia technicznego nie umieszcza się otworów o powierzchni większej niż 0,0017 m<sup>2</sup> i wymiarach umożliwiających przejście przez nie kuli o średnicy większej niż 0,036 m.

4. Poziome dojście i przejście do urządzenia technicznego od strony przestrzeni otwartej zabezpiecza się balustradą o wysokości co najmniej 1,1 m z poprzeczką umieszczoną w połowie jej wysokości i krawężnikiem o wysokości co najmniej 0,15 m.

**§ 99.** 1. W wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych względami użytkowymi, jako dojście i przejście do urządzenia technicznego między różnymi poziomami mogą służyć trwale zamocowane do konstrukcji drabina lub klamra.

2. Szerokość drabiny lub klamry ma wynosić co najmniej 0,5 m, a odstępy między szczeblami nie mogą być większe niż 0,3 m. Poczynając od wysokości 3 m nad poziomem podłogi, drabinę lub klamrę zaopatruje się w urządzenia zabezpieczające przed upadkiem, takie jak obręcze ochronne, rozmieszczone w rozstawie nie większym niż 0,8 m, z pionowymi prętami w rozstawie nie większym niż 0,3 m.

3. Odległość drabiny lub klamry od ściany bądź innej konstrukcji, do której są umocowane, ma być nie mniejsza niż 0,15 m, a odległość obręczy ochronnej od drabiny, w miejscu najbardziej od niej oddalonym, ma być nie mniejsza niż 0,7 m i nie większa niż 0,8 m.

4. Spocznik z balustradą umieszcza się co 8–10 m wysokości drabiny lub ciągu klamer. Górne końce podłużnicy (bocznicy) drabiny wyprowadza się co najmniej 1,1 m nad poziom wejścia (pomostu) i łączy się z balustradą ochronną.

## Rozdział 11

### Garaze

**§ 100.** Garaż do przechowywania i bieżącej, niezawodowej obsługi samochodów osobowych, stanowiący samodzielny obiekt budowlany lub część innego obiektu, będący garażem zamkniętym – z pełną obudową zewnętrzną i zamykanymi otworami, bądź garażem otwartym – bez ścian zewnętrznych albo ze ścianami niepełnymi lub ażurowymi, ma mieć:

- 1) wysokość w świetle konstrukcji co najmniej 2,2 m, a do spodu przewodów i urządzeń instalacyjnych - 2 m;
- 2) wjazd lub wrota garażowe co najmniej o szerokości 2,6 m i wysokości 2 m w świetle;
- 3) elektryczną instalację oświetleniową;
- 4) zapewnioną wymianę powietrza, zgodnie z § 106;
- 5) wpust podłogowy z syfonem, osadnikiem i separatorem w garażu z instalacją wodociągową lub stałym samoczynnym urządzeniem gaśniczym wodnym, w garażu podziemnym oraz w garażu nadziemnym przeznaczonym dla więcej niż 25 samochodów.

**§ 101.** 1. Do garażu położonego poniżej lub powyżej terenu zapewnia się dojazd dla samochodów za pomocą pochylni o maksymalnym nachyleniu nie większym niż określone w § 65 lub stosuje się odpowiednie urządzenia do transportu pionowego.

2. W garażu przeznaczonym dla więcej niż 25 samochodów na każdej kondygnacji, stosuje się pochylnię o szerokości co najmniej 5,5 m, umożliwiającą ruch dwukierunkowy, lub osobną, jednopasmową pochylnię o szerokości co najmniej 2,7 m dla wjazdu i wyjazdu samochodów.

3. W garażu przeznaczonym dla nie więcej niż 25 samochodów na kondygnacji dopuszcza się zastosowanie wyłącznie pochylni jednopasmowej, pod warunkiem zainstalowania sygnalizacji do regulacji kierunków ruchu.

4. W garażu jedno- i dwupoziomowym, przeznaczonym dla nie więcej niż 10 samochodów na kondygnacji, dopuszcza się zastosowanie pochylni jednopasmowej bez sygnalizacji świetlnej.

**§ 102.** 1. Szerokość dojazdu do stanowisk postojowych (drogi manewrowej) w garażu jednoprzestrzennym (bez ścian wewnętrznych) przyjmuje się zgodnie z warunkami określonymi w § 18 ust. 3.

2. Wszystkim stanowiskom postojowym w garażu zapewnia się dostęp do drogi manewrowej (dojazdu).

3. Wymiary stanowiska postojowego w garażu przyjmuje się zgodnie z warunkami określonymi w § 18 ust. 1 i 2.

4. Odległość między dłuższą krawędzią stanowiska postojowego a:

- 1) ścianą ma wynosić co najmniej 0,3 m;
- 2) słupem ma wynosić co najmniej 0,1 m pod warunkiem zapewnienia swobodnego otwarcia drzwi samochodu.

**§ 103.** 1. W garażu podziemnym i wielopoziomowym nadziemnym jako dojście stosuje się schody odpowiadające warunkom określonym w § 63 i § 64.

2. W garażu jednopoziomowym podziemnym i nadziemnym dopuszcza się wykorzystanie jako dojścia pochylni przeznaczonej do ruchu samochodów, jeżeli jej nachylenie nie przekracza 10 % oraz istnieje możliwość wydzielenia bezpiecznego pasa ruchu pieszego o szerokości co najmniej 0,75 m.

3. Nie wymaga się wydzielenia pasa ruchu pieszego na pochylni dwupasmowej, a w garażu przeznaczonym na nie więcej niż 25 samochodów na kondygnacji – także na pochylni jednopasmowej.

4. Garaż wielopoziomowy lub stanowiący kondygnację w budynku, z wyłączeniem budynku mieszkalnego jednorodzinnego, wyposaża się w dźwig lub trwale zainstalowane, inne

urządzenie podnoszące umożliwiające transport pionowy osobom niepełnosprawnym na inne kondygnacje, z wyjątkiem kondygnacji, na których znajdują się wyłącznie pomieszczenia techniczne.

**§ 104.** 1. Garaż znajdujący się w budynku o innym przeznaczeniu ma mieć ściany i stropy zapewniające wymaganą izolację akustyczną, o której mowa w § 349, oraz szczelność uniemożliwiającą przenikanie spalin lub oparów paliwa do sąsiednich pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, usytuowanych obok lub nad garażem.

2. Dopuszcza się sytuowanie nad garażem otwartym kondygnacji z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, z wyjątkiem pomieszczeń mieszkalnych, działalności leczniczej oraz oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki i wychowania, przy spełnieniu jednego z warunków:

- 1) lico ściany zewnętrznej tej kondygnacji z oknem jest cofnięte w stosunku do lica ściany garażu otwartego lub do krawędzi jego najwyższego stropu co najmniej o 6 m, a konstrukcja dachu i jego przekrycie nad garażem spełniają warunki określone w § 229;
- 2) lico ściany zewnętrznej tej kondygnacji jest usytuowane w jednej płaszczyźnie z licem ściany zewnętrznej części garażowej lub z krawędziami jej stropów, jeżeli zastosowano w tych pomieszczeniach wyłącznie element doświetlający oraz wentylację mechaniczną nawiewno-wywiewną lub klimatyzację.

3. Warunki, o których mowa w ust. 2, nie dotyczą budynku mieszkalnego jednorodzinnego, budynku rekreacji indywidualnej i budynku w zabudowie zagrodowej.

**§ 105.** 1. Posadzka w garażu ma mieć spadki do wewnętrznego lub zewnętrznego wpustu kanalizacyjnego. W zabudowie jednorodzinnej, zabudowie zagrodowej i zabudowie rekreacji indywidualnej dopuszcza się wykonywanie spadku posadzki skierowanego bezpośrednio na nieutwardzony teren działki budowlanej.

2. W garażu krawędzie płaszczyzny posadzki, a także znajdującego się w niej otworu, z uwzględnieniem ust. 1, ogranicza się progiem (obrzeżem) o wysokości 0,03 m, uniemożliwiającym spływ wody lub innej cieczy na zewnątrz i na niższy poziom garażowania. Na drodze ruchu pieszego próg profiluje się w sposób umożliwiający przejazd wózkiem inwalidzkim.

**§ 106.** 1. Wentylacja garażu ma zapewniać wymianę powietrza niezbędną do odprowadzenia na zewnątrz budynku zanieczyszczeń gazowych i wilgoci powstających w skutek eksploatacji pojazdów mechanicznych.

2. W garażu zamkniętym stosuje się wentylację:

- 1) co najmniej przez przewietrzanie otworami wentylacyjnymi umieszczonymi w ścianach przeciwległych lub bocznych, bądź we wrotach garażowych, o łącznej powierzchni netto otworów wentylacyjnych nie mniejszej niż  $0,04 \text{ m}^2$  na każde, wydzielone przegrodami budowlanymi, stanowisko postojowe – w nieogrzewanym garażu nadziemnym wolno stojącym, przybudowanym lub wbudowanym w inny budynek;
- 2) co najmniej grawitacyjną, zapewniającą 1,5-krotną wymianę powietrza na godzinę – w ogrzewanym garażu nadziemnym lub częściowo zagłębionym, mającym nie więcej niż 10 stanowisk postojowych;
- 3) mechaniczną, sterowaną czujkami niedopuszczalnego poziomu stężenia tlenu węgla – w garażu, niewymienionym w pkt 1 i 2, oraz w kanale rewizyjnym, służącym zawodowej obsłudze i naprawie samochodów bądź znajdującym się w garażu wielostanowiskowym;
- 4) mechaniczną, sterowaną czujkami niedopuszczalnego stężenia określonego rodzaju gazu palnego – jeżeli w garażu dopuszcza się parkowanie samochodów zasilanych paliwami gazowymi, w tym gazem płynnym (LPG), sprężonym gazem ziemnym (CNG), skroplonym gazem ziemnym (LNG) lub wodorem.

3. W garażu otwartym zapewnia się przewietrzanie naturalne kondygnacji, przy czym:

- 1) łączna wielkość niezamykanych otworów w ścianach zewnętrznych na każdej kondygnacji ma być nie mniejsza niż 35 % powierzchni ścian, z dopuszczeniem zastosowania w nich stałych przesłon żaluzjowych, nieograniczających wolnej powierzchni otworu;
- 2) odległość między parą przeciwległych ścian z niezamykanymi otworami ma być nie większa niż 100 m;
- 3) zagłębienie najniższego poziomu posadzki ma być nie większe niż 0,6 m poniżej poziomu terenu bezpośrednio przylegającego do ściany zewnętrznej garażu, a w przypadku większego zagłębienia – stosuje się fosę o nachyleniu zboczy nie większym niż 1:1.

## Rozdział 12

### **Szczególne warunki dotyczące pomieszczeń inwentarskich**

§ 107. Pomieszczenie przeznaczone do chowu lub hodowli zwierząt ma odpowiadać potrzebom wynikającym z zasad racjonalnego utrzymywania zwierząt oraz odpowiednich warunków pracy obsługi, a także ma spełniać warunki dotyczące bezpieczeństwa pożarowego budynków inwentarskich i ewakuacji zwierząt, określone w dziale VI w rozdziale 9.

**§ 108.** W pomieszczeniu przeznaczonym do chowu lub hodowli zwierząt zapewnia się:

- 1) oświetlenie światłem dziennym lub sztucznym, przystosowane do gatunku i grupy zwierząt;
- 2) wymianę powietrza, wymaganą dla określonego gatunku i grupy zwierząt;
- 3) utrzymanie właściwej temperatury;
- 4) zabezpieczenie przed wpływami atmosferycznymi oraz wilgocią z podłoża i zalegających odchodów zwierzęcych;
- 5) odprowadzenie płynnej frakcji obornika ze stanowisk dla zwierząt do zewnętrznego lub wewnętrznego zbiornika szczelnego;
- 6) wyposażenie w instalacje i urządzenia elektryczne, dostosowane do przeznaczenia pomieszczeń;
- 7) odpowiednie warunki do pracy obsługi.

**§ 109.** Dopuszcza się niewyposażenie pomieszczenia przeznaczonego do chowu lub hodowli zwierząt, użytkowanego okresowo, w instalacje i urządzenia elektryczne.

## DZIAŁ IV

### Wyposażenie techniczne budynków

#### Rozdział 1

##### Instalacje wodociągowe zimnej i ciepłej wody użytkowej

**§ 110.** 1. Instalacja wodociągowa ma zapewniać zaopatrzenie w wodę budynku zgodnie z jego przeznaczeniem oraz spełniać co najmniej wymagania określone w Polskiej Normie dotyczącej projektowania instalacji wodociągowych.

2. Instalacja wodociągowa zimnej wody ma spełniać warunki określone w przepisach odrębnych dotyczących ochrony przeciwpożarowej.

3. Wyroby zastosowane w instalacji wodociągowej dobiera się z uwzględnieniem korozyjności wody, tak aby nie następowało pogarszanie jej jakości oraz trwałości instalacji, a także aby takich skutków nie wywoływało wzajemne oddziaływanie materiałów, z których wykonano te wyroby.

4. Instalację wodociągową wyposaża się w zabezpieczenia uniemożliwiające wtórne zanieczyszczenie wody, spełniające co najmniej wymagania określone w Polskiej Normie dotyczącej zabezpieczenia przed przepływem zwrotnym.

**§ 111.** 1. Ciśnienie wody w instalacji wodociągowej w budynku, z wyjątkiem instalacji wodociągowej przeciwpożarowej, ma wynosić przed każdym punktem czerpalnym nie mniej niż 0,05 MPa (0,5 bara) i nie więcej niż 0,6 MPa (6 barów).

2. Instalacja wodociągowa w budynku ma zapewniać wymagane minimalne ciśnienie wody, niezależnie od ciśnienia wody w sieci wodociągowej.

**§ 112.** Instalacja wodociągowa ma zapewniać możliwość pomiaru ilości zużytej wody na potrzeby rozliczenia jej kosztów.

**§ 113.** 1. Na połączeniu wewnętrznej instalacji wodociągowej zimnej wody w budynku lub zewnętrznej na terenie działki budowlanej z siecią wodociagową za pośrednictwem przyłącza wodociagowego instaluje się zestaw wodomierza głównego, spełniając co najmniej wymagania określone w Polskiej Normie dotyczącej zabudowy zestawów wodomierzowych w instalacjach wodociagowych.

2. Za każdym zestawem wodomierza głównego od strony instalacji montuje się zabezpieczenie, o którym mowa w § 110 ust. 4.

3. W przypadku połączenia wewnętrznej instalacji wodociagowej zimnej wody w budynku lub zewnętrznej na terenie działki budowlanej z siecią wodociagową za pośrednictwem przyłącza wodociagowego w więcej niż jednym miejscu, na każdym z tych połączeń instaluje się zestaw wodomierza głównego i zabezpieczenie, o których mowa w ust. 1 i w § 110 ust. 4.

**§ 114.** 1. Zestaw wodomierza głównego, na połączeniu przyłącza z instalacją wodociagową zimnej wody, umieszcza się w studziencie poza budynkiem, w piwnicy budynku lub na parterze, w wydzielonym, łatwo dostępnym miejscu, zabezpieczonym przed zalaniem wodą, zamarzaniem oraz dostępem osób nieuprawnionych.

2. Zestaw wodomierza głównego zainstalowany w piwnicy lub na parterze w budynku mieszkalnym wielorodzinnym, budynku zamieszkania zbiorowego i budynku użyteczności publicznej umieszcza się w pomieszczeniu technicznym.

3. Instalację wodociagową, wykonaną z materiałów przewodzących prąd elektryczny, przed i za wodomierzem łączy się przewodem metalowym, zgodnie co najmniej z wymaganiami określonymi w Polskiej Normie dotyczącej uziemień i przewodów ochronnych.

**§ 115.** 1. Pomieszczenie w budynku, w którym jest zainstalowany zestaw wodomierza głównego, ma mieć wpust kanalizacyjny, zabezpieczony zamknięciem przeciwwzalewowym, jeżeli warunki lokalne tego wymagają, a także wentylację.

2. Studzienka, w której jest zainstalowany zestaw wodomierza głównego, ma mieć zabezpieczenie przed napływem wód gruntowych i opadowych, zagłębienie do wyczerpywania wody oraz wentylację.

3. Studzienka ma zapewniać dostęp do zestawu wodomierza głównego, ma być wykonana z materiału trwałego oraz dostosowana do przewidywanego obciążenia.

**§ 116.** Instalacja wodociągowa ciepłej wody użytkowej przygotowywanej:

- 1) centralnie – rozpoczyna się bezpośrednio za armaturą odcinającą tę instalację od źródła ciepła, w szczególności kotła, węzła ciepłowniczego, kolektora słonecznego, pojemnościowego podgrzewacza elektrycznego, pompy ciepła lub innego urządzenia wykorzystującego odnawialne źródła energii, a kończy punktami czerpalnymi;
- 2) miejscowo – rozpoczyna się bezpośrednio za armaturą odcinającą na przewodzie zasilającym zimną wodą urządzenia do przygotowywania ciepłej wody użytkowej, a kończy punktami czerpalnymi.

**§ 117.** 1. Instalacja wodociągowa ciepłej wody użytkowej ma zapewniać utrzymanie na racjonalnie niskim poziomie ilości energii cieplnej potrzebnej do przygotowania tej wody.

2. Instalacja wodociągowa ciepłej wody użytkowej ma umożliwiać utrzymanie strat ciepła na przesyłce ciepłej wody użytkowej i w przewodach cyrkulacyjnych na racjonalnie niskim poziomie. Wymagania izolacyjności cieplnej w zakresie minimalnej grubości izolacji cieplnej przewodów ciepłej wody użytkowej określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.

**§ 118.** W budynku, w którym do przygotowania ciepłej wody użytkowej korzysta się z instalacji ogrzewczej, w okresie przerw w jej działaniu zapewnia się inny sposób podgrzewania wody.

**§ 119.** 1. W budynku, z wyjątkiem budynku mieszkalnego jednorodzinnego, budynku rekreacji indywidualnej lub budynku w zabudowie zagrodowej, w instalacji wodociągowej ciepłej wody użytkowej zapewnia się stały obieg wody, także na odcinkach przewodów o objętości wewnątrz przewodu powyżej 3 dm<sup>3</sup> prowadzących do każdego punktu czerpalnego.

2. Instalacja wodociągowa ciepłej wody użytkowej ma umożliwiać uzyskanie w każdym punkcie czerpalnym wody o temperaturze nie niższej niż 55°C i nie wyższej niż 60°C.

3. Instalacja wodociągowa ciepłej wody użytkowej ma umożliwiać przeprowadzanie ciągłej lub okresowej dezynfekcji metodą chemiczną lub fizyczną (w tym okresowe stosowanie metody dezynfekcji cieplnej), bez obniżania trwałości instalacji i zastosowanych w niej

wyrobów. Do przeprowadzenia dezynfekcji cieplnej niezbędne jest zapewnienie uzyskania w każdym punkcie czerpalnym temperatury wody nie niższej niż 70°C i nie wyższej niż 80°C.

4. Warunki zawarte w ust. 3 nie dotyczą budynku mieszkalnego jednorodzinnego, budynku rekreacji indywidualnej oraz budynku w zabudowie zagrodowej, a także instalacji, w których zamontowano decentralne podgrzewacze ciepłej wody, a objętość rur łączących podgrzewacz z punktem poboru nie przekracza 3 dm<sup>3</sup>.

5. Izolacja cieplna przewodów instalacji wodociągowej ciepłej wody użytkowej, w których występuje stały obieg wody, ma zapewniać spełnienie warunków określonych w ust. 2 i § 279 ust. 11.

6. Instalację wodociągową ciepłej wody użytkowej wyposaża się w zabezpieczenie przed przekroczeniem dopuszczalnych dla danych instalacji ciśnienia i temperatury, spełniające co najmniej wymagania określone w Polskiej Normie dotyczącej zabezpieczeń urządzeń ciepłej wody użytkowej.

7. W armaturze mieszającej i czerpalnej przewód ciepłej wody podłącza się z lewej strony.

**§ 120.** 1. W budynku mieszkalnym wielorodzinnym, budynku zamieszkania zbiorowego i budynku użyteczności publicznej stosuje się urządzenie do pomiaru ilości ciepła lub paliwa zużywanego do przygotowania ciepłej wody użytkowej.

2. W budynku mieszkalnym wielorodzinnym do pomiaru ilości zimnej i ciepłej wody użytkowej, dostarczanej do poszczególnych lokali mieszkalnych oraz pomieszczeń służących do wspólnego użytku mieszkańców, stosuje się zestawy wodomierzowe, spełniające co najmniej wymagania określone w Polskiej Normie dotyczącej zabudowy zestawów wodomierzowych w instalacjach wodociągowych oraz zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2026 r. poz. 43).

3. W zespole budynków mieszkalnych wielorodzinnych, zaopatrywanych w ciepłą wodę użytkową ze wspólnej kotłowni lub grupowego węzła ciepłowniczego, urządzenie do pomiaru ilości ciepła lub paliwa zużywanego do przygotowania ciepłej wody może być umieszczone poza tymi budynkami, jeżeli w budynkach tych są zastosowane zestawy wodomierzowe, o których mowa w ust. 2.

## Rozdział 2

### **Kanalizacja ściekowa i deszczowa**

**§ 121.** 1. Instalację kanalizacyjną stanowi układ połączonych przewodów wraz z urządzeniami, przyborami i wpustami odprowadzającymi ścieki oraz wody opadowe, jeżeli

nie są odprowadzane na teren działki budowlanej, do pierwszej studzienki od strony budynku, a w przypadku braku studzienki - do granicy działki budowlanej.

2. Instalacja kanalizacyjna budynku ma umożliwiać odprowadzanie ścieków, a także wód opadowych z tego budynku, które nie są odprowadzane na teren działki budowlanej, oraz spełniać co najmniej wymagania określone w Polskich Normach dotyczących tych instalacji.

**§ 122.** Instalację kanalizacyjną budynku, do której są wprowadzane ścieki nieodpowiadające warunkom dotyczącym ochrony ziemi i wód oraz odprowadzania ścieków do sieci kanalizacyjnej, określonym w przepisach odrębnych, wyposaża się w urządzenia służące do ich oczyszczania do stanu zgodnego z tymi przepisami.

**§ 123.** Instalacja kanalizacyjna grawitacyjna w pomieszczeniach budynku, z których krótkotrwale nie jest możliwy grawitacyjny spływ ścieków, może być wykonana pod warunkiem zainstalowania zabezpieczenia przed przepływem zwrotnym ścieków z sieci kanalizacyjnej przez zastosowanie przepompowni ścieków, zgodnie co najmniej z wymaganiami określonymi w Polskiej Normie dotyczącej projektowania przepompowni ścieków w kanalizacji grawitacyjnej wewnątrz budynków lub urządzenia przeciwwzalewowego spełniającego co najmniej wymagania określone w Polskiej Normie dotyczącej urządzeń przeciwwzalewowych w budynkach.

**§ 124.** 1. Przewód spustowy (pion) grawitacyjnej instalacji kanalizacyjnej wyprowadza się jako przewód wentylujący ponad dach, a także powyżej górnej krawędzi okna lub drzwi znajdujących się w odległości poziomej mniejszej niż 4 m od wylotu tego przewodu.

2. Nie jest wymagane wyprowadzanie ponad dach wszystkich przewodów wentylujących pionów kanalizacyjne, pod następującymi warunkami:

- 1) zastosowania na pionie kanalizacyjnym niewyprowadzonym ponad dach urządzenia napowietrzającego ten pion i przeciwdziałającego przenikaniu wycieków z kanalizacji do pomieszczenia;
- 2) wyprowadzenia ponad dach przewodu wentylującego:
  - a) ostatni pion, licząc od podłączenia kanalizacyjnego na każdym przewodzie odpływowym,
  - b) co najmniej co piąty z pozostałych pionów kanalizacyjnych w budynku.

3. Nie wprowadza się przewodu wentylującego pion kanalizacyjny do przewodu dymowego i spalinowego lub do przewodu wentylacyjnego pomieszczenia.

4. W przypadku gdy wysokość przewodu spustowego (pionu) grawitacyjnej instalacji kanalizacyjnej przekracza 10 m, połączenie podejścia na najniższej kondygnacji ma spełniać co najmniej wymagania określone w Polskiej Normie dotyczącej projektowania instalacji kanalizacyjnych.

**§ 125.** 1. Z dachu i z tarasu, a także z zagłębienia przy ścianie zewnętrznej budynku odprowadza się wody opadowe zgodnie z § 22 ust. 4 i 5 oraz § 24.

2. Przewód odprowadzający wody opadowe przez wnętrze budynku, w przypadku przyłączenia budynku do sieci kanalizacji ogólnospławnej, łączy się z instalacją kanalizacyjną poza budynkiem.

3. W przypadku wykorzystywania wód opadowych, gromadzonych w zbiorniku retencyjnym, do splukiwania miski ustępowej lub pisuaru, podlewania zieleni, mycia drogi i chodnika oraz innych potrzeb gospodarczych, wykonuje się dla tego celu odrębną instalację, niepołączoną z instalacją wodociągową.

**§ 126.** Dopuszcza się przyłączenie drenażu terenu przy budynku do przewodu odprowadzającego ścieki do kanalizacji ogólnospławnej lub do przewodu odprowadzającego wody opadowe lub roztopowe do kanalizacji deszczowej pod warunkiem zastosowania rozwiązań zapobiegających zamulaniu tych przewodów oraz przedostawaniu się ścieków i gazów z sieci kanalizacyjnej do ziemi oraz spełnienia wymogów ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne.

### Rozdział 3

#### **Wewnętrzne urządzenia do usuwania odpadów stałych**

**§ 127.** Wewnętrzne urządzenie zsypowe do usuwania odpadów stałych w budynku ma odpowiadać warunkom higienicznym, być wykonane w sposób zapewniający bezpieczeństwo pożarowe, być zabezpieczone pod względem akustycznym i nie powodować uciążliwości dla użytkowników budynku oraz spełniać co najmniej wymagania określone w Polskiej Normie dotyczącej zsypu na odpady.

**§ 128.** Urządzenie zsypowe zainstalowane w budynku ma odpowiadać następującym warunkom:

- 1) nie jest usytuowane bezpośrednio przy ścianie pomieszczenia przeznaczonego na stały pobyt ludzi oraz w odległości mniejszej niż 2 m od drzwi wejściowych do tego pomieszczenia;

- 2) jest zabezpieczone przed zamarzaniem;
- 3) komora wysypowa jest wydzielona pełnymi ścianami, spełniającymi warunki, o których mowa w § 227 ust. 1, a także ma drzwi o szerokości co najmniej 0,9 m, umieszczone w sposób umożliwiający dostęp osobom niepełnosprawnym;
- 4) otwór wysypowy ma zamknięcie chroniące przed wydzielaniem się woni z rury zsykowej, a jego dolna krawędź znajduje się na wysokości nie większej niż 0,8 m nad poziomem przylegającej posadzki;
- 5) rura zsykowa ma średnicę wewnętrzną co najmniej 0,4 m;
- 6) rura zsykowa jest prowadzona pionowo bez załamań oraz wentylowana przewodem wyprowadzonym ponad dach, wyposażonym w filtr oraz wentylator wywiewny;
- 7) rura zsykowa jest gładka wewnątrz, wykonana z materiałów trwałych o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0, nienasiąkliwych i odpornych na niszczące oddziaływania chemiczne odpadów oraz uderzenia przy ich spadaniu.

**§ 129.** 1. Nad najwyższym położonym otworem wysypowym umieszcza się górną komorę zsyphu z urządzeniem do czyszczenia i dezynfekcji urządzenia zsykowego.

2. Pod najniższym położonym otworem wysypowym umieszcza się dolną komorę zsyphu z pojemnikami do gromadzenia odpadów stałych. Pojemność dolnej komory zsyphu, warunki dojazdu i szerokość otworu drzwiowego do niej mają umożliwiać stosowanie ruchomych pojemników na odpady o wielkości używanej w danym rejonie oczyszczania.

3. Górna i dolna komora zsyphu mają mieć:

- 1) ściany i posadzkę z materiału nienasiąkliwego, łatwo zmywalnego;
- 2) punkt czerpalny zimnej i ciepłej wody użytkowej;
- 3) wpust kanalizacyjny;
- 4) dopływ powietrza oraz niezależną wentylację wywiewną;
- 5) wejście bez progów, zamykane drzwiami pełnymi, otwieranymi na zewnątrz;
- 6) elektryczną instalację oświetleniową.

## Rozdział 4

### Instalacje ogrzewcze

**§ 130.** 1. Budynek, który ze względu na swoje przeznaczenie wymaga ogrzewania, wyposaża się w instalację ogrzewczą lub inne urządzenia ogrzewcze, niebędące piecami, trzonami kuchennymi, miejscowymi ogrzewaczami pomieszczeń lub kominkami.

2. Dopuszcza się stosowanie pieca, trzonu kuchennego i innego urządzenia do obróbki termicznej potraw na biomasę w budynku o wysokości do trzech kondygnacji nadziemnych wyłącznie, jeżeli nie jest to sprzeczne z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i innymi aktami prawa miejscowego.

3. Kominiek lub miejscowy ogrzewacz pomieszczeń opalany biomasą drzewną z otwartym paleniskiem lub zamkniętym wkładem kominkowym instaluje się wyłącznie w budynku mieszkalnym jednorodzinny, budynku rekreacji indywidualnej oraz niskim (N) budynku mieszkalnym wielorodzinnym, jeżeli:

1) jest zainstalowany w pomieszczeniu:

- a) o kubaturze wynikającej ze wskaźnika  $4 \text{ m}^3/\text{kW}$  nominalnej mocy cieplnej kominka lub miejscowego ogrzewacza pomieszczeń, lecz nie mniejszej niż  $30 \text{ m}^3$ ,
- b) spełniającym warunki dotyczące wentylacji, o których mowa w § 149 ust. 9,
- c) posiadającym przewody kominowe określone w § 139 ust. 1 i 2 oraz § 144 ust. 1,
- d) w którym możliwy jest dopływ powietrza do paleniska w ilości:
  - co najmniej  $10 \text{ m}^3/\text{h}$  na  $1 \text{ kW}$  nominalnej mocy cieplnej – w przypadku obudowy zamkniętej,
  - zapewniającej nie mniejszą prędkość przepływu powietrza w otworze komory spalania niż  $0,2 \text{ m/s}$  – w przypadku obudowy otwartej;

2) jest on wykonany z uwzględnieniem wymagań zawartych co najmniej w Polskiej Normie dotyczącej pieców kaflowych – dotyczy pieców kaflowych;

3) spełnia wymagania rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe;

4) z innych przepisów oraz aktów prawa miejscowego nie wynika zakaz ich stosowania.

4. W budynku mieszkalnym jednorodzinny lub budynku rekreacji indywidualnej dopuszcza się instalację kominka lub miejscowego ogrzewacza pomieszczeń z zamkniętą komorą spalania opalanego biomasą drzewną, jako urządzenia ogrzewczego, jeżeli są spełnione wymagania ust. 3 oraz umożliwia on utrzymanie temperatury wewnętrznej pomieszczeń zgodnie z ich przeznaczeniem.

**§ 131.** 1. Instalację ogrzewczą wodną stanowi układ połączonych przewodów wraz z armaturą, pompami obiegowymi, grzejnikami i innymi urządzeniami, znajdujący się za

zaworami oddzielającymi od źródła ciepła, w szczególności kotła, węzła ciepłowniczego, pompy ciepła lub innego urządzenia wykorzystującego odnawialne źródła energii.

2. Instalację ogrzewczą wodną zabezpiecza się przed nadmiernym wzrostem ciśnienia i temperatury, zgodnie co najmniej z wymaganiami określonymi w Polskich Normach dotyczących zabezpieczeń instalacji ogrzewań wodnych.

3. Wyroby zastosowane w instalacji ogrzewczej wodnej dobiera się z uwzględnieniem spełnienia co najmniej wymagań określonych w Polskiej Normie dotyczącej jakości wody w instalacjach ogrzewania oraz z uwzględnieniem korozyjności wody i możliwości zastosowania ochrony przed korozją.

4. Instalacja ogrzewcza wodna ma zapewniać utrzymanie ilości wody uzupełniającej na racjonalnie niskim poziomie.

5. Instalację ogrzewczą wodną systemu zamkniętego lub wyposażoną w armaturę automatycznej regulacji wyposaża się w urządzenia do odpowietrzania miejscowego, zgodnie co najmniej z wymaganiami Polskiej Normy dotyczącej odpowietrzania instalacji ogrzewań wodnych.

6. Kotła na paliwo stałe nie stosuje się do zasilania instalacji ogrzewczej wodnej systemu zamkniętego, wyposażonej w przeponowe naczynie zbiorcze, z wyjątkiem kotła na paliwo stałe o mocy nominalnej do 300 kW, wyposażonego w urządzenie do odprowadzania nadmiaru ciepła.

7. Instalacja ogrzewcza wodna systemu zamkniętego z grzejnikami może być przystosowana do działania jako wodna instalacja chłodnicza w części albo w całości, pod warunkiem spełnienia co najmniej wymagań Polskich Norm dotyczących jakości wody w instalacjach ogrzewania i zabezpieczania instalacji ogrzewań wodnych systemu zamkniętego z naczyniami zbiorczymi przeponowymi.

8. Instalacja ogrzewcza wodna ma umożliwiać utrzymanie strat ciepła na przewodach zasilających i powrotnych na racjonalnie niskim poziomie. Wymagania izolacyjności cieplnej w zakresie minimalnej grubości izolacji cieplnej tych przewodów określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.

**§ 132.** 1. Instalację ogrzewczą powietrzną stanowi układ połączonych kanałów i przewodów powietrznych wraz z nawiewnikami i wywiewnikami oraz elementami regulacji strumienia powietrza, znajdujący się pomiędzy źródłem ciepła podgrzewającym powietrze a ogrzewanymi pomieszczeniami. Funkcję ogrzewania powietrznego może także pełnić instalacja wentylacji mechanicznej.

2. Przewód ogrzewania powietrznego ma umożliwiać utrzymywanie strat ciepła na racjonalnie niskim poziomie. Wymagania izolacyjności cieplnej w zakresie minimalnej grubości izolacji cieplnej tych przewodów określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.

§ 133. 1. Instalacje i urządzenia do ogrzewania budynku mają mieć szczytową moc cieplną określoną co najmniej zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi obliczania zapotrzebowania na ciepło pomieszczeń, a także obliczania oporu cieplnego i współczynnika przenikania ciepła przegród budowlanych.

2. Do obliczania szczytowej mocy cieplnej przyjmuje się temperatury obliczeniowe zewnętrzne w szczególności według zasad określonych w Polskiej Normie dotyczącej obliczeniowych temperatur zewnętrznych, a temperatury obliczeniowe ogrzewanych pomieszczeń – zgodnie z poniższą tabelą:

Lp.	Temperatury obliczeniowe *)	Przeznaczenie lub sposób wykorzystywania pomieszczenia	Przykłady pomieszczeń
	1	2	3
1	+5°C	– nieprzeznaczone na pobyt ludzi, – przemysłowe – podczas działania ogrzewania dyżurnego (jeżeli pozwalają na to względy technologiczne)	magazyn bez stałej obsługi, garaż indywidualny, hala postojowa (bez remontów), akumulatornia, maszynownia i szyb dźwigu osobowego
2	+8°C	– w którym nie występują zyski ciepła, a jednorazowy pobyt osób znajdujących się w ruchu i w okryciach zewnętrznych nie przekracza 1 h, – w którym występują zyski ciepła od urządzeń technologicznych, oświetlenia itp., przekraczające 25 W na 1 m <sup>3</sup> kubatury pomieszczenia	klatka schodowa w budynku mieszkalnym,  hala sprężarek, pompownia, kuźnia, hartownia, wydział obróbki cieplnej
3	+12°C	– w którym nie występują zyski ciepła, przeznaczone do stałego pobytu ludzi, znajdujących się w okryciach zewnętrznych lub wykonujących pracę fizyczną o	magazyn i skład wymagający stałej obsługi, hol wejściowy, poczekalnia przy sali widowiskowej bez szatni,

		wydatku energetycznym powyżej 300 W,  – w którym występują zyski ciepła od urządzenia technologicznego, oświetlenia itp., wynoszące od 10 do 25 W na 1 m <sup>3</sup> kubatury pomieszczenia	hala pracy fizycznej o wydatku energetycznym powyżej 300 W, hala formierni, maszynownia chłodni, ładownia akumulatorów, hala targowa, sklep rybny i mięsny
4	+16°C	– w którym nie występują zyski ciepła, przeznaczone na pobyt ludzi: – – w okryciach zewnętrznych w pozycji siedzącej i stojącej, – – bez okryć zewnętrznych, znajdujących się w ruchu lub wykonujących pracę fizyczną o wydatku energetycznym do 300 W,  – w którym występują zyski ciepła od urządzeń technologicznych, oświetlenia itp., nieprzekraczające 10 W na 1 m <sup>3</sup> kubatury pomieszczenia	sala widowiskowa bez szatni, ustęp publiczny, szatnia okryć zewnętrznych, hala produkcyjna, sala gimnastyczna,  kuchnia indywidualna wyposażona w palenisko węglowe
5	+20°C	– przeznaczone na stały pobyt ludzi bez okryć zewnętrznych, niewykonujących w sposób ciągły pracy fizycznej	pomieszczenie mieszkalne, przedpokój, kuchnia indywidualna wyposażona w palenisko gazowe lub elektryczne, pokój biurowy, sala posiedzeń

6	+24°C	– przeznaczone do rozbierania, – przeznaczone na pobyt ludzi bez odzieży	łazienka, rozbieralnia-szatnia, umywalnia, natryskownia, hala pływalni, gabinet lekarski, sala niemowląt i sala dziecięca w żłobku, sala operacyjna
*) Dopuszcza się przyjmowanie innych temperatur obliczeniowych dla ogrzewanego pomieszczenia niż jest to określone w tabeli, jeżeli wynika to z wymagań technologicznych.			

3. Grzejnik oraz inne urządzenie odbierające ciepło z instalacji ogrzewczej zaopatruje się w regulator dopływu ciepła, z wyjątkiem instalacji ogrzewczej w budynku zakwaterowania w zakładzie karnym i areszcie śledczym.

4. W budynku zasilanym z sieci ciepłowniczej oraz w budynku z własnym (indywidualnym) źródłem ciepła na olej opałowy, paliwo gazowe lub energię elektryczną, regulator dopływu ciepła do grzejnika ma działać automatycznie, w zależności od zmian temperatury wewnętrznej w pomieszczeniu, w którym jest zainstalowany. Warunek ten nie dotyczy budynku mieszkalnego jednorodzinnego, budynku mieszkalnego w zabudowie zagrodowej, budynku rekreacji indywidualnej, a także poszczególnych lokali mieszkalnych oraz lokali użytkowych wyposażonych we własne instalacje ogrzewcze.

5. Urządzenie, o którym mowa w ust. 4, ma umożliwiać użytkownikom uzyskanie w pomieszczeniu temperatury niższej od obliczeniowej, przy czym nie niższej niż 16°C w pomieszczeniu o temperaturze obliczeniowej 20°C i wyższej.

6. Instalacja ogrzewcza zasilana z sieci ciepłowniczej ma być sterowana urządzeniem do regulacji dopływu ciepła, działającym automatycznie, odpowiednio do zmian zewnętrznych warunków klimatycznych.

7. Jeżeli zapotrzebowanie na ciepło lub sposób użytkowania poszczególnych części budynku są wyraźnie zróżnicowane, instalację ogrzewczą dzieli się odpowiednio na niezależne gałęzie (obiegi).

8. W budynku, w którym w sezonie grzewczym występują okresowe przerwy w użytkowaniu, instalację ogrzewczą zaopatruje się w urządzenie pozwalające na ograniczenie dopływu ciepła w czasie tych przerw.

9. Poszczególne części instalacji ogrzewczej wyposaża się w armaturę umożliwiającą zamknięcie dopływu ciepła do nich i opróżnienie z czynnika grzejnego bez konieczności przerywania działania pozostałej części instalacji.

§ 134. 1. Instalację ogrzewczą zaopatruje się w odpowiednią aparaturę kontrolną i pomiarową, zapewniającą jej bezpieczne użytkowanie.

2. Budynek z instalacją ogrzewczą wodną zasilaną z sieci ciepłowniczej zaopatruje się w następujące urządzenia służące do rozliczania zużytego ciepła:

- 1) ciepłomierz (układ pomiarowo-rozliczeniowy) do pomiaru ilości ciepła dostarczanego do instalacji ogrzewczej budynku;
- 2) urządzenia umożliwiające indywidualne rozliczanie kosztów ogrzewania poszczególnych lokali mieszkalnych lub lokali użytkowych w budynku.

3. W przypadku zasilania instalacji ogrzewczej wodnej z kotła, budynek mający więcej niż jeden lokal mieszkalny lub lokal użytkowy zaopatruje się w następujące urządzenia służące do rozliczania kosztów zużytego ciepła:

- 1) urządzenie do pomiaru ilości zużytego paliwa w kotłowni;
- 2) urządzenia umożliwiające indywidualne rozliczanie kosztów ogrzewania poszczególnych lokali mieszkalnych lub lokali użytkowych w budynku.

4. Izolacja cieplna instalacji ogrzewczej wodnej ma odpowiadać co najmniej wymaganiom określonym w Polskiej Normie dotyczącej izolacji cieplnej rurociągów, armatury i urządzeń oraz przepisom § 279 ust. 11.

5. W pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi nie stosuje się ogrzewania parowego oraz wodnych instalacji ogrzewczych o temperaturze czynnika grzejnego przekraczającego 90°C.

6. Instalację ogrzewczą wyposaża się w urządzenia umożliwiające:

- 1) automatyczne regulowanie temperatury oddzielnie w poszczególnych pomieszczeniach;
- 2) zapewnienie równowagi hydraulicznej.

7. Instalację ogrzewczą w budynku mieszkalnym wyposaża się w urządzenia umożliwiające:

- 1) ciągle monitorowanie sprawności instalacji w sposób zapewniający informacje na temat znaczących zmian sprawności instalacji oraz konieczności jej serwisowania;
- 2) sterowanie instalacją w zakresie wytwarzania, dystrybucji, magazynowania, zużycia energii;
- 3) reagowanie na sygnały zewnętrzne i dostosowywanie zużycia energii.

8. Instalację ogrzewczą lub połączoną instalację ogrzewczą i wentylacji o nominalnej mocy powyżej 70 kW w budynku innym niż mieszkalny wyposaża się w system automatyki i sterowania, z uwzględnieniem § 190 ust. 4.

9. W przypadku braku możliwości montażu urządzeń, o których mowa w ust. 6, dopuszcza się wyposażenie instalacji ogrzewczej w urządzenia umożliwiające automatyczne regulowanie temperatury w strefie ogrzewanej.

10. Wymaganie, o którym mowa w ust. 6 i 9, stosuje się również w przypadku wymiany źródła ciepła.

11. Wymaganie, o którym mowa w ust. 6, 8-10, stosuje się w przypadku, gdy jest to odpowiednie pod względem:

- 1) technicznym oraz
- 2) ekonomicznym, ustalonym na podstawie porównania początkowych kosztów wyposażenia w urządzenia, o których mowa w ust. 6, ze spodziewanymi oszczędnościami kosztów energii, wynikającymi z instalacji tych urządzeń, gdzie okres zwrotu z inwestycji jest nie dłuższy niż 5 lat.

12. Wymaganie, o którym mowa w ust. 7, stosuje się w przypadku, gdy jest to odpowiednie pod względem:

- 1) technicznym i funkcjonalnym oraz
- 2) ekonomicznym, ustalonym na podstawie porównania początkowych kosztów wyposażenia w urządzenia, o których mowa w ust. 7, ze spodziewanymi oszczędnościami kosztów energii, wynikającymi z instalacji tych urządzeń, gdzie okres zwrotu z inwestycji jest nie dłuższy niż 5 lat.

13. Urządzenia pomiarowe, o których mowa w ust. 2 i 3 mają mieć funkcję zdalnego odczytu, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne.

**§ 135.** 1. Kocioł na paliwo stałe o mocy cieplnej nominalnej do 25 kW instaluje się w wydzielonym pomieszczeniu technicznym zlokalizowanym na kondygnacji podziemnej, na poziomie ogrzewanych pomieszczeń lub w innym pomieszczeniu, w którym dopuszcza się instalowanie kotła o większej mocy cieplnej nominalnej. Skład paliwa umieszcza się w wydzielonym pomieszczeniu technicznym w pobliżu kotła lub w pomieszczeniu, w którym znajduje się kocioł. Pomieszczenie, w którym zainstalowany jest kocioł, oraz pomieszczenia składu paliwa mają odpowiadać co najmniej wymaganiom określonym w Polskiej Normie dotyczącej kotłowni wbudowanych na paliwo stałe.

2. Dopuszcza się zainstalowanie kotła na paliwo stałe o mocy cieplnej nominalnej do 10 kW w budynku, o którym mowa w § 130 ust. 3, na poziomie ogrzewanych pomieszczeń, w pomieszczeniu niebędącym pomieszczeniem mieszkalnym:

- 1) o kubaturze wynikającej ze wskaźnika  $4 \text{ m}^3/\text{kW}$  nominalnej mocy cieplnej kotła, lecz nie mniej niż  $30 \text{ m}^3$ ;
- 2) spełniającym warunki dotyczące wentylacji, o których mowa w § 149 ust. 9;
- 3) posiadającym przewody kominowe określone w § 139 ust. 1 i 2 oraz § 144 ust. 1;
- 4) zapewniającym dopływ powietrza do spalania w ilości co najmniej  $10 \text{ m}^3/\text{h}$  na  $1 \text{ kW}$  nominalnej mocy cieplnej kotła

– odpowiadającym co najmniej wymaganiom określonym w Polskiej Normie dotyczącej kotłowni wbudowanych na paliwo stałe.

3. Kotły na paliwo stałe o łącznej mocy cieplnej nominalnej powyżej  $25 \text{ kW}$  do  $2000 \text{ kW}$  instaluje się w wydzielonym pomieszczeniu technicznym zlokalizowanym na kondygnacji podziemnej lub na poziomie terenu. Skład paliwa lub żużłownię umieszcza się w oddzielnym pomieszczeniu technicznym znajdującym się bezpośrednio obok pomieszczenia kotłów, a także zapewnia się dojazd dla dostawy paliwa oraz usuwania żużla lub popiołu. Pomieszczenie, w którym zainstalowane są kotły, oraz pomieszczenie składu paliwa mają odpowiadać co najmniej wymaganiom określonym w Polskiej Normie dotyczącej kotłowni wbudowanych na paliwo stałe.

4. Kotły na olej opałowy o łącznej mocy cieplnej nominalnej do  $30 \text{ kW}$  mogą być instalowane w pomieszczeniu nieprzeznaczonym na stały pobyt ludzi, w tym również w pomieszczeniu pomocniczym w lokalu mieszkalnym, a także w innym miejscu, o którym mowa w ust. 5.

5. Kotły na olej opałowy o łącznej mocy cieplnej nominalnej powyżej  $30 \text{ kW}$  do  $2000 \text{ kW}$  instaluje się w wydzielonym pomieszczeniu technicznym, przeznaczonym wyłącznie do tego celu w piwnicy lub na najniższej kondygnacji nadziemnej w budynku lub w budynku wolno stojącym przeznaczonym wyłącznie na kotłownię lub w kotłowni kontenerowej.

6. Kotły na paliwo stałe lub olej opałowy o łącznej mocy cieplnej nominalnej powyżej  $2000 \text{ kW}$  instaluje się w budynku wolno stojącym przeznaczonym wyłącznie na kotłownię.

7. W pomieszczeniu, w którym jest zainstalowany kocioł na paliwo stałe lub olej opałowy, znajdującym się nad inną kondygnacją użytkową, podłoga, a także ściany do wysokości  $0,1 \text{ m}$  oraz próg drzwiowy o wysokości  $0,04 \text{ m}$  mają być wodoszczelne. Warunek wodoszczelności dotyczy również przejścia przewodów w podłodze oraz w ścianach do wysokości  $0,1 \text{ m}$ .

8. Maksymalne, łączne obciążenie cieplne, służące do określania wymaganej kubatury pomieszczenia, w którym będą zainstalowane kotły na olej opałowy o łącznej mocy cieplnej

nominalnej do 2000 kW, pobierające powietrze do spalania z tego pomieszczenia, nie może być większe niż  $4650 \text{ W/m}^3$ .

9. Kubaturę pomieszczenia z kotłami na olej opałowy, o których mowa w ust. 6, określa się indywidualnie z uwzględnieniem wymagań technicznych i technologicznych, a także eksploatacyjnych.

10. Wysokość pomieszczenia, w którym instaluje się kocioł na olej opałowy ma wynosić co najmniej 2,2 m, a kubatura co najmniej  $8 \text{ m}^3$ .

11. W pomieszczeniu, w którym zainstalowany jest kocioł na paliwo stałe lub olej opałowy, zapewnia się nawiew strumienia powietrza niezbędnego dla prawidłowej pracy kotła z mocą cieplną nominalną, a także nawiew i wywiew powietrza dla wentylacji kotłowni.

12. Odprowadzenie spalin z kotła na olej opałowy ma spełniać warunki dla urządzenia gazowego określone w § 176 ust. 1, 2, 6, 7, 9 i 10.

**§ 136.** 1. Magazynowanie oleju opałowego o temperaturze zapłonu powyżej  $55^\circ\text{C}$  ma odbywać się w bezcisnieniowym, stałym zbiorniku naziemnym lub podziemnym przy budynku lub w przeznaczonym wyłącznie na ten cel pomieszczeniu technicznym w piwnicy lub na najniższej kondygnacji naziemnej budynku, zwanym dalej „magazynem oleju opałowego”.

2. Pojedynczy zbiornik lub baterię zbiorników w magazynie oleju opałowego w budynku wyposaża się w układ przewodów do napełniania, odpowietrzania i czerpania oleju oraz w sygnalizator poziomu napełnienia, przekazujący sygnał do miejsca, w którym jest zlokalizowany króciec do napełniania.

3. W baterii zbiorników w magazynie oleju opałowego w budynku wszystkie zbiorniki mają być tego samego rodzaju i wielkości, przy czym łączna objętość tych zbiorników nie może przekraczać  $100 \text{ m}^3$ .

4. W magazynie oleju opałowego wykonuje się, na części lub całości pomieszczenia, izolację szczelną na przenikanie oleju w postaci wanny wychwytywającej, mogącej w przypadku awarii pomieścić olej o objętości co najmniej jednego zbiornika.

5. W pomieszczeniu, w którym jest zainstalowany kocioł na olej opałowy, dopuszcza się ustawienie zbiornika tego oleju o objętości nie większej niż  $1 \text{ m}^3$  pod warunkiem:

- 1) umieszczenia zbiornika w odległości nie mniejszej niż 1 m od kotła;
- 2) oddzielenia zbiornika od kotła ścianką murowaną o grubości co najmniej 0,12 m i przekraczającą wymiary zbiornika co najmniej o 0,3 m w pionie i o 0,6 m w poziomie;
- 3) umieszczenia zbiornika w wannie wychwytywającej olej opałowy.

6. Wanna wychwytyjąca, o której mowa w ust. 4 i ust. 5 pkt 3, nie jest wymagana w przypadku zastosowania zbiornika oleju opałowego o konstrukcji uniemożliwiającej wydostawanie się oleju na zewnątrz w przypadku awarii, w tym typu dwupłaszczyznowego.

7. Magazyn oleju opałowego wyposaża się w:

- 1) wentylację nawiewno-wywiewną zapewniającą od 2 do 4 wymian powietrza na godzinę;
- 2) okno lub półstałe urządzenie gaśnicze pianowe.

8. W magazynie oleju opałowego stosuje się wyłącznie centralne ogrzewanie wodne.

9. Stosowany do magazynowania oleju opałowego zbiornik, wykładzina zbiornika oraz przewód wykonane z tworzywa sztucznego chroni się przed elektrycznością statyczną, co najmniej zgodnie z wymaganiami określonymi w Polskich Normach dotyczących ochrony obiektów, instalacji i urządzeń przed elektrycznością statyczną.

10. Wymagania, o których mowa w ust. 1-4 i 6-9 stosuje się odpowiednio do magazynowania oleju napędowego o temperaturze zapłonu powyżej 55 °C, służącego do zasilania:

- 1) zespołu prądotwórczego zasilającego instalacje i urządzenia w budynku;
- 2) napędu urządzenia przeciwpożarowego.

**§ 137.** 1. Obudowa przewodów instalacji ogrzewczej ma umożliwiać wymianę instalacji bez naruszania konstrukcji budynku.

2. Element wodnej instalacji ogrzewczej, narażony na intensywny dopływ powietrza zewnętrznego w zimie, chroni się przed zamarzaniem i w miejscach tego wymagających stosuje się izolację cieplną, zabezpieczającą przed nadmiernymi stratami ciepła. Wymagania izolacyjności cieplnej w zakresie minimalnej grubości izolacji cieplnej tego elementu określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.

**§ 138.** Zewnętrzną część instalacji pompy ciepła sytuuje się w odległości nie mniejszej niż 3 m od granicy działki budowlanej.

## Rozdział 5

### Przewody kominowe

**§ 139.** 1. Wymiary przekroju, sposób prowadzenia i wysokość przewodu wentylacyjnego, spalinowego lub dymowego w budynku, prowadzonego w ścianie albo w obudowie, trwale połączonego z konstrukcją albo stanowiącego konstrukcję samodzielną, mają stwarzać potrzebny ciąg, zapewniający wymaganą przepustowość oraz spełniać co najmniej wymagania

określone w Polskiej Normie dotyczącej wymagań technicznych dla przewodów kominowych oraz projektowania kominów.

2. Przewód kominowy ma być szczelny i spełniać warunki określone w § 278.

3. Wewnętrzna powierzchnia przewodu odprowadzającego spaliny mokre ma być odporna na ich destrukcyjne oddziaływanie.

4. Przewód kominowy do wentylacji grawitacyjnej ma spełniać następujące warunki:

- 1) ma stały przekrój pod względem powierzchni i kształtu od wlotu w pomieszczeniu do wylotu na dachu budynku równy co najmniej  $0,016 \text{ m}^2$  oraz najmniejszy wymiar przekroju prostokątnego co najmniej 0,1 m;
- 2) jest prowadzony pionowo do góry, przy czym dopuszcza się odchylenie od pionu do  $30^\circ$ ;
- 3) wysokość pionowych przewodów od górnej krawędzi otworu wywiewnego w pomieszczeniu do otworu wylotowego na dachu wynosi co najmniej 1,5 m;
- 4) nie jest umieszczony pod wspólnym przykryciem wylotów przewodów bez wspomagania wentylatorowego z przewodami, do których przyłączono po stronie wlotowej (w pomieszczeniach) urządzenia wentylatorowe.

**§ 140.** Nie stosuje się:

- 1) grawitacyjnych zbiorczych przewodów spalinowych i dymowych, z uwzględnieniem § 144 ust. 2 i § 176 ust. 3;
- 2) zbiorczych przewodów wentylacji grawitacyjnej;
- 3) indywidualnych wentylatorów wyciągowych w pomieszczeniach, w których znajdują się wloty do przewodów spalinowych.

**§ 141.** 1. Przewód kominowy wyprowadza się ponad dach, na wysokość zabezpieczającą przed niedopuszczalnym zakłóceniem ciągu.

2. Warunek, o którym mowa w ust. 1, uznaje się za spełniony, jeżeli wylot przewodu kominowego jest wyprowadzony ponad dach zgodnie z co najmniej wymaganiami określonymi w Polskiej Normie dotyczącej kominów murowanych.

3. Dopuszcza się wyprowadzanie przewodu spalinowego od urządzenia gazowego z zamkniętą komorą spalania bezpośrednio przez ścianę zewnętrzną budynku, przy spełnieniu warunków, o których mowa w § 177.

**§ 142.** 1. W budynku usytuowanym w II i III strefie obciążenia wiatrem, określonych Polskimi Normami, stosuje się na przewodzie dymowym i spalinowym nasadę kominową

zabezpieczającą przed odwróceniem ciągu, przy zachowaniu warunków, o których mowa w § 145 ust. 1.

2. Nasadę kominową, o której mowa w ust. 1, stosuje się również na innych obszarach, jeżeli wymagają tego położenie budynków i lokalne warunki topograficzne.

3. Warunki, o których mowa w ust. 1 i 2, nie dotyczą paleniska i komory spalania z mechanicznym pobudzaniem odpływu spalin.

**§ 143.** 1. Dopuszcza się obciążenie stropem ściany, w której znajduje się przewód kominowy, jeżeli spełnione są warunki dotyczące bezpieczeństwa konstrukcji oraz jeżeli nie spowoduje to nieszczelności lub ograniczenia światła przewodów.

2. Trzonu kominowego wydzielonego lub oddylatowanego od konstrukcji budynku nie obciąża się stropem oraz nie uwzględnia się go w obliczeniach jako części tej konstrukcji.

**§ 144.** 1. Trzon kuchenny i kocioł grzewczy na paliwo stałe oraz kominek z otwartym paleniskiem lub zamkniętym wkładem kominkowym o wielkości otworu paleniskowego kominka do 0,25 m<sup>2</sup> może być przyłączony wyłącznie do własnego, samodzielnego przewodu kominowego dymowego, o wymiarach przekroju co najmniej 0,14 m x 0,14 m lub średnicy co najmniej 0,15 m, a w przypadku trzonu kuchennego typu restauracyjnego oraz kominka o większym otworze paleniskowym – co najmniej 0,14 m x 0,27 m lub średnicy co najmniej 0,18 m, przy czym dla większego przewodu o przekroju prostokątnym zachowuje się stosunek wymiarów boków 3:2.

2. Piece na paliwo stałe, które mają szczelne zamknięcie, mogą być przyłączone do jednego przewodu kominowego dymowego o przekroju co najmniej 0,14 m x 0,14 m lub średnicy co najmniej 0,15 m, pod warunkiem zachowania różnicy poziomu włączenia co najmniej 1,5 m oraz przyłączenia nie więcej niż 3 pieców do tego przewodu.

3. Piec, o którym mowa w ust. 2, usytuowany na najwyższej kondygnacji przyłącza się do odrębnego przewodu dymowego.

4. Przyłączenie urządzenia gazowego do przewodów spalinowych ma odpowiadać warunkom określonym w § 176 i § 177.

**§ 145.** 1. Wylot przewodu kominowego ma być dostępny do czyszczenia i okresowej kontroli, z uwzględnieniem przepisów § 334.

2. Przewód spalinowy i dymowy wyposaża się, odpowiednio, w otwór wycierowy lub rewizyjny, zamykany szczelnymi drzwiczkami, a w przypadku występowania spalin mokrych – także w układ odprowadzania skroplin.

## Rozdział 6

### Wentylacja i klimatyzacja

§ 146. 1. Wentylacja i klimatyzacja mają zapewniać odpowiednią jakość środowiska wewnętrznego, w tym wielkość wymiany powietrza, jego czystość, temperaturę, wilgotność względną, prędkość ruchu w pomieszczeniu, przy zachowaniu przepisów odrębnych i co najmniej wymagań określonych w Polskich Normach dotyczących wentylacji, a także warunków bezpieczeństwa pożarowego i warunków akustycznych określonych w rozporządzeniu.

2. Wentylację stosuje się w pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi, w pomieszczeniu bez okna, a także w innym pomieszczeniu, w którym ze względów zdrowotnych, technologicznych lub bezpieczeństwa konieczne jest zapewnienie wymiany powietrza.

3. Klimatyzację stosuje się w pomieszczeniu, w którym ze względów użytkowych, higienicznych, zdrowotnych lub technologicznych konieczne jest utrzymywanie odpowiednich parametrów powietrza wewnętrznego określonych w przepisach odrębnych i zgodnie co najmniej z wymaganiami określonymi w Polskiej Normie dotyczącej parametrów obliczeniowych powietrza wewnętrznego.

4. Instalację klimatyzacji wyposaża się w urządzenia umożliwiające:

- 1) automatyczne regulowanie temperatury oddzielnie w poszczególnych pomieszczeniach;
- 2) zapewnienie równowagi hydraulicznej.

5. Instalację klimatyzacji w budynku mieszkalnym wyposaża się w urządzenia umożliwiające:

- 1) ciągle monitorowanie jej sprawności w sposób zapewniający uzyskiwanie informacji o istotnych zmianach tej sprawności oraz konieczności jej serwisowania;
- 2) sterowanie instalacją w zakresie wytwarzania, dystrybucji, magazynowania, zużycia energii;
- 3) reagowanie na sygnały zewnętrzne i dostosowywanie zużycia energii.

6. Instalację klimatyzacji lub połączoną instalację klimatyzacji i wentylacji o nominalnej mocy powyżej 70 kW w budynku innym niż mieszkalny wyposaża się w system automatyki i sterowania, z uwzględnieniem § 190 ust. 4.

7. W przypadku braku możliwości wyposażenia w urządzenia, o których mowa w ust. 4, dopuszcza się stosowanie regulacji temperatury w obrębie strefy chłodzącej.

8. W budynku użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, produkcyjnym, gospodarczym i magazynowym instalację wentylacji mechanicznej lub klimatyzacji wyposaża się w urządzenia pomiarowe i sterujące do monitorowania i regulacji jakości środowiska wewnętrznego.

9. Wymagania, o których mowa w ust. 4 i 7, stosuje się również w przypadku wymiany źródła chłodu.

10. Wymagania, o których mowa w ust. 4, 6-9, stosuje się w przypadku gdy jest to odpowiednie pod względem:

- 1) technicznym oraz
- 2) ekonomicznym, ustalonym na podstawie porównania początkowych kosztów instalacji urządzeń, o których mowa w ust. 4, ze spodziewanymi oszczędnościami kosztów energii, wynikającymi z instalacji tych urządzeń, gdzie okres zwrotu z inwestycji jest nie dłuższy niż 5 lat.

11. Wymagania, o których mowa w ust. 5, stosuje się w przypadku gdy jest to odpowiednie pod względem:

- 1) technicznym i funkcjonalnym oraz
- 2) ekonomicznym, ustalonym na podstawie porównania początkowych kosztów instalacji urządzeń, o których mowa w ust. 5, ze spodziewanymi oszczędnościami kosztów energii, wynikającymi z instalacji tych urządzeń, gdzie okres zwrotu z inwestycji jest nie dłuższy niż 5 lat.

**§ 147.** 1. Wentylację mechaniczną wywiewną lub nawiewno-wywiewną stosuje się w budynku wysokim (W) i wysokościowym (WW) oraz w innym budynku, w którym zapewnienie odpowiedniej wymiany powietrza nie jest możliwe za pomocą wentylacji grawitacyjnej lub wentylacji hybrydowej. W pozostałych budynkach dopuszcza się stosowanie wentylacji grawitacyjnej lub wentylacji hybrydowej.

2. Instalacja wentylacji mechanicznej lub klimatyzacji nie może zakłócać prawidłowej pracy wentylacji grawitacyjnej w pomieszczeniu lub grupie pomieszczeń wspólnie wentylowanych. Dopuszcza się stosowanie wentylacji grawitacyjnej lub wentylacji hybrydowej w pomieszczeniu z urządzeniem klimatyzacyjnym niepobierającym powietrza zewnętrznego.

3. W pomieszczeniu zagrożonym wydzielaniem się lub przenikaniem z zewnątrz substancji szkodliwej dla zdrowia bądź substancji palnej, w ilościach mogących stworzyć zagrożenie wybuchem, stosuje się dodatkową, awaryjną wentylację wywiewną, uruchamianą

od wewnątrz i z zewnątrz pomieszczenia oraz zapewniającą wymianę powietrza dostosowaną do jego przeznaczenia, zgodnie z przepisami o bezpieczeństwie i higienie pracy.

4. W pomieszczeniu, w którym proces technologiczny jest źródłem miejscowej emisji substancji szkodliwej o niedopuszczalnym stężeniu lub uciążliwym zapachu, stosuje się odciąg miejscowy współpracujący z wentylacją ogólną, umożliwiającą spełnienie w strefie pracy warunków jakości środowiska wewnętrznego określonych w przepisach o bezpieczeństwie i higienie pracy.

5. Instalację wentylacji hybrydowej, wentylacji mechanicznej wywiewnej oraz nawiewno-wywiewnej wyposaża się w regulację wentylatorów. Strumień powietrza w tej instalacji ma być regulowany z uwzględnieniem parametrów wynikających ze sposobu użytkowania pomieszczeń.

**§ 148.** 1. Strumień powietrza zewnętrznego doprowadzanego do pomieszczenia niebędącego pomieszczeniem pracy ma odpowiadać co najmniej wymaganiom określonym w Polskiej Normie dotyczącej wentylacji, przy czym w lokalu mieszkalnym strumień ten wynika z wielkości strumienia powietrza wywiewanego, lecz nie może być mniejszy niż 20 m<sup>3</sup>/h na osobę przewidywaną na pobyt stały.

2. Strumień powietrza zewnętrznego doprowadzonego do pomieszczenia pracy ma odpowiadać warunkom określonym w przepisach o bezpieczeństwie i higienie pracy. W pomieszczeniach pracy minimalny strumień powietrza wentylacyjnego nie może być mniejszy niż 20 m<sup>3</sup>/h na osobę.

3. Powietrze zewnętrzne doprowadzone do pomieszczenia za pomocą wentylacji mechanicznej lub klimatyzacji, zanieczyszczone w stopniu przekraczającym warunki określone dla powietrza wewnętrznego w przepisach odrębnych w sprawie dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, oczyszcza się przed wprowadzeniem do wentylowanego pomieszczenia, z uwzględnieniem zanieczyszczeń występujących w pomieszczeniu. Warunek ten nie dotyczy budynku mieszkalnego jednorodzinnego, budynku mieszkalnego w zabudowie zagrodowej, budynku rekreacji indywidualnej.

4. W pomieszczeniu przeznaczonym na stały pobyt ludzi, wentylowanym w sposób mechaniczny lub klimatyzowanym, wartości temperatury, wilgotności względnej i prędkości ruchu powietrza w pomieszczeniu przyjmuje się do obliczeń zgodnie co najmniej z Polską Normą dotyczącą parametrów obliczeniowych powietrza wewnętrznego.

5. Dla pomieszczenia przeznaczonego na stały pobyt ludzi, wentylowanego przy pomocy wentylacji grawitacyjnej lub hybrydowej, wartości temperatury wewnętrznej w okresach ogrzewczych przyjmuje się do obliczeń według tabeli zawartej w § 133 ust. 2.

**§ 149.** 1. W przypadku zastosowania w budynku przepływu powietrza wentylacyjnego między pomieszczeniami lub strefami wentylacyjnymi, w pomieszczeniu zapewnia się kierunek przepływu od pomieszczenia o mniejszym do pomieszczenia o większym stopniu zanieczyszczenia powietrza.

2. Przepływ powietrza wentylacyjnego w lokalu mieszkalnym ma odbywać się z pomieszczenia mieszkalnego do kuchni lub aneksu kuchennego oraz do pomieszczenia higienicznosanitarnego.

3. W instalacji wentylacji i klimatyzacji nie można łączyć ze sobą przewodów z pomieszczeń o różnych wymaganiach użytkowych i sanitarno-zdrowotnych. Nie dotyczy to budynku mieszkalnego jednorodzinnego i budynku rekreacji indywidualnej oraz wydzielonego lokalu mieszkalnego lub użytkowego z indywidualną zorganizowaną wentylacją mechaniczną wywiewną albo nawiewno-wywiewną.

4. W instalacji wentylacji i klimatyzacji, przewodu z pomieszczenia, w którym występują strefy zagrożenia wybuchem nie można łączyć z przewodem z innego pomieszczenia.

5. Dopuszcza się wentylowanie garażu oraz innego pomieszczenia nieprzeznaczonego na pobyt ludzi powietrzem o mniejszym stopniu zanieczyszczenia, niezawierającym substancji szkodliwej dla zdrowia lub uciążliwego zapachu, odprowadzanym z pomieszczenia niebędącego pomieszczeniem higienicznosanitarnym, jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej.

6. W pomieszczeniu w budynku użyteczności publicznej i budynku produkcyjnym, którego przeznaczenie wiąże się z jego okresowym użytkowaniem, instalacja wentylacji mechanicznej ma zapewniać możliwość ograniczenia intensywności działania lub jej wyłączenia poza okresem użytkowania pomieszczenia, z zachowaniem warunku normalnej pracy przez co najmniej jedną godzinę przed i po jego użytkowaniu.

7. W pomieszczeniu, o którym mowa w ust. 6, w przypadku występowania źródła zanieczyszczeń szkodliwych dla zdrowia lub źródła pary wodnej, zapewnia się stałą, co najmniej półkrotną wymianę powietrza w okresie przerwy w jego wykorzystywaniu, przyjmując do obliczania wentylowanej kubatury nominalną wysokość pomieszczeń, lecz nie większą niż 4 m, lub zapewnia się okresową wymianę powietrza sterowaną poziomem stężenia zanieczyszczenia.

8. Instalowane w pomieszczeniu urządzenie, w szczególności zużywające powietrze, nie może wywoływać zakłóceń ograniczających skuteczność funkcjonowania wentylacji.

9. W pomieszczeniu z paleniskiem na paliwo stałe, płynne lub z urządzeniem gazowym pobierającym powietrze do spalania z pomieszczenia i z grawitacyjnym odprowadzeniem spalin przewodem od urządzenia, nie stosuje się mechanicznej wentylacji wyciągowej.

10. Przepisu ust. 9 nie stosuje się do pomieszczenia, w którym zastosowano wentylację nawiewno-wywiewną zrównoważoną lub nadciśnieniową.

11. W pomieszczeniu, które należy chronić przed wpływem zanieczyszczenia lub uciążliwego zapachu z pomieszczenia sąsiadującego i z otoczenia zewnętrznego, stosuje się wentylację mechaniczną nadciśnieniową.

**§ 150.** 1. W instalacji wentylacji mechanicznej ogólnej nawiewno-wywiewnej lub klimatyzacji komfortowej o wydajności 250 m<sup>3</sup>/h i więcej stosuje się urządzenie do odzyskiwania ciepła z powietrza wywiewanego o sprawności temperaturowej co najmniej 73 % – w przypadku rekuperatorów, rurek ciepła i regeneratorów obrotowych lub 68 % – w przypadku urządzeń z czynnikiem pośrednim. W przypadku zastosowania recyrkulacji strumień powietrza zewnętrznego ma być nie mniejszy niż wynika to z wymagań higienicznych. Dla wentylacji technologicznej zastosowanie odzysku ciepła ma wynikać z uwarunkowań technologicznych i rachunku ekonomicznego.

2. Recyrkulację powietrza można stosować wówczas, gdy przeznaczenie wentylowanego pomieszczenia nie wiąże się z występowaniem bakterii chorobotwórczych, z emisją substancji szkodliwej dla zdrowia, uciążliwego zapachu, przy zachowaniu warunków, o których mowa w § 148 ust. 1, oraz wymagań dotyczących ochrony przeciwpożarowej.

3. W przypadku stosowania recyrkulacji powietrza w instalacji wentylacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej lub klimatyzacji stosuje się układy regulacji umożliwiające w korzystnych warunkach pogodowych zwiększanie udziału powietrza zewnętrznego do 100 %.

4. Warunku, o którym mowa w ust. 3, nie stosuje się w przypadku, gdy zwiększanie strumienia powietrza wentylacyjnego uniemożliwiłoby dotrzymanie poziomu czystości powietrza wymaganego przez względy technologiczne.

5. Dopuszcza się niespełnienie warunków, o których mowa ust. 1, w przypadku instalacji używanej krócej niż przez 1000 godzin w roku.

**§ 151.** 1. Czerpnię powietrza w instalacji wentylacji i klimatyzacji zabezpiecza się przed opadami atmosferycznymi i działaniem wiatru oraz lokalizuje w sposób umożliwiający

pobieranie w danych warunkach jak najczystsze i, w okresie letnim, najchłodniejszego powietrza.

2. Czerpni powietrza nie lokalizuje się w miejscu, w którym istnieje niebezpieczeństwo napływu powietrza wywiewanego z wyrzutni oraz powietrza z rozpyloną wodą pochodzącą z chłodni kominowej lub innego podobnego urządzenia.

3. Czerpnię powietrza na poziomie terenu lub na ścianie dwóch najniższych kondygnacji nadziemnych budynku sytuuje się w odległości co najmniej 8 m w rzucie poziomym od ulicy, miejsca gromadzenia odpadów stałych, wywiewki kanalizacyjnej oraz innego źródła zanieczyszczenia powietrza, oraz co najmniej 4 m od krawędzi stanowiska postojowego dla samochodu. Odległość dolnej krawędzi otworu wlotowego czerpni od poziomemu terenu ma wynosić co najmniej 2 m.

4. Czerpnię powietrza na dachu budynku sytuuje się w taki sposób, aby dolna krawędź otworu wlotowego znajdowała się co najmniej 0,4 m powyżej powierzchni, na której jest zamontowana, oraz aby została zachowana odległość co najmniej 6 m od wywiewki kanalizacyjnej.

**§ 152.** 1. Powietrze wywiewane z budynku lub pomieszczenia, zanieczyszczone w stopniu przekraczającym wymagania określone w przepisach odrębnych, dotyczących dopuszczalnych rodzajów i ilości substancji zanieczyszczających powietrze zewnętrzne, oczyszcza się przed wprowadzeniem do atmosfery.

2. Wyrzutnię powietrza w instalacji wentylacji i klimatyzacji zabezpiecza się przed opadami atmosferycznymi i działaniem wiatru oraz umieszcza się w miejscu umożliwiającym odprowadzenie wywiewanego powietrza bez powodowania zagrożenia zdrowia użytkowników budynku i ludzi w jego otoczeniu oraz wywierania szkodliwego wpływu na budynek.

3. Dolna krawędź otworu wyrzutni z poziomym wylotem powietrza, sytuowanej na dachu budynku, ma znajdować się co najmniej 0,4 m powyżej powierzchni, na której wyrzutnia jest zamontowana, oraz w przypadku powietrza zawierającego uciążliwe zapachy lub zanieczyszczenia szkodliwe dla zdrowia 0,4 m powyżej linii łączącej najwyższe punkty wystających ponad dach części budynku, znajdujących się w odległości do 10 m od wyrzutni, mierząc w rzucie poziomym.

4. Sytuowanie wyrzutni powietrza na poziomie terenu jest dopuszczalne pod warunkiem, że:

- 1) powietrze wywiewane nie zawiera uciążliwego zapachu;
- 2) powietrze wywiewane nie zawiera zanieczyszczeń szkodliwych dla zdrowia;

- 3) hałas generowany przez wyrzutnię w miejscu jej sytuowania nie przekracza dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku, określonego w przepisach dotyczących dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku;
- 4) znajduje się w odległości co najmniej 4 m od granicy działki sąsiedniej;
- 5) okno pomieszczenia przeznaczonego na stały pobyt ludzi, w kierunku którego następuje wyrzut powietrza, znajduje się w odległości co najmniej 6 m od tej wyrzutni;
- 6) przeciwległa ściana sąsiedniego budynku z oknem znajduje się w odległości co najmniej 8 m od tej wyrzutni lub bez okna w odległości co najmniej 6 m od tej wyrzutni;
- 7) czerpnia powietrza znajduje się w odległości co najmniej 6 m od tej wyrzutni.

5. Dopuszcza się sytuowanie wyrzutni powietrza w ścianie budynku, pod warunkiem że:

- 1) powietrze wywiewane nie zawiera uciążliwego zapachu;
- 2) powietrze wywiewane nie zawiera zanieczyszczeń szkodliwych dla zdrowia;
- 3) przeciwległa ściana sąsiedniego budynku z oknem znajduje się w odległości co najmniej 8 m od tej wyrzutni lub bez okna w odległości co najmniej 6 m od tej wyrzutni;
- 4) okno znajdujące się w tej samej ścianie jest oddalone w poziomie od tej wyrzutni co najmniej 3 m, a poniżej lub powyżej tej wyrzutni – co najmniej 2 m;
- 5) czerpnia powietrza, sytuowana w tej samej ścianie budynku, znajduje się poniżej lub na tym samym poziomie co ta wyrzutnia, w odległości co najmniej 1,5 m.

6. W przypadku budynku mieszkalnego jednorodzinnego:

- 1) zachowanie odległości, o której mowa w ust. 5 pkt 4 nie jest wymagane w stosunku do okna tego samego lokalu mieszkalnego, z wyjątkiem odległości wyrzutni powietrza z pomieszczenia higienicznosanitarnego od okna pomieszczenia mieszkalnego lub kuchni;
- 23) wyrzutnia powietrza z kuchni usytuowana jest w odległości co najmniej 0,5 m od okna pomieszczenia mieszkalnego znajdującego się w tej samej ścianie.

**§ 153.** 1. W przypadku zastosowania zblokowanego urządzenia wentylacyjnego, obejmującego czerpnię i wyrzutnię powietrza albo w przypadku wentylacji zdecentralizowanej przeznaczonej dla jednego lokalu mieszkalnego lub jednego pomieszczenia, przy zapewnianiu skutecznego rozdziału strumienia powietrza świeżego od wywiewanego z urządzenia wentylacyjnego:

- 1) zachowanie odległości, o których mowa w § 152 ust. 5 pkt 4, w stosunku do okna tego samego lokalu nie jest wymagane, pod warunkiem zapewnienia odległości co najmniej 0,5 m od okna znajdującego się w tej samej ścianie;
- 2) nie jest wymagane zachowanie odległości, o której mowa w § 152 ust. 5 pkt 5.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku usuwania powietrza zawierającego zanieczyszczenia szkodliwe dla zdrowia, uciążliwy zapach lub substancję palną.

3. Przepisu ust. 1 pkt 1 nie stosuje się w przypadku usytuowania wyrzutni powietrza z pomieszczenia higienicznosanitarnego lub kuchni w pobliżu okna pomieszczenia mieszkalnego oraz wyrzutni powietrza z pomieszczenia higienicznosanitarnego w stosunku do okna kuchni.

**§ 154.** 1. Czerpnię i wyrzutnię powietrza na dachu budynku sytuuje się poza strefą zagrożenia wybuchem, zachowując między nimi odległość nie mniejszą niż 10 m przy wyrzucie poziomym i 6 m przy wyrzucie pionowym, przy czym wyrzutnia powinna być usytuowana co najmniej 1 m ponad czerpnięą.

2. Zachowanie odległości, o której mowa w ust. 1, nie jest wymagane w przypadku zastosowania zablokowanego urządzenia wentylacyjnego, obejmującego czerpnię i wyrzutnię powietrza zapewniającego skuteczny rozdział strumienia powietrza świeżego od wywiewanego z urządzenia wentylacyjnego. Nie dotyczy to przypadku usuwania powietrza zawierającego zanieczyszczenia szkodliwe dla zdrowia, uciążliwy zapach lub substancję palną.

3. Dopuszcza się zmniejszenie odległości, o których mowa w ust. 1, odpowiednio do 5 m i 3 m, pod warunkiem zapewnienia skutecznego rozdziału strumienia powietrza zewnętrznego od wywiewanego z urządzenia wentylacyjnego. Nie dotyczy to przypadku usuwania powietrza zawierającego zanieczyszczenia szkodliwe dla zdrowia, uciążliwy zapach lub substancję palną, przy czym wyrzutnia ma być usytuowana co najmniej 1 m ponad czerpnięą.

4. Odległość wyrzutni dachowej, mierząc w rzucie poziomym, nie może być mniejsza niż 3 m od:

- 1) fragmentu krawędzi dachu, poniżej której znajduje się okno;
- 2) najbliższej krawędzi okna w połaci dachu;
- 3) najbliższej krawędzi okna w ścianie ponad dachem.

5. Jeżeli odległość, o której mowa w ust. 4 pkt 2 i 3, wynosi od 3 m do 10 m, dolna krawędź wyrzutni ma znajdować się co najmniej 1 m ponad najwyższą krawędzią okna.

6. W przypadku usuwania przez wyrzutnię dachową powietrza zawierającego zanieczyszczenia szkodliwe dla zdrowia lub uciążliwe zapachy, przy uwzględnieniu ust. 5:

- 1) odległość, o której mowa w ust. 4 zwiększa się o 100 %;
- 2) jeżeli odległość, o której mowa w ust. 4 pkt 2 i 3, wynosi od 6 m do 10 m, dolna krawędź wyrzutni ma znajdować się co najmniej 2 m ponad najwyższą krawędzią okna.

7. W przypadku dachów o szerokości mniejszej niż 12 m wymóg odległości, o której mowa w ust. 6, uważa się za spełniony, jeżeli suma odległości wyrzutni od krawędzi dachu i wysokości dodatkowego jej podwyższenia zapewnia wymaganą odległość.

**§ 155.** 1. Przewód i urządzenie wentylacji mechanicznej i klimatyzacji mają być zaprojektowane i wykonane w taki sposób, aby minimalizować odkładanie się zanieczyszczeń na ich powierzchniach wewnętrznych kontaktujących się z powietrzem wentylacyjnym.

2. Przewód ma mieć przekrój poprzeczny właściwy dla przewidywanego przepływu powietrza oraz konstrukcję przystosowaną do maksymalnego ciśnienia i wymaganej szczelności instalacji, z uwzględnieniem co najmniej wymagań określonych w Polskich Normach dotyczących wytrzymałości i szczelności przewodów.

3. Właściwości materiałów przewodów lub sposób zabezpieczania ich powierzchni dobiera się odpowiednio do parametrów przepływającego powietrza oraz do warunków występujących w miejscu ich zamontowania.

4. Przewód instalowany w miejscu, w którym może być narażony na uszkodzenie mechaniczne, zabezpiecza się przed tym uszkodzeniem.

5. Przewód wyposaża się w otwór rewizyjny, zabezpieczony przy użyciu elementu rewizyjnego spełniającego co najmniej wymagania określone w Polskiej Normie dotyczącej elementów składowych przewodów ułatwiających konserwację, umożliwiający oczyszczenie wnętrza tego przewodu, a także innego urządzenia i elementów instalacji, o ile jego konstrukcja nie pozwala na czyszczenie w inny sposób niż poprzez ten otwór, przy czym nie stosuje się go w pomieszczeniu o podwyższonych wymaganiach higienicznych.

6. Przewód prowadzony przez pomieszczenie lub przestrzeń nieogrzewaną, a w przypadku instalacji klimatyzacji – również niechłodzoną, ma mieć izolację cieplną, z uwzględnieniem warunków, o których mowa w § 279 ust. 1 i 2.

7. Przewód instalacji klimatyzacji, przewód stosowany do recyrkulacji powietrza oraz prowadzący do urządzenia do odzyskiwania ciepła, a także przewód prowadzący powietrze zewnętrzne przez ogrzewane pomieszczenia, ma mieć izolację cieplną i przeciwwilgociową, jeżeli różnica temperatur pomiędzy powietrzem transportowanym a otaczającym może być większa niż 4° C lub istnieje ryzyko wykroplenia wilgoci w środku lub na zewnątrz przewodu.

**§ 156.** 1. Urządzenie i elementy wentylacji mechanicznej i klimatyzacji stosuje się w sposób umożliwiający uzyskanie zakładanej jakości środowiska w pomieszczeniu przy racjonalnym zużyciu energii do ogrzewania i chłodzenia oraz energii elektrycznej.

2. Instalację klimatyzacji wyposaża się w odpowiednie urządzenie pomiarowe służące do sprawdzania warunków pracy i kontroli zużycia energii.

3. Urządzenia wentylacji mechanicznej i klimatyzacji, takie jak centrala, klimakonwektor wentylatorowy, klimatyzator, aparat ogrzewczy i chłodząco-wentylacyjny, instaluje się w taki sposób, aby była zapewniona możliwość ich okresowej kontroli, konserwacji, naprawy lub wymiany.

4. Centralę wentylacyjną i klimatyzacyjną sytuowaną na zewnątrz budynku wyposaża się w odpowiednią obudowę lub inne zabezpieczenie przed wpływem czynników atmosferycznych.

5. W przypadku pomieszczenia o specjalnych wymaganiach higienicznych stosuje się centralę wentylacyjną i klimatyzacyjną umożliwiającą utrzymanie podwyższonej czystości wewnątrz obudowy, wyposażoną w oświetlenie wewnętrzne i wziernik do kontroli stanu centrali z zewnątrz.

6. Urządzenie wentylacji mechanicznej i klimatyzacji wyposaża się w zabezpieczenia przed zanieczyszczeniami znajdującymi się w powietrzu zewnętrznym, a w szczególnych przypadkach, w powietrzu obiegowym (recyrkulacyjnym), za pomocą filtra:

1) co najmniej klasy ISO zgrubne  $\geq 60$  % – w przypadku nagrzewnicy, chłodnicy i urządzenia do odzyskiwania ciepła,

2) co najmniej klasy ePM1  $\geq 50$  % – w przypadku nawilzacza

– zgodnego co najmniej z wymaganiami określonymi w Polskiej Normie dotyczącej klasyfikacji filtrów powietrza.

7. Nawilzacz w instalacji wentylacji mechanicznej i klimatyzacji zabezpiecza się przed przeciekaniem wody na zewnątrz oraz przed przenoszeniem kropeł wody przez powietrze wentylacyjne do dalszych części instalacji.

8. Połączenie wentylatora z przewodem wentylacyjnym wykonuje się za pomocą elastycznego elementu łączącego, z zachowaniem warunków, o których mowa w § 279 ust. 10.

9. Instalację wentylacji mechanicznej i klimatyzacji wyposaża się w przepustnicę zlokalizowaną w miejscu umożliwiającym regulację instalacji, a także odcięcie dopływu powietrza zewnętrznego i wypływu powietrza wewnętrznego. Warunek ten nie dotyczy instalacji mechanicznej wywiewnej, przewidzianej do okresowej pracy jako wentylacja grawitacyjna.

10. Moc właściwą wentylatorów stosowanych w instalacjach wentylacyjnych i klimatyzacyjnych określa poniższa tabela:

Lp.	Rodzaj i zastosowanie wentylatora	Maksymalna moc właściwa wentylatora [kW/(m <sup>3</sup> /s)]
	1	2
1	Wentylator nawiewny: a) instalacja klimatyzacji lub wentylacji nawiewno-wywiewnej z odzyskiem ciepła	1,60
	b) instalacja wentylacji nawiewno-wywiewnej bez odzysku ciepła oraz wentylacji nawiewnej	1,25
2	Wentylator wywiewny: a) instalacja klimatyzacji lub wentylacji nawiewno-wywiewnej z odzyskiem ciepła	1,00
	b) instalacja wentylacji nawiewno-wywiewnej bez odzysku ciepła	1,00
	c) instalacja wywiewna	0,80

11. Dopuszcza się zwiększenie mocy właściwej wentylatora, w przypadku zastosowania wybranych elementów instalacji, do wartości określonej w poniższej tabeli:

Lp.	Dodatkowe elementy instalacji wentylacyjnej lub klimatyzacyjnej	Dodatkowa moc właściwa wentylatora [kW/(m <sup>3</sup> /s)]
	1	2
1	Dodatkowy stopień filtracji powietrza	0,3
2	Dodatkowy stopień filtracji powietrza z filtrami klasy H10 i wyższej	0,6
3	Filtry do usuwania gazowych zanieczyszczeń powietrza	0,3
4	Wysoko skuteczne urządzenie do odzysku ciepła (sprawność temperaturowa większa niż 67 %)	0,3

12. Temperatury zasilania i powrotu czynnika chłodzącego belek chłodzących i elementów chłodzących płaszczyznowych dobiera się tak, aby nie występowała kondensacja pary wodnej na powierzchniach tych urządzeń.

13. Pompę obiegową w obiegu chłodzącym i pompę obiegową w obiegu ogrzewczym instalacji klimatyzacji reguluje się według obciążenia cieplnego.

**§ 157.** 1. W budynku mieszkalnym, budynku zamieszkania zbiorowego, budynku oświaty, budynku wychowania, budynku działalności leczniczej i budynku opieki społecznej, a także w pomieszczeniu biurowym przeznaczonym na pobyt ludzi, niewyposażonym w wentylację mechaniczną lub klimatyzację, ze względu na konieczność okresowego przewietrzania pomieszczeń, okna mają mieć konstrukcję umożliwiającą otwieranie co najmniej 50 % powierzchni wymaganej zgodnie z § 53 dla danego pomieszczenia.

2. Skrzydło okna, świetlik oraz nawietrzak okienny, wykorzystywane do przewietrzania pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi, zaopatruje się w urządzenie pozwalające na łatwe ich otwieranie i regulowanie wielkości otwarcia z poziomu podłogi lub pomostu, także przez osoby niepełnosprawne, jeżeli nie przewiduje się korzystania z pomocy innych współużytkowników.

3. W przypadku zastosowania w pomieszczeniu innego rodzaju wentylacji niż wentylacja mechaniczna nawiewna lub nawiewno-wywiewna, dopływ powietrza zewnętrznego, w ilości niezbędnej dla potrzeb wentylacyjnych, zapewnia się przez urządzenie nawiewne umieszczone w oknie, drzwiach balkonowych lub w innej części przegrody zewnętrznej.

4. Urządzenie nawiewne, o którym mowa w ust. 3, stosuje się co najmniej zgodnie z wymaganiami określonymi w Polskiej Normie dotyczącej wentylacji w budynku mieszkalnym, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej. Dla urządzeń nawiewnych w ścianie zewnętrznej dopuszcza się usytuowanie na wysokości co najmniej 2 m licząc od poziomu podłogi do dolnej krawędzi wlotu powietrza w urządzeniu.

## Rozdział 7

### **Instalacja gazowa na paliwa gazowe**

**§ 158.** 1. Zaopatrzenie budynku w gaz oraz instalację gazową ma odpowiadać potrzebom użytkowym i warunkom wynikającym z własności fizykochemicznych gazu oraz warunkom technicznym przyłączenia do sieci gazowej, określonym przez dostawcę gazu.

2. Instalację gazową zasilaną z sieci gazowej stanowi układ przewodów za kurkiem głównym, prowadzonych na zewnątrz lub wewnątrz budynku, wraz z armaturą, kształtkami i innym wyposażeniem, a także urządzeniami do pomiaru zużycia gazu, urządzeniami gazowymi oraz przewodami spalinowymi lub powietrzno-spalinowymi, jeżeli są one elementem wyposażenia urządzeń gazowych.

3. Instalację gazową zasilaną gazem płynnym (LPG) ze stałych zbiorników lub baterii butli, znajdujących się na działce budowlanej na zewnątrz budynku, stanowi układ przewodów za głównym zaworem odcinającym instalację zbiornikową, butle lub kolektor butli prowadzonych na zewnątrz lub wewnątrz budynku, wraz z armaturą, kształtkami i innym wyposażeniem, a także urządzenia do pomiaru zużycia gazu, urządzenia gazowe z wyposażeniem oraz przewody spalinowe lub powietrzno-spalinowe odprowadzające spaliny bezpośrednio poza budynek lub do przewodów w ścianach.

4. Instalację gazową zasilaną gazem płynnym (LPG) z indywidualnej butli, znajdującej się wewnątrz budynku, stanowi butla gazowa, urządzenie redukcyjne przy butli, przewód z armaturą, kształtkami i innym wyposażeniem, a także urządzenie gazowe wraz z przewodami spalinowymi lub powietrzno-spalinowymi, jeżeli stanowią one element składowy urządzeń gazowych.

5. Instalację zbiornikową gazu płynnego (LPG) stanowi zespół urządzeń składający się ze zbiornika albo grupy zbiorników z armaturą i osprzętem oraz z przyłącza gazowego z głównym zaworem odcinającym.

6. Warunki dla instalacji gazowych, o których mowa w rozporządzeniu, z wyjątkiem § 166 ust. 3-5, § 169 pkt 2, § 170 ust. 2-4, nie dotyczą instalacji przeznaczonych dla celów rolniczych i produkcyjno-przemysłowych (technologicznych).

**§ 159.** 1. Ciśnienie w przewodzie gazowym, doprowadzającym gaz do zewnętrznej ściany budynku mieszkalnego, budynku zamieszkania zbiorowego, budynku użyteczności publicznej, budynku biurowego zlokalizowanego na terenie zamkniętym określonym decyzją Ministra Obrony Narodowej, w którym nie są realizowane zadania użyteczności publicznej i budynku rekreacji indywidualnej, nie może być wyższe niż 500 kPa, a do ściany zewnętrznej innego budynku, nie wyższe niż 1600 kPa.

2. Instalacja gazowa w budynku oraz prowadzona po zewnętrznej stronie przegród zewnętrznych ma zapewniać doprowadzenie paliwa gazowego w ilości odpowiadającej potrzebom użytkowym oraz odpowiednią wartość ciśnienia przed urządzeniem gazowym, zależną od rodzaju paliwa gazowego zastosowanego do zasilania budynku, co najmniej zgodnie

z wymaganiami określonymi w Polskiej Normie dotyczącej paliw gazowych, przy czym ciśnienie to nie może być wyższe niż 5 kPa.

3. Dopuszcza się zastosowanie urządzenia gazowego zainstalowanego na dachu budynku pod warunkiem zabezpieczenia go przed wpływem czynników zewnętrznych i atmosferycznych.

4. W budynku o wysokości większej niż 25 m nie wykonuje się instalacji gazowej.

5. Dopuszcza się wykonanie instalacji gazowej zasilanej gazem płynnym (LPG) jedynie w budynku niskim (N) lub na dachu takiego budynku.

6. W jednym budynku nie stosuje się gazu płynnego (LPG) i gazu z sieci gazowej, z wyjątkiem przypadku o którym mowa w ust. 7.

7. W budynku niskim (N), mającym w lokalu mieszkalnym instalację zasilaną gazem płynnym (LPG), dopuszcza się usytuowanie kotłowni gazowej zasilanej z sieci gazowej.

8. Instalacja gazowa zasilana gazem o gęstości większej od gęstości powietrza nie może być stosowana w pomieszczeniu, którego poziom podłogi znajduje się poniżej otaczającego terenu oraz w pomieszczeniu, w którym znajduje się studzienka lub kanał instalacyjny i rewizyjny poniżej podłogi.

**§ 160.** 1. Dopuszcza się stosowanie instalacji sygnalizującej niedopuszczalny poziom stężenia gazu jedynie w budynku, w którym ustanowiony jest stały nadzór, zapewniający podejmowanie działań zaradczych, a także w budynku mieszkalnym jednorodzinny.

2. Czujkę sygnalizującą niedopuszczalny poziom stężenia gazu w budynkach, o których mowa w ust. 1, instaluje się w piwnicy i suterenie oraz w pomieszczeniu, w którym istnieje możliwość nagromadzenia gazu przy stanach awaryjnych instalacji lub przyłącza gazowego.

3. Sygnał alarmowy stanu zagrożenia wybuchem w budynku, z wyłączeniem budynku mieszkalnego jednorodzinnego, kierowany jest do służb lub osób zobowiązanych do podjęcia skutecznej akcji zapobiegawczej.

4. W części mieszkalnej budynku mieszkalnego wielorodzinnego nie można instalować urządzenia sygnalizacyjno-odcinającego dopływ gazu. Nie dotyczy to indywidualnego urządzenia sygnalizacyjno-odcinającego dopływ gazu do odrębnych lokali mieszkalnych oraz dodatkowych urządzeń samoczynnie odcinających gaz w sytuacjach awaryjnych.

5. Urządzenie sygnalizacyjno-odcinające dopływ gazu stosuje się w pomieszczeniu, w którym łączna nominalna moc cieplna zainstalowanych urządzeń gazowych jest większa niż 60 kW. W przypadku urządzeń gazowych o łącznej mocy cieplnej większej niż 60 kW, z

obudową własną, montowanych na zewnątrz budynku, instaluje się urządzenie sygnalizacyjno-odcinające dopływ gazu wewnątrz obudowy.

6. Zawór odcinający dopływ gazu do budynku, będący elementem składowym urządzenia sygnalizacyjno-odcinającego, instaluje się poza budynkiem, między kurkiem głównym a wprowadzeniem przewodu do budynku.

7. Instalację gazową przyłączoną do sieci gazowej wykonanej z przewodów metalowych zabezpiecza się przed wpływem prądów błędnych przez zainstalowanie wstawki izolacyjnej na wprowadzeniu metalowej rury gazowej do budynku.

**§ 161.** 1. W instalacji gazowej budynku zasilanego z sieci gazowej instaluje się na przyłączy kurek główny, umożliwiający odcięcie dopływu gazu.

2. Kurek główny instaluje się na zewnątrz budynku, w wentylowanej szafce z materiału o klasie reakcji na ogień A1, A2, B lub C przy ścianie, we wnęce ściennej lub w odległości nieprzekraczającej 10 m od zasilanego budynku, w miejscu łatwo dostępnym i zabezpieczonym przed wpływami atmosferycznymi, uszkodzeniami mechanicznymi i dostępem osób nieuprawnionych.

3. W zabudowie jednorodzinnej, zabudowie zagrodowej i zabudowie rekreacji indywidualnej dopuszcza się instalowanie kurka głównego w odległości większej niż 10 m od zasilanego budynku, w wentylowanej szafce, usytuowanej w linii ogrodzenia od ulicy lub ogólnego ciągu pieszego z dostępem do niej od strony zewnętrznej działki budowlanej.

4. W budynku o charakterze monumentalnym dopuszcza się instalowanie kurka głównego w miejscu łatwo dostępnym z zewnątrz, niebędącym pomieszczeniem, np. w podcieniu, prześwicie, bramie, w odległości nie większej niż 2 m od lica zewnętrznego budynku.

5. Odległość kurka głównego, montowanego przy ścianie lub we wnęce ściany budynku, ma wynosić co najmniej 0,5 m od poziomu terenu oraz najbliższej krawędzi okna, drzwi lub innego otworu w budynku.

6. W uzasadnionych przypadkach, wynikających z rozwiązania funkcjonalno-przestrzennego budynku, dopuszcza się zainstalowanie więcej niż jednego kurka głównego. W takim przypadku instalacje zasilane z oddzielnych przyłączy nie mogą być ze sobą połączone.

7. W zabudowie śródmiejskiej dopuszcza się instalowanie kurka głównego przed budynkiem, poniżej poziomu terenu, pod warunkiem zachowania wymagań właściwych dla armatury zaporowej montowanej na gazociągu sieci gazowej.

8. Miejsce usytuowania kurka głównego oznakowuje się w sposób jednoznaczny. Na budynku mającym więcej niż jeden kurek główny należy umieścić informację o liczbie i miejscach ich zainstalowania.

**§ 162.** 1. W przypadku gdy z jednego przyłącza jest zasilany więcej niż jeden budynek, oprócz kurka głównego, stosuje się odrębne zawory niebędące kurkami głównymi, odcinające dopływ gazu do każdego z tych budynków.

2. W zabudowie jednorodzinnej, zabudowie zagrodowej i zabudowie rekreacji indywidualnej, gdy kurek główny jest zainstalowany w linii ogrodzenia w odległości większej niż 10 m, na ścianie budynku dodatkowo stosuje się zawór odcinający.

3. Zawory odcinające, o których mowa w ust. 1 i 2, mają spełniać warunki, o których mowa w § 160 ust. 6.

**§ 163.** 1. W przypadku instalacji gazowej zasilanej z sieci gazowej o ciśnieniu do 500 kPa, z której korzysta więcej niż jeden odbiorca lub w której nominalne zużycie gazu jest większe niż 10 m<sup>3</sup>/h, w przeliczeniu na gaz ziemny wysokometanowy, przed urządzeniem redukcyjnym instaluje się zawór odcinający, a za tym urządzeniem – zawór odcinający będący kurkiem głównym.

2. W przypadku instalacji gazowej, zasilanej ze wspólnej sieci o ciśnieniu do 500 kPa, z której korzysta jeden odbiorca, a nominalne zużycie gazu jest mniejsze niż 10 m<sup>3</sup>/h, dopuszcza się, aby zawór odcinający zainstalowany przed urządzeniem redukcyjnym był traktowany jako kurek główny. Przepis ten stosuje się także, jeżeli urządzenie redukcyjne jest połączone w jeden zespół z gazomierzem.

**§ 164.** Urządzenie redukcyjne instaluje się wyłącznie na zewnątrz budynku i zabezpiecza przed dostępem osób nieuprawnionych i uszkodzeniami mechanicznymi.

**§ 165.** 1. Przewód instalacji gazowej poprowadzony poniżej poziomu terenu, poza budynkiem, w odległości większej niż 0,5 m od jego ściany zewnętrznej, ma spełniać warunki określone w przepisach odrębnych dotyczących sieci gazowych.

2. Przewód instalacji gazowej wykonuje się w sposób zapewniający spełnienie warunków szczelności i trwałości zgodnych co najmniej z wymaganiami określonymi w Polskiej Normie dotyczącej przewodów gazowych dla budynków.

3. Przewód instalacji gazowej, począwszy od 0,5 m przed zewnętrzną ścianą budynku do kurka odcinającego przed gazomierzem w budynku mieszkalnym wielorodzinnym lub do odgałęzienia do lokalu użytkowego w budynku użyteczności publicznej, a także do lokalu

użytkowego w budynku biurowym zlokalizowanym na terenie zamkniętym określonym decyzją Ministra Obrony Narodowej, w którym nie są realizowane zadania użyteczności publicznej, wykonuje się z rur stalowych przewodowych bez szwu albo ze szwem, zgodnych co najmniej z wymaganiami określonymi w Polskiej Normie dotyczącej rur stalowych przewodowych dla mediów palnych, łączonych przez spawanie. Dopuszcza się stosowane innego sposobu łączenia rur, pod warunkiem, że spełnia on warunki szczelności i trwałości zgodnie co najmniej z wymaganiami określonymi w Polskiej Normie dotyczącej przewodów gazowych dla budynków.

4. Przewód instalacji gazowej w budynku mieszkalnym jednorodzinnym, budynku rekreacji indywidualnej i budynku w zabudowie zagrodowej, począwszy od 0,5 m przed zewnętrzną ścianą budynku do wyprowadzenia poza lico wewnętrzne tej ściany, wykonuje się z rur, o których mowa w ust. 3.

5. W budynku mieszkalnym jednorodzinnym, budynku rekreacji indywidualnej i budynku w zabudowie zagrodowej przewód instalacji gazowej, a w innym budynku tylko przewód za gazomierzem lub odgałęzieniem prowadzącym do odrębnych lokali mieszkalnych lub lokali użytkowych, wykonuje się z rur, o których mowa w ust. 3, łączonych również z zastosowaniem połączenia gwintowanego lub z rur miedzianych łączonych przez lutowanie lutem twardym. Dopuszcza się stosowanie innego sposobu łączenia rur, pod warunkiem, że spełnia on warunki szczelności i trwałości co najmniej zgodne z wymaganiami określonymi w Polskiej Normie dotyczącej przewodów gazowych dla budynków.

6. Po zewnętrznej stronie ściany budynku nie prowadzi się przewodu gazowego wykonanego:

- 1) z rur stalowych, jeżeli służą do rozprowadzania paliw gazowych zawierających parę wodną lub inne składniki ulegające kondensacji w warunkach eksploatacyjnych;
- 2) z rur miedzianych.

7. Przewód instalacji gazowej dla gazu płynnego (LPG) może być prowadzony powyżej poziomu terenu między zbiornikiem, butlą lub baterią butli a budynkiem, a także po zewnętrznej ścianie budynku, jeżeli długość tego przewodu nie jest większa niż 10 m, a składniki gazu nie podlegają kondensacji w warunkach eksploatacyjnych.

**§ 166.** 1. Przewodu instalacji gazowej nie prowadzi się przez pomieszczenie mieszkalne, z wyjątkiem przewodów instalacji gazowych w pomieszczeniach mieszkalnych, w których zlokalizowane jest urządzenie gazowe, o którym mowa w § 172 ust. 3, oraz pomieszczenie,

którego sposób użytkowania może spowodować naruszenie stanu technicznego instalacji lub wpływać na parametry eksploatacyjne gazu.

2. Przewodu instalacji gazowej z zastosowaniem połączeń gwintowanych, a także z zastosowaniem innych sposobów łączenia rur, nie prowadzi się przez pomieszczenie mieszkalne, jeżeli może to stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa mieszkańców.

3. Przewód instalacji gazowej, w stosunku do przewodów innych instalacji stanowiących wyposażenie budynku (ogrzewczej, wodociągowej, kanalizacyjnej, elektrycznej, piorunochronnej itp.), lokalizuje się w sposób zapewniający bezpieczeństwo ich użytkowania. Odległość między przewodami instalacji gazowej a innymi przewodami ma umożliwiać wykonywanie prac konserwacyjnych.

4. Poziomy odcinek instalacji gazowej sytuuje się w odległości co najmniej 0,1 m powyżej innego przewodu instalacyjnego, a jeżeli gęstość gazu jest większa od gęstości powietrza – poniżej przewodu elektrycznego i urządzenia iskrzącego.

5. Przewód instalacji gazowej krzyżujący się z innym przewodem instalacyjnym oddala się od niego co najmniej o 0,02 m.

6. Dopuszcza się prowadzenie przewodu gazowego z rur stalowych przewodowych bez szwu albo ze szwem, łączonych za pomocą spawania, przez jedną kondygnację garażu, znajdującą się bezpośrednio pod kondygnacją nadziemną budynku, albo w garażu, nad którym nie ma kondygnacji, pod warunkiem zabezpieczenia tego przewodu przed uszkodzeniem mechanicznym. Dopuszcza się stosowanie innego sposobu łączenia rur, pod warunkiem, że spełnia on warunki szczelności i trwałości co najmniej zgodne z wymaganiami określonymi w Polskiej Normie dotyczącej przewodów gazowych dla budynków.

**§ 167.** 1. Rozwiązania techniczne instalacji gazowej mają umożliwiać samokompensację wydłużeń cieplnych oraz eliminować ewentualne odkształcenia instalacji, wywołane deformacją lub osiadaniem budynku.

2. Przewód instalacji gazowej w piwnicy i suterenie prowadzi się na powierzchni ściany lub pod stropem, a na innej kondygnacji nadziemnej dopuszcza się prowadzenie go także w bruzdzie osłoniętej nieuszczelnionym ekranem lub wypełnionej – po uprzednim wykonaniu próby szczelności instalacji – łatwo usuwalną masą tynkarską, niepowodującą korozji przewodów. Bruzd, w których są prowadzone przewody z rur miedzianych, nie wypełnia się.

3. Przewód gazowy z rur stalowych, po wykonaniu próby szczelności, zabezpiecza się przed korozją.

**§ 168.** 1. Urządzenie pomiarowe zużycia gazu, zwane dalej „gazomierzem”, spełniające co najmniej wymagania określone w Polskiej Normie dotyczącej gazomierzy, instaluje się oddzielnie dla każdego z odbiorców i zabezpiecza się przed dostępem osób nieuprawnionych.

2. Gazomierz instaluje się w miejscu umożliwiającym łatwy dostęp w przypadku kontroli lub wymiany.

3. Przed każdym gazomierzem instaluje się zawór odcinający. Warunek ten uznaje się za spełniony, jeżeli gazomierz jest instalowany w jednej szafce z kurkiem głównym.

4. Gazomierz instaluje się:

- 1) w szafce z materiału o klasie reakcji na ogień A1, A1, B lub C, z otworami wentylacyjnymi:
  - a) na klatce schodowej lub korytarzu ogólnym,
  - b) na zewnątrz budynku, razem z kurkiem głównym instalacji gazowej, z zachowaniem warunków określonych w § 161 i § 162;
- 2) w szybie wentylowanym, przeznaczonym dla pionu instalacyjnego, z drzwiczkami bez otworu wentylacyjnego, dostępnym od strony pomieszczenia niemieszkalnego.

5. Dopuszcza się instalowanie gazomierza, także bez szafki, w kuchni stanowiącej samodzielne pomieszczenie oraz w przedpokoju w istniejącym budynku mieszkalnym, podlegającym przebudowie lub w którym następuje remont instalacji gazowej.

6. Dopuszcza się instalowanie gazomierza w wydzielonym i zamykanym pomieszczeniu piwnicznym, jeżeli ma ono okno oraz przewód wentylacji grawitacyjnej wyprowadzony ponad dach lub przez ścianę zewnętrzną na wysokość co najmniej 2,5 m powyżej terenu, w odległości nie mniejszej niż 0,5 m od bocznej krawędzi okien, drzwi i innych otworów.

**§ 169.** Gazomierza nie instaluje się:

- 1) w pomieszczeniu mieszkalnym, łazience lub innym, w którym występuje zagrożenie korozyjne (wilgoć, opary związków chemicznych itp.);
- 2) we wspólnej wnęce z licznikiem elektrycznym;
- 3) w odległości mniejszej w rzucie poziomym niż 1 m od palnika gazowego lub innego paleniska;
- 4) w odległości mniejszej niż 3 m od urządzenia gazowego, mierząc w rozwinięciu długości przewodu.

**§ 170.** 1. Gazomierz instaluje się w przedziale wysokości od 0,3 m do 1,8 m od poziomu podłogi do spodu gazomierza lub co najmniej 0,5 m od poziomu terenu.

2. Gazomierz do pomiaru przepływu gazu o gęstości mniejszej od gęstości powietrza umieszcza się powyżej licznika elektrycznego i innych urządzeń mogących iskrzyć, a do gazu o gęstości większej od gęstości powietrza – o co najmniej 0,3 m poniżej licznika i takich urządzeń.

3. Gazomierz instalowany bez szafki, na tym samym poziomie co licznik elektryczny lub inne mogące iskrzyć urządzenie, ma być od nich oddalony co najmniej o 1 m.

4. Dopuszcza się zmniejszenie odległości, o której jest mowa w ust. 3, jeżeli między tymi urządzeniami zostanie wykonana przegroda z materiału o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0 o wysokości co najmniej 0,5 m powyżej i poniżej gazomierza oraz wysięgu większym o co najmniej 0,1 m od odległości lica gazomierza od ściany, na której jest zainstalowany.

**§ 171.** Połączenie gazomierza i urządzenia gazowego z instalacją ma umożliwiać ich odłączenie bez konieczności demontażu części instalacji.

**§ 172.** 1. Urządzenie gazowe instaluje się wyłącznie w pomieszczeniu spełniającym warunki dotyczące jego wysokości, kubatury, wentylacji i odprowadzenia spalin, a także dopływu powietrza do spalania określone w rozporządzeniu i przepisach odrębnych. Dopuszcza się stosowanie urządzeń gazowych grzewczych poza budynkiem, umieszczonych w zabudowie zewnętrznej chroniącej urządzenie przed działaniem czynników atmosferycznych, pod warunkiem spełnienia wymagań ochrony przeciwpożarowej oraz jeżeli obudowa zewnętrzna stanowi integralny, systemowy element urządzenia gazowego.

2. Urządzeń gazowych z otwartą komorą spalania, przez co rozumie się urządzenia typu A i B, nie instaluje się w pomieszczeniu mieszkalnym, z wyjątkiem pomieszczenia mieszkalnego spełniającego warunki, o których mowa w § 87 ust. 2, 4 i 5.

3. Urządzenie gazowe o mocy cieplnej do 30 kW, z zamkniętą komorą spalania, przez co rozumie się urządzenie typu C, może być instalowane w pomieszczeniu mieszkalnym, niezależnie od rodzaju występującej w nim wentylacji, pod warunkiem zastosowania koncentrycznego przewodu powietrzno-spalinowego lub oddzielnych przewodów powietrznego i spalinowego, przy spełnieniu warunków, o których mowa w § 177. W przypadku zastosowania wentylacji mechanicznej lub klimatyzacji, w pomieszczeniu instaluje się w urządzenie sygnalizacyjno-odcinające dopływ gazu do tego pomieszczenia.

**§ 173.** Urządzenie gazowe, pozostające bez stałego dozoru w czasie jego użytkowania, takie jak kocioł gazowy lub ogrzewacz pomieszczeń, wyposaża się w samoczynnie działające zabezpieczenie przed skutkami spadku ciśnienia lub przerwą w dopływie gazu lub zanikiem

ciągu kominowego, które w razie wykrycia nieprawidłowości powoduje automatyczne odcięcie dopływu gazu.

§ 174. 1. Maksymalne, łączne obciążenie cieplne przypadające na 1 m<sup>3</sup> kubatury, służące do określania wymaganej kubatury pomieszczenia, w którym jest zainstalowane urządzenie gazowe, pobierające powietrze do spalania z tego pomieszczenia, nie może przekraczać wartości określonych w poniższej tabeli:

Lp.	Rodzaj pomieszczenia	Maksymalne obciążenie cieplne urządzenia gazowego na 1 m <sup>3</sup> kubatury pomieszczenia	
		typ A – bez odprowadzenia spalin	typ B – z odprowadzaniem spalin
	1	2	3
1	Pomieszczenie przeznaczone na stały pobyt ludzi oraz aneks kuchenny połączony z przedpokojem	175 W	350 W
2	Pomieszczenie nieprzeznaczone na stały pobyt ludzi, w tym kuchnia	930 W	4650 W

2. W przypadku instalowania w jednym pomieszczeniu urządzeń gazowych bez odprowadzenia spalin i z odprowadzeniem spalin, łączne obciążenie cieplne pochodzące od tych urządzeń przypadające na 1 m<sup>3</sup> kubatury pomieszczenia nie może przekraczać wielkości podanych w tabeli w ust. 1, w kolumnie 2.

3. Kubatura pomieszczenia, w którym instaluje się urządzenie gazowe nie może być mniejsza niż:

- 1) 8 m<sup>3</sup> – w przypadku urządzenia pobierającego powietrze do spalania z tego pomieszczenia;
- 2) 6,5 m<sup>3</sup> – w przypadku urządzenia z zamkniętą komorą spalania.

4. Wysokość pomieszczenia, w którym instaluje się urządzenie gazowe, nie może być mniejsza niż 2,2 m.

5. W budynkach mieszkalnych jednorodzinnych, mieszkalnych w zabudowie zagrodowej i rekreacji indywidualnej, dla których przed dniem 16 grudnia 2002 r. została wydana decyzja o pozwoleniu na budowę albo zostało dokonane zgłoszenie budowy, do którego organ

administracji architektoniczno-budowlanej nie wniósł sprzeciwu, , dopuszcza się instalowanie gazowych kotłów grzewczych w pomieszczeniach technicznych o wysokości co najmniej 1,9 m, z zachowaniem warunków określonych w ust. 1 i § 172 ust. 1 i 2.

**§ 175.** Przy instalowaniu urządzenia gazowego zapewnia się spełnienie następujących warunków:

- 1) urządzenie gazowe łączy się ze stalowym lub miedzianym przewodem instalacji gazowej na stałe lub z zastosowaniem elastycznego przewodu metalowego;
- 2) zawór odcinający dopływ gazu do urządzenia umieszcza się w pomieszczeniu, w którym jest zainstalowane urządzenie gazowe, w miejscu łatwo dostępnym, w odległości nie większej niż 1 m od króćca przyłączeniowego;
- 3) kuchenkę gazową instaluje się w odległości co najmniej 0,5 m od okna do boku urządzenia, licząc w rzucie poziomym;
- 4) ogrzewacz pomieszczenia, którego temperatura osłony może przekroczyć 60°C, instaluje się w odległości co najmniej 0,3 m od otynkowanych ścian z materiałów o klasie reakcji na ogień D, E lub F oraz w odległości 0,6 m od elementów ścian z materiałów o klasie reakcji na ogień D, E lub F, nieosłoniętych tynkiem;
- 5) grzejnik gazowy wody przepływowej instaluje się na ścianie z materiałów o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0 bądź izoluje się go od ściany z materiałów o klasie reakcji na ogień innej niż A1 lub A2,d0 płytą o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0.

**§ 176.** 1. Grzewcze urządzenie gazowe, takie jak: kocioł, grzejnik wody przepływowej, niezależnie od jego obciążeń cieplnych, podłącza się na stałe z indywidualnym kanałem spalinowym.

2. Przewód i kanał spalinowy odprowadzający spaliny od urządzenia gazowego na zasadzie ciągu naturalnego mają mieć przekrój wynikający z obliczeń oraz zapewniać podciśnienie ciągu w wysokości odpowiedniej dla typu urządzenia i jego mocy cieplnej.

3. Dopuszcza się stosowanie zbiorczego przewodu systemu powietrzno-spalinowego przystosowanego do pracy z urządzeniami z zamkniętą komorą spalania, wyposażonymi w zabezpieczenia przed zanikiem ciągu kominowego oraz spalinowe zawory zwrotne. Spalinowy zawór zwrotny zabezpieczający przed przedmuchem spalin pomiędzy urządzeniami, montuje się na każdym podłączonym urządzeniu lub każdym połączeniu do zbiorczej instalacji odprowadzania spalin.

4. Dopuszcza się stosowanie indywidualnych przewodów powietrznych i spalinowych, jako zestawu wyrobów służących do doprowadzenia powietrza do urządzenia gazowego i odprowadzenia spalin na zewnątrz.

5. Średnica przewodu koncentrycznego powietrzno-spalinowego wynika z obliczeń przeprowadzonych zgodnie co najmniej z wymaganiami określonymi w Polskiej Normie dotyczącej metod obliczeń cieplnych i przepływowych kominów oraz wytycznych producenta.

6. Dopuszcza się w pomieszczeniu kotłowni przyłączenie kilku kotłów do wspólnego kanału spalinowego w przypadku:

- 1) kotłów pobierających powietrze do spalania z pomieszczenia, pod warunkiem zastosowania skrzyniowego przerywacza ciągu lub wyposażenia kotłów w czujniki zaniku ciągu kominowego wyłączających równocześnie wszystkie kotły;
- 2) wykonania dla kotłów z palnikami nadmuchowymi przewodu spalinowego o przekroju poprzecznym nie mniejszym niż 1,6 sumy przekrojów przewodów odprowadzających spaliny z poszczególnych kotłów, a także wyposażenie wylotu przewodu spalinowego w czujnik zaniku ciągu kominowego, wyłączającego równocześnie wszystkie kotły; w przypadku kotłów z zamkniętą komorą spalania dopuszcza się mniejszą średnicę na podstawie obliczeń przeprowadzonych w sposób spełniający co najmniej wymagania określone w Polskiej Normie dotyczącej metod obliczeń cieplnych.

7. Przewód i kanał spalinowy, odprowadzające spaliny od grzewczych urządzeń gazowych, dostosowuje się do warunków pracy danego typu urządzenia.

8. Przewód i kanał spalinowy odprowadzające spaliny od urządzeń gazowych, z wyłączeniem kotłów, mają spełniać następujące warunki:

- 1) przekroje poprzeczne przewodu, a także kanału spalinowego są stałe na całej długości;
- 2) długość pionowego przewodu spalinowego jest nie mniejsza niż 0,22 m, a przewodu poziomego ułożonego ze spadkiem co najmniej 5 % w kierunku urządzenia – nie większa niż 2 m;
- 3) długość kanału spalinowego mierzona od osi wlotu przewodu spalinowego do krawędzi wylotu kanału nad dachem jest nie mniejsza niż 2 m;
- 4) wylot kanału spalinowego, jeżeli wynika to z warunków pracy urządzenia, jest zaopatrzony w wywietrznik dobrany do ilości spalin, długości odcinków pionowych, położenia w określonej strefie wiatrowej i warunków lokalnych.

9. Dopuszcza się instalowanie przepustnicy w przewodzie odprowadzającym spaliny z poszczególnych urządzeń, jeżeli jej działanie nie zakłóca przepływu spalin.

10. Urządzenie gazowe wyposażone w palnik nadmuchowy łączy się przewodem z kanałem spalinowym, którego przekrój dobiera się z uwzględnieniem nadciśnień występujących w komorach spalania tego urządzenia.

11. Nad urządzeniem gazowym typu restauracyjnego z odprowadzeniem spalin do pomieszczenia umieszcza się okap odprowadzający te spaliny do kanału spalinowego, przy czym dla urządzenia o mocy cieplnej większej niż 30 kW instaluje się czujnik, wyłączający urządzenie w przypadku zaniku ciągu kominowego.

12. W pomieszczeniu, w którym jest zainstalowany kocioł na gaz o gęstości większej od gęstości powietrza, na poziomie posadzki ma być zamontowany przewód wentylacyjno-upustowy z wylotem w ścianie zewnętrznej budynku, zgodnie z § 179 ust. 8 i 9.

**§ 177.** 1. Dopuszcza się wyprowadzenie indywidualnego koncentrycznego przewodu powietrzno-spalinowego lub oddzielnego przewodu powietrznego i spalinowego od urządzenia gazowego z zamkniętą komorą spalania przez zewnętrzną ścianę budynku, jeżeli urządzenie to ma nominalną moc cieplną nie większą niż:

- 1) 30 kW – w wolno stojącym budynku mieszkalnym jednorodzinny, budynku rekreacji indywidualnej i budynku w zabudowie zagrodowej;
- 2) 5 kW – w pozostałych budynkach mieszkalnych.

2. Wylot przewodu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, ma znajdować się wyżej niż 2,5 m ponad poziomem terenu. Dopuszcza się sytuowanie tego wylotu poniżej 2,5 m, lecz nie mniej niż 0,5 m ponad poziomem terenu, jeżeli w odległości do 8 m nie znajduje się plac zabaw dla dzieci lub inne miejsce rekreacyjne.

3. Odległość między wylotami przewodów, o których mowa w ust. 1, nie może być mniejsza niż 3 m, a odległość tych wylotów od najbliższej krawędzi okna i ryzalitu przesłaniającego nie może być mniejsza niż 1 m.

4. W budynku produkcyjnym i magazynowym oraz hali sportowej i widowiskowej nie ogranicza się nominalnej mocy cieplnej urządzenia z zamkniętą komorą spalania, od którego indywidualny koncentryczny przewód powietrzno-spalinowy lub oddzielny przewód powietrzny i spalinowy są wyprowadzone przez zewnętrzną ścianę budynku, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) odległość tej ściany od granicy działki budowlanej wynosi nie mniej niż 8 m;
- 2) odległość tej ściany od ściany innego budynku z oknem wynosi nie mniej niż 12 m;
- 3) wylot przewodu znajduje się wyżej niż 3 m ponad poziomem terenu;
- 4) wylot przewodu znajduje się nie mniej niż 4 m od najbliższej krawędzi okna lub drzwi.

**§ 178.** 1. Pomieszczenie przeznaczone do instalowania kotła na paliwa gazowe ma odpowiadać przepisom rozporządzenia, w szczególności warunkom, o których mowa w § 174, a także co najmniej wymaganiom określonym w Polskiej Normie dotyczącej kotłowni wbudowanych na paliwa gazowe o gęstości względnej mniejszej niż 1. Wymagania te nie dotyczą kotła zainstalowanego na zewnątrz budynku.

2. Kotły na paliwa gazowe o łącznej mocy cieplnej do 30 kW instaluje się w pomieszczeniu nieprzeznaczonym na stały pobyt ludzi oraz w miejscach, o których mowa w ust. 3 oraz w § 231 ust. 4.

3. Kotły na paliwa gazowe o łącznej mocy cieplnej powyżej 30 kW do 60 kW instaluje się w pomieszczeniu technicznym lub w przewidzianym wyłącznie na kotłownię budynku wolno stojącym oraz w miejscu, o którym mowa w § 231 ust. 4.

4. Kotły na paliwa gazowe o łącznej mocy cieplnej powyżej 60 kW do 2000 kW instaluje się w służącym wyłącznie do tego celu pomieszczeniu technicznym lub w budynku wolno stojącym przeznaczonym wyłącznie na kotłownię.

5. Kotły na paliwa gazowe o łącznej mocy cieplnej powyżej 2000 kW instaluje się wyłącznie w budynku wolno stojącym przeznaczonym na kotłownię.

**§ 179.** 1. Kubatura pomieszczenia z kotłami na paliwa gazowe o łącznej mocy cieplnej do 60 kW oraz z kotłem o mocy cieplnej powyżej 60 kW pobierającym powietrze z pomieszczenia ma odpowiadać warunkom, o których mowa w § 174.

2. Kubaturę pomieszczenia z kotłami, o których mowa w § 178 ust. 4 i 5, z zamkniętą komorą spalania, określa się indywidualnie, przy uwzględnieniu warunków technicznych i technologicznych, a także wymagań eksploatacyjnych.

3. W pomieszczeniu z zainstalowanymi kotłami, o których mowa w § 178 ust. 4 i 5, nie można instalować urządzenia przeznaczonego do pomiaru zużycia gazu.

4. Do pomieszczenia technicznego z zainstalowanym kotłami o łącznej mocy cieplnej powyżej 60 kW do 2000 kW, zlokalizowanego w budynku o innym przeznaczeniu niż kotłownia, doprowadza się odrębny przewód gazowy, z którego nie są zasilane pozostałe urządzenia gazowe w tym budynku.

5. Pomieszczenie z zainstalowanymi kotłami o łącznej mocy cieplnej do 30 kW, z otwartą komorą spalania (typu B) wyposaża się w wentylację mechaniczną nawiewno-wywiewną zrównoważoną lub nadciśnieniową z odzyskiem ciepła z powietrza wywiewanego lub w wentylację grawitacyjną lub hybrydową zgodnie co najmniej z wymaganiami Polskiej Normy dotyczącej kotłowni wbudowanych na paliwa gazowe o gęstości względnej mniejszej niż 1.

Pomieszczenia wyposażone w wentylację mechaniczną wyposaża się w urządzenia sygnalizacyjno-odcinające dopływ gazu.

6. Pomieszczenie techniczne lub kotłownię z zainstalowanymi kotłami o łącznej mocy cieplnej powyżej 30 kW do 2000 kW, z zamkniętą komorą spalania (typu C), wyposaża się w wentylację mechaniczną nawiewno-wywiewną z odzyskiem ciepła z powietrza wywiewanego oraz w urządzenia sygnalizacyjno-odcinające dopływ gazu.

7. Pomieszczenie techniczne lub kotłownię z zainstalowanymi kotłami o łącznej mocy cieplnej powyżej 30 kW do 2000 kW, z otwartą komorą spalania (typu B), wyposaża się w wentylację mechaniczną nawiewno-wywiewną zrównoważoną lub nadciśnieniową z odzyskiem ciepła z powietrza wywiewanego lub w wentylację grawitacyjną lub hybrydową zgodnie co najmniej z wymaganiami Polskiej Normy dotyczącej kotłowni wbudowanych na paliwa gazowe o gęstości względnej mniejszej niż 1. Pomieszczenie wyposażone w wentylację mechaniczną wyposaża się w urządzenia sygnalizacyjno-odcinające dopływ gazu, z uwzględnieniem § 160 ust. 5.

8. Pomieszczenie z zainstalowanym kotłem zasilanym gazem płynnym (LPG) wyposaża się w wentylację mechaniczną nawiewno-wywiewną zrównoważoną lub nadciśnieniową lub w wentylację grawitacyjną lub hybrydową o otworach nawiewnych i wywiewnych lub kanałach nawiewnych i wywiewnych zgodnych co najmniej z wymaganiami określonymi w Polskiej Normie dotyczącej kotłowni wbudowanych na paliwa gazowe o gęstości względnej mniejszej od 1, z lokalizacją dolnej krawędzi otworu nawiewnego wywiewnego lub kanału wywiewnego na poziomie posadzki.

9. W pomieszczeniu, o którym mowa w ust. 8, w celu zabezpieczenia przed skutkami wycieku gazu zapewnia się jego upust na zewnątrz tego pomieszczenia przez:

- 1) umiejscowienie otworu wywiewnego lub kanału wywiewnego w ścianie zewnętrznej;
- 2) lokalizację otworu wywiewnego lub wylotu kanału wywiewnego w odległości nie większej niż 2 m od kotła;
- 3) wykonanie spadku posadzki pomiędzy kotłem a otworem wywiewnym lub kanałem wywiewnym co najmniej 0,5 % w kierunku ściany zewnętrznej;
- 4) zapewnienie spadku kanału wywiewnego co najmniej 0,5 % w kierunku ściany zewnętrznej.

10. Jeżeli w pomieszczeniu, o którym mowa w ust. 1, zastosowano wentylację mechaniczną należy to pomieszczenie wyposażać w urządzenie sygnalizacyjno-odcinające dopływ gazu.

**§ 180.** Dopuszcza się zasilanie urządzenia gazowego w budynku gazem płynnym (LPG) z indywidualnej butli o nominalnej zawartości gazu do 11 kg, pod warunkiem spełnienia następujących warunków:

- 1) w jednym lokalu mieszkalnym, warsztacie lub lokalu użytkowym nie instaluje się więcej niż dwóch butli;
- 2) w pomieszczeniu, w którym instaluje się butlę, zachowuje się temperaturę niższą niż 35°C;
- 3) butlę instaluje się w pozycji pionowej;
- 4) butlę zabezpiecza się przed uszkodzeniem mechanicznym;
- 5) między butlą a urządzeniem promieniującym ciepło, z wyłączeniem zestawu urządzeń gazowych z butlą, zachowuje się odległość co najmniej 1,5 m;
- 6) butli nie umieszcza się w odległości mniejszej niż 1 m od urządzenia mogącego powodować iskrzenie;
- 7) urządzenie gazowe łączy się z reduktorem ciśnienia gazu na butli za pomocą elastycznego przewodu o długości nieprzekraczającej 3 m i wytrzymałości na ciśnienie co najmniej 300 kPa, odpornego na składniki gazu płynnego (LPG), uszkodzenie mechaniczne oraz temperaturę do 60°C;
- 8) urządzenie gazowe o mocy cieplnej przekraczającej 10 kW łączy się z przewodem elastycznym, o którym mowa w pkt 7, rurą stalową o długości co najmniej 0,5 m.

**§ 181.** Dopuszcza się zasilanie instalacji gazowej w budynku lub w zespole budynków gazem płynnym (LPG) z butli gazowej o nominalnej zawartości gazu do 33 kg lub z baterii takich butli, pod warunkiem spełnienia następujących warunków:

- 1) butle umieszcza się na zewnątrz budynku, w miejscu oznakowanym, na utwardzonym podłożu, pod zadaszeniem chroniącym od wpływu czynników atmosferycznych i zabezpieczone przed dostępem osób trzecich;
- 2) liczba butli w baterii nie przekracza 10;
- 3) butle w baterii podłącza się do kolektora wykonanego z rury stalowej bez szwu lub rury przewodowej łączonej przez spawanie;
- 4) odległość butli od najbliższego okna lub drzwi w ścianie zewnętrznej budynku jest nie mniejsza niż 2 m;
- 5) butli nie sytuuje się w zagłębieniu terenu.

§ 182. 1. Dopuszcza się zasilanie instalacji gazowej w budynku lub w zespole budynków z jednego zbiornika z gazem płynnym (LPG) lub grupy takich zbiorników.

2. Liczba zbiorników naziemnych w grupie nie może przekraczać 6 sztuk, a ich łączna pojemność 100 m<sup>3</sup>. Odległość pomiędzy grupami zbiorników naziemnych ma wynosić:

- 1) 7,5 m – w przypadku, gdy łączna pojemność zbiorników w grupie nie przekracza 30 m<sup>3</sup>;
- 2) 15 m – w przypadku, gdy łączna pojemność zbiorników w grupie przekracza 30 m<sup>3</sup>.

3. Zbiornika gazu płynnego (LPG) nie można sytuować w zagłębieniu terenu, w miejscu podmokłym oraz w odległości mniejszej niż 5 m od rowu, studzienki lub wpustu kanalizacyjnego.

4. Dopuszczalną odległość zbiornika z gazem płynnym (LPG) od budynku mieszkalnego, budynku zamieszkania zbiorowego, budynku użyteczności publicznej oraz budynku biurowego zlokalizowanego na terenie zamkniętym określonym decyzją Ministra Obrony Narodowej, w którym nie są realizowane zadania użyteczności publicznej, a także między zbiornikami, określa poniższa tabela:

Lp.	Nominalna pojemność zbiornika [m <sup>3</sup> ]	Odległość budynku mieszkalnego, budynku zamieszkania zbiorowego, budynku użyteczności publicznej i budynku biurowego zlokalizowanego na terenie zamkniętym określonym decyzją Ministra Obrony Narodowej, w którym nie są realizowane zadania użyteczności publicznej, od:		Odległość od sąsiedniego zbiornika naziemnego lub podziemnego [m]
		zbiornika naziemnego [m]	zbiornika podziemnego [m]	
	1	2	3	4
1	do 3	3	1	1
2	powyżej 3 do 5	5	2,5	1
3	powyżej 5 do 7	7,5	3	1,5
4	powyżej 7 do 10	10	5	1,5
5	powyżej 10 do 40	20	10	¼ sumy średnic dwóch sąsiednich zbiorników
6	powyżej 40 do 65	30	15	

7	powyżej 65 do 100	40	20	
---	----------------------	----	----	--

5. Dopuszczalna odległość zbiornika z gazem płynnym (LPG) od budynku produkcyjnego i magazynowego ma wynosić dla zbiorników o pojemności:

- 1) do 10 m<sup>3</sup> – nie mniej niż odległość określona w tabeli w ust. 4 w kolumnach 2 i 3;
- 2) powyżej 10 m<sup>3</sup> – nie mniej niż połowa odległości określonej w tabeli w ust. 4 w kolumnach 2 i 3.

6. Odległość zbiornika z gazem płynnym (LPG) od granicy działki budowlanej nie może być mniejsza niż połowa odległości określonej w tabeli w ust. 4 w kolumnach 2 i 3, przy zachowaniu wymaganej odległości od budynku danego rodzaju.

7. Dopuszcza się zmniejszenie do 50 % odległości określonych w tabeli w ust. 4 w kolumnie 2 pod warunkiem zastosowania wolno stojącej ściany oddzielenia przeciwpożarowego o klasie odporności ogniowej co najmniej REI 120, usytuowanej pomiędzy zbiornikiem z gazem płynnym (LPG) a budynkiem. Wymiary wolno stojącej ściany oraz jej odległość od zbiornika dobiera się tak, aby osłonić zbiornik od tej części budynku, która znajduje się w odległości mniejszej niż określona w tabeli w ust. 4 w kolumnie 2 od dowolnego punktu zbiornika.

8. Dopuszcza się zmniejszenie odległości zbiornika z gazem płynnym (LPG) o pojemności do 10 m<sup>3</sup> od budynku, o której mowa w ust. 7, pod warunkiem, że pionowy pas ściany tego budynku o szerokości co najmniej równej rzutowi równoległemu zbiornika, powiększonej po 2 m z obu jego stron, oraz o wysokości równej wysokości budynku, ma klasę odporności ogniowej co najmniej REI 120 i w tym pasie ściany nie będą znajdować się okno lub drzwi.

9. Odległość zbiornika z gazem płynnym (LPG) od rzutu poziomego skrajnego przewodu elektroenergetycznej linii napowietrznej, a także od szyny zelektryfikowanej linii kolejowej lub tramwajowej ma wynosić co najmniej:

- 1) 3 m – przy napięciu linii elektroenergetycznej lub sieci trakcyjnej do 1 kV;
- 2) 15 m – przy napięciu linii elektroenergetycznej lub sieci trakcyjnej równym lub większym od 1 kV.

## Rozdział 8

### **Instalacja elektryczna**

**§ 183.** Instalacja i urządzenia elektryczne mają zapewniać:

- 1) dostarczanie energii elektrycznej o odpowiednich parametrach technicznych do odbiornika, stosownie do potrzeb użytkowych, w tym w zakresie infrastruktury na potrzeby ładowania pojazdów elektrycznych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych,
- 2) ochronę przed porażeniem prądem elektrycznym, przepięciem łączeniowym i atmosferycznym, powstaniem pożaru, wybuchem i innymi szkodami,
- 3) ochronę przed emisją drgań i hałasu powyżej dopuszczalnego poziomu oraz przed szkodliwym oddziaływaniem pola elektromagnetycznego

– przy zachowaniu co najmniej wymagań określonych w Polskich Normach odnoszących się do tych instalacji i urządzeń oraz przepisów odrębnych dotyczących dostarczania energii, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz klas reakcji na ogień kabli. Klasy reakcji na ogień kabli określa załącznik nr 8 do rozporządzenia.

**§ 184.** Oświetlenie w budynku użyteczności publicznej projektuje się co najmniej zgodnie z wymaganiami określonymi w Polskiej Normie dotyczącej oświetlenia miejsc pracy.

**§ 185.** 1. Budynek, w którym zanik napięcia w elektroenergetycznej sieci zasilającej może spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, poważne zagrożenie środowiska, a także znaczne straty materialne, zasilana się z co najmniej z dwóch niezależnych, samoczynnie załączających się źródeł energii elektrycznej oraz wyposaża się w samoczynnie załączające się oświetlenie awaryjne (zapasowe lub ewakuacyjne). W budynku wysokościowym (WW) jednym ze źródeł zasilania ma być zespół prądotwórczy.

2. Awaryjne oświetlenie zapasowe stosuje się w pomieszczeniu, w którym po zaniku oświetlenia podstawowego istnieje konieczność kontynuowania czynności w niezmiennym sposób lub ich bezpiecznego zakończenia, przy czym czas działania tego oświetlenia dostosowuje się do uwarunkowań wynikających z wykonywanych czynności oraz warunków występujących w pomieszczeniu.

3. Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne stosuje się:

- 1) w pomieszczeniach:
  - a) widowni kina, widowni teatru, widowni filharmonii oraz innych sal widowiskowych,

- b) audytorium, sali konferencyjnej, czytelnicy, lokalu rozrywkowego oraz sali sportowej, przeznaczonych dla więcej niż 200 osób,
  - c) wystawowych w muzeum,
  - d) o powierzchni netto ponad 1000 m<sup>2</sup> w garażu wielostanowiskowym oświetlonym wyłącznie światłem sztucznym,
  - e) o powierzchni netto ponad 2000 m<sup>2</sup> w budynku użyteczności publicznej, budynku zamieszkania zbiorowego, budynku produkcyjnym i magazynowym oraz w budynku biurowym zlokalizowanym na terenie zamkniętym określonym decyzją Ministra Obrony Narodowej, w którym nie są realizowane zadania użyteczności publicznej;
- 2) na drodze ewakuacyjnej:
- a) z pomieszczeń, o których mowa w pkt 1,
  - b) oświetlonej wyłącznie światłem sztucznym,
  - c) w szpitalu i innym budynku przeznaczonym przede wszystkim do użytku osób o ograniczonej zdolności poruszania się,
  - d) w budynku użyteczności publicznej wysokim (W) i wysokościowym (WW) oraz w budynku biurowym wysokim (W) lub wysokościowym (WW) zlokalizowanym na terenie zamkniętym określonym decyzją Ministra Obrony Narodowej, w którym nie są realizowane zadania użyteczności publicznej,
  - e) w budynku zamieszkania zbiorowego,
  - f) z pomieszczeń lub lokali innych niż mieszkalne, w których przewiduje się pobyt ludzi w godz. 17<sup>00</sup>-6<sup>00</sup>.

4. Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne nie jest wymagane w pomieszczeniu, w którym awaryjne oświetlenie zapasowe spełnia warunek, o którym mowa w ust. 5.

5. Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne ma działać przez co najmniej 1 godzinę od zaniku oświetlenia podstawowego.

6. W pomieszczeniu, które jest użytkowane przy wyłączonym oświetleniu podstawowym, stosuje się oświetlenie dodatkowe, zasilane napięciem nieprzekraczającym napięcia dotykowego dopuszczalnego długotrwale, służące uwidocznieniu przeszkód wynikających z układu budynku, dróg komunikacji ogólnej lub sposobu jego użytkowania, a także podświetlane znaki wskazujące kierunki ewakuacji.

7. Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne wykonuje się co najmniej zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi wymagań w tym zakresie.

**§ 186.** Dopuszcza się sytuowanie pomieszczenia stacji transformatorowej w budynku o innym przeznaczeniu niż wyłącznie na sytuowanie w nim takiej stacji, jeżeli są spełnione warunki, o których mowa w § 93 oraz:

- 1) jest zachowana odległość pozioma i pionowa od pomieszczenia przeznaczonego na stały pobyt ludzi co najmniej 2,8 m;
- 2) ściany i stropy stanowią elementy oddzielenia przeciwpożarowego oraz mają zabezpieczenia przed przedostawaniem się cieczy i gazów.

**§ 187. 1.** W instalacji elektrycznej stosuje się:

- 1) złącze instalacji elektrycznej budynku, umożliwiające odłączenie od sieci zasilającej i usytuowane w miejscu dostępnym dla dozoru i obsługi oraz zabezpieczone przed uszkodzeniem, wpływami atmosferycznymi, a także ingerencją osoby nieuprawnionej;
- 2) oddzielny przewód ochronny i neutralny, w obwodach rozdzielczych i odbiorczych;
- 3) urządzenie ochronne różnicowoprądowe uzupełniające podstawową ochronę przeciwporażeniową i ochronę przed powstaniem pożaru, powodujące w warunkach uszkodzenia samoczynne wyłączenie zasilania;
- 4) wyłącznik nadprądowy w obwodzie odbiorczym;
- 5) zasadę selektywności (wybiórczości) zabezpieczeń;
- 6) przeciwpożarowy wyłącznik prądu;
- 7) połączenia wyrównawcze główne i miejscowe, łączące przewody ochronne z częściami przewodzącymi innych instalacji i konstrukcji budynku, zaprojektowane i wykonane zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi instalacji elektrycznych w tym zakresie;
- 8) zasadę prowadzenia trasy przewodu elektrycznego w linii prostej, równoległej do krawędzi ściany i stropu;
- 9) przewód elektryczny z żyłami wykonanymi wyłącznie z miedzi, jeżeli jego przekrój nie przekracza 10 mm<sup>2</sup>;
- 10) urządzenie ochrony przeciwprzepięciowej.

2. Połączeniami wyrównawczymi, o których mowa w ust. 1 pkt 7, obejmuje się:

- 1) instalację wodociągową wykonaną z przewodów metalowych;
- 2) metalowe elementy instalacji kanalizacyjnej;
- 3) instalację ogrzewczą wodną wykonaną z przewodów metalowych;
- 4) metalowe elementy instalacji gazowej;
- 5) metalowe elementy konstrukcji ścian szybu i maszynowni dźwigu;
- 6) metalowe elementy przewodu i wkładu kominowego;

- 7) metalowe elementy przewodu i urządzenia do wentylacji i klimatyzacji;
- 8) metalowe elementy obudowy urządzenia instalacji telekomunikacyjnej.

3. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu, odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru, stosuje się w strefie pożarowej o kubaturze brutto przekraczającej 1000 m<sup>3</sup> lub zawierającej strefę zagrożoną wybuchem, z wyłączeniem budynków, o których mowa w § 224. Dopuszcza się stosowanie jednego wyłącznika dla wielu stref pożarowych.

4. Urządzenie wykonawcze przeciwpożarowego wyłącznika prądu umieszcza się:

- 1) w złączu kablowym lub
- 2) przy wejściu kabli zasilających do budynku lub do strefy pożarowej.

5. Urządzenie uruchamiające przeciwpożarowego wyłącznika prądu lokalizuje się w miejscu projektowanego dostępu dla ekip ratowniczych przy wejściu do budynku oraz strefy pożarowej, w zależności od potrzeb działań ratowniczych, i odpowiednio oznakowuje.

6. Odcięcie dopływu prądu przeciwpożarowym wyłącznikiem nie może powodować samoczynnego załączenia drugiego źródła energii elektrycznej, w tym zespołu prądotwórczego, z wyjątkiem źródła zasilającego oświetlenie awaryjne, jeżeli występuje ono w budynku.

**§ 188.** 1. Jako uziom instalacji elektrycznej wykorzystuje się metalową konstrukcję budynku, zbrojenie fundamentu oraz inne metalowe elementy umieszczone w niezbrojonych fundamentach stanowiące sztuczny uziom fundamentowy.

2. Uziomy instalacji elektrycznej i instalacje uziemiające wykonuje się co najmniej zgodnie z wymaganiami określonymi w Polskich Normach dotyczących układów uziemiających i przewodów ochronnych.

3. Instalację piorunochronną, o której mowa w § 48 ust. 2, wykonuje się co najmniej zgodnie z wymaganiami określonymi w Polskich Normach dotyczących ochrony odgromowej obiektów budowlanych.

**§ 189.** 1. Instalację odbiorczą w budynku i w samodzielny lokal wyposaża się w urządzenia do pomiaru zużycia energii elektrycznej, usytuowane w miejscu łatwo dostępnym i zabezpieczone przed uszkodzeniami i ingerencją osób nieuprawnionych.

2. W budynku mieszkalnym wielorodzinnym licznik pomiaru zużycia energii elektrycznej umieszcza się poza lokalem mieszkalnym, w zamkniętej szafce.

**§ 190.** 1. Układanie instalacji i rozmieszczenie urządzeń elektrycznych w budynku ma zapewniać bezkolizyjność z innymi instalacjami w zakresie odległości i ich wzajemnego usytuowania oraz uwzględniać warunki określone w § 166.

2. Główne ciągi instalacji elektrycznej w budynku mieszkalnym wielorodzinnym, budynku zamieszkania zbiorowego i budynku użyteczności publicznej prowadzi się poza lokalem mieszkalnym i pomieszczeniem przeznaczonym na pobyt ludzi, w wydzielonym kanale lub szybie instalacyjnym, co najmniej zgodnie z Polską Normą dotyczącą przewodowania.

3. Główne ciągi instalacji elektrycznej w budynku biurowym zlokalizowanym na terenie zamkniętym określonym decyzją Ministra Obrony Narodowej, w którym nie są realizowane zadania użyteczności publicznej, prowadzi się poza pomieszczeniem przeznaczonym na pobyt ludzi, a w przypadku takiego budynku wysokiego (W) lub wysokościowego (WW) w wydzielonym kanale lub szybie instalacyjnym, co najmniej zgodnie z Polską Normą dotyczącą przewodowania.

4. W przypadku, o którym mowa w § 134 ust. 8 oraz § 146 ust. 6, budynek wyposaża się w automatyczne sterowanie oświetleniem odpowiednio rozmieszczonym i umożliwiającym wykrywanie obecności.

**§ 191.** 1. Kabel i przewód elektroenergetyczny lub sterowniczy układa się w sposób umożliwiający ich wymianę bez potrzeby naruszania konstrukcji budynku.

2. Dopuszcza się układanie kabla lub przewodu elektroenergetycznego lub sterowniczego w tynku lub pod tynkiem, pod warunkiem pokrycia go warstwą tynku o grubości co najmniej 5 mm.

3. Kable i przewody elektroenergetyczne, sterownicze, telekomunikacyjne i światłowodowe wraz z ich zamocowaniami, zwane dalej „zespołem kablowym”, stosowane w systemach zasilania i sterowania urządzeniami służącymi ochronie przeciwpożarowej, mają zapewniać ciągłość dostawy energii elektrycznej lub przekazu sygnału przez czas wymagany do uruchomienia i działania urządzenia. Ocenę zespołu kablowego w zakresie ciągłości dostawy energii elektrycznej lub przekazu sygnału, z uwzględnieniem rodzaju podłoża i przewidywanego sposobu mocowania do niego, wykonuje się co najmniej zgodnie z wymaganiami określonymi w Polskiej Normie dotyczącej badania odporności ogniowej.

4. Zespół kablowy umieszczony w pomieszczeniu chronionym stałym urządzeniem gaśniczym wodnym ma być odporny na oddziaływanie wody. Jeżeli kabel i przewód elektroenergetyczny, sterowniczy, telekomunikacyjny i światłowodowy ułożone są w

ognioochronnym kanale kablowym, warunek odporności na działanie wody uznaje się za spełniony.

5. Kabel i przewód elektroenergetyczny w obwodach urządzenia alarmu pożaru, oświetlenia awaryjnego i łączności ma mieć klasę PH odpowiednią do czasu wymaganego do działania tego urządzenia, co najmniej zgodnie z wymaganiami określonymi w Polskiej Normie dotyczącej metody badań palności cienkich przewodów i kabli bez ochrony specjalnej stosowanych w obwodach zabezpieczających.

6. Zespół kablowy wykonuje się tak, aby w wymaganym czasie, o którym mowa w ust. 3 i 5, nie nastąpiła przerwa w dostawie energii elektrycznej lub przekazie sygnału spowodowana oddziaływaniami elementu budynku lub wyposażenia.

7. Dopuszcza się ograniczenie czasu zapewnienia ciągłości dostawy energii elektrycznej lub sygnału do urządzenia, o których mowa w ust. 3, do 30 minut, pod warunkiem, że zespół kablowy znajduje się w obrębie przestrzeni chronionej stałym samoczynnym urządzeniem gaśniczym wodnym.

**§ 192.** 1. Obwód odbiorczy instalacji elektrycznej w budynku mieszkalnym wielorodzinnym prowadzi się w obrębie każdego lokalu mieszkalnego lub lokalu użytkowego.

2. W instalacji elektrycznej w lokalu mieszkalnym stosuje się wyodrębnione obwody: oświetlenia, gniazd wtyczkowych ogólnego przeznaczenia, gniazd wtyczkowych w łazience, gniazd wtyczkowych do urządzeń odbiorczych w kuchni oraz obwody do odbiorników wymagających indywidualnego zabezpieczenia.

**§ 193.** Lokal mieszkalny w budynku mieszkalnym wielorodzinnym wyposaża się w instalację wejściowej sygnalizacji dzwonekowej, której przycisk montuje się na wysokości od 0,8 m do 1,2 m nad poziomem posadzki.

**§ 194.** 1. Pomieszczenia w lokalu mieszkalnym wyposaża się w wypusty oświetleniowe oraz w niezbędną liczbę odpowiednio rozmieszczonych gniazd wtyczkowych.

2. Instalacja oświetleniowa w pomieszczeniu mieszkalnym ma umożliwiać załączanie źródeł światła za pomocą łącznika.

**§ 195.** W budynku mieszkalnym wielorodzinnym oświetlenie i odbiornik w pomieszczeniu komunikacji ogólnej oraz pomieszczeniu technicznym i pomieszczeniu gospodarczym mają być zasilane z rozdzielnic administracyjnych.

## Rozdział 9

### **Instalacja telekomunikacyjna**

§ 196. Instalacją telekomunikacyjną, o której mowa w § 51, jest zainstalowany i połączony pod względem technicznym i funkcjonalnym układ jej elementów wykonany co najmniej zgodnie z Polską Normą dotyczącą planowania i wykonywania instalacji wewnątrz budynków.

§ 197. Instalację telekomunikacyjną budynku zamieszkania zbiorowego i budynku użyteczności publicznej stanowią w szczególności:

- 1) kanalizacja telekomunikacyjna budynku, rozumiana jako ciąg elementów osłonowych, umożliwiających wprowadzenie kabli, w szczególności światłowodowych, od granicy działki budowlanej do budynku oraz ich rozprowadzenie w budynku, w tym między innymi przepusty kablowe, rury instalacyjne, koryta, dukty, kanały instalacyjne;
- 2) elementy infrastruktury telekomunikacyjnej, w tym kable światłowodowe i przewody wraz z osprzętem instalacyjnym i urządzeniami telekomunikacyjnymi począwszy od światłowodowej przełącznicy budynkowej lub od urządzenia systemu radiowego:
  - a) do wyjścia gniazda telekomunikacyjnego w lokalu,
  - b) do skrzynki telekomunikacyjnej, posiadającej doprowadzenie zasilania elektrycznego, zlokalizowanej na każdej kondygnacji budynku użyteczności publicznej, w którym brak jest wydzielonych lokali, w miejscu, z którego istnieje możliwość ułożenia kabli światłowodowych do gniazd światłowodowych.

§ 198. Instalację telekomunikacyjną budynku mieszkalnego stanowią w szczególności elementy, o których mowa w § 197, przy czym elementy infrastruktury telekomunikacyjnej, o których mowa w § 197 pkt 2, prowadzone są przez skrzynki telekomunikacyjne, które:

- 1) zlokalizowane są w pobliżu drzwi wejściowych do lokalu lub budynku, jeżeli w budynku nie wydzielono lokali;
  - 2) służą w szczególności do umieszczenia doprowadzonych do nich zakończeń kabli oraz umieszczenia urządzeń aktywnych lub pasywnych;
  - 3) mają doprowadzone do nich zasilanie elektryczne;
  - 4) umożliwiają dystrybucję sygnału w lokalu lub budynku
- oraz zakończone są w przynajmniej jednym gnieździe światłowodowym w każdym lokalu lub budynku, jeśli w budynku nie wydzielono lokali.

**§ 199.** Instalację telekomunikacyjną budynku mieszkalnego wielorodzinnego stanowią w szczególności elementy, o których mowa w § 197 i 198, oraz:

- 1) antenowa instalacja zbiorowa służąca do odbioru cyfrowych programów telewizyjnych i radiofonicznych rozpowszechnianych lub rozprowadzanych w sposób rozsiewczy naziemny;
- 2) antenowa instalacja zbiorowa służąca do odbioru cyfrowych programów telewizyjnych i radiofonicznych rozpowszechnianych w sposób rozsiewczy satelitarny;
- 3) antenowa konstrukcja wsporcza usytuowana na dachu budynku, lub w uzasadnionych przypadkach usytuowana poza budynkiem, połączona z przepustem kablowym, o którym mowa w pkt 4, przystosowana do umieszczenia odpowiednich elementów instalacji, o których mowa w pkt 1 i 2, a także umożliwiająca instalację innych anten i urządzeń telekomunikacyjnych;
- 4) przepust kablowy przez dach budynku umożliwiający połączenie antenowej konstrukcji wsporczej, o której mowa w pkt 3, oraz innych antenowych konstrukcji wsporczych usytuowanych na tym dachu na potrzeby świadczenia usług telekomunikacyjnych drogą radiową, z kanalizacją telekomunikacyjną budynku, oraz doprowadzenie zasilania elektrycznego.

**§ 200.** Instalacja telekomunikacyjna ma być wykonana w sposób gwarantujący możliwość wymiany elementów, o których mowa w § 197–199, a także instalacji dodatkowej infrastruktury.

**§ 201.** 1. Kanalizację telekomunikacyjną budynku układa się do granicy działki budowlanej z drogą publiczną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych albo do granicy z drogą wewnętrzną, jeżeli działka budowlana nie graniczy z drogą publiczną, lub w innym kierunku umożliwiającym bezpośrednie podłączenie do publicznej stacjonarnej sieci telekomunikacyjnej.

2. Kanalizacja telekomunikacyjna budynku, od granicy działki budowlanej do światłowodowej przełącznicy budynkowej, stanowi co najmniej:

- 1) dwie rury kanalizacji pierwotnej, o średnicy minimum 110 mm umożliwiającej ułożenie kabli przez wielu operatorów telekomunikacyjnych – dla budynków zamieszkania zbiorowego, użyteczności publicznej oraz mieszkalnych wielorodzinnych;
- 2) jedna rura kanalizacji pierwotnej, o średnicy minimum 40 mm, lub czterootworowa mikrokanalizacja doziemna – dla budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

**§ 202.** 1. Światłowodowa przełącznica budynkowa ma spełniać następujące warunki:

- 1) jest usytuowana w odrębnym pomieszczeniu technicznym, na pierwszej kondygnacji podziemnej lub pierwszej kondygnacji nadziemnej budynku, a w przypadku braku możliwości zapewnienia takiego pomieszczenia – w szafce telekomunikacyjnej wyposażonej w odpowiednią instalację i urządzenia elektryczne oraz zapewniającej miejsce na montaż urządzeń i osprzętu instalacyjnego;
- 2) jest wyposażona w funkcjonalne pola krosowe, zapewniające pełne możliwości wielokrotnego podłączania i odłączania pomiędzy publiczną stacjonarną siecią telekomunikacyjną i instalacjami wewnętrznymi, w tym z wewnątrzbudynkowym okablowaniem światłowodowym;
- 3) jest odpowiednio zabezpieczona przed wpływem niekorzystnych czynników zewnętrznych oraz dostępem osób nieuprawnionych;
- 4) jest łatwo dostępna dla obsługi technicznej;
- 5) jest usytuowana w miejscu umożliwiającym montaż w jej sąsiedztwie szafek telekomunikacyjnych, urządzeń i osprzętu instalacyjnego, służących przyłączaniu co najmniej trzech przedsiębiorców telekomunikacyjnych do instalacji telekomunikacyjnej budynku, w tym do wewnątrzbudynkowego okablowania światłowodowego, na zasadzie równego dostępu.

2. Szafki telekomunikacyjne, urządzenia i osprzęt instalacyjny przedsiębiorców telekomunikacyjnych korzystających ze światłowodowej przełącznicy budynkowej mają być oznakowane w sposób jednoznacznie określający tych przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

**§ 203.** 1. Instalację telekomunikacyjną i urządzenia telekomunikacyjne w budynku układa się w sposób spełniający warunki, których mowa w § 191 ust. 1, zapewniający bezkolizyjność z innymi instalacjami w zakresie ich wzajemnego usytuowania i niekorzystnego oddziaływania oraz zapewniający bezpieczeństwo osób korzystających z budynku.

2. W instalacji telekomunikacyjnej stosuje się urządzenia ochrony przed przepięciami, a gdy instalacja może być narażona na przetężenie – również w urządzenia ochrony przed przetężeniami, natomiast element instalacji wyprowadzony ponad dach umieszcza się w strefie chronionej przez instalację piorunochronną, o której mowa w § 188 ust. 3, lub bezpośrednio uziemia, w przypadku braku instalacji piorunochronnej.

3. Instalacja telekomunikacyjna ma spełniać następujące warunki:

- 1) umożliwia świadczenie usług telekomunikacyjnych, w tym usług transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu oraz usług rozpowszechniania lub

rozprowadzania programów telewizyjnych i radiofonicznych, w tym programów telewizji cyfrowej wysokiej rozdzielczości, przez różnych dostawców tych usług,

- 2) zapewnia kompatybilność i możliwość podłączenia tej instalacji do publicznych stacjonarnych sieci telekomunikacyjnych,
- 3) jest wykonana w sposób gwarantujący możliwość wymiany lub instalowania odpowiedniej ilości jej elementów, o których mowa w § 197–199, a także instalację dodatkowej infrastruktury telekomunikacyjnej, w tym anten i kabli, wraz z osprzętem instalacyjnym i urządzeniami telekomunikacyjnymi, bez naruszania konstrukcji budynku,
- 4) umożliwia przyłączenie i zapewnienie poprawnej transmisji sygnału urządzenia telekomunikacyjnego systemu radiowego umożliwiającego świadczenie usług telekomunikacyjnych

– przy zachowaniu zasady neutralności technologicznej.

4. W instalacji telekomunikacyjnej, o której mowa w § 197–199:

- 1) od światłowodowej przełącznicy budynkowej odpowiednio do wyjścia z gniazda światłowodowego lub zakończeń kabli, doprowadza się i zakańcza co najmniej dwa jednomodowe włókna światłowodowe o następujących parametrach:
  - a) tłumienność dla długości fali w paśmie 1310–1625 nm nie większa niż 0,4 dB/km,
  - b) tłumienność dla długości fali 1550 nm nie większa niż 0,25 dB/km,
  - c) tłumienność w paśmie  $1383 \pm 3$  nm nie większa niż 0,4 dB/km,
  - d) długość fali zerowej dyspersji chromatycznej  $\lambda_0$  nie mniejsza niż 1300 nm i nie większa niż 1324 nm,
  - e) współczynnik dyspersji chromatycznej D nie większy niż 0,092 ps/(nm<sup>2</sup> · km),
  - f) nominalna średnica pola modu (dla  $\lambda = 1310$  nm) od 8,6 do 9,5  $\mu\text{m}$  przy tolerancji średnicy pola modu  $\pm 0,6 \mu\text{m}$ ,
  - g) długość fali odcięcia dla włókna w kablu nie większa niż 1260 nm,
  - h) tłumienność 100 zwojów o średnicy 60 mm dla długości fali 1625 nm nie większa niż 0,1 dB,
  - i) o promieniu zgięcia dopasowanym do standardu włókna;
- 2) wykorzystuje się złącza światłowodowe jednomodowe typu SC/APC;
- 3) tłumienie toru optycznego od światłowodowej przełącznicy budynkowej do wyjścia z gniazda lub zakończeń kabli nie może przekraczać wartości 1,2 dB przy długości fali 1310 nm i 1550 nm;
- 4) stosuje się gniazda światłowodowe o klasie szczelności co najmniej IP-20.

5. W instalacji telekomunikacyjnej, o której mowa w § 199 pkt 1 i 2, stosuje się:

- 1) kable współosiowe kategorii RG-6 lub wyższej, wykonane w klasie A, zawierające podwójny ekran – folię aluminiową i oplot o gęstości co najmniej 77 % oraz miedzianą żyłę wewnętrzną o średnicy nie mniejszej niż jeden milimetr, przy czym tłumienie każdego z torów utworzonych z kabli współosiowych nie może przekraczać wartości 12 dB przy częstotliwości 860 MHz, albo
- 2) kable światłowodowe, w których włókna spełniają wymogi określone w ust. 4;
- 3) zestaw antenowy zapewniający:
  - a) pasmo przenoszenia od 174 do 230 MHz oraz od 470 do 694 MHz przy odpowiednio równomiernych charakterystykach częstotliwościowych,
  - b) zysk kierunkowy nie mniejszy niż 14 dBi dla zakresów od 174 do 230 MHz oraz od 470 do 694 MHz,
  - c) impedancję wyjściową 75  $\Omega$ ;
- 4) wzmacniacze, przełączniki wielozakresowe (multiswitche) oraz pozostały osprzęt aktywny i pasywny służący do odbioru programów telewizyjnych i radiofonicznych rozpowszechnianych w sposób rozsiewczy naziemny;
- 5) anteny paraboliczne lub offsetowe o średnicy nie mniejszej niż 1,2 m zapewniające:
  - a) pasmo przenoszenia od 10,7 do 12,75 GHz przy odpowiednio równomiernej charakterystyce częstotliwościowej,
  - b) impedancję wyjściową 75  $\Omega$  lub umożliwienie montażu konwerterów z wyjściem światłowodowym,
  - c) możliwość odbioru sygnału z co najmniej dwóch satelitów,
  - d) możliwość odbioru sygnału o dwóch ortogonalnych polaryzacjach  
– przy czym możliwe jest zastosowanie pojedynczej anteny dwuogniskowej;
- 6) wzmacniacze, przełączniki wielozakresowe (multiswitche) oraz pozostały osprzęt aktywny i pasywny służący do odbioru programów telewizyjnych i radiofonicznych rozpowszechnianych w sposób rozsiewczy satelitarny.

6. Okablowanie w instalacjach, o których mowa w ust. 5, doprowadza się od anten do telekomunikacyjnych skrzynek mieszkaniowych.

7. Urządzenie aktywne lub pasywne w instalacji telewizyjnej ma być uziemione i spełniać wymóg ekranowania w klasie A.

8. Instalację telekomunikacyjną zabezpiecza się przed dostępem i ingerencją osób nieupoważnionych.

9. W dostępnych dla ludzi miejscach, w których znajdują się zakończenia włókien światłowodowych, umieszcza się, w widocznym miejscu, odpowiednie oznakowanie.

10. Klasy reakcji na ogień kabli określa załącznik nr 8 do rozporządzenia.

11. Instalacji telekomunikacyjnej nie układa się w użytkowanych przewodach kominowych (dymowych, spalinowych, wentylacyjnych).

12. W budynkach zamieszkania zbiorowego, budynkach użyteczności publicznej i budynkach mieszkalnych wielorodzinnych czytniki kart dostępu oraz przyciski sterujące domofonów i wideofonów umieszcza się w taki sposób, aby ich dolna krawędź znajdowała się na wysokości nie niższej niż 0,8 m nad poziomem podłoża, a górna krawędź nie wyżej niż 1,2 m. Przyciski sterujące domofonów i wideofonów mają być wyczuwalne przez dotyk, umożliwiając osobom niewidomym i niedowidzącym samodzielną obsługę domofonu i wideofonu.

13. Dopuszcza się montaż czytników kart dostępu oraz przycisków sterujących domofonów i wideofonów na innej wysokości niż określona w ust. 12, jako dodatkowe.

## Rozdział 10

### Urządzenia dźwigowe

**§ 204.** 1. W budynkach, o których mowa w § 49 ust. 1, liczbę i parametry techniczno-użytkowe dźwigów ustala się z uwzględnieniem przeznaczenia budynku, jego wysokości oraz liczby i rodzaju użytkowników.

2. Co najmniej jeden z dźwigów służących komunikacji ogólnej w budynku z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, a także w każdej wydzielonej w pionie odrębnej części (segmentie) takiego budynku, ma być przystosowany do przewozu osób na noszach i osób niepełnosprawnych.

3. Kabina dźwigu osobowego dostępna dla osób niepełnosprawnych ma mieć: szerokość co najmniej 1,1 m i długość 1,4 m, drzwi wejściowe do kabiny o szerokości co najmniej 0,9 m, poręcze na wysokości 0,9 m oraz panel dyspozycji na wysokości od 0,8 m do 1,2 m w odległości nie mniejszej niż 0,4 m od naroża kabiny, z informacją głosową o numerze kondygnacji oraz przyciskami wyczuwalnymi przez dotyk wraz z oznaczeniami w alfabecie Braille'a, umożliwiającymi osobom niewidomym i niedowidzącym samodzielny wybór kondygnacji w budynku. W przypadku kabiny nieprzelotowej mniejszej niż 1,5 x 1,5 m

naprzeciwko drzwi montuje się lustro, którego dolna krawędź znajduje się nie wyżej niż 0,4 m od poziomu posadzki, a górna krawędź nie niżej niż 1,6 m.

4. Kabina dźwigu osobowego przystosowanego do przewozu osób na noszach ma mieć szerokość co najmniej 1,1 m i długość 2,1 m.

5. Dźwig osobowy lub towarowo-osobowy dostępny dla osób niepełnosprawnych ma spełniać co najmniej wymagania Polskich Norm dotyczących dostępności dźwigów dla osób, w tym osób niepełnosprawnych.

6. W istniejącym budynku mieszkalnym wielorodzinnym niewyposażonym w dźwigi, na którego budowę została wydana decyzja o pozwoleniu na budowę przed dniem 20 września 2026 r., oraz w budynku mieszkalnym wielorodzinnym mającym dwie kondygnacje, pod warunkiem braku technicznych możliwości w zakresie wymiarów kabiny dźwigu dostępnej dla osób niepełnosprawnych, dopuszcza się montaż dźwigu niespełniającego warunków, o których mowa w ust. 2.

7. W zabudowie śródmiejskiej w średniowysokim (SW) budynku mieszkalnym wielorodzinnym, mającym nie więcej niż 3 lokale mieszkalne dostępne z klatki schodowej na kondygnacji, dopuszcza się instalowanie dźwigu niespełniającego warunków określonych w ust. 2, poza przystosowaniem go do potrzeb osób niepełnosprawnych.

8. Dźwig przeznaczony dla ekip ratowniczych ma spełniać warunki określone w § 267 oraz wymagania określone w przepisach odrębnych dotyczących ochrony przeciwpożarowej.

**§ 205.** 1. Zapewnia się dostęp do dźwigu z każdej kondygnacji użytkowej. Nie dotyczy to kondygnacji nadbudowanej lub powstałej w wyniku adaptacji strychu na cele mieszkalne lub inne cele użytkowe oraz kondygnacji, na której wszystkie pomieszczenia są częścią lokali mieszkalnych dwupoziomowych, z uwzględnieniem § 49 ust. 2 i 3.

2. Różnica poziomów podłogi kabiny dźwigu, zatrzymującego się na kondygnacji użytkowej, i posadzki tej kondygnacji przy wyjściu z dźwigu nie może być większa niż 0,01 m.

**§ 206.** Odległość pomiędzy zamkniętymi drzwiami przystankowymi dźwigu a przeciwległą ścianą lub inną przegrodą ma wynosić co najmniej:

- 1) dla dźwigu osobowego – 1,6 m;
- 2) dla dźwigu towarowego małego – 1,8 m;
- 3) dla dźwigu szpitalnego, towarowego i towarowo-osobowego – 3 m.

**§ 207.** 1. Szyb dźwigu w budynku mieszkalnym wielorodzinnym i zamieszkania zbiorowego ma być oddylatowany od ścian i stropów budynku.

2. W budynkach, o których mowa w ust. 1, dopuszcza się zainstalowanie dźwigu bez wykonywania dylatacji szybów dźwigowych, pod warunkiem jego oddzielenia od pomieszczenia mieszkalnego pomieszczeniem nieprzeznaczonym na stały pobyt ludzi oraz zastosowania w nieoddylatowanym szybie dźwigowym zabezpieczeń przed przenoszeniem drgań na konstrukcję budynku, tak aby poziom hałasu i drgań przenikających do pomieszczenia mieszkalnego nie przekraczał wartości określonych w Polskich Normach dotyczących dopuszczalnych wartości poziomu dźwięku w pomieszczeniach oraz oceny wpływu drgań na użytkowników budynkach.

**§ 208.** 1. Zespół napędowy dźwigu instaluje się w sposób uniemożliwiający przenoszenie się drgań na konstrukcję budynku.

2. Maszynowni dźwigu nie sytuuje się obok pomieszczenia mieszkalnego. Nie dotyczy to kondygnacji nadbudowanej lub powstałej w wyniku adaptacji strychu na cele mieszkalne, z zachowaniem warunków określonych w § 93.

**§ 209.** 1. Dopuszcza się umieszczanie szybu i maszynowni dźwigu poza obrębem budynku, pod warunkiem zapewnienia w nich temperatury nie niższej niż +5°C i nie wyższej niż +40°C.

2. Szyb dźwigu wykonuje się z materiałów niepylących lub zabezpiecza powłoką niepylącą.

**§ 210.** Bezpośrednio pod szybami dźwigowymi nie prowadzi się dróg komunikacyjnych oraz nie sytuuje się pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi. Nie dotyczy to przypadków, gdy strop pod szybem dźwigu wytrzymuje obciążenie co najmniej 5000 N/m<sup>2</sup>, a przeciwwaga oraz masa równoważąca wyposażone są w chwytacze.

**§ 211.** W szpitalu i budynku opieki społecznej każdy dźwig umieszcza się w odrębnym szybie. W innym budynku w jednym szybie dopuszczalne jest umieszczenie nie więcej niż trzech dźwigów.

**§ 212.** W szybie dźwigowym umieszcza się wyłącznie urządzenia i przewody związane z pracą i konserwacją dźwigu.

**§ 213.** Szczegółowe wymagania, jakim mają odpowiadać dźwigi, inne urządzenia podnoszące, schody ruchome oraz pochylnie ruchome, określają przepisy odrębne.

## DZIAŁ V

### **Bezpieczeństwo konstrukcji**

§ 214. Budynek i urządzenie z nim związane mają być odporne na obciążenia mogące na nie działać w trakcie ich budowy i użytkowania, tak aby nie prowadziły one do:

- 1) zniszczenia całości lub części budynku;
- 2) przemieszczenia i odkształcenia o niedopuszczalnej wielkości;
- 3) uszkodzenia części budynku, połączenia lub zainstalowanego wyposażenia w wyniku znacznego przemieszczenia elementu konstrukcji;
- 4) zniszczenia na skutek sytuacji wyjątkowych, w szczególności takich jak wybuch, uderzenie, w stopniu nieproporcjonalnym do ich przyczyny.

§ 215. 1. Konstrukcja budynku ma spełniać warunki zapewniające nieprzekroczenie stanów granicznych nośności oraz stanów granicznych użytkowalności w żadnym z jego elementów i w całej konstrukcji.

2. Stany graniczne nośności uważa się za przekroczone, jeżeli konstrukcja powoduje zagrożenie bezpieczeństwa ludzi znajdujących się w budynku oraz w jego pobliżu, a także zniszczenie wyposażenia lub przechowywanego mienia.

3. Stany graniczne użytkowalności uważa się za przekroczone, jeżeli wymagania użytkowe dotyczące konstrukcji nie są dotrzymywane. Oznacza to, że w konstrukcji budynku nie może wystąpić:

- 1) lokalne uszkodzenie, w tym również zarysowanie, które może ujemnie wpływać na przydatność użytkową, trwałość i wygląd konstrukcji, jej części, a także przyległych do niej niekonstrukcyjnych części budynku;
- 2) odkształcenie lub przemieszczenie ujemnie wpływające na wygląd konstrukcji i jej przydatność użytkową, włączając w to również funkcjonowanie maszyny i urządzenia, oraz uszkodzenie części niekonstrukcyjnej budynku i elementu wykończenia;
- 3) drgania dokuczliwe dla ludzi lub powodujące uszkodzenia budynku, jego wyposażenia oraz przechowywanych przedmiotów, a także ograniczające jego użytkowanie zgodnie z przeznaczeniem.

4. Warunki bezpieczeństwa konstrukcji, o których mowa w ust. 1, uznaje się za spełnione, jeżeli konstrukcja ta odpowiada co najmniej wymaganiom określonym w Polskich Normach dotyczących projektowania i obliczania konstrukcji.

5. Wzniesienie budynku w bezpośrednim sąsiedztwie obiektu budowlanego nie może powodować zagrożenia dla bezpieczeństwa użytkowników tego obiektu lub obniżenia jego przydatności do użytkowania.

6. W zakresie stanów granicznych użytkowalności budynku projektowanego na terenie podlegającym wpływom eksploatacji górniczej, warunków, o którym mowa w ust. 4, nie dotyczy tych odkształceń, uszkodzeń oraz drgań konstrukcji, które wynikają z oddziaływań powodowanych eksploatacją górniczą.

7. Budynek użyteczności publicznej z pomieszczeniem przeznaczonym do przebywania znacznej liczby osób, taki jak: hala widowiskowa, hala sportowa, hala wystawowa, hala targowa, hala handlowa, hala dworcowa, wyposaża się, w zależności od potrzeb, w urządzenie do stałej kontroli parametrów istotnych dla bezpieczeństwa konstrukcji, takich jak: przemieszczenie, odkształcenie i naprężenia w konstrukcji.

**§ 216.** Na terenie podlegającym wpływom eksploatacji górniczej stosuje się zabezpieczenie konstrukcji budynku, odpowiednie do stanu zagrożenia, wynikającego z prognozowanych oddziaływań powodowanych eksploatacją górniczą, przez które rozumie się wymuszone przemieszczenie i odkształcenie oraz drgania podłoża.

## DZIAŁ VI

### **Bezpieczeństwo pożarowe**

#### Rozdział 1

#### **Zasady ogólne**

**§ 217.** 1. Warunki bezpieczeństwa pożarowego budynku lub jego części określone w niniejszym dziale stosuje się przy uwzględnieniu ich przeznaczenia i sposobu użytkowania, wysokości lub liczby kondygnacji, a także położenia w stosunku do poziomego terenu oraz do innych obiektów budowlanych.

2. Stosowanie przepisów rozporządzenia w zakresie dotyczącym bezpieczeństwa pożarowego wymaga uwzględnienia:

- 1) przepisów odrębnych dotyczących ochrony przeciwpożarowej, określających w szczególności:
  - a) sposób oceny zagrożenia wybuchem i wyznaczania stref zagrożenia wybuchem,

- b) warunki wyposażania budynków lub ich części w urządzenia przeciwpożarowe, w tym instalacje wodociągowe przeciwpożarowe, stałe urządzenie gaśnicze, system sygnalizacji pożarowej, autonomiczne czujki dymu oraz autonomiczne czujki tlenu węgla,
  - c) sposób i warunki przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego,
  - d) warunki dotyczące dróg pożarowych;
- 2) warunków określonych w Polskich Normach dotyczących w szczególności ustalania:
- a) gęstości obciążenia ogniowego pomieszczenia i strefy pożarowej,
  - b) klasy odporności ogniowej i dymoszczelności elementu budynku oraz elementu stosowanego w instalacji, w tym zamknięcia otworu,
  - c) klasy odporności dachu na ogień zewnętrzny,
  - d) właściwości funkcjonalnych urządzenia służącego do wentylacji pożarowej,
  - e) stopnia rozprzestrzeniania ognia przez ścianę zewnętrzną od strony zewnętrznej,
  - f) klas reakcji na ogień wyrobu (materiału) budowlanego,
  - g) toksyczności produktów rozkładu spalania materiałów;
- 3) warunków określania stopnia rozprzestrzeniania ognia na podstawie klasy reakcji na ogień oraz klasy B<sub>ROOF</sub> dla oddziaływania ognia zewnętrznego w przypadku przekryć dachowych.

3. Warunki określania stopnia rozprzestrzeniania ognia na podstawie klasy reakcji na ogień oraz klasy B<sub>ROOF</sub> dla oddziaływania ognia zewnętrznego w przypadku przekryć dachowych określa załącznik nr 9 do rozporządzenia.

4. Przepisy rozporządzenia w zakresie dotyczącym bezpieczeństwa pożarowego odnoszące się do budynku o określonym przeznaczeniu stosuje się także do każdej części budynku stanowiącej odrębną strefę pożarową o tym przeznaczeniu.

5. Przepisy rozporządzenia dotyczące bezpieczeństwa pożarowego, wymiarów schodów, o których mowa w § 63 ust. 1 i 2, oraz oświetlenia awaryjnego, o którym mowa w § 185, stosuje się również do użytkowanego budynku istniejącego, który uznaje się za zagrażający życiu ludzi w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 13 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 188).

6. W przypadku rozbudowy, nadbudowy i przebudowy oraz przy zmianie sposobu użytkowania części budynku przepisy rozporządzenia w zakresie dotyczącym bezpieczeństwa pożarowego stosuje się do części rozbudowywanej, nadbudowywanej i przebudowywanej lub podlegającej zmianie sposobu użytkowania, a także do:

- 1) pozostałych części budynku, jeżeli jest to wymagane do spełnienia w części rozbudowywanej, nadbudowywanej i przebudowywanej lub podlegającej zmianie sposobu użytkowania wymagań bezpieczeństwa pożarowego określonych w rozporządzeniu oraz przepisach odrębnych dotyczących ochrony przeciwpożarowej, lub
- 2) strefy pożarowej, w której znajduje się część rozbudowywana, nadbudowywana i przebudowywana lub podlegająca zmianie sposobu użytkowania lub przez którą prowadzona jest ewakuacja, jeżeli w strefie pożarowej występują warunki techniczne stanowiące podstawę do uznania budynku za zagrażający życiu ludzi na podstawie przepisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej.

**§ 218.** 1. Budynek i urządzenie z nim związane mają zapewnić ograniczenie możliwości powstania pożaru, a w razie jego wystąpienia zapewnić:

- 1) zachowanie nośności konstrukcji przez określony czas, aby zapewnić osobom przebywającym w budynku odpowiedni czas na jego opuszczenie, w tym przy udziale ekip ratowniczych;
- 2) ograniczenie rozprzestrzeniania się ognia i dymu wewnątrz budynku;
- 3) ograniczenie rozprzestrzeniania się pożaru na sąsiedni obiekt budowlany lub teren przyległy;
- 4) możliwość ewakuacji ludzi w sposób zapewniający bezpieczne opuszczenie budynku i ewakuację z niego wszystkich przebywających w nim osób, lub ich uratowania w inny sposób;
- 5) dostęp dla ekip ratowniczych, odpowiednie środki wspomagające ich działania, a także uwzględnić bezpieczeństwo ekip ratowniczych.

2. Wymagania, o których mowa w ust. 1, uznaje się za spełnione, gdy w budynku lub jego części spełniono warunki bezpieczeństwa pożarowego określone w niniejszym rozporządzeniu oraz w przepisach odrębnych dotyczących ochrony przeciwpożarowej, w tym przy uwzględnieniu rozwiązań zamiennych w stosunku do wymagań ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 6a ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej oraz art. 9 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane.

**§ 219.** 1. Elementem budynku określonym w rozporządzeniu jako nierozprzestrzeniający ognia, zwanym dalej „NRO”, albo słabo rozprzestrzeniający ogień, zwanym dalej „SRO”, jest element odpowiadający warunkom, o których mowa w załączniku nr 9 do rozporządzenia.

2. Klasa odporności ogniowej EI drzwi lub innych zamknięć otworów oznacza klasę EI<sub>1</sub> lub EI<sub>2</sub> zgodnie z wymaganiami określonymi w Polskiej Normie dotyczącej klasyfikacji

ogniowej ustalanej na podstawie badań odporności ogniowej, z wyłączeniem instalacji wentylacyjnej; dla drzwi przystankowych do dźwigu dopuszcza się określenie odporności ogniowej zgodnie z wymaganiami określonymi w Polskiej Normie dotyczącej wykonywania próby odporności ogniowej drzwi przystankowych.

3. Klasy dymoszczelności drzwi  $S_a$  i  $S_{200}$  określa się zgodnie z wymaganiami określonymi w Polskiej Normie dotyczącej klasyfikacji ogniowej ustalanej na podstawie badań odporności ogniowej, z wyłączeniem instalacji wentylacyjnej.

**§ 220.** 1. Budynki oraz części budynków, stanowiące odrębną strefę pożarową w rozumieniu § 238, z uwagi na przeznaczenie i sposób użytkowania, dzieli się na:

- 1) mieszkalne, zamieszkania zbiorowego, użyteczności publicznej i biurowe zlokalizowane na terenach zamkniętych określonych decyzją Ministra Obrony Narodowej, w których nie są realizowane zadania użyteczności publicznej, charakteryzowane kategorią zagrożenia ludzi, zwane dalej „ZL”;
- 2) produkcyjne, magazynowe i inne przemysłowe, zwane dalej „PM”;
- 3) inwentarskie (przeznaczone do chowu lub hodowli zwierząt gospodarskich), zwane dalej „IN”.

2. Budynki oraz części budynków, stanowiące odrębną strefę pożarową, określane jako ZL, zalicza się do jednej lub do więcej niż jedna spośród następujących kategorii zagrożenia ludzi:

- 1) ZL I – zawierające pomieszczenie przeznaczone do jednoczesnego przebywania więcej niż 50 osób niebędących jego stałymi użytkownikami, a nieprzeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się;
- 2) ZL II – przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się, takie jak szpitale, żłobki, przedszkola, domy dla osób starszych;
- 3) ZL III – użyteczności publicznej, niezakwalifikowane do ZL I i ZL II oraz biurowe zlokalizowane na terenach zamkniętych określonych decyzją Ministra Obrony Narodowej, w których nie są realizowane zadania użyteczności publicznej;
- 4) ZL IV – mieszkalne;
- 5) ZL V – zamieszkania zbiorowego.

3. Warunki dotyczące bezpieczeństwa pożarowego budynku oraz części budynku stanowiących odrębne strefy pożarowe, określanych jako PM, odnoszą się również do garaży, hydroforni, kotłowni, węzłów ciepłowniczych, rozdzielni elektrycznych, stacji

transformatorowych, central telefonicznych, akumulatorowych systemów magazynowania energii oraz innych pomieszczeń o podobnym przeznaczeniu.

4. Warunki dotyczące bezpieczeństwa pożarowego budynku oraz części budynku stanowiących odrębne strefy pożarowe, określanych jako IN, odnoszą się również do znajdującego się w zabudowie zagrodowej budynku do przechowywania płodów rolnych o kubaturze brutto nieprzekraczającej 2500 m<sup>3</sup>, a także nieprzeznaczonego do przechowywania płodów rolnych budynku gospodarczego o kubaturze brutto nieprzekraczającej 1500 m<sup>3</sup>.

5. Strefa pożarowa zaliczona, z uwagi na przeznaczenie i sposób użytkowania, do więcej niż jednej kategorii zagrożenia ludzi, ma spełniać warunki określone dla każdej z tych kategorii.

**§ 221.** 1. Części budynku, stanowiące konstrukcyjnie samodzielną całość, wydzielone ścianą oddzielenia przeciwpożarowego w pionie od fundamentu do przekrycia dachu – mogą być traktowane jako odrębne budynki.

2. Dopuszcza się traktowanie jako odrębnych budynków, części nadziemnych budynku usytuowanych na stropie oddzielenia przeciwpożarowego garażu podziemnego pod warunkiem:

- 1) oddzielenia tych części ścianami oddzielenia przeciwpożarowego w pionie – od stropu oddzielenia przeciwpożarowego do przekrycia dachu, lub pasami wolnego terenu o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalne odległości od innych budynków, określone w § 283 ust. 1–7, oraz
- 2) zastosowania w garażu podziemnym stałych samoczynnych urządzeń gaśniczych wodnych.

**§ 222.** 1. Przepisów § 255 ust. 1, § 256 ust. 1, § 259 pkt 3 oraz § 268 ust. 4, w zakresie kategorii ZL V, nie stosuje się do budynku i pomieszczenia przeznaczonego do zakwaterowania osób tymczasowo aresztowanych, skazanych lub ukaranych.

2. Przepisów § 247 ust. 6 oraz § 250 ust. 2 pkt 3 i 4 nie stosuje się do budynku zlokalizowanego na terenie zakładu karnego i aresztu śledczego.

3. Przepisów § 250 ust. 2 pkt 3 i 4 nie stosuje się do zakładu poprawczego i schroniska dla nieletnich.

Rozdział 2

**Odporność pożarowa budynków**

§ 223. 1. Ustanawia się pięć klas odporności pożarowej budynku lub jego części stanowiącej odrębną strefę pożarową, podanych w kolejności od najwyższej do najniższej i oznaczonych literami: „A”, „B”, „C”, „D” i „E”.

2. Wymaganą klasę odporności pożarowej dla budynku, zaliczonego do jednej kategorii ZL, określa poniższa tabela:

Lp.	Grupa wysokości	Budynek				
		ZL I	ZL II	ZL III	ZL IV	ZL V
	1	2	3	4	5	6
1	niski (N)	„B”	„B”	„C”	„D”	„C”
2	średniowysoki (SW)	„B”	„B”	„B”	„C”	„B”
3	wysoki (W)	„B”	„B”	„B”	„B”	„B”
4	wysokościowy (WW)	„A”	„A”	„A”	„B”	„A”

3. Dopuszcza się obniżenie wymaganej klasy odporności pożarowej w budynku, o którym mowa w poniższej tabeli, z uwzględnieniem ust. 5, do poziomu w niej określonego.

Lp.	Liczba kondygnacji nadziemnych	Budynek		
		ZL I	ZL II	ZL III
	1	2	3	4
1	1	„D”	„D”	„D”
2	2 <sup>*)</sup>	„C”	„C”	„D”

\*) Gdy poziom stropu nad pierwszą kondygnacją nadziemną jest na wysokości nie większej niż 9 m nad poziomem terenu.

4. Wymaganą klasę odporności pożarowej dla budynku PM oraz budynku IN, określa poniższa tabela:

Lp.	Maksymalna gęstość obciążenia ogniowego strefy pożarowej w budynku Q [MJ/m <sup>2</sup> ]	Budynek o jednej kondygnacji nadziemnej (bez ograniczenia wysokości) **)	Budynek o więcej niż jednej kondygnacji nadziemnej			
			niski (N)	średniowysoki (SW)	wysoki (W)	wysokościowy (WW)
	1	2	3	4	5	6
1	$Q \leq 500$	„E”	„D”	„C”	„B”	„B”
2	$500 < Q \leq 1000$	„D”	„D”	„C”	„B”	„B”
3	$1000 < Q \leq 2000$	„C”	„C”	„C”	„B”	„B”
4	$2000 < Q \leq 4000$	„B”	„B”	„B”	*	*
5	$Q > 4000$	„A”	„A”	„A”	*	*

Oznaczenia w tabeli:  
<sup>\*)</sup> Zgodnie z § 240 ust. 1 nie mogą występować takie budynki.  
<sup>\*\*)</sup> Stosuje się również w przypadku strefy pożarowej obejmującej wyłącznie pierwszą kondygnację nadziemną budynku o nie więcej niż dwóch kondygnacjach nadziemnych, jeżeli nad tą strefą pożarową nie występuje inna kondygnacja. W przypadku gdy strefa ta obejmuje przestrzeń użytkową znajdującą się nad inną strefą pożarową obejmującą kondygnację nadziemną, to przestrzeń ta może być przeznaczona wyłącznie na urządzenia techniczne (§ 226 ust. 2).

5. Jeżeli część podziemna budynku jest zaliczona do ZL, klasę odporności pożarowej budynku ustala się, przyjmując jako jego wysokość sumę wysokości części podziemnej i części nadziemnej lub traktując kondygnacje podziemne jak nadziemne, przy czym do tego ustalenia nie bierze się pod uwagę tych części podziemnych budynku, które są oddzielone elementami oddzielenia przeciwpożarowego o klasie odporności ogniowej co najmniej REI 120, zgodnie z oznaczeniem pod tabelą w § 227 ust. 1, i mają bezpośrednie wyjście na zewnątrz.

6. Jeżeli w budynku znajduje się pomieszczenie produkcyjne, pomieszczenie magazynowe lub pomieszczenie techniczne, niepowiązane funkcjonalnie z częścią budynku

zaliczoną do ZL, pomieszczenie to stanowi odrębną strefę pożarową PM, dla której oddzielnie ustala się klasę odporności pożarowej, zgodnie z warunkami określonymi w ust. 4.

7. W budynku wielokondygnacyjnym, którego kondygnacje są zaliczone do różnych kategorii ZL lub do PM, klasy odporności pożarowej określa się odrębnie dla poszczególnych jego części stanowiących odrębne strefy pożarowe, zgodnie z warunkami określonymi w ust. 2–5, przyjmując grupę wysokości budynku lub liczbę kondygnacji nadziemnych odpowiednio do:

- 1) wysokości, lub
- 2) liczby kondygnacji nadziemnych

– określonej do górnej powierzchni najwyżej położonego stropu kondygnacji oddzielającego daną strefę pożarową.

8. Klasa odporności pożarowej części budynku nie może być niższa od klasy odporności pożarowej części budynku położonej nad nią, przy czym dla części podziemnej nie może być ona niższa niż:

- 1) klasa odporności pożarowej „C” – w przypadku liczby kondygnacji podziemnych nie większej niż 2;
- 2) klasa odporności pożarowej „B” – w pozostałych przypadkach.

**§ 224.** 1. Warunki dotyczące klasy odporności pożarowej budynku, o których mowa w § 223, oraz dotyczące klas odporności ogniowej elementów budynku i stopnia rozprzestrzeniania ognia przez te elementy, o których mowa w § 227, nie dotyczą budynku:

- 1) do trzech kondygnacji nadziemnych włącznie:
  - a) mieszkalnego jednorodzinnego, usytuowanego jako jeden budynek na jednej działce budowlanej, i rekreacji indywidualnej,
  - b) mieszkalnego i administracyjnego w gospodarstwie leśnym;
- 2) wolno stojącego do dwóch kondygnacji nadziemnych włącznie:
  - a) o kubaturze brutto do 1500 m<sup>3</sup>, przeznaczonego do celów turystyki i wypoczynku,
  - b) gospodarczego w zabudowie jednorodzinnej i w zabudowie zagrodowej oraz w gospodarstwie leśnym,
  - c) o kubaturze brutto do 1000 m<sup>3</sup> przeznaczonego do wykonywania zawodu lub działalności usługowej i handlowej, także z częścią mieszkalną;
- 3) wolno stojącego garażu o liczbie stanowisk postojowych nie większej niż 2;
- 4) inwentarskiego o kubaturze brutto do 2500 m<sup>3</sup>.

2. Warunek dotyczący usytuowania, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, nie stosuje się do przypadku, w którym między budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi spełniono warunki usytuowania z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe, o których mowa w § 283.

**§ 225.** 1. W budynku wyposażonym w stałe samoczynne urządzenia gaśnicze wodne, odpowiednie do występujących w nim zagrożeń pożarowych, wynikających w szczególności z przeznaczenia, rodzaju i ilości materiałów palnych oraz sposobów ich magazynowania lub składowania, dopuszcza się:

- 1) obniżenie klasy odporności pożarowej o jedną w stosunku do wynikającej z § 223, w przypadku budynku niskiego (N) oraz średniowysokiego (SW);
- 2) wykonanie głównej konstrukcji nośnej w klasie odporności ogniowej co najmniej R 180, w przypadku budynku wysokościowego (WW) o wysokości nieprzekraczającej 200 m;
- 3) przyjęcie klasy odporności pożarowej „E”, w przypadku budynku PM o jednej kondygnacji nadziemnej, w którym nie występują antresole, podesty lub inne poziomy pośrednie, na których łącznie może przebywać jednocześnie więcej niż 50 osób;
- 4) przyjęcie klasy odporności pożarowej „D”, w przypadku budynku PM o jednej kondygnacji nadziemnej, innego niż w pkt 3, jeżeli konstrukcja dachu ma klasę odporności ogniowej co najmniej R 15, a przekrycie dachu klasę odporności ogniowej co najmniej RE 15.

2. Dopuszczenia, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się do strefy pożarowej ZL II.

**§ 226.** 1. Dopuszcza się przyjęcie klasy odporności pożarowej „E” dla budynku PM o jednej kondygnacji nadziemnej i gęstości obciążenia ogniowego przekraczającej 500 MJ/m<sup>2</sup> oraz nieprzekraczającej 4000 MJ/m<sup>2</sup>, z uwzględnieniem ust. 4, przy spełnieniu łącznie następujących warunków:

- 1) zastosowania wszystkich elementów budynku NRO;
- 2) zastosowania samoczynnych urządzeń oddymiających w strefach pożarowych o powierzchni przekraczającej 1000 m<sup>2</sup>, przy czym w przypadku stosowania instalacji grawitacyjnych do odprowadzania dymu i ciepła, powierzchnia czynna klap dymowych w strefie dymowej obejmującej przestrzeń magazynową o gęstości obciążenia ogniowego w przeliczeniu na powierzchnię strefy dymowej przekraczającej:
  - a) 1000 MJ/m<sup>2</sup> i nie większej niż 2000 MJ/m<sup>2</sup>, nie może być mniejsza niż 1,5% powierzchni strefy dymowej,
  - b) 2000 MJ/m<sup>2</sup> nie może być mniejsza niż 3 % powierzchni strefy dymowej.

2. Dopuszczenie, o którym mowa w ust. 1, stosuje się również w przypadku strefy pożarowej obejmującej wyłącznie pierwszą kondygnację nadziemną budynku o nie więcej niż dwóch kondygnacjach nadziemnych, jeżeli nad tą strefą pożarową nie występuje inna kondygnacja. W przypadku gdy strefa ta obejmuje przestrzeń użytkową znajdującą się nad inną strefą pożarową obejmującą kondygnację nadziemną, to przestrzeń ta może być przeznaczona wyłącznie na urządzenia techniczne.

3. Obniżenie klasy odporności pożarowej budynku, w przypadkach, o których mowa w ust. 1 oraz w § 225 ust. 1 pkt 1, 3 i 4, nie zwalnia z zachowania wymaganej pierwotnie klasy odporności ogniowej elementów oddzielenia przeciwpożarowego, o której mowa w § 243.

4. W przypadku budynku, o którym mowa w ust. 1, w którym występują antresole, podesty lub inne poziomy pośrednie, na których może łącznie przebywać jednocześnie więcej niż 50 osób:

- 1) klasa odporności pożarowej nie może być niższa niż „D”;
- 2) konstrukcja dachu ma mieć klasę odporności ogniowej co najmniej R 15;
- 3) przekrycie dachu ma mieć klasę odporności ogniowej co najmniej RE 15.

§ 227. 1. Elementom budynku, odpowiednio do jego klasy odporności pożarowej, zapewnia się klasy odporności ogniowej co najmniej określone w poniższej tabeli:

Lp.	Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku <sup>5)</sup>					
		główna konstrukcja nośna <sup>6)</sup>	konstrukcja dachu <sup>1), 3)</sup>	strop <sup>1)</sup>	ściana zewnętrzna <sup>1), 2)</sup>	ściana wewnętrzna <sup>1)</sup>	przekrycie dachu <sup>3)</sup>
	1	2	3	4	5	6	7
1	„A”	R 240	R 30	REI 120	EI 120 (o↔i)	EI 60	RE 30
2	„B”	R 120	R 30	REI 60	EI 60 (o↔i)	EI 30 <sup>4)</sup>	RE 30
3	„C”	R 60	R 15	REI 60	EI 30 (o↔i)	EI 15 <sup>4)</sup>	RE 15
4	„D”	R 30	(–)	REI 30	EI 30 (o↔i)	(–)	(–)
5	„E”	R 15 <sup>7)</sup>	(–)	(–)	(–)	(–)	(–)

<p>Oznaczenia w tabeli:</p> <p>R – nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku w warunkach pożaru standardowego, E – szczelność ogniowa (w minutach), określona jw., I – izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw., (-) – nie stawia się wymagań (o↔i) - przy oddziaływaniu ognia zarówno od wewnątrz, jak i od zewnątrz</p> <p>1) Jeżeli element budynku jest częścią głównej konstrukcji nośnej, ma spełniać także kryteria nośności ogniowej (R) odpowiednio do wymagań zawartych w kol. 2 dla danej klasy odporności pożarowej budynku. 2) Klasa odporności ogniowej dotyczy pasa międzykondygnacyjnego wraz z połączeniem ze stropem. 3) Klasa odporności ogniowej nie dotyczy naświetli dachowych, świetlików, lukarn i okien połaciowych, z uwzględnieniem § 229, jeżeli otwory w połaci dachowej zajmują nie więcej niż 20% jej powierzchni; nie dotyczy także przypadku, w którym nad najwyższą kondygnacją budynku znajduje się strop albo inna przegroda, spełniająca kryteria określone w kol. 4. 4) Dla ścian komór zsypu wymaga się klasy EI 60, a dla drzwi komór zsypu klasy EI 30. 5) Klasa odporności ogniowej dotyczy elementów wraz z uszczelnieniami złączy i dylatacjami. 6) Zapewniająca nośność i stateczność konstrukcji budynku w warunkach pożarowych. 7) Klasa odporności ogniowej nie dotyczy budynku wyposażonego w stałe samoczynne urządzenia gaśnicze wodne oraz strefy pożarowej PM o gęstości obciążenia ogniowego do 500 MJ/m<sup>2</sup>.</p>							

2. Elementy budynku, o których mowa w ust. 1, wykonuje się jako NRO, przy czym:

- 1) dopuszcza się SRO w przypadku:
  - a) elementów budynku, z wyłączeniem przekrycia dachu, w budynku o jednej kondygnacji nadziemnej ZL IV oraz PM, o maksymalnej gęstości obciążenia ogniowego strefy pożarowej do 500 MJ/m<sup>2</sup>,
  - b) ścian wewnętrznych i zewnętrznych w budynku niskim (N) PM o maksymalnej gęstości obciążenia ogniowego strefy pożarowej do 1000 MJ/m<sup>2</sup>,
  - c) ścian zewnętrznych w budynku niskim (N) ZL IV;
- 2) za spełniające warunek NRO uznaje się także konstrukcyjne elementy liniowe o dominującym jednym wymiarze, w szczególności belki, słupy, ramy i elementy usztywniające, wykonane z drewna czterostronnie struganego z fazowanymi narożnikami:
  - a) litego, w tym łączonego na złącza klinowe, o minimalnym wymiarze przekroju poprzecznego co najmniej 0,14 m, lub
  - b) klejonego warstwowo lub sklejonego drewna litego, o minimalnym wymiarze przekroju poprzecznego co najmniej 0,12 m– w budynku niskim (N) ZL lub średniowysokim (SW) ZL oraz w budynku niskim (N) PM o powierzchni wewnętrznej do 2000 m<sup>2</sup> lub w budynku niskim (N) PM wyposażonym

w stałe samoczynne urządzenia gaśnicze wodne, jeżeli klasa odporności ogniowej tych elementów jest nie niższa niż R 30 i zastosowano rozwiązania ograniczające możliwość rozprzestrzeniania się pożaru między kondygnacjami.

3. W elemencie budynku z izolacją o klasie reakcji na ogień innej niż A1 lub A2,d0, który ma być NRO, przepusty instalacyjne, otwory lub inne przerwania ciągłości powłoki osłaniającej tę izolację zabezpiecza się przed bezpośrednim oddziaływaniem ognia przez zastosowanie:

- 1) warstwy osłaniającej z materiału o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0 lub materiału, z którego wykonana jest powłoka osłaniająca, lub
- 2) wyrobów budowlanych przeznaczonych do wykonywania ognioodpornych uszczelnień przejść instalacyjnych lub złączy liniowych

– w sposób zapewniający nierozprzestrzenianie ognia przez ten element.

4. Dopuszcza się stosowanie w budynku PM ścian zewnętrznych o klasie reakcji na ogień B,d1, B,d2, C lub D z rdzeniem klasy reakcji na ogień innym niż F, jeżeli okładzina wewnętrzna jest w klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0, a ściana jest NRO.

5. Dopuszcza się stosowanie w budynku PM ścian wewnętrznych o klasie reakcji na ogień B,d1, B,d2, C lub D.

6. W ścianie zewnętrznej budynku ZL II dopuszcza się zastosowanie izolacji cieplnej o klasie reakcji na ogień innej niż A1 lub A2,d0, z wyjątkiem klasy reakcji na ogień F, jeżeli osłaniająca ją od wewnątrz okładzina ma klasę reakcji na ogień A1 lub A2,d0 i ma klasę odporności ogniowej co najmniej:

- 1) w budynku klasy odporności pożarowej „B” – EI 60;
- 2) w budynku klasy odporności pożarowej „C” i „D” – EI 30.

7. W odniesieniu do klapy dymowej w dachu lub stropodachu nie stawia się wymagań co do klasy reakcji na ogień.

8. Strop tworzący w pomieszczeniu dodatkowy poziom – antresolę, przeznaczoną do użytku dla więcej niż 10 osób, a także jej konstrukcja nośna, mają odpowiadać warunkom wynikającym z klasy odporności pożarowej budynku, lecz nie mniejszym niż dla klasy „D”, z uwzględnieniem § 225.

9. W budynku, na wysokości powyżej 25 m od poziomu terenu, izolacja cieplna ściany zewnętrznej, okładzina elewacyjna oraz ich zamocowanie mechaniczne, mają być wykonane z materiałów i wyrobów budowlanych o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0.

10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, dopuszcza się zastosowanie uszczelek, mas uszczelniających, uszczelnienia złączy liniowych i dylatacji, izolatorów termicznych, folii w szybach laminowanych, łączników mechanicznych tworzywowych z trzpieniem stalowym, o klasie reakcji na ogień innej niż A1 lub A2,d0, z wyjątkiem klasy reakcji na ogień F, jeżeli mimo ich zastosowania zapewnione będzie nierozprzestrzenianie się ognia po elewacji budynku.

11. W budynku innym niż budynek, o którym mowa w § 224, elewację wykonuje się w sposób ograniczający rozprzestrzenianie pożaru, przy spełnieniu łącznie następujących warunków:

- 1) ściana zewnętrzna jest NRO przy działaniu ognia od zewnątrz;
- 2) izolacja cieplna ma klasę reakcji na ogień inną niż F;
- 3) ściana zewnętrzna wykonana jest w sposób ograniczający możliwość rozprzestrzeniania się pożaru wewnątrz elewacji oraz na dach;
- 4) zastosowano podwójną warstwę zbrojoną izolacji cieplnej:
  - a) górnych ościeży okiennych i drzwiowych oraz innych otworów w ścianie zewnętrznej,
  - b) elewacji do wysokości co najmniej 2 m od poziomu terenu lub przylegającego budynku,- w przypadku budynku, w którym zastosowano złożony system izolacji cieplnej (ETICS) z wyprawami tynkarskimi. Nie dotyczy budynków niskich (N).

12. W budynku wysokościowym (WW) elementy konstrukcji i przekrycia dachu mają być o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0, z wyjątkiem warstwy stanowiącej pokrycie dachu.

13. W przypadku budynku mieszkalnego o wysokości do 11 kondygnacji włącznie, wzniesionego przed dniem 1 kwietnia 1995 r. i docieplonego przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, dopuszcza się wykonanie elewacji przy użyciu wyrobów o klasie reakcji na ogień innej niż F, z uwzględnieniem warunków określonych w ust. 11.

**§ 228.** 1. Klasa odporności ogniowej przegrody wewnętrznej oddzielającej lokal mieszkalny lub pomieszczenie mieszkalne w strefie pożarowej ZLV od drogi komunikacji ogólnej oraz od innego lokalu mieszkalnego i innego pomieszczenia mieszkalnego w strefie pożarowej ZL V, ma wynosić co najmniej:

- 1) dla ściany w budynku:
  - a) niskim (N) i średniowysokim (SW) – EI 30,
  - b) wysokim (W) i wysokościowym (WW) – EI 60;

2) dla stropu oddzielającego lokale mieszkalne w budynku mieszkalnym jednorodzinym – REI 30.

2. W ścianach oddzielających lokal mieszkalny od drogi komunikacji ogólnej stosuje się drzwi o klasie odporności ogniowej co najmniej:

- 1) w budynku niskim (N) i średniowysokim (SW) – EI 15;
- 2) w budynku wysokim (W) i wysokościowym (WW) – EI 30.

3. Ścianę oddzielającą lokale mieszkalne jednorodzinnych budynków ZL IV w zabudowie bliźniaczej, szeregowej, atrialnej lub grupowej, wykonuje się w klasie odporności ogniowej co najmniej REI 60, a strop oddzielający te lokale – REI 30.

4. W lokalu mieszkalnym oraz w pomieszczeniu mieszkalnym dopuszcza się wykonywanie ścian wewnętrznych NRO, bez wymaganej w § 227 ust. 1 w kolumnie 6 tabeli klasy odporności ogniowej.

**§ 229.** 1. Przekrycie dachu budynku niższego, usytuowanego bliżej niż 8 m lub przyległego do ściany zewnętrznej budynku wyższego, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w § 285 ust. 1, w pasie o szerokości 8 m od tej ściany ma być NRO oraz w pasie tym:

- 1) konstrukcja dachu ma mieć klasę odporności ogniowej co najmniej R 30;
- 2) przekrycie dachu ma mieć klasę odporności ogniowej co najmniej RE 30.

2. Warunki, o których mowa w ust. 1, nie mają zastosowania, jeżeli:

- 1) ściana zewnętrzna budynku wyższego ponad dachem budynku niższego w odległości co najmniej 10 m od dachu tego budynku ma klasę odporności ogniowej co najmniej:
  - a) EI 30 (o↔i) – w przypadku, gdy gęstość obciążenia ogniowego w budynku niższym w strefach pożarowych obejmujących przekrycie dachu, o którym mowa w ust. 1, nie przekracza 2000 MJ/m<sup>2</sup>, a także w przypadku gdy strefy te są chronione przez stałe samoczynne urządzenia gaśnicze wodne,
  - b) EI 60 (o↔i) – w pozostałych przypadkach;
- 2) dach budynku niższego jest usytuowany nie bliżej niż 4 m od ściany zewnętrznej budynku wyższego, a ściana zewnętrzna budynku wyższego ponad dachem budynku niższego w odległości co najmniej 10 m od dachu tego budynku ma klasę odporności ogniowej co najmniej EI 30 (o→i).

3. Warunki, o których mowa w ust. 1 i 2, odnoszą się również do części niższej budynku, jeżeli część ta stanowi odrębną strefę pożarową.

4. Dopuszcza się sytuowanie wylotu kanału wentylacyjnego lub spalinowego od urządzenia gazowego oraz rury wentylującej pion kanalizacyjny w części dachu lub stropodachu budynku niższego, o której mowa w ust. 1.

5. W części ściany zewnętrznej budynku wyższego, o której mowa w ust. 2 pkt 1 lit. a oraz pkt 2, dopuszcza się występowanie otworów zamykanych zamknięciami przeciwpożarowymi o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30 stale zamkniętymi lub zamykającymi się samoczynnie w czasie pożaru, jeżeli łączna ich powierzchnia nie przekracza 15 % powierzchni tej części ściany.

**§ 230.** 1. Przekrycie dachu o powierzchni większej niż 1000 m<sup>2</sup> wykonuje się w klasie odporności na ogień zewnętrzny NRO i w klasie odporności ogniowej nie niższej niż RE 15 w sposób ograniczający rozprzestrzenianie się pożaru wewnątrz układu warstw oraz kapanie płonących kropli stopionej izolacji. Wymaganie RE 15 odnosi się wyłącznie do przekrycia dachu, z uwzględnieniem § 227 ust. 1.

2. W budynku ZL, z wyłączeniem budynku ZL wymienionego w § 224, w którym nie są świadczone usługi hotelarskie, poddasze z pomieszczeniem przeznaczonym na pobyt ludzi oddziela się od elementów konstrukcji i przekrycia dachu o klasie reakcji na ogień innej niż A1 lub A2,d0 przegrodami o klasie odporności ogniowej:

- 1) w budynku niskim (N) – EI 30;
- 2) w budynku średniowysokim (SW) i wysokim (W) – EI 60.

3. Dopuszcza się nieoddzielenie elementów konstrukcji dachu przegrodami, o których mowa w ust. 2, jeżeli elementy te są NRO oraz mają klasę odporności ogniowej co najmniej R 30, a także w przypadku zastosowania rozwiązań, o których mowa w § 227 ust. 2 pkt 2

**§ 231.** 1. Ścianę wewnętrzną i strop wydzielające kotłownię, skład paliwa stałego, żużlownię, magazyn oleju opałowego oraz magazyn oleju napędowego służącego do zasilania zespołu prądotwórczego zasilającego instalacje i urządzenia w budynku lub napędu urządzenia przeciwpożarowego, a także zamknięcie otworu w tych elementach, wykonuje się w klasie odporności ogniowej nie mniejszej niż określona w poniższej tabeli:

Lp.	Rodzaj pomieszczenia	Klasa odporności ogniowej		
		ściany wewnętrznej	stropu	drzwi lub innego zamknięcia

	1	2	3	4
1	Kotłownia z kotłami na paliwo stałe, o łącznej mocy cieplnej powyżej 25 kW	EI 60	REI 60	EI 30
2	Kotłownia z kotłami na olej opałowy, o łącznej mocy cieplnej powyżej 30 kW	EI 60	REI 60	EI 30
3	Kotłownia z kotłami na paliwo gazowe, o łącznej mocy cieplnej powyżej 30 kW: – w budynku niskim (N) i średniowysokim (SW), – w budynku wysokim (W) i wysokościowym (WW)	EI 60  EI 120	RE I 60  REI 120	EI 30  EI 60
4	Skład paliwa stałego i żużlownia	EI 120 <sup>*)</sup>	REI 120 <sup>*)</sup>	EI 60 <sup>*)</sup>
5	Magazyn oleju opałowego oraz magazyn oleju napędowego	EI 120	REI 120	EI 60
*) Warunek nie dotyczy budynku mieszkalnego jednorodzinnego, zawierającego nie więcej niż jeden lokal mieszkalny oraz budynku rekreacji indywidualnej.				

2. Dla pomieszczeń, o których mowa w ust. 1, klasę odporności ogniowej ściany zewnętrznej przyjmuje się zgodnie z § 227.

3. Nie stawia się wymagań w zakresie klasy odporności ogniowej dla przegrody zewnętrznej kotłowni z kotłem na paliwo gazowe, zlokalizowanej ponad dachem budynku, przy zachowaniu warunku, że przegroda ta jest wykonana z materiałów o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0.

4. Kocioł na paliwo gazowe na ścianie zewnętrznej budynku lub bezpośrednio przy ścianie zewnętrznej instaluje się przy spełnieniu łącznie następujących warunków:

- 1) kocioł ma obudowę, która jest wykonana z materiałów o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0;

- 2) ściana zewnętrzna budynku w miejscu zainstalowania kotła oraz w odległości 2 m od tego miejsca ma klasę odporności ogniowej co najmniej EI 60 i jest wykonana z materiałów o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0;
- 3) kocioł znajduje się w odległości co najmniej 2 m od otworów okiennych, drzwiowych lub innych otworów umożliwiających rozprzestrzenianie się ognia, niezamkniętych zamknięciami przeciwpożarowymi o klasie odporności ogniowej (EI) ściany zewnętrznej, na której jest zainstalowany kocioł;
- 4) kocioł znajduje się w odległości co najmniej 5 m od okapu wykonanego z materiałów o klasie reakcji na ogień innej niż A1 lub A2,d0;
- 5) odległość obudowy kotła od ściany zewnętrznej sąsiedniego budynku jest nie mniejsza niż odległość o której mowa w § 283 ust. 1 w 4 kolumnie tabeli;
- 6) łączna moc cieplna kotłów instalowanych na ścianach zewnętrznych budynku lub bezpośrednio przy ścianach zewnętrznych nie przekracza 60 kW.

5. Odległość określona w ust. 4 pkt 5 może być zmniejszona do 50 % w przypadku zastosowania wolno stojącej ściany oddzielenia przeciwpożarowego o klasie odporności ogniowej co najmniej REI 60, usytuowanej pomiędzy kotłem a budynkiem, wysuniętej co najmniej o 1 m poza obrys obudowy tego kotła.

**§ 232.** 1. Nad pomieszczeniem zagrożonym wybuchem stosuje się lekki dach, wykonany z materiałów o klasie reakcji na ogień innych niż D-s2, D-s3, E lub F o masie nieprzekraczającej 75 kg/m<sup>2</sup> rzutu, licząc bez elementów konstrukcji nośnej dachu, takich jak: podciąg, więzary i belka.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy pomieszczenia, w którym łączna powierzchnia urządzeń odciążających (przeciwwybuchowych), jak przepona, kłapa oraz otwór oszklony szkłem zwykłym, jest większa niż 0,065 m<sup>2</sup>/m<sup>3</sup> kubatury pomieszczenia.

3. Ściana oddzielająca pomieszczenie zagrożone wybuchem od innego pomieszczenia ma być odporna na parcie o wartości 15 kN/m<sup>2</sup> (15 kPa).

**§ 233.** Pomieszczenie zagrożone wybuchem sytuuje się na najwyższej kondygnacji budynku. Warunek ten nie dotyczy budynku na terenie zamkniętym.

**§ 234.** 1. W ścianie zewnętrznej budynku wielokondygnacyjnego oraz w ścianie wydzielającej przekryty dziedziniec wewnętrzny, z uwzględnieniem § 235, stosuje się pas międzykondygnacyjny o wysokości co najmniej 0,8 m.

2. Za równorzędne rozwiązanie do pasa międzykondygnacyjnego, o którym mowa w ust. 1, uznaje się oddzielenie poziome w formie daszku, gzymsu i balkonu o wysięgu co najmniej 0,5 m lub też inne oddzielenia poziome i pionowe o sumie wysięgu i wymiaru pionowego co najmniej 0,8 m.

3. Elementy poziome, o których mowa w ust. 2, spełniają warunki szczelności ogniowej i izolacyjności ogniowej EI, również w obrębie połączenia ze ścianą zewnętrzną, przez okres odpowiadający czasowi klasyfikacyjnemu wymaganemu w stosunku do ściany zewnętrznej budynku i są NRO przy działaniu ognia od zewnątrz.

4. Warunki, o których mowa w ust. 1 i 2, nie dotyczą ściany holu i drogi komunikacji ogólnej, a także ścian zewnętrznych w budynku wyposażonym w stałe samoczynne urządzenia gaśnicze wodne.

**§ 235.** 1. W ścianie zewnętrznej budynku wielokondygnacyjnego nad strefą pożarową PM, o gęstości obciążenia ogniowego powyżej 1000 MJ/m<sup>2</sup>, wysokość pasa międzykondygnacyjnego ma wynosić co najmniej 1,2 m.

2. Za równorzędne rozwiązanie do pasa międzykondygnacyjnego, o którym mowa w ust. 1, uznaje się oddzielenie poziome w formie daszku, gzymsu i balkonu o wysięgu co najmniej 0,8 m lub też inne oddzielenie poziome i pionowe o sumie wymiaru pionowego i wysięgu co najmniej 1,2 m, z zachowaniem warunków określonych w § 234 ust. 3.

**§ 236.** Pas międzykondygnacyjny w miejscu występowania stropu oddzielenia przeciwpożarowego, wykonuje się z materiałów o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0.

**§ 237.** Elementy okładziny elewacyjnej mocuje się do konstrukcji budynku w sposób uniemożliwiający ich odpadanie w przypadku pożaru w czasie krótszym niż wynikający z wymaganej klasy odporności ogniowej dla ściany zewnętrznej, określonej w § 227 ust. 1, odpowiednio do klasy odporności pożarowej budynku, w którym są one zamocowane.

## Rozdział 3

### **Strefy pożarowe i oddzielenia przeciwpożarowe**

**§ 238.** 1. Strefę pożarową stanowi budynek albo jego część oddzielona od innego budynku lub innej części budynku lub otwartego składowiska elementami oddzielenia przeciwpożarowego, o których mowa w § 243 ust. 3, lub pasem wolnego terenu o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalna odległość od innego budynku, określona w § 283 ust. 1–7.

2. Częścią budynku, o której mowa w ust. 1, jest także jego kondygnacja lub kondygnacje, oddzielone od innych kondygnacji stropami oddzielenia przeciwpożarowego, jeżeli klatki schodowe i szyby dźwigowe w tym budynku spełniają co najmniej warunki dla klatek schodowych, o których mowa w § 268 ust. 2, przy czym nie dotyczy to klatek schodowych i szybów dźwigowych znajdujących się wyłącznie w obrębie jednej strefy pożarowej.

3. Pomieszczenie, w którym jest umieszczony przeciwpożarowy zbiornik wody lub innych środków gaśniczych, pompa wodna instalacji przeciwpożarowej, maszynownia wentylacji do celów przeciwpożarowych oraz rozdzielnia elektryczna zasilająca instalacje i urządzenie, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru, ma stanowić odrębną strefę pożarową.

4. Powierzchnia strefy pożarowej jest obliczana jako powierzchnia wewnętrzna budynku lub jego części.

**§ 239.** 1. Dopuszczalną powierzchnię strefy pożarowej ZL określa poniższa tabela:

Lp.	Kategoria zagrożenia ludzi	Dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej w budynku [m <sup>2</sup> ]		
		niskim (N)	średniowysokim (SW)	wysokim (W) i wysokościowym (WW)
	1	2	3	4
1	ZL II	5000	3500	2000
2	ZL I, ZL III, ZL IV, ZL V	8000	5000	2500

2. Dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej ZL, obejmującej podziemną część budynku, nie może przekraczać 50 % dopuszczalnej powierzchni strefy pożarowej tej samej kategorii zagrożenia ludzi, o której mowa w ust. 1, dla pierwszej nadziemnej kondygnacji tego budynku.

3. Zmniejszenia dopuszczalnej powierzchni strefy pożarowej, o której mowa w ust. 2, nie stosuje się, w przypadku gdy:

- 1) wyjścia ewakuacyjne z kondygnacji podziemnej w tej strefie pożarowej prowadzą bezpośrednio na zewnątrz budynku, lub

2) powierzchnia strefy pożarowej w części podziemnej wynosi nie więcej niż 200 m<sup>2</sup>, a w przypadku przestrzeni służącej wyłącznie do celów komunikacji ogólnej – nie więcej niż 300 m<sup>2</sup>.

4. Dopuszcza się powiększenie powierzchni strefy pożarowej, o której mowa w ust. 1, z wyjątkiem strefy pożarowej w wielokondygnacyjnym budynku wysokim (W) i wysokościowym (WW), pod warunkiem zastosowania:

- 1) stałego samoczynnego urządzenia gaśniczego wodnego – o 100 %;
- 2) samoczynnego urządzenia oddymiającego uruchamianego za pomocą systemu wykrywania dymu – o 100 %.

5. Dopuszcza się powiększenie powierzchni strefy pożarowej o 200 %, przy jednoczesnym stosowaniu urządzeń, o których mowa w ust. 4.

6. Ze strefy pożarowej ZL II o powierzchni przekraczającej 750 m<sup>2</sup> w budynku wielokondygnacyjnym zapewnia się możliwość ewakuacji ludzi do innej strefy pożarowej na tej samej kondygnacji, jeżeli na kondygnacji tej strefy ZL II może przebywać jednocześnie więcej niż 10 osób o ograniczonej zdolności poruszania się. Warunku nie stosuje się w obrębie pierwszej kondygnacji nadziemnej.

**§ 240.** 1. Dopuszczalną powierzchnię strefy pożarowej PM, z wyjątkiem garażu, określa poniższa tabela:

Lp.	Rodzaj strefy pożarowej	Gęstość obciążenia ogniowego Q [MJ/m <sup>2</sup> ]	Dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej [m <sup>2</sup> ]		
			w budynku o jednej kondygnacji nadziemnej (bez ograniczenia wysokości)	w budynku innym niż w kolumnie 3	
				niskim (N) i średniowysokimi (SW)	wysokim (W) i wysokościowym (WW)
1	2	3	4	5	
1	Strefa pożarowa z pomieszczeniem zagrożonym wybuchem	$Q > 4000$	1000	*	*
		$2000 < Q \leq 4000$	2000	*	*
		$1000 < Q \leq 2000$	4000	1000	*
		$500 < Q \leq 1000$	6000	2000	500
		$Q \leq 500$	8000	3000	1000

2	Pozostałe strefy pożarowe	$Q > 4000$	2000	1000	*
		$2000 < Q \leq 4000$	4000	2000	*
		$1000 < Q \leq 2000$	6000	3000	1000
		$500 < Q \leq 1000$	10 000	5000	2500
		$Q \leq 500$	15 000	10 000	5000
*) Nie dopuszcza się takich przypadków.					

2. Dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej PM, obejmującej podziemną część budynku, nie może przekraczać 50 % dopuszczalnej powierzchni strefy pożarowej określonej w tabeli w ust. 1, przy czym zmniejszenia tego nie stosuje się, jeżeli powierzchnia strefy pożarowej PM w części podziemnej obejmuje nie więcej niż 100 m<sup>2</sup>.

**§ 241.** 1. Dopuszcza się powiększenie powierzchni strefy pożarowej PM, o której mowa w § 240, pod warunkiem jej ochrony:

- 1) w budynku jednokondygnacyjnym o jednej kondygnacji nadziemnej:
  - a) stałymi samoczynnymi urządzeniami gaśniczymi wodnymi z pojedynczym źródłem zasilania wodą, o którym mowa w Polskiej Normie dotyczącej automatycznych urządzeń tryskaczowych – o 200 %,
  - b) stałymi samoczynnymi urządzeniami gaśniczymi wodnymi z podwójnym źródłem zasilania wodą, o którym mowa w Polskiej Normie dotyczącej automatycznych urządzeń tryskaczowych – o 300 %,
  - c) samoczynnymi urządzeniami oddymiającymi – o 100 %,
  - d) systemem sygnalizacji pożarowej wraz z urządzeniami alarmowymi zapewniającymi automatyczne przekazanie informacji o pożarze do osób, które są odpowiedzialne za jego weryfikację, oraz niezwłoczne zawiadomienie centrum powiadamiania ratunkowego lub jednostki ochrony przeciwpożarowej – o 50 %;
- 2) w budynku innym niż jednokondygnacyjny o jednej kondygnacji nadziemnej:
  - a) stałymi samoczynnymi urządzeniami gaśniczymi wodnymi z pojedynczym źródłem zasilania wodą, o którym mowa w Polskiej Normie dotyczącej automatycznych urządzeń tryskaczowych – o 100 %,

- b) stałymi samoczynnymi urządzeniami gaśniczymi wodnymi z podwójnym źródłem zasilania wodą, o którym mowa w Polskiej Normie dotyczącej automatycznych urządzeń tryskaczowych – o 150 %,
- c) samoczynnymi urządzeniami oddymiającymi – o 50 %, z uwzględnieniem ust. 3,
- d) systemem sygnalizacji pożarowej wraz z urządzeniami alarmowymi zapewniającymi automatyczne przekazanie informacji o pożarze do osób, które są odpowiedzialne za jego weryfikację oraz niezwłoczne zawiadomienie centrum powiadamiania ratunkowego lub jednostki ochrony przeciwpożarowej – o 25 %,

– odpowiednimi do występujących w nich zagrożeń pożarowych, wynikających w szczególności z przeznaczenia, rodzaju i ilości materiałów palnych oraz sposobów ich magazynowania lub składowania.

2. Dopuszczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, stosuje się także do strefy pożarowej położonej na pierwszej kondygnacji nadziemnej budynku wielokondygnacyjnego, jeżeli nad tą strefą nie występuje inna kondygnacja.

3. W budynku niskim (N) i średniowysokim (SW) wielokondygnacyjnym powierzchnię strefy pożarowej, o której mowa w § 240, zlokalizowaną na najwyższej kondygnacji budynku, można powiększyć o 100 %, jeżeli budynek nie zawiera pomieszczenia zagrożonego wybuchem, jest wykonany z elementów o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0 oraz zastosowano samoczynne urządzenia oddymiające, o których mowa w ust. 1.

4. Przy jednoczesnym stosowaniu urządzeń, o których mowa w ust. 1 i 3, dopuszcza się sumowanie powiększeń określonych w tych przepisach, dla wskazanych w nich urządzeń.

5. W budynku jednokondygnacyjnym o jednej kondygnacji nadziemnej dopuszcza się dodatkowe powiększenie powierzchni strefy pożarowej PM chronionej przez stałe urządzenia gaśnicze wodne i samoczynne urządzenia oddymiające, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a–c jeżeli:

- 1) budynek jest wykonany z elementów o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0 – o 100 % powierzchni, o której mowa w § 240;
- 2) budynek jest wykonany w sposób, o którym mowa w pkt 1, i ma wysokość nie większą niż 17 m, a strefa pożarowa PM ma zapewnioną drogę pożarową z co najmniej dwóch przeciwległych stron w taki sposób, że żadna część przekrycia dachu strefy pożarowej nie znajduje się w odległości większej niż 40 m od ściany zewnętrznej budynku znajdującej od strony drogi pożarowej – o 200 % powierzchni, o której mowa w § 240.

6. Elementy budynku, w którym strefa pożarowa PM ma powierzchnię przekraczającą 30 000 m<sup>2</sup>, mają być wykonane z wyrobów budowlanych o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0.

7. Warunku dotyczącego klasy reakcji na ogień, o którym mowa w ust. 3, 5 i 6, nie stosuje się do:

- 1) warstwy pokrycia dachu;
- 2) uszczelek, mas uszczelniających, izolacji i membran przeciwwilgociowych oraz przeciwwodnych, powłok, spoiw, folii w szybach laminowanych.

§ 242. Dopuszczalną powierzchnię strefy pożarowej IN określa poniższa tabela:

Lp.	Liczba kondygnacji budynku	Dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej [m <sup>2</sup> ]	
		przy chowie lub hodowli ściółkowym oraz przechowywaniu produktów rolnych, środków produkcji rolnej i sprzętu	przy chowie lub hodowli bezściółkowym
	1	2	3
1	Jedna	5000	10 000
2	Dwie	2500	5000
3	Powyżej dwóch	1000	2500

§ 243. 1. Ścianę i strop stanowiące elementy oddzielenia przeciwpożarowego wykonuje się w sposób ograniczający rozprzestrzenianie się pożaru do sąsiednich stref pożarowych w czasie wynikającym z wymaganej klasy odporności ogniowej dla tych elementów.

2. Otwór w elemencie oddzielenia przeciwpożarowego obudowuje się przedsionkiem przeciwpożarowym albo zamyka drzwiami przeciwpożarowymi lub innym zamknięciem przeciwpożarowym, które wykonuje się w sposób ograniczający, w miejscu ich występowania, rozprzestrzenianie się pożaru do sąsiednich stref pożarowych w czasie wynikającym z klasy odporności ogniowej wymaganej dla zamknięć przeciwpożarowych oraz obudowy przedsionka przeciwpożarowego.

3. Wymaganą klasę odporności ogniowej elementu oddzielenia przeciwpożarowego, obudowy przedsionka przeciwpożarowego oraz zamknięcia znajdującego się w nich otworu określa poniższa tabela:

Lp.	Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej				
		elementu oddzielenia przeciwpożarowego		drzwi przeciwpożarowych lub innego zamknięcia	drzwi z przedsionka przeciwpożarowego	
		ściany i stropu, z wyjątkiem stropu w ZL	stropu w ZL	przeciwpożarowego oraz obudowy przedsionka przeciwpożarowego	na korytarz i do pomieszczenia	na klatkę schodową
	1	2	3	4	5	6
1	„A”	REI 240 <sup>1)</sup>	REI 120	EI 120	EI 60	E 60
2	„B” i „C”	REI 120	REI 60	EI 60	EI 30	E 30
3	„D” i „E”	REI 60	REI 30	EI 30	EI 15	E 15

<sup>1)</sup> W budynku chronionym stałymi samoczynnymi urządzeniami gaśniczymi wodnymi o wysokości nie przekraczającej 200 m dopuszcza się klasę odporności ogniowej REI 180.

4. Wymagana klasa odporności ogniowej elementów oddzielenia przeciwpożarowego, obudowy przedsionka przeciwpożarowego oraz zamknięć znajdujących się w nich otworów w budynku, o którym mowa w § 224, jest nie mniejsza od określonej w ust. 3 dla budynku o klasie odporności pożarowej „D” i „E”.

5. Elementy oddzielenia przeciwpożarowego wykonuje się z materiałów o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0.

6. Wymaganie, o którym mowa w ust. 5, nie dotyczy:

- 1) wypełnienia dylatacji znajdującej się między dwiema powierzchniami ścian oddzielenia przeciwpożarowego oraz ognioodpornego uszczelnienia złącza liniowego – jeżeli są one wykonane w sposób zapewniający ograniczenie rozprzestrzeniania się pożaru do sąsiedniej strefy pożarowej w czasie odpowiadającym czasowi klasyfikacyjnemu wynikającemu z klasy odporności ogniowej elementu;

- 2) izolacji cieplnej lub akustycznej wykonanej na stropie oddzielenia przeciwpożarowego, która jest przykryta warstwą posadzki o klasie reakcji na ogień A1<sub>fl</sub> lub A2<sub>fl</sub> bez uwzględnienia jej warstw wykończeniowych;
- 3) izolacji cieplnej znajdującej się na zewnętrznej powierzchni ściany zewnętrznej do wysokości 0,9 m od poziomu przyległego terenu, o klasie reakcji na ogień innej niż F;
- 4) uszczeltek, mas uszczelniających, izolacji i membran przeciwwilgociowych oraz przeciwwodnych, powłok, spoiw, folii w szybach laminowanych, jeżeli mimo ich zastosowania zapewnione będzie ograniczenie rozprzestrzeniania się pożaru do sąsiedniej strefy pożarowej w czasie odpowiadającym czasowi klasyfikacyjnemu wynikającemu z klasy odporności ogniowej elementu.

7. Wewnątrz warstwowego elementu oddzielenia przeciwpożarowego oraz pionowego pasa, o którym mowa w § 246 ust. 2, zastosowanych w budynku niskim (N) ZL lub w budynku niskim (N) PM o powierzchni wewnętrznej do 1000 m<sup>2</sup> dopuszcza się stosowanie elementów nośnych wykonanych z czterostronnie struganego z fazowanymi narożnikami: drewna litego, w tym łączonego na złącza klinowe, drewna klejonego warstwowo, sklejonego drewna litego lub drewna klejonego krzyżowo, o klasie reakcji na ogień B-s1,d0, B-s2,d0, C-s1,d0, C-s2,d0, D-s1,d0 oraz D-s2,d0, pod warunkiem spełnienia łącznie następujących wymagań:

- 1) zabezpieczenia ogniochronnego elementów nośnych wykonanych z drewna przed ich zapaleniem okładziną klasy K<sub>2</sub> 60;
- 2) wypełnienia pustych przestrzeni powietrznych materiałami o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0;
- 3) nieprowadzenia wewnątrz warstwowego elementu oddzielenia przeciwpożarowego instalacji oraz nieumieszczania tam urządzeń, a także niewystępowania w tym elemencie otworów instalacyjnych, z wyjątkiem otworów zabezpieczonych w sposób, o którym mowa w § 245 ust. 1 i § 280 ust. 5–7.

8. Wymagania, o którym mowa w ust. 7 pkt 1, nie stosuje się w przypadku ścian oddzielenia przeciwpożarowego wykonanych w postaci dwóch niezależnych konstrukcyjnie ścian, jeżeli każda z tych ścian samodzielnie spełnia wymagania w zakresie klasy odporności ogniowej z uwagi na nośność ogniową, szczelność ogniową i izolacyjność ogniową REI, określone w ust. 3.

9. W ścianie oddzielenia przeciwpożarowego łączna powierzchnia otworów, o których mowa w ust. 2, nie może przekraczać 15 % powierzchni ściany, a w stropie oddzielenia przeciwpożarowego – 0,5 % powierzchni stropu.

10. Ograniczenia, o którym mowa w ust. 9, nie stosuje w przypadku ściany oddzielenia przeciwpożarowego:

- 1) o powierzchni nie większej niż 25 m<sup>2</sup> z jednym otworem drzwiowym o powierzchni nie większej niż 4 m<sup>2</sup>;
- 2) o powierzchni nie większej niż 100 m<sup>2</sup>, w której łączna powierzchnia otworów przekracza 15 m<sup>2</sup>, jeżeli każdy otwór o powierzchni przekraczającej 15 % powierzchni ściany jest:
  - a) zamykany drzwiami przeciwpożarowymi lub innym zamknięciem przeciwpożarowym o klasie odporności ogniowej EI wymaganej dla ściany oddzielenia przeciwpożarowego, lub
  - b) obudowany przedsionkiem przeciwpożarowym posiadającym ściany i strop oraz drzwi przeciwpożarowe lub inne zamknięcia przeciwpożarowe o klasie odporności ogniowej EI nie niższej niż określona w ust. 3 w kolumnie 4 tabeli;
- 3) w garażu, do otworów znajdujących się na drodze manewrowej.

11. W strefie pożarowej niechronionej przez stałe samoczynne urządzenie gaśnicze wodne otwór w ścianie oddzielenia przeciwpożarowego o wymaganej klasie odporności ogniowej co najmniej REI 120, którego powierzchnia przekracza 15 m<sup>2</sup>, ma być:

- 1) zamknięty zamknięciami przeciwpożarowymi o klasie odporności ogniowej EI określonej w ust. 3, które jako układ podwójnego zamknięcia przeciwpożarowego o zwiększonej niezawodności stosuje się po obu stronach ściany, lub
- 2) obudowany przedsionkiem przeciwpożarowym posiadającym ściany i strop oraz drzwi przeciwpożarowe lub inne zamknięcia przeciwpożarowe o klasie odporności ogniowej EI nie niższej niż określona w ust. 3 w kolumnie 4 tabeli

– wymaganie nie dotyczy strefy pożarowej garażu ze stanowiskami postojowymi jednopoziomowymi.

12. W ścianie oddzielenia przeciwpożarowego, niezależnie od otworów, o których mowa w ust. 9, dopuszcza się występowanie otworów wypełnionych materiałem przepuszczającym światło, takim jak luksfery, cegła szklana, pustaki szklane lub inne nieotwierane przeszklenie, jeżeli łączna powierzchnia tak wypełnionych otworów nie przekracza 10 % powierzchni ściany, a klasa odporności ogniowej wypełnienia jest nie niższa niż:

Lp.	Wymagana klasa odporności ogniowej ściany oddzielenia przeciwpożarowego	Klasa odporności ogniowej wypełnienia otworu w ścianie

		będącej obudową drogi ewakuacyjnej	innej
	1	2	3
1	REI 240	EI 120	EW 120 lub EI 120
2	REI 120	EI 60	EW 60 lub EI 60
3	REI 60	EI 30	EW 30 lub EI 30

Gdzie:  
W oznacza promieniowanie (w minutach), określone w sposób zgodny z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku w warunkach pożaru standardowego, pozostałe oznaczenia wyjaśnione w tabeli w § 227 ust. 1.

13. Dopuszcza się stosowanie w strefie pożarowej PM otworu w ścianie oddzielenia przeciwpożarowego, służącego przeprowadzeniu urządzeń technologicznych, chronionego w sposób równoważny wymaganym dla tej ściany drzwiom przeciwpożarowym lub innym zamknięciom przeciwpożarowym pod względem możliwości przeniesienia się przez ten otwór ognia lub dymu, w przypadku pożaru.

14. Przedśionek przeciwpożarowy odpowiada następującym wymaganiom:

- 1) ma wymiary rzutu poziomego nie mniejsze niż 1,4 m x 1,4 m, a w przypadku gdy przedśionek stanowi drogę komunikacji dla osób niepełnosprawnych – co najmniej 1,5 m x 1,5 m;
- 2) ma ściany i strop stanowiące jego obudowę, a także osłony lub obudowy przewodów i kabli elektrycznych, z wyjątkiem wykorzystywanych w przedśionku oraz z wyjątkiem zespołów kablowych, o których mowa w § 191 ust. 3 – o klasie odporności ogniowej nie niższej niż określona w ust. 3 w kolumnie 4 tabeli, które są wykonane z materiałów i wyrobów o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0;
- 3) jest zamykany drzwiami przeciwpożarowymi o klasie odporności ogniowej nie niższej niż określona w ust. 3 w kolumnie 5 i 6 tabeli;
- 4) jest wentylowany w czasie pożaru co najmniej grawitacyjnie, jeżeli drzwi z przedśionka prowadzą na drogę ewakuacyjną.

**§ 244. 1.** Stosowanie kurtyny przeciwpożarowej jest wymagane do oddzielenia:

- 1) widowni, o liczbie miejsc przekraczającej 600, od sceny teatralnej o powierzchni wewnętrznej przekraczającej 150 m<sup>2</sup> lub o kubaturze brutto przekraczającej 1200 m<sup>3</sup>;
- 2) kieszeni scenicznej, o powierzchni przekraczającej 100 m<sup>2</sup>, od sceny teatralnej o powierzchni wewnętrznej przekraczającej 300 m<sup>2</sup> lub o kubaturze brutto przekraczającej 6000 m<sup>3</sup>.

2. Scenę, o której mowa w ust. 1, wyposaża się w samoczynne urządzenie oddymiające uruchamiane za pomocą systemu wykrywania dymu.

**§ 245.** 1. Przepust instalacyjny w:

- 1) elemencie oddzielenia przeciwpożarowego,
- 2) ścianie wewnętrznej lub stropie przedsiionka przeciwpożarowego,
- 3) ścianie wewnętrznej lub stropie o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 60 lub REI 60, które wydzielają przeciwpożarowo pomieszczenie, obudowaną klatkę schodową, lokal mieszkalny lub inną część budynku, wymagające zamknięcia drzwiami przeciwpożarowymi o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30,

– wykonuje się w klasie odporności ogniowej EI wymaganej dla tego elementu oraz ściany i stropu.

2. Dopuszcza się nieinstalowanie przepustu, o którym mowa w ust. 1, dla pojedynczych rur instalacji wodnej, kanalizacyjnej i ogrzewczej, wprowadzanych przez ścianę i strop do pomieszczenia łaźni, natrysku, łazienki, ustępu, umywalni oraz innego o podobnym przeznaczeniu.

3. Przejście instalacji przez zewnętrzną ścianę budynku, znajdujące się poniżej poziomu terenu, zabezpiecza się przed możliwością przenikania gazu do wnętrza budynku.

**§ 246.** 1. Ścianę oddzielenia przeciwpożarowego wznosi się na własnym fundamencie lub na konstrukcji nośnej o klasie odporności ogniowej R nie niższej od odporności ogniowej tej ściany.

2. Ścianę oddzielenia przeciwpożarowego wysuwa się na co najmniej 0,3 m poza lico ściany zewnętrznej budynku, a w przypadku gdy gęstość obciążenia ogniowego w strefie pożarowej przekracza 2000 MJ/m<sup>2</sup> i powierzchnia tej strefy przekracza 1000 m<sup>2</sup> – na co najmniej 0,5 m, lub w miejscu połączenia tych ścian na całej wysokości ściany oddzielenia przeciwpożarowego wykonuje się w pionowym pasie o szerokości co najmniej 2 m ścianę zewnętrzną o klasie odporności ogniowej co najmniej E I 60 (o↔i) z materiałów o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0.

3. Sposób wykonywania połączenia ściany oddzielenia przeciwpożarowego ze ścianą zewnętrzną w miejscu uskoku lub załamania ściany zewnętrznej określa załącznik nr 10 do rozporządzenia.

4. Ścianę oddzielenia przeciwpożarowego doprowadza się do stropu oddzielenia przeciwpożarowego lub wyprowadza się ponad pokrycie dachu na wysokość co najmniej 0,3 m, a gdy gęstość obciążenia ogniowego w strefie pożarowej przekracza 2000 MJ/m<sup>2</sup> i powierzchnia tej strefy przekracza 1000 m<sup>2</sup> – na wysokość co najmniej 0,5 m.

5. Wzniesienie ściany oddzielenia przeciwpożarowego do pokrycia dachu wykonanego z materiałów o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0 dopuszcza się w przypadku, gdy w pasie o szerokości co najmniej 5 m, który po obu stronach ściany oddzielenia przeciwpożarowego ma szerokość co najmniej 1 m, przekrycie dachu jest wykonane z materiałów o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0 i ma klasę odporności ogniowej co najmniej RE 30, a konstrukcja nośna tego pasa dachu ma klasę odporności ogniowej co najmniej R 30.

6. W przekryciu dachu w pasie, o którym mowa w ust. 5, dopuszcza się stosowanie nieotwieranych świetlików o klasie odporności ogniowej co najmniej E 30 w odległości co najmniej 2 m od ściany oddzielenia przeciwpożarowego, jeżeli ich łączna powierzchnia jest nie większa niż 20 % powierzchni przekrycia dachu w obszarze pasa po każdej stronie ściany.

7. W budynku, z wyjątkiem budynku w zabudowie jednorodzinnej, w dachu którego znajduje się świetlik lub kłapa dymowa, ścianę oddzielenia przeciwpożarowego, usytuowaną od nich w odległości poziomej mniejszej niż 5 m, należy wyprowadzić ponad górną ich krawędź na wysokość co najmniej 0,3 m, przy czym warunek ten nie dotyczy świetlika nieotwieranego o klasie odporności ogniowej co najmniej E 30 oraz kłap dymowych w obudowanych klatkach schodowych, o których mowa w § 259, § 260 ust. 1–5 oraz § 268 ust. 2.

## Rozdział 4

### **Drogi ewakuacyjne**

§ 247. 1. Z pomieszczenia przeznaczonego do przebywania ludzi zapewnia się możliwość ewakuacji w bezpieczne miejsce – na zewnątrz budynku lub do sąsiedniej strefy pożarowej, bezpośrednio albo drogą komunikacji ogólnej, zwaną dalej „drogą ewakuacyjną”. Warunek ten nie dotyczy przypadku, w którym przebywanie ludzi związane jest z wykonywaniem czynności, o których mowa w § 97 ust. 2.

2. Ze strefy pożarowej, o której mowa w ust. 1, stosuje się wyjście bezpośrednio na zewnątrz budynku lub przez inną strefę pożarową.

3. W przypadku pomieszczenia przeznaczonego do przebywania osób ze szczególnymi potrzebami, których stan sprawności uniemożliwia ewakuację klatkami schodowymi, w szczególności osób niepełnosprawnych, zwanych dalej „osobami niezdolnymi do ewakuacji”, dopuszcza się zapewnienie warunków umożliwiających ich ewakuację na tej samej kondygnacji do miejsca przeznaczonego do oczekiwania na dalszą ewakuację w miejsce bezpieczne, o którym mowa w ust. 1, zwane dalej „miejscem oczekiwania na ewakuację”.

4. Wyjście z pomieszczenia na drogę ewakuacyjną zamyka się drzwiami.

5. Dopuszcza się niestosowanie drzwi, o których mowa w ust. 4, gdy wyjście z pomieszczenia lokalu handlowego lub usługowego prowadzi na kryty ciąg pieszy (pasaż), w którym zastosowano rozwiązanie techniczno-budowlane zabezpieczające przed zadymieniem drogi ewakuacyjnej.

6. Drzwi stanowiące wyjście ewakuacyjne z budynku przeznaczonego dla więcej niż 50 osób mają otwierać się na zewnątrz. Warunek ten nie dotyczy budynku wpisanego do rejestru zabytków.

7. Dopuszcza się w wyjściu ewakuacyjnym z budynku stosowanie drzwi rozsuwanych spełniających warunki, o których mowa w § 251 ust. 4.

8. Określając wymaganą szerokość i liczbę przejść, wyjść oraz dróg ewakuacyjnych w budynku, w którym z przeznaczenia i sposobu zagospodarowania pomieszczeń nie wynika jednoznacznie maksymalna liczba ich użytkowników, liczbę tę przyjmuje się w odniesieniu do powierzchni tych pomieszczeń, dla:

- 1) sali konferencyjnej, lokalu gastronomiczno-rozrywkowego, poczekalni, holu, świetlicy itp. – 1 m<sup>2</sup>/osobę;
- 2) pomieszczenia handlowo-usługowego – 4 m<sup>2</sup>/osobę;
- 3) pomieszczenia administracyjno-biurowego – 5 m<sup>2</sup>/osobę;
- 4) archiwum, biblioteki itp. – 7 m<sup>2</sup>/osobę;
- 5) magazynu – 30 m<sup>2</sup>/osobę.

**§ 248.** 1. W pomieszczeniu, o którym mowa w § 247 ust. 1, zapewnia się przejście od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku, zwane dalej „przejściem ewakuacyjnym”, o długości nieprzekraczającej:

- 1) w strefie pożarowej ZL – 40 m;

- 2) w strefie pożarowej PM o gęstości obciążenia ogniowego przekraczającej  $500 \text{ MJ/m}^2$  w budynku o więcej niż jednej kondygnacji nadziemnej – 75 m;
- 3) w strefie pożarowej PM, o gęstości obciążenia ogniowego nieprzekraczającej  $500 \text{ MJ/m}^2$ , w budynku o więcej niż jednej kondygnacji nadziemnej oraz w strefie pożarowej PM w budynku o jednej kondygnacji nadziemnej bez względu na wielkość gęstości obciążenia ogniowego – 100 m.

2. W pomieszczeniu zagrożonym wybuchem długość przejścia ewakuacyjnego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, nie może przekraczać 40 m.

3. Dopuszcza się prowadzenie przez pomieszczenie zagrożone wybuchem przejścia ewakuacyjnego z innego pomieszczenia, jeżeli pomieszczenia te są powiązane funkcjonalnie.

4. Jeżeli z przewidywanego przeznaczenia pomieszczenia nie wynika jednoznacznie sposób jego zagospodarowania, projektowa długość przejścia ewakuacyjnego nie może być większa niż 80 % długości określonej w ust. 1 i 2.

5. W pomieszczeniu o wysokości przekraczającej 5 m długość przejścia ewakuacyjnego może być powiększona o 25 % w stosunku do długości określonej w ust. 1, 2 i 4.

6. Dopuszcza się powiększenie długości przejścia ewakuacyjnego, w stosunku do długości określonej w ust. 1, 2 i 4, pod warunkiem zastosowania:

- 1) stałych samoczynnych urządzeń gaśniczych wodnych – o 50 %;
- 2) samoczynnych urządzeń oddymiających uruchamianych za pomocą systemu wykrywania dymu – o 50 %.

7. Powiększenia, o których mowa w ust. 5 i 6, podlegają sumowaniu.

8. Dopuszcza się prowadzenie przejścia ewakuacyjnego przez sąsiednie pomieszczenie lub pomieszczenia, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- 1) przejście prowadzi łącznie przez nie więcej niż trzy pomieszczenia;
- 2) długość przejścia ewakuacyjnego w strefie pożarowej ZL, w przypadku przejścia ewakuacyjnego prowadzącego przez korytarz lub inne obudowane przestrzenie ruchu, stanowiące komunikację wewnętrzną, nie przekracza łącznie 10 m w obrębie tych przestrzeni ruchu.

9. W strefie pożarowej ZL III warunku, o którym mowa w ust. 8 pkt 2, nie stosuje się w obrębie jednego lokalu użytkowego, jeżeli w strefie zastosowano system sygnalizacji pożarowej, a od wyjścia na korytarz lub inne obudowane przestrzenie ruchu, stanowiące komunikację wewnętrzną zapewnione są co najmniej dwa przejścia ewakuacyjne, które:

- 1) prowadzą w dwóch różnych kierunkach ewakuacji do co najmniej dwóch wyjść ewakuacyjnych na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku;
- 2) nie pokrywają się ani nie krzyżują, przy czym dopuszcza się ich wspólny początkowy przebieg na długości nie większej niż 2 m.

10. Warunków, o których mowa w ust. 8, nie stosuje się do lokalu mieszkalnego i pomieszczenia higienicznosanitarnego wraz z przedsionkiem.

11. Ścianek działowych oddzielających od siebie pomieszczenia, dla których określa się łącznie długość przejścia ewakuacyjnego, nie dotyczą warunki, o których mowa w § 227 ust. 1.

12. Szerokość przejścia ewakuacyjnego w pomieszczeniu oblicza się proporcjonalnie do liczby osób, do których ewakuacji ono służy, przyjmując co najmniej 0,6 m na 100 osób, lecz nie mniej niż 0,9 m, a w przypadku przejścia służącego do ewakuacji do 3 osób – nie mniej niż 0,8 m.

13. W pomieszczeniu, w którym miejsca do siedzenia są ustawione w rzędach przejście ewakuacyjne między rzędami ma szerokość nie mniejszą niż wynikająca z warunku § 273 ust. 1 i 3.

**§ 249.** 1. Pomieszczenie ma mieć co najmniej dwa wyjścia ewakuacyjne, w przypadkach gdy:

- 1) jest przeznaczone do jednoczesnego przebywania w nim więcej niż 50 osób, a w strefie pożarowej ZL II – więcej niż 30 osób;
- 2) znajduje się w strefie pożarowej ZL, a jego powierzchnia przekracza 300 m<sup>2</sup>;
- 3) znajduje się w strefie pożarowej PM o gęstości obciążenia ogniowego powyżej 500 MJ/m<sup>2</sup>, a jego powierzchnia przekracza 300 m<sup>2</sup>;
- 4) znajduje się w strefie pożarowej PM o gęstości obciążenia ogniowego do 500 MJ/m<sup>2</sup>, a jego powierzchnia przekracza 1000 m<sup>2</sup>;
- 5) jest zagrożone wybuchem, a jego powierzchnia przekracza 100 m<sup>2</sup>.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do budynków magazynowych PM zlokalizowanych na terenie zamkniętym określonym decyzją Ministra Obrony Narodowej.

3. Wyjścia ewakuacyjne, o których mowa w ust. 1, lokalizuje się od siebie w odległości nie mniejszej niż odległość (L) obliczona według wzoru:

$$L = \frac{\sqrt{2P}}{2} \text{ [m]}$$

gdzie:

P oznacza powierzchnię pomieszczenia mierzoną po wewnętrznym obrysie przegród wydzielających pomieszczenie w poziomie podłogi, wyrażoną w metrach kwadratowych [m<sup>2</sup>].

**§ 250.** 1. Łączną szerokość drzwi w świetle, stanowiących wyjścia ewakuacyjne z pomieszczenia, oblicza się proporcjonalnie do liczby osób mogących przebywać w nim równocześnie, przyjmując co najmniej 0,6 m szerokości na 100 osób, przy czym najmniejsza szerokość drzwi w świetle ościeżnicy ma wynosić 0,9 m, a w przypadku drzwi służących do ewakuacji do 3 osób – 0,8 m.

2. Drzwi stanowiące wyjście ewakuacyjne mają otwierać się na zewnątrz pomieszczenia:

- 1) zagrożonego wybuchem;
- 2) do którego jest możliwe niespodziewane przedostanie się mieszanin wybuchowych lub substancji trujących, duszących bądź innych, mogących utrudnić ewakuację;
- 3) przeznaczonego do jednoczesnego przebywania więcej niż 50 osób;
- 4) przeznaczonego dla więcej niż 6 osób o ograniczonej zdolności poruszania się.

3. Wyjście ewakuacyjne z pomieszczenia zagrożonego wybuchem na drogę ewakuacyjną prowadzi się przez przesłonek przeciwpożarowy odpowiadający warunkom, o których mowa w § 243.

4. Szerokość drzwi stanowiących wyjście ewakuacyjne z budynku, a także szerokość drzwi na drodze ewakuacyjnej z klatki schodowej, która prowadzi do wyjścia na zewnątrz budynku lub do innej strefy pożarowej, ma wynosić nie mniej niż szerokość biegu schodów klatki schodowej, określona zgodnie z § 63 ust. 1 i 2. W przypadku poziomej drogi ewakuacyjnej, o której mowa w § 255 ust. 2, dopuszcza się aby drzwi stanowiące wyjście ewakuacyjne na zewnątrz budynku miały szerokość co najmniej 0,9 m, jeżeli prowadząca do nich pozioma droga ewakuacyjna nie służy do ewakuacji z klatki schodowej.

5. Szerokość drzwi w świetle na drodze ewakuacyjnej, niewymienionych w ust. 4, oblicza się proporcjonalnie do liczby osób, do których ewakuacji są one przeznaczone, przyjmując co najmniej 0,6 m szerokości na 100 osób, przy czym najmniejsza szerokość drzwi ma wynosić 0,9 m w świetle ościeżnicy.

6. Wysokość drzwi, o których mowa w ust. 1, 4 i 5, ma odpowiadać warunkom, o których mowa w § 58 ust. 1.

§ 251. 1. Drzwi wieloskrzydłowe, stanowiące wyjście ewakuacyjne z pomieszczenia oraz na drodze ewakuacyjnej, mają mieć co najmniej jedno, nieblokowane skrzydło drzwiowe o szerokości nie mniejszej niż 0,9 m.

2. Szerokość skrzydła drzwi wahadłowych, stanowiących wyjście ewakuacyjne z pomieszczenia oraz na drodze ewakuacyjnej, ma wynosić co najmniej dla drzwi jednoskrzydłowych – 0,9 m, a dla drzwi dwuskrzydłowych – 0,6 m, przy czym oba skrzydła drzwi dwuskrzydłowych muszą mieć tę samą szerokość.

3. Do celów ewakuacji nie stosuje się drzwi obrotowych i podnoszonych.

4. Drzwi rozsuwane lub przesuwne, które stanowią wyjście na drogę ewakuacyjną z pomieszczeń, o których mowa w § 250 ust. 2, lub znajdują się na drodze ewakuacyjnej, muszą spełniać następujące warunki:

- 1) są przeznaczone nie tylko do celów ewakuacji;
- 2) ich konstrukcja zapewnia:
  - a) otwieranie automatyczne i ręczne bez możliwości ich blokowania;
  - b) samoczynne ich rozsuniecie i pozostanie w pozycji otwartej w wyniku zasygnalizowania pożaru przez system wykrywania dymu chroniący strefę pożarową, do ewakuacji z której te drzwi są przeznaczone, a także w przypadku awarii drzwi.

5. Drzwi rozsuwane lub przesuwne mogą stanowić wyjście ewakuacyjne z pomieszczenia na drogę ewakuacyjną, jeżeli skrzydło drzwi jest oznaczone znakiem bezpieczeństwa wskazującym kierunek przesunięcia skrzydła w celu ręcznego otwarcia drzwi, zgodnym z Polską Normą dotyczącą barw bezpieczeństwa i znaków bezpieczeństwa.

6. W bramie i ścianie przesuwanej na drodze ewakuacyjnej mają znajdować się drzwi otwierane ręcznie albo w bezpośrednim sąsiedztwie tej bramy i ściany umieszcza się i wyraźnie oznakowuje drzwi przeznaczone do celów ewakuacji.

7. Drzwi, bramę i inne zamknięcie otworu o wymaganej klasie odporności ogniowej lub dymoszczelności zaopatruje się w urządzenie zapewniające samoczynne zamykanie otworu w razie pożaru a drzwi mają mieć klasę samoczynnego zamykania C odpowiednią do warunków ich użytkowania.

8. Zapewnia się możliwość ręcznego otwierania drzwi służących do ewakuacji.

9. W zamknięcia przeciwpaniczne spełniające wymagania Polskiej Normy dotyczącej zamknięć przeciwpanicznych do wyjść uruchamianych prętem poziomym, przeznaczonych do stosowania na drogach ewakuacyjnych, wyposaża się:

- 1) drzwi stanowiące wyjście ewakuacyjne z pomieszczenia, w którym może przebywać jednocześnie więcej niż 300 osób, oraz drzwi znajdujące się na drodze ewakuacyjnej z tego pomieszczenia;
- 2) drzwi na drodze ewakuacyjnej służącej do ewakuacji więcej niż 300 osób.

**§ 252.** 1. Miejscem oczekiwania na ewakuację, o którym mowa w § 247 ust. 3, może być:

- 1) przeznaczone wyłącznie na ten cel pomieszczenie o wymiarach rzutu poziomego co najmniej 1,5 m x 3 m, zlokalizowane na tej samej kondygnacji, na której przewiduje się przebywanie osób niezdolnych do ewakuacji, posiadające wyjście prowadzące bezpośrednio lub poziomą drogą ewakuacyjną do ewakuacyjnej klatki schodowej spełniającej wymagania, o których mowa w § 259, § 260 ust. 1-5 lub § 268 ust. 2, lub
- 2) pomieszczenie lub zespół pomieszczeń dostępnych dla osób niezdolnych do ewakuacji, posiadające dostęp do co najmniej jednej klatki schodowej, o której mowa w pkt 1, bezpośrednio lub poziomą drogą ewakuacyjną, z uwzględnieniem pkt 3, lub
- 3) lokal mieszkalny dostępny dla osób niepełnosprawnych w strefie pożarowej ZL IV lub pomieszczenie mieszkalne w strefie pożarowej ZL V przeznaczone na pobyt osób niepełnosprawnych - w przypadku osób w nich przebywających, lub
- 4) klatka schodowa, o której mowa w § 260 ust. 1-5 lub § 268 ust. 2, z wyznaczonymi punktami oczekiwania na ewakuację.

2. Za miejsce oczekiwania na ewakuację uznaje się także strefę pożarową ZL, do której na tej samej kondygnacji przewiduje się ewakuację z innej strefy pożarowej, jeżeli strefa ta spełnia warunek, o którym mowa w § 247 ust. 2.

3. Miejsce oczekiwania na ewakuację, o którym mowa w ust. 1 pkt 1-3, ma spełniać następujące warunki:

- 1) jest wydzielone przeciwpożarowo za pomocą:
  - a) ścian i stropów o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30 lub REI 30 oraz drzwi o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30 i klasie dymoszczelności S<sub>200</sub> – w przypadku budynków niskich (N),
  - b) ścian i stropów o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 60 lub REI 60 oraz drzwi o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30 i klasie dymoszczelności S<sub>200</sub> – w przypadku budynków średniowysokich (SW) i wysokich (W),
  - c) ścian i stropów o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 120 lub REI 120 oraz drzwi o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 60 i klasie dymoszczelności S<sub>200</sub> – w przypadku budynków wysokościowych (WW);

- 2) jest wyposażone w:
  - a) awaryjne oświetlenie ewakuacyjne o natężeniu oświetlenia co najmniej 5 lx,
  - b) wentylację zapewniającą w przypadku pożaru co najmniej 5-krotną wymianę powietrza na godzinę przy wydajności nie mniejszej niż 150 m<sup>3</sup>/h,
  - c) aparat uciezkowy, w przypadku gdy zapewniony został stały personel dla osób niezdolnych do ewakuacji,
  - d) awaryjny system komunikacji głosowej (EVCS), zapewniający niezawodną łączność dwukierunkową między osobami w miejscu oczekiwania na ewakuację a ekipami ratowniczymi w miejscu ich projektowanego dostępu, a w przypadku budynków ze stałym personelem obsługi lub dozoru, również do miejsca ich stałego przebywania, oraz wyposażony w urządzenia umożliwiające monitorowanie elementów systemu, wykrywanie i sygnalizowanie usterek lub awarii tego systemu;
- 3) ma elementy wystroju wnętrz o klasie reakcji na ogień A1; A2-s1,d0; A2-s2,d0; B-s1,d0 lub B-s2,d0; a w przypadku posadzek o klasie reakcji na ogień A1<sub>fl</sub>, A2<sub>fl</sub>-s1, B<sub>fl</sub>-s1, C<sub>fl</sub>-s1;
- 4) ma drzwi ewakuacyjne o szerokości w świetle co najmniej 0,9 m, które są wyposażone w:
  - a) zamknięcie przeciwpaniczne na wysokości nie większej niż 1,2 m, mierząc od powierzchni wykończonej podłogi do osi zamka, otwierające się w kierunku ewakuacji po przyłożeniu siły nie większej niż 25 N, lub
  - b) urządzenia umożliwiające ich automatyczne otwarcie za pomocą przycisku zamontowanego przy tych drzwiach na zewnątrz i od wewnątrz;
- 5) oznakowanie znakiem bezpieczeństwa „miejsce zbiórki do ewakuacji osób niepełnosprawnych” informujące o przeznaczeniu tego miejsca.

4. Warunków, o których mowa w ust. 3 pkt 2-5 nie stosuje się do miejsca oczekiwania na ewakuację, stanowiącego:

- 1) lokal mieszkalny, o którym mowa w ust. 1 pkt 3;
- 2) pomieszczenie mieszkalne, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, z wyjątkiem warunków, o których mowa w ust. 3 pkt 2 lit. a, c i d, które stosuje się.

5. Miejsce oczekiwania na ewakuację, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, ma spełniać warunki, o których mowa w ust. 3 pkt 2 lit. d, pkt 3 i 4 oraz mieć awaryjne oświetlenie ewakuacyjne o natężeniu oświetlenia co najmniej 5 lx w punkcie oczekiwania na ewakuację.

6. Pojemność miejsca oczekiwania na ewakuację ma odpowiadać co najmniej liczbie osób, dla których jest ono przeznaczone,

7. Punkt oczekiwania na ewakuację w klatce schodowej, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, zapewnia się na kondygnacji z pomieszczeniem przeznaczonym do przebywania osób niezdolnych do ewakuacji. Obrys punktu oczekiwania na ewakuację oznacza się na poziomie podłogi w sposób umożliwiający jego jednoznaczną identyfikację.

8. Sposób wyznaczania punktu oczekiwania na ewakuację na klatce schodowej, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, określa załącznik nr 11 do rozporządzenia.

**253.** 1. W budynku wielokondygnacyjnym ewakuacja osób niezdolnych do ewakuacji może być realizowana przy wykorzystaniu dźwigu spełniającego wymagania Polskiej Normy dotyczącej ewakuacji osób niepełnosprawnych przy użyciu dźwigów.

2. Ściana i strop szybu dźwigu, o którym mowa w ust. 1 mają mieć klasę odporności ogniowej wymaganą jak dla stropu budynku, zgodnie z § 227.

3. Szyb dźwigu, o którym mowa w ust. 1 wyposaża się w urządzenie zapobiegające zadymieniu.

4. Dojście do dźwigu, o którym mowa w ust. 1 ma prowadzić przez przedsionek przeciwpożarowy, spełniający warunki, o których mowa w § 243. W przedsionku zapewnia się punkty oczekiwania na ewakuację odpowiednio do strategii ewakuacji, o wymiarze punktu co najmniej 1,5 m x 0,9 m, których obrys nie może zmniejszać szerokości drogi ewakuacyjnej.

§ **254.** 1. Obudowie drogi ewakuacyjnej zapewnia się klasę odporności ogniowej co najmniej jak określona w § 227 dla ściany wewnętrznej, jednak nie mniejszą niż EI 15, z uwzględnieniem § 228 ust. 1 i 2, § 243 ust. 13, § 263 ust. 1 i § 268 ust. 7.

2. Warunek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy:

1) obudowy krytego ciągu pieszego (pasażu), o którym mowa w § 261 ust. 3;

2) elementów doświetlających i okien w ścianie zewnętrznej budynku, przy której znajduje się zewnętrzna galeria komunikacyjna znajdujących się na wysokości:

a) powyżej 2 m od posadzki na tej galerii, oraz

b) do 2 m od posadzki na tej galerii, jeżeli łącznie spełniono następujące warunki:

- powierzchnia pojedynczego elementu doświetlającego lub okna jest nie większa niż 1,5 m<sup>2</sup>,

- łączna powierzchnia elementów doświetlających i okien nie przekracza 25 % powierzchni ściany zewnętrznej określonej od poziomu posadzki do wysokości 2 m,
- zapewniono co najmniej dwa kierunki ewakuacji.

3. W strefie pożarowej ZL III i PM dopuszcza się umieszczenie w ścianie wewnętrznej, stanowiącej obudowę poziomej drogi ewakuacyjnej, z wyłączeniem drogi, o której mowa w § 268 ust. 7, nieotwieranych naświetli o klasie odporności ogniowej co najmniej E 15 na wysokości powyżej 2 m od poziomu posadzki, jeżeli przylegające pomieszczenie nie jest zagrożone wybuchem, a gęstość obciążenia ogniowego w tym pomieszczeniu nie przekracza 1000 MJ/m<sup>2</sup>.

4. W ścianie wewnętrznej stanowiącej obudowę drogi ewakuacyjnej dopuszcza się wykonanie okna lub zamykanego otworu podawczego o wymiarach nie większych niż 0,5 m x 0,5 m, jeżeli znajduje się ono w pomieszczeniu ze stałą obsługą.

**§ 255.** 1. Szerokość poziomej drogi ewakuacyjnej oblicza się proporcjonalnie do liczby osób, do ewakuacji których jest ona przeznaczona na danej kondygnacji budynku, przyjmując co najmniej 0,6 m na 100 osób, lecz nie mniej niż 1,4 m. Przy co najmniej dwóch dojściach, o których mowa w § 268 ust. 4 w kolumnie 3 tabeli, szerokość oblicza się przy założeniu niedostępności jednego dojścia.

2. Dopuszcza się zmniejszenie szerokości poziomej drogi ewakuacyjnej do 1,2 m, jeżeli jest ona przeznaczona do ewakuacji nie więcej niż 20 osób.

3. Wysokość drogi ewakuacyjnej ma wynosić co najmniej 2,2 m, natomiast wysokość lokalnego obniżenia 2 m, przy czym długość obniżonego odcinka drogi nie może być większa niż 1,5 m na każdym odcinku drogi ewakuacyjnej o długości 10 m.

4. Skrzydła drzwi stanowiących wyjście na drogę ewakuacyjną nie mogą zmniejszać, po ich całkowitym otwarciu, wymaganej szerokości tej drogi. Warunku nie stosuje się do drzwi wyposażonych w urządzenie samoczynnie je zamykające.

**§ 256.** 1. Korytarz stanowiący drogę ewakuacyjną w strefie pożarowej ZL dzieli się na odcinki nie dłuższe niż 50 m przy zastosowaniu przegrody z drzwiami dymoszczelnymi lub innego urządzenia technicznego, zapobiegającego rozprzestrzenianiu się dymu.

2. Warunek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy korytarza, na którym zastosowano rozwiązania techniczno-budowlane zabezpieczające przed zadymieniem poziomej drogi ewakuacyjnej.

3. Przegrodę, o której mowa w ust. 1, nad sufitem podwieszonym i pod podłogą podniesioną powyżej poziomu stropu lub podłoża, wykonuje się z materiałów o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0.

**§ 257.** 1. Na drodze ewakuacyjnej nie stosuje się:

- 1) spoczników ze stopniami;
- 2) schodów ze stopniami zabiegowymi, jeżeli schody te są jedyną drogą ewakuacyjną.

2. Na drodze ewakuacyjnej dopuszcza się stosowanie schodów wachlarzowych, pod warunkiem zachowania najmniejszej szerokości stopni określonych w § 64 ust. 7.

3. Na drodze ewakuacyjnej miejsca, w których zastosowano pochylnie lub stopnie umożliwiające pokonanie różnicy poziomów, oznakowuje się wyraźnie.

**§ 258.** 1. Długość dojścia od pomieszczenia przeznaczonego do przebywania osób niezdolnych do ewakuacji do miejsca oczekiwania na ewakuację oraz do drzwi przedsionka przeciwpożarowego, o którym mowa w § 253 ust. 4, nie może być większa niż 20 m, z wyjątkiem długości dojścia w strefie pożarowej ZL I, ZL II lub ZL V, która nie może być większa niż dopuszczalna długość dojścia ewakuacyjnego, o którym mowa w § 268 ust. 4 i 5, przy jednym dojściu ewakuacyjnym. Długość dojścia mierzy się w osi przebiegu drogi dla osób niezdolnych do ewakuacji przy uwzględnieniu jej wymaganej szerokości.

2. Droga ewakuacyjna przeznaczona do ruchu osób niepełnosprawnych ma mieć nawierzchnię wykonaną z materiałów niepowodujących niebezpieczeństwa poślizgu, która jest dostosowana do poruszania się osób na wózkach inwalidzkich.

3. Pozioma droga ewakuacyjna o szerokości mniejszej niż 1,8 m, służąca jako dojście do miejsca oczekiwania na ewakuację, ma mieć miejsca przeznaczone do wymijania się osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, o szerokości co najmniej 1,8 m i długości co najmniej 1,5 m, rozmieszczone w odstępach nie większych niż 10 m, jeżeli na tej drodze występuje konieczność wymijania się tych osób podczas ewakuacji.

4. Miejsce oczekiwania na ewakuację, o którym mowa w § 252 ust. 1 pkt 1–3, ma mieć zapewnioną możliwość dostępu do niego ekipom ratowniczym bezpośrednio lub za pomocą poziomych dróg ewakuacyjnych, których długość nie przekracza 10 m od:

- 1) drzwi klatki schodowej przeznaczonej do ewakuacji lub przedsionka przeciwpożarowego tej klatki lub
- 2) drzwi przedsionka przeciwpożarowego dźwigu dla ekip ratowniczych lub
- 3) drzwi wyjścia w miejsce bezpieczne - na zewnątrz budynku lub do sąsiedniej strefy pożarowej, spełniającej warunek, o którym mowa w § 247 ust. 2.

5. Dopuszcza się, aby bezpośredni dostęp o którym mowa w ust. 4, był zapewniony przy pomocy podnośników lub drabin mechanicznych przez okno ewakuacyjne o wysokości i szerokości odpowiednio co najmniej 1,5 m i 1 m, którego dolna krawędź jest położona nie wyżej niż 0,9 m nad poziomem podłogi, usytuowane od strony doprowadzonej do budynku drogi pożarowej albo ciągu pieszo-jezdnego, o którym mowa w § 13 ust. 5, jeżeli jego nośność oraz zagospodarowanie terenu między ciągiem a budynkiem spełnia wymagania dla dróg pożarowych.

**§ 259.** Klatkę schodową przeznaczoną do ewakuacji ze strefy pożarowej:

- 1) ZL II w budynku niskim (N),
  - 2) PM o gęstości obciążenia ogniowego powyżej 2000 MJ/m<sup>2</sup> w budynku niskim (N),
  - 3) ZL w budynku średniowysokim (SW),
  - 4) PM o gęstości obciążenia ogniowego powyżej 1000 MJ/m<sup>2</sup> w budynku średniowysokim (SW),
  - 5) PM zawierającej pomieszczenie zagrożone wybuchem w budynku niskim (N) lub średniowysokim (SW),
  - 6) obejmującej więcej niż dwie kondygnacje podziemne lub znajdującej się poniżej drugiej kondygnacji podziemnej
- wykonuje się jako obudowaną i zamykaną drzwiami dymoszczelnymi oraz wyposaża się w urządzenia zapobiegające zadymieniu lub urządzenia oddymiające, uruchamiane samoczynnie za pomocą systemu wykrywania dymu.

**§ 260.** 1. W budynku wysokim (W) i wysokościowym (WW) zapewnia się możliwość ewakuacji do co najmniej dwóch klatek schodowych, które obudowuje się i oddziela od poziomych dróg komunikacyjnych lub ewakuacyjnych oraz pomieszczeń, przedsiónek przeciwpożarowym, odpowiadającym warunkom, o których mowa w § 243.

2. Klatkę schodową i przedsiónek przeciwpożarowy, stanowiące drogę ewakuacyjną w budynku wysokim (W) dla strefy pożarowej innej niż ZL IV i PM oraz w budynku wysokościowym (WW), wyposaża się w urządzenie zapobiegające ich zadymieniu.

3. Klatkę schodową i przedsiónek przeciwpożarowy, stanowiące drogę ewakuacyjną w budynku wysokim (W) dla strefy pożarowej ZL IV oraz PM, wyposaża się w urządzenie zapobiegające zadymieniu lub samoczynne urządzenie oddymiające uruchamiane za pomocą systemu wykrywania dymu.

4. Prowadzenie ewakuacji tylko do jednej klatki schodowej dopuszcza się w przypadku:

- 1) budynku wysokiego (W) niezawierającego strefy pożarowej ZL II, jeżeli powierzchnia wewnętrzna kondygnacji nie przekracza 750 m<sup>2</sup> i budynek jest wyposażony w dźwig dla ekip ratowniczych;
- 2) strefy pożarowej ZL IV w budynku wysokim (W), jeżeli łączna powierzchnia wewnętrzna lokali mieszkalnych na kondygnacji lub jej części nie przekracza 750 m<sup>2</sup> i klatka ta jest wyposażona w urządzenia oddymiające uruchamiane samoczynnie za pomocą systemu wykrywania dymu lub budynek jest wyposażony w dźwig dla ekip ratowniczych.

5. W budynku wysokim (W) i wysokościowym (WW) dopuszcza się wykonywanie klatki schodowej, stanowiącej drogę ewakuacyjną wyłącznie dla strefy pożarowej ZL IV, bez przedziałka oddzielającego je od poziomej drogi komunikacji ogólnej, jeżeli:

- 1) każdy lokal mieszkalny lub pomieszczenie jest oddzielone od poziomej drogi komunikacji ogólnej drzwiami o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30;
- 2) klatka schodowa jest zamykana drzwiami dymoszczelnymi;
- 3) klatka schodowa jest wyposażona w urządzenie zapobiegające zadymieniu lub w samoczynne urządzenie oddymiające uruchamiane za pomocą systemu wykrywania dymu.

6. W budynku średniowysokim (SW) i wyższym, w strefie pożarowej ZL V, drzwi z pomieszczenia, z wyjątkiem higienicznosanitarnego, w którym gęstość obciążenia ogniowego nie przekracza 500 MJ/m<sup>2</sup>, prowadzące na drogę komunikacji ogólnej, mają mieć klasę odporności ogniowej co najmniej EI 30.

7. Przepisu ust. 5 nie stosuje się w przypadku, o którym mowa w ust. 4 pkt 2.

**§ 261.** 1. W budynku wysokim (W) i wysokościowym (WW) stosuje się rozwiązania techniczno-budowlane zabezpieczające przed zadymieniem poziomych dróg ewakuacyjnych.

2. Warunek, o których mowa w ust. 1, nie dotyczy:

- 1) budynków o jednej kondygnacji nadziemnej;
- 2) budynków o dwóch kondygnacjach nadziemnych, gdy poziom stropu nad pierwszą kondygnacją nadziemną jest na wysokości nie większej niż 9 m;
- 3) strefy pożarowej ZL IV;
- 4) strefy pożarowej ZL innej niż ZL IV usytuowanej w obrębie czterech najniższych kondygnacji nadziemnych, jeżeli kondygnacje usytuowane powyżej tej strefy mają jedynie klatki schodowe i szyby dźwigowe, które nie są połączone komunikacyjnie z tą strefą, przy czym nie dotyczy to dźwigu dla ekip ratowniczych.

3. W krytym ciągu pieszym (pasażu), do którego przylegają lokale handlowe i usługowe, oraz w przekrytym dziedzińcu wewnętrznym, stosuje się rozwiązania techniczno-budowlane zabezpieczające przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych. W przypadku dziedzińca, przez który nie prowadzi droga ewakuacyjna, stosuje się urządzenia oddymiające służące do usuwania dymu z jego przestrzeni.

4. W podziemnej kondygnacji budynku, w której znajduje się pomieszczenie przeznaczone dla więcej niż 100 osób, oraz budowli podziemnej z takim pomieszczeniem, stosuje się rozwiązania techniczno-budowlane zapewniające usuwanie dymu z tego pomieszczenia i z dróg ewakuacyjnych.

**§ 262.** Dopuszcza się, aby schody wewnętrzne w lokalu mieszkalnym w budynku mieszkalnym wielorodzinnym oraz w budynku mieszkalnym jednorodzinym, budynku rekreacji indywidualnej i budynku w zabudowie zagrodowej, a także w budynku tymczasowym nieprzeznaczonym na cele widowiskowe lub inne zgromadzenia ludzi, nie spełniały warunków stawianych drogom ewakuacyjnym.

**§ 263.** 1. Ściana wewnętrzna oraz strop, stanowiące obudowę klatki schodowej, o której mowa w § 259, § 260 ust. 1–5 i § 268 ust. 2, mają mieć klasę odporności ogniowej co najmniej jak wymagana dla stropu budynku zgodnie z § 227.

2. Bieg i spocznik schodów oraz pochylnia służące do ewakuacji mają być wykonane z materiałów lub wyrobów budowlanych o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0 i mieć klasę odporności ogniowej co najmniej:

- 1) w budynku o klasie odporności pożarowej „A”, „B” i „C” – R 60;
- 2) w budynku o klasie odporności pożarowej „D” i „E” – R 30.

3. Warunek klasy odporności ogniowej, o którym mowa w ust. 2, nie dotyczy obudowanej klatki schodowej, która na każdej kondygnacji jest wydzielona przedsionkiem przeciwpożarowym, oraz schodów na antresolę w pomieszczeniu, w którym się ona znajduje, jeżeli antresola ta jest przeznaczona do użytku nie więcej niż 10 osób, a także schodów prowadzących na drugą kondygnację nadziemną w budynku tymczasowym, o którym mowa w § 298 ust. 1, zlokalizowanym na terenie zamkniętym określonym decyzją Ministra Obrony Narodowej.

4. W budynku niskim (N) o klasie odporności pożarowej „D” lub „E” w obudowanej klatce schodowej, zamykanej drzwiami o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30, dopuszcza się wykonanie biegów i spoczników schodów z materiałów lub wyrobów

budowlanych o klasie reakcji na ogień innej niż określona w ust. 2, w przypadku spełnienia wymagań, o których mowa w § 270 ust. 2.

5. Odległość między ścianą zewnętrzną, stanowiącą obudowę klatki schodowej przeznaczonej do ewakuacji, o której mowa w § 259, § 260 ust. 1-5 i § 268 ust. 2, a inną ścianą zewnętrzną tego samego lub innego budynku ustala się zgodnie z § 283. Przepisu nie stosuje się, jeżeli co najmniej jedna z tych ścian ma co najmniej klasę odporności ogniowej zgodnie z § 227, jak dla stropu budynku z tą klatką schodową, w pasie terenu określonym zgodnie z § 283.

6. W budynku niskim (N) ZL lub budynku niskim (N) PM, o powierzchni wewnętrznej do 1000 m<sup>2</sup>, wykonanym w klasie odporności pożarowej co najmniej „C”, dopuszcza się występowanie w biegu lub spoczniku schodów lub pochylni o budowie warstwowej elementu nośnego wykonanego z czterostronnie struganego z fazowanymi narożnikami drewna litego, w tym łączonego na złącza klinowe, drewna klejonego warstwowo lub sklejonego drewna litego, o klasie reakcji na ogień B-s1,d0, B-s2,d0, C-s1,d0, C-s2,d0, D-s1,d0 oraz D-s2,d0, pod warunkiem spełnienia łącznie następujących wymagań:

- 1) wykonania biegu lub spocznika schodów lub pochylni w klasie odporności ogniowej podwyższonej o co najmniej 30 minut w stosunku do klasy określonej w ust. 2;
- 2) wypełnienia pustej przestrzeni powietrznej materiałami o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0;
- 3) obudowania od spodu biegu lub spocznika schodów lub pochylni okładziną ognioochronną wykonaną w sposób ograniczający rozprzestrzenianie się ognia do ich wnętrza.

**§ 264.** 1. Piwnicę oddziela się od pozostałej części budynku stropami i ścianami o klasie odporności ogniowej co najmniej REI 60 i zamyka drzwiami o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30.

2. W budynku wysokim (W) i wysokościowym (WW) piwnicę oddziela się od klatki schodowej przedsionkiem przeciwpożarowym.

3. Jeżeli drzwi do części podziemnej budynku znajdują się poniżej poziomu terenu, schody prowadzące z tego poziomu zabezpiecza się w sposób uniemożliwiający omyłkowe zejście ludzi do tej części budynku w przypadku ewakuacji (np. ruchomą barierą).

**§ 265.** Wejście z drogi ewakuacyjnej na strych lub poddasze nieużytkowe, a także do pomieszczeń gospodarczych przeznaczonych do przechowywania przedmiotów lub produktów

spożywczych mieszkańców budynku mieszkalnego wielorodzinnego, zamyka się drzwiami, wyłazem lub innym zamknięciem przeciwpożarowym o klasie odporności ogniowej co najmniej:

- 1) w budynku niskim (N) – EI 15;
- 2) w budynku średniowysokim (SW) i wyższym – EI 30.

**§ 266.** 1. Schody ruchome i pochylnia ruchoma nie zaliczają się do drogi ewakuacyjnej.

2. Dopuszcza się stosowanie schodów ruchomych i pochylni ruchomej do celów ewakuacji prowadzonej w ramach strefy pożarowej, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) schody i pochylnia nie stanowią jedynej drogi ewakuacyjnej;
- 2) udział schodów i pochylni w wymaganej łącznej szerokości schodów ewakuacyjnych jest nie większy niż 50 %;
- 3) szerokość w świetle schodów i pochylni wynosi co najmniej 0,9 m;
- 4) ruch schodów i pochylni jest zgodny z kierunkiem ewakuacji lub w przypadku ewakuacji następuje ich zatrzymanie;
- 5) maszynownia pod schodami lub pochylnią jest chroniona stałym samoczynnym urządzeniem gaśniczym.

**§ 267.** 1. W budynku ZL I, ZL II, ZL III lub ZL V, mającym kondygnację z posadzką na wysokości powyżej 25 m ponad poziomem terenu przy najniższym położonym wejściu do budynku oraz w budynku wysokościowym (WW) ZL IV, a także w budynku o trzech lub więcej kondygnacjach podziemnych, przynajmniej jeden dźwig ma być przystosowany do potrzeb ekip ratowniczych, spełniając warunki określone w Polskiej Normie dotyczącej dźwigów dla straży pożarnej. Dźwig dla ekip ratowniczych ma zapewnić dostęp do każdej strefy pożarowej na kondygnacji bezpośrednio lub drogą komunikacji ogólnej.

2. Dojście do dźwigu dla ekip ratowniczych ma prowadzić przez przesłonek przeciwpożarowy spełniający warunki, o których mowa w § 243.

3. Ściana i strop szybu dźwigu dla ekip ratowniczych mają mieć klasę odporności ogniowej wymaganą jak dla stropu budynku, zgodnie z § 227.

4. Szyb dźwigu dla ekip ratowniczych wyposaża się w urządzenie zapobiegające zadymieniu.

§ 268. 1. Długość drogi ewakuacyjnej od wyjścia z pomieszczenia na tę drogę do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku, zwanej dalej „dojściem ewakuacyjnym”, mierzy się wzdłuż osi pasa drogi ewakuacyjnej o wymaganej szerokości.

2. Za równorzędne wyjściu do innej strefy pożarowej, o którym mowa w ust. 1, uważa się wyjście do obudowanej klatki schodowej, zamykanej drzwiami o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30, wyposażonej w urządzenia zapobiegające zadymieniu lub urządzenia oddymiające, uruchamiane samoczynnie za pomocą systemu wykrywania dymu, a w przypadku, o którym mowa w § 260 ust. 5 – zamykanej drzwiami dymoszczelnymi.

3. W przypadku oddzielenia klatki schodowej od poziomej drogi ewakuacyjnej przedsiönkiem przeciwpożarowym lub obudowania przedsiönkiem przeciwpożarowym otworu w ścianie oddzielenia przeciwpożarowego, długość dojścia ewakuacyjnego mierzy się do pierwszych drzwi tego przedsiönka, jeżeli długość drogi ewakuacyjnej w przedsiönku do drzwi do klatki schodowej lub do sąsiedniej strefy pożarowej nie przekracza 5 m.

4. Dopuszczalną długość dojścia ewakuacyjnego w strefie pożarowej określa poniższa tabela:

Lp.	Rodzaj strefy pożarowej	Długość dojścia [m]	
		przy jednym dojściu	przy co najmniej 2 dojściach <sup>1)</sup>
	1	2	3
1	Z pomieszczeniem zagrożonym wybuchem	10	40
2	PM o gęstości obciążenia ogniowego $Q > 500 \text{ MJ/m}^2$ bez pomieszczenia zagrożonego wybuchem	30 <sup>2)</sup>	60
3	PM o gęstości obciążenia ogniowego $Q \leq 500 \text{ MJ/m}^2$ bez pomieszczenia zagrożonego wybuchem	60 <sup>2)</sup>	100
4	ZL I, II i V	10	40
5	ZL III	30 <sup>2)</sup>	60
6	ZL IV	60 <sup>2)</sup>	100

- <sup>1)</sup> Dla dojścia najkrótszego, przy czym dopuszcza się dla drugiego dojścia długość większą o 100% od najkrótszego. Dojścia te nie mogą się pokrywać ani krzyżować, przy czym dopuszcza się ich wspólny początkowy przebieg na długości nie większej niż: 5 m – w przypadku stref pożarowych PM i ZL IV, oraz 2 m – w przypadku pozostałych stref pożarowych.
- <sup>2)</sup> W tym nie więcej niż 20 m na poziomej drodze ewakuacyjnej na jednej kondygnacji, przy czym w strefie pożarowej ZL IV na pierwszej kondygnacji nadziemnej dopuszcza się dojście od wyjścia z lokalu mieszkalnego do wyjścia na zewnątrz budynku o długości nie większej niż 40 m.

5. Dopuszcza się powiększenie długości dojścia ewakuacyjnego, o której mowa w ust.4, pod warunkiem ochrony:

- 1) strefy pożarowej stałym samoczynnym urządzeniem gaśniczym wodnymi – o 50 %;
- 2) drogi ewakuacyjnej samoczynnym urządzeniem oddymiającym uruchamianym za pomocą systemu wykrywania dymu – o 50 %.

6. Dopuszcza się powiększenie o 100 % długości dojścia ewakuacyjnego, o której mowa w ust.4, przy jednoczesnym stosowaniu urządzeń, o których mowa w ust. 5.

7. Wyjście z klatki schodowej, o której mowa w ust. 2, ma prowadzić na zewnątrz budynku, bezpośrednio lub poziomą drogą komunikacji ogólnej, której obudowa odpowiada warunkom, o których mowa w § 263 ust. 1. Otwór w obudowie ma zamknięcie o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30, przy czym w przypadku klatek schodowych, o których mowa w § 259 i § 260 ust. 1-5 drzwi w tej obudowie mają być także dymoszczelne.

8. Dopuszcza się przeprowadzenie drogi ewakuacyjnej do wyjścia na zewnątrz budynku z klatki schodowej oraz z poziomej drogi komunikacji ogólnej przez hol pełniący funkcje uzupełniające do funkcji wynikających z przeznaczenia budynku, takie jak: recepcyjna, ochrony budynku, drobnej sprzedaży, pod warunkiem, że:

- 1) przez jeden hol możliwe jest przeprowadzenie drogi ewakuacyjnej tylko z jednej klatki schodowej, przy czym ograniczenie to nie odnosi się do klatki schodowej z odrębnym, nieprowadzącym przez ten hol, wyjściem ewakuacyjnym;
- 2) hol nie znajduje się w strefie pożarowej PM o gęstości obciążenia ogniowego powyżej 500 MJ/m<sup>2</sup> ani też zawierającej pomieszczenie zagrożone wybuchem;
- 3) hol jest oddzielony od klatki schodowej co najmniej tak jak jest to wymagane dla klatki schodowej, o której mowa w ust. 2, z uwzględnieniem warunków określonych w § 259 i § 260 ust. 1-3 i 5;
- 4) hol jest oddzielony od przylegającego do niego pomieszczenia oraz poziomej drogi komunikacji ogólnej, co najmniej tak jak jest to wymagane dla poziomej drogi komunikacji ogólnej, o której mowa w ust. 7;

- 5) wolna szerokość drogi ewakuacyjnej jest co najmniej o 50 % większa od szerokości poziomej drogi ewakuacyjnej w budynku, prowadzącej do tego wyjścia, określonej zgodnie z § 255 ust. 1, dla kondygnacji budynku o największej liczbie przewidywanych osób, znajdujących się tam jednocześnie;
- 6) wysokość holu w miejscu, w którym przebiega droga ewakuacyjna, jest nie mniejsza niż 3,3 m;
- 7) szerokość drzwi wyjściowych na zewnątrz budynku jest większa o 50% od minimalnej szerokości drzwi wyjściowych określonej zgodnie z § 250 ust. 4.

9. Dopuszczalną długość drogi od wyjścia z klatki schodowej, o której mowa w ust. 2 i 3, do wyjścia na zewnątrz budynku określa się zgodnie z ust. 4.

**§ 269.** 1. W budynku PM, w którym jest wymagana druga droga ewakuacyjna dla ludzi z wyższej kondygnacji, dopuszcza się stosowanie na tej drodze drabiny ewakuacyjnej, prowadzącej na dach nad niższą kondygnacją lub na poziom terenu, jeżeli liczba osób przebywających jednocześnie na wyższej kondygnacji nie przekracza 50, a w budynku z pomieszczeniem zagrożonym wybuchem – 15. Nie dotyczy to zakładu pracy chronionej.

2. Drabinę ewakuacyjną umieszcza się w miejscu łatwo dostępnym. Nie umieszcza się drabiny naprzeciw świetlika lub okna.

3. Dopuszcza się wykonywanie drabiny ewakuacyjnej bez obręczy ochronnej, gdy różnica wysokości nie przekracza 3 m, z uwzględnieniem warunków § 94.

## Rozdział 5

### **Warunki przeciwpożarowe dla elementów wykończenia wnętrz i wyposażenia stałego**

**§ 270.** 1. W strefach pożarowych ZL I, ZL II, ZL III i ZL V do wykończenia wnętrz i wyposażenia stałego nie stosuje się materiałów i wyrobów budowlanych:

- 1) o klasie reakcji na ogień C-s3, D-s3, E lub F, a w przypadku posadzek  $C_{fl-s2}$ ,  $D_{fl-s2}$ ,  $E_{fl}$  lub  $F_{fl}$ ;
- 2) o klasie reakcji na ogień D, których produkty rozkładu termicznego uznaje się za bardzo toksyczne, jeżeli:
  - a) wskaźnik toksykometryczny  $W_{LC50SM}$ , określony zgodnie z Polską Normą dotyczącą metody badania wydzielania toksycznych produktów rozkładu i spalania materiałów, ma wartość mniejszą lub równą 15, lub

- b) stężenia gazów toksycznych, określone w badaniu według Metody 1 zgodnie z Polską Normą dotyczącą badania toksyczności materiałów i elementów, przekraczają wartości w przypadku:
- tlenku węgla (CO) – 1450 ppm,
  - chlorowodór HCl – 600 ppm,
  - HF – 600 ppm,
  - NO<sub>x</sub> – 350 ppm,
  - HBr – 600 ppm,
  - HCN – 140 ppm,
  - SO<sub>2</sub> – 120 ppm, a w przypadku posadzek 200 ppm;
- 3) luźno zwisających, w szczególności w kurtynach, zasłonach, draperiach, kotarach oraz żaluzjach, które jeżeli nie spełniają co najmniej jednego z następujących kryteriów:
- a) minimalny, średni czas zapalenia  $t_i \geq 4$  s,
  - b) czas trwania spalania płomieniowego  $t_s \leq 30$  s,
  - c) nie następuje przepalenie trzeciej nitki,
  - d) nie występują płonące krople
- określonych zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi badania zapalności i rozprzestrzeniania płomienia przez wyroby włókiennicze, uznaje się za łatwo zapalne.

2. Na drodze komunikacji ogólnej, służącej celom ewakuacji stosuje się wyłącznie materiały i wyroby budowlane:

- 1) o klasie reakcji na ogień A1, A2, lub B,d0;
- 2) o klasie reakcji na ogień B,d1, B,d2, C, które mają dodatkową klasyfikację s1 lub s2 oraz o klasie reakcji na ogień D-s1;
- 3) o klasie reakcji na ogień A1<sub>fl</sub>, A2<sub>fl</sub>-s1, B<sub>fl</sub>-s1, C<sub>fl</sub>-s1 oraz dla drewna litego Dfl-s1 – w przypadku posadzek;
- 4) spełniające kryteria, o których mowa w ust. 1 pkt 3 – w przypadku materiałów luźno zwisających.

**§ 271. 1.** Podłoga podniesiona o więcej niż 0,2 m ponad poziom stropu lub innego podłoża ma mieć:

- 1) konstrukcję nośną o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0, a płyty podłogi o klasie reakcji na ogień A1, A2,d0 lub B,d0 od strony przestrzeni podpodłogowej, które mają klasę odporności ogniowej co najmniej REI 30, a w budynku wysokościowym (WW) lub w

budynku ze strefą pożarową o gęstości obciążenia ogniowego ponad 4000 MJ/m<sup>2</sup> oraz w strefie pożarowej ZL II – co najmniej REI 60;

- 2) przestrzeń podpodłogową podzieloną na sektory o powierzchni nie większej niż 1000 m<sup>2</sup> przegrodami o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30, a w budynku wysokościowym (WW) lub w budynku ze strefą pożarową o gęstości obciążenia ogniowego ponad 4000 MJ/m<sup>2</sup> – co najmniej EI 60.

2. Przewód i kabel elektryczny o klasie reakcji na ogień innej niż A<sub>ca</sub>, B1<sub>ca,s1a,d0</sub>, B1<sub>ca,s1b,d0</sub> lub B1<sub>ca,s1,d0</sub> oraz inna instalacja wykonana z materiałów o klasie reakcji na ogień innej niż A1 lub A2,d0, prowadzone w przestrzeni podpodłogowej podłogi podniesionej i w przestrzeni ponad sufitem podwieszonym, wykorzystywanej do wentylacji lub ogrzewania pomieszczenia, mają mieć osłonę lub obudowę o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30, a w budynku wysokościowym (WW) lub w budynku ze strefą pożarową o gęstości obciążenia ogniowego ponad 4000 MJ/m<sup>2</sup> – co najmniej EI 60.

3. Wymagania, o którym mowa w ust. 2, nie stosuje się w przypadku:

- 1) przestrzeni ponad sufitem podwieszonym, jeżeli zachodzi co najmniej jeden z następujących warunków:

- a) łączna powierzchnia otworów w suficie podwieszonym stanowi więcej niż 80 % jego powierzchni całkowitej,
- b) przestrzeń ponad sufitem podwieszonym jest chroniona przez stałe samoczynne urządzenie gaśnicze wodne,
- c) przestrzeń ponad sufitem podwieszonym jest chroniona przez system sygnalizacji pożarowej, który w przypadku wykrycia dymu w tej przestrzeni wyłącza automatycznie instalację wentylacji, i klimatyzacji lub instalacji ogrzewczej oraz automatycznie uruchamia przeciwpożarowe klapy odcinające w obrębie co najmniej zagrożonej strefy pożarowej;

- 2) przestrzeni podpodłogowej podłogi podniesionej w pomieszczeniu technicznym, w którym przebywanie ludzi jest związane wyłącznie z wykonywaniem czynności, o których mowa w § 97 ust. 2.

4. Na drodze ewakuacyjnej nie wykonuje się w podłodze podniesionej otworu do wentylacji lub ogrzewania.

**§ 272. 1.** W pomieszczeniu przeznaczonym do jednoczesnego przebywania więcej niż 50 osób nie stosuje się przegród, stałych elementów wyposażenia i wystroju wnętrz o klasie reakcji na ogień:

- 1) E lub F, a w przypadku posadzek – E<sub>fl</sub> lub F<sub>fl</sub>;
- 2) A2-s3, B-s3, C-s3, D-s2 lub D-s3, a w przypadku posadzek – A2<sub>fl</sub>-s2, B<sub>fl</sub>-s2, C<sub>fl</sub>-s2, D<sub>fl</sub>-s1 lub D<sub>fl</sub>-s2.

2. W pomieszczeniu strefy pożarowej ZL II przeznaczonym do jednoczesnego przebywania więcej niż 30 osób oraz w pomieszczeniu z podłogą podniesioną wykonaną z materiałów o klasie reakcji na ogień innej niż A1 lub A2, stosuje się wyłącznie posadzki (w tym wykładziny podłogowe) o klasie reakcji na ogień A1<sub>fl</sub>, A2<sub>fl</sub>-s1, B<sub>fl</sub>-s1 lub C<sub>fl</sub>-s1.

**§ 273.** 1. Pomieszczenie przeznaczone do jednoczesnego przebywania więcej niż 50 osób, w którym miejsca do siedzenia są ustawione w rzędach, ma mieć:

- 1) szerokość przejść pomiędzy rzędami siedzeń nie mniejszą niż 0,45 m, przy czym odległość tę ustala się biorąc pod uwagę odstęp między stałymi elementami siedzeń;
- 2) liczbę siedzeń w rzędzie nie większą niż 16 pomiędzy przejściami oraz 8 w rzędzie przysściennym, przy czym dopuszcza się zwiększenie liczby miejsc w rzędach odpowiednio do 40 i 20 pod warunkiem zwiększenia odstępu między rzędami siedzeń o 0,01 m na każde dodatkowe siedzenie odpowiednio powyżej 16 lub 8;
- 3) szerokość przejść komunikacyjnych nie mniejszą niż 1,2 m przy liczbie osób do 150, a przy większej ich liczbie szerokość tę należy zwiększyć proporcjonalnie o 0,6 m na 100 osób;
- 4) rzędy siedzeń lub ławek trwale umocowane do podłogi albo siedzenia sztywno łączone ze sobą w rzędy oraz między rzędami.

2. Pomieszczenie przeznaczone do jednoczesnego przebywania więcej niż 200 osób lub 100 dzieci, w którym miejsca do siedzenia są ustawione w rzędach, ma mieć fotele i inne siedzenia trudno zapalne oraz niewydzielające produktów rozkładu i spalania, określonych jako bardzo toksyczne, zgodnie § 270 ust. 1 pkt 2; określenie trudno zapalny przypisuje się fotelom i innym siedzeniom, które nie ulegają postępującemu tleniu i spalaniu płomieniowemu w warunkach określonych w Polskiej Normie dotyczącej badania zapalności mebli tapicerowanych.

3. W przypadku pomieszczeń, o których mowa w ust. 1, szerokość przejść ewakuacyjnych między rzędami, w których przewiduje się miejsca dla osób niepełnosprawnych, ma być nie mniejsza niż 1,5 m, a miejsca te lokalizuje się w rzędach znajdujących się w pobliżu wyjść ewakuacyjnych.

§ 274. 1. Okładzinę sufitu oraz sufit podwieszony wykonuje się z materiałów o klasie reakcji na ogień A1, A2,d0 lub B,d0. Warunek ten nie dotyczy lokali mieszkalnych.

2. Przestrzeń między sufitem podwieszonym i stropem dzieli się na sektory o powierzchni nie większej niż 1000 m<sup>2</sup>, a w korytarzu – przegrodami co 50 m, wykonanymi z materiałów o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0.

§ 275. 1. W łazience i saunie z piecykiem gazowym, termą gazową lub elektryczną dopuszcza się stosowanie okładziny ściennej z materiałów o klasie reakcji na ogień innej niż A1 lub A2-d0, z tym że odległość tych urządzeń od okładziny ma wynosić co najmniej 0,3 m.

2. W łazience i saunie z piecem na paliwo stałe nie stosuje się okładziny ściennej z materiałów o klasie reakcji na ogień D-s2, D-s3, E oraz F .

§ 276. Element wystroju wnętrza budynku o klasie reakcji na ogień innej niż A1, A2,d0, A1<sub>fl</sub> lub A2<sub>fl</sub>, przez który lub przy którym jest prowadzony przewód ogrzewczy, wentylacyjny, dymowy lub spalinowy, mający na powierzchni zewnętrznej temperaturę większą niż 140 °C, zabezpiecza się przed możliwością zapalenia lub zwęglenia.

## Rozdział 6

### Warunki przeciwpożarowe dla palenisk i instalacji

§ 277. 1. Palenisko umieszcza się na podłożu o klasie reakcji na ogień A1<sub>fl</sub> lub A2<sub>fl</sub> o grubości co najmniej 0,15 m, a przy piecu metalowym bez nóżek – 0,3 m. Podłoga przed drzwiczkami paleniska w pasie o szerokości co najmniej 0,5 m, sięgającym poza krawędzie drzwiczek co najmniej po 0,5 m:

- 1) ma mieć klasę reakcji na ogień A1<sub>fl</sub> lub A2<sub>fl</sub>, lub
- 2) ma być zabezpieczana pasem materiału o klasie reakcji na ogień co najmniej A1<sub>fl</sub> lub A2<sub>fl</sub>.

2. Palenisko otwarte stosuje się tylko w pomieszczeniu, w którym nie występuje zagrożenie wybuchem, w odległości co najmniej 0,6 m od części lub elementów budynku o klasie reakcji na ogień D-s2, D-s3, E lub F, a w przypadku posadzek D<sub>fl</sub>, E<sub>fl</sub> lub F<sub>fl</sub>. W pomieszczeniu ze stropem drewnianym palenisko otwarte ma mieć okap wykonany z materiałów o klasie reakcji na ogień A1, A2,d0, wystający co najmniej 0,3 m poza krawędź paleniska.

3. Piec metalowy lub piec w ramach metalowych, rury przyłączeniowe oraz otwory do czyszczenia oddala się od części konstrukcyjnej budynku:

- 1) nieosłoniętej, o klasie reakcji na ogień D-s2, D-s3, E lub F – co najmniej o 0,6 m;

2) osłoniętej okładziną z tynku o grubości 25 mm lub inną równorzędną okładziną – co najmniej o 0,3 m.

4. Piec z kamienia, cegły, kafli i podobnych materiałów o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0 oraz przewody spalinowe i dymowe oddala się od części konstrukcyjnej budynku:

- 1) nieosłoniętych, o klasie reakcji na ogień D-s2, D-s3, E lub F – co najmniej o 0,3 m;
- 2) osłoniętych okładziną z tynku o grubości 25 mm na siatce albo równorzędną okładziną – co najmniej o 0,15 m.

**§ 278.** 1. Przewód spalinowy lub dymowy wykonuje się wyłącznie z wyrobów o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0.

2. Przewód lub obudowa przewodu spalinowego lub dymowego muszą spełniać warunki określone w Polskiej Normie dotyczącej badań ogniowych małych kominów.

3. Dopuszcza się wykonanie obudowy, o której mowa w ust. 2, z cegły pełnej grubości 0,12 m, murowanej na zaprawie cementowo-wapiennej, z zewnętrznym tynkiem lub spoinowaniem.

4. Odległość między wylotem przewodu spalinowego i dymowego a najbliższym skrajem korony drzew dorosłych ma wynosić co najmniej 6 m.

**§ 279.** 1. Przewód wentylacyjny ma być wykonany z materiałów o klasie reakcji na ogień:

- 1) A1 lub A2,d0, lub
- 2) A1<sub>L</sub> lub A2<sub>L</sub>, d0 – w przypadku przewodu wentylacyjnego z izolacją, stanowiących jeden wyrób.

2. Na zewnętrznej powierzchni przewodu wentylacyjnego dopuszcza się stosowanie izolacji cieplnej i akustycznej oraz innej okładziny przewodu wentylacyjnego, nierozprzestrzeniającej ognia zgodnie z pkt 3 załącznika nr 9 do rozporządzenia.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do budynku mieszkalnego jednorodzinnego stanowiącego jeden lokal mieszkalny.

4. W budynku mieszkalnym jednorodzinnym, w którym wydzielono dwa lokale mieszkalne albo jeden lokal mieszkalny i jeden lokal użytkowy, oraz w budynku mieszkalnym wielorodzinnym, w obrębie jednego lokalu mieszkalnego, dopuszcza się stosowanie przewodów wentylacyjnych o klasie reakcji na ogień innej niż wymienione w ust. 1, z wyjątkiem klasy reakcji na ogień F lub F<sub>L</sub>, pod warunkiem zainstalowania w miejscu przejścia przewodów wentylacyjnych przez przegrody wydzielające lokal mieszkalny lub lokal użytkowy:

- 1) w budynku niskim (N) i średniowysokim (SW) – zabezpieczenia ogniochronnego o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30;
- 2) w budynku wysokim (W) i wysokościowym (WW) – przeciwpożarowej klapy odcinającej o klasie odporności ogniowej co najmniej EIS 60.

5. Dopuszcza się w budynku PM, z wyjątkiem garażu, wykonanie przewodu wentylacyjnego nierozprzestrzeniającego ognia zgodnie z pkt 3 załącznika nr 9 do rozporządzenia, pod warunkiem, że nie jest on prowadzony przez drogę ewakuacyjną oraz nie przepływa nim powietrze o temperaturze powyżej 85°C lub zanieczyszczenia mogące się odkładać.

6. Odległość niez izolowanego przewodu wentylacyjnego od wykładziny o klasie reakcji na ogień innej niż A1<sub>fl</sub> lub A2<sub>fl</sub> oraz innych materiałów i wyrobów o klasie reakcji na ogień innej niż A1 lub A2, ma wynosić co najmniej 0,5 m.

7. W kanale i przewodzie stosuje się elementy rewizyjne wykonane z materiału co najmniej o klasie reakcji na ogień odpowiadającej klasie reakcji na ogień kanału i przewodu wentylacyjnego, w których elementy rewizyjne są zainstalowane.

8. W kuchni lub w aneksie kuchennym w lokalu mieszkalnym dopuszcza się stosowanie przewodu wentylacji wywiewnej z materiałów o klasie reakcji na ogień innej niż wymienione w ust. 1, z wyjątkiem klasy reakcji na ogień D-s2, D-s3, E lub F.

9. Giętki przewód wentylacyjny i inny elastyczny element łączący, służący do połączenia sztywnych przewodów wentylacyjnych z elementem instalacji lub urządzeniem, z wyjątkiem wentylatora, wykonuje się z materiałów o klasie reakcji na ogień A1, A2, B, C lub D-s1, o długości nie większej niż 4 m, przy czym nie prowadzi się go przez elementy oddzielenia przeciwpożarowego.

10. Giętki przewód wentylacyjny i inny elastyczny element łączący wentylator z przewodem wentylacyjnym wykonuje się z materiałów o klasie reakcji na ogień A1, A2, B, C lub D-s1, przy czym ich długość nie może przekraczać 0,25 m.

11. Izolację cieplną i akustyczną w instalacjach: wodociągowej, kanalizacyjnej i ogrzewczej wykonuje się w sposób zapewniający nierozprzestrzenianie ognia zgodnie z pkt 3 załącznika nr 9 do rozporządzenia.

**§ 280.** 1. Instalacja wentylacji mechanicznej i klimatyzacji w budynku, z wyjątkiem budynku mieszkalnego jednorodzinnego i budynku rekreacji indywidualnej, ma spełniać następujące warunki:

- 1) przewód wentylacyjny wykonuje się i prowadzi w taki sposób, aby w przypadku pożaru nie oddziaływał siłą większą niż 1 kN na elementy budowlane, a także aby przechodził przez przegrodę w sposób umożliwiający kompensację wydłużeń przewodu;
- 2) zamocowanie przewodu do elementów budowlanych wykonuje się z materiałów o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0, zapewniające przejście siły powstającej w przypadku pożaru w czasie nie krótszym niż wymagany dla klasy odporności ogniowej przewodu lub klapy odcinającej;
- 3) filtr i tłumik zabezpiecza się przed przeniesieniem się do ich wnętrza palących się cząstek;
- 4) maszynownię wentylacyjną i maszynownię klimatyzacyjną w budynku mieszkalnym średniowysokim (SW) i wyższym oraz w innym budynku o wysokości powyżej dwóch kondygnacji nadziemnych wydziela się ścianami o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 60 i zamyka drzwiami o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30; nie dotyczy to obudowy urządzenia instalowanego ponad dachem budynku.

2. W przewodzie wentylacyjnym nie prowadzi się innych instalacji.

3. Dopuszcza się instalowanie w przewodzie wentylacyjnym nagrzewnic elektrycznych oraz nagrzewnic na paliwo ciekłe lub gazowe, których temperatura powierzchni grzewczych przekracza 160°C, pod warunkiem zastosowania ogranicznika temperatury, automatycznie wyłączającego ogrzewanie po osiągnięciu temperatury powietrza 110°C oraz zabezpieczenia uniemożliwiającego pracę nagrzewnicy bez przepływu powietrza.

4. Wentylator wraz z urządzeniami do uzdatniania powietrza, stanowiący centralę wentylacji i klimatyzacji, musi mieć obudowę o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 60, jeżeli:

- 1) jest zlokalizowany poza pomieszczeniem maszynowni wentylacji i klimatyzacji w budynkach, o których mowa w ust. 1 pkt 4; oraz
- 2) obsługuje więcej niż jedną kondygnację lub więcej niż jedną strefę pożarową.

5. Przewody wentylacyjne i klimatyzacyjne w miejscu przejścia przez element oddzielenia przeciwpożarowego lub przez ścianę lub strop, o których mowa w § 245 ust. 1, a także przez obudowę, o której mowa w ust. 4, wyposaża się w przeciwpożarowe klapy odcinające o klasie odporności ogniowej równej klasie odporności ogniowej przegrody z uwagi na szczelność ogniową, izolacyjność ogniową i dymoszczelność EIS, z uwzględnieniem ust. 6.

6. Przewód wentylacyjny i przewód klimatyzacyjny samodzielny lub obudowany prowadzony przez strefę pożarową, której nie obsługuje, ma mieć klasę odporności ogniowej wymaganą dla elementów oddzielenia przeciwpożarowego tych stref pożarowych z uwagi na

szczelność ogniową, izolacyjność ogniową i dymoszczelność EIS lub wyposaża się go w przeciwpożarową klapę odcinającą, zgodnie z ust. 5.

7. W strefie pożarowej, w której jest wymagane zastosowanie systemu sygnalizacji pożarowej, przeciwpożarową klapę odcinającą zamyka się po wykryciu pożaru przez ten system, niezależnie od zastosowanego wyzwalacza termicznego.

**§ 281.** 1. W pomieszczeniu zagrożonym wybuchem stosuje się urządzenie wstrzymujące automatycznie pracę wentylatora w razie powstania pożaru i sygnalizujące jego wyłączenie, jeżeli działanie wentylatora mogłoby przyczynić się do jego rozprzestrzeniania.

2. W pomieszczeniu zagrożonym wybuchem stosuje się oddzielną dla każdego pomieszczenia instalację wyciągową.

3. Usytuowanie wentylacyjnego otworu wyciągowego ma uwzględniać gęstość względną par cieczy i gazów występujących w pomieszczeniu w stosunku do powietrza oraz przewidywany kierunek ruchu zanieczyszczonego powietrza.

4. W pomieszczeniu, w którym mogą występować palne pyły, tworzące z powietrzem mieszaniny wybuchowe, otwór wentylacji nawiewnej sytuuje się oraz wykonuje tak, aby nie powodował unoszenia pyłów osiadłych.

5. Filtr, komorę pyłową i cyklon do palnych pyłów lokalizuje się w pomieszczeniu wydzielonym elementami oddzielenia przeciwpożarowego, o których mowa w § 243 ust. 3, lub na zewnątrz budynku, w miejscu bezpiecznym dla tych urządzeń oraz dla otoczenia.

6. Warunki, o których mowa w ust. 5, nie dotyczą przypadku uzasadnionego względami technologicznymi, w którym filtr, komora pyłowa i cyklon stanowią bezpośrednie wyposażenie urządzenia i agregatu produkcyjnego.

7. Przewód wentylacyjny przed miejscem wprowadzenia do komory pyłowej i cyklonu wyposaża się w urządzenie zapobiegające przeniesieniu się ognia.

8. Komorę pyłową i cyklon dla pyłów tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe wyposaża się w klapę przeciwwybuchową lub przeponę przeciwwybuchową, zabezpieczającą konstrukcję cyklonu i komory, a także konstrukcję budynku przed skutkami wybuchu.

**§ 282.** 1. Instalacja wentylacji oddymiającej:

- 1) ma usuwać dym w czasie potrzebnym do ewakuacji ludzi na chronionym przejściu i drodze ewakuacyjnej, z intensywnością zapewniającą brak zadymienia lub temperatury uniemożliwiającej bezpieczną ewakuację;

2) ma mieć stały dopływ powietrza zewnętrznego uzupełniającego braki tego powietrza w wyniku jego wypływu wraz z dymem.

2. Przewód wentylacji oddymiającej, obsługujący:

1) wyłącznie jedną strefę pożarową, ma mieć klasę odporności ogniowej z uwagi na szczelność ogniową i dymoszczelność – E<sub>600</sub> S, co najmniej taką jak klasa odporności ogniowej stropu określona w § 227, przy czym dopuszcza się stosowanie klasy E<sub>300</sub> S, jeżeli wynikająca z obliczeń temperatura dymu powstającego w czasie pożaru nie przekracza 300°C;

2) więcej niż jedną strefę pożarową, ma mieć klasę odporności ogniowej EIS, co najmniej taką jak klasa odporności ogniowej stropu określona w § 227.

3. Kłapa odcinająca do przewodu wentylacji oddymiającej, obsługującego:

1) wyłącznie jedną strefę pożarową, ma się uruchamiać automatycznie i mieć klasę odporności ogniowej z uwagi na szczelność ogniową i dymoszczelność – E<sub>600</sub> S AA, co najmniej taką jak klasa odporności ogniowej stropu określona w § 227, przy czym dopuszcza się stosowanie klasy E<sub>300</sub> S AA, jeżeli wynikająca z obliczeń temperatura dymu powstającego w czasie pożaru nie przekracza 300°C;

2) więcej niż jedną strefę pożarową, ma się uruchamiać automatycznie i mieć klasę odporności ogniowej EIS AA, co najmniej taką jak klasa odporności ogniowej z uwagi na szczelność ogniową, izolacyjność ogniową i dymoszczelność stropu określona w § 227.

4. W systemie wentylacji pożarowej uruchamianym automatycznie z ręcznym przełączaniem przez ekipy ratownicze dopuszcza się stosowanie kłap odcinających uruchamianych automatycznie z ręcznym przełączaniem, o klasie odporności ogniowej, o której mowa w ust. 3, z dodatkowym oznaczeniem MA, jeżeli kłapa ma dodatkową klasyfikację HOT 400/30.

5. Wentylator oddymiający ma mieć klasę:

1) F<sub>600</sub> 60, jeżeli przewidywana temperatura dymu przekracza 400°C;

2) F<sub>400</sub> 120 w pozostałych przypadkach, przy czym dopuszcza się inną klasę, jeżeli z analizy obliczeniowej temperatury dymu oraz zapewnienia bezpieczeństwa ekipy ratowniczej wynika taka możliwość.

6. Kłapa dymowa lub inne urządzenie do odprowadzania dymu w grawitacyjnej wentylacji oddymiającej ma mieć klasę:

1) B<sub>300</sub> 30 – dla kłapy lub innego urządzenia, otwieranych automatycznie;

2) B<sub>600</sub> 30 – dla kłapy lub innego urządzenia, otwieranych wyłącznie w sposób ręczny.

Rozdział 7

**Usytuowanie budynków z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe**

§ 283. 1. Odległość między zewnętrznymi ścianami budynków niebędącymi ścianami oddzielenia przeciwpożarowego, a mającymi na powierzchni większej niż 65 % klasę odporności ogniowej E, określoną w § 227 ust. 1 w 5 kolumnie tabeli, nie może być mniejsza niż odległość w metrach określona w poniższej tabeli:

Lp.	Rodzaj budynku oraz dla budynku PM maksymalna gęstość obciążenia ogniowego strefy pożarowej PM Q [MJ/m <sup>2</sup> ]	Rodzaj budynku oraz dla budynku PM maksymalna gęstość obciążenia ogniowego strefy pożarowej PM Q [MJ/m <sup>2</sup> ]				
		ZL	IN	PM		
				Q ≤ 1000	1000 < Q ≤ 4000	Q > 4000
	1	2	3	4	5	6
1	ZL	8	8	8	15	20
2	IN	8	8	8	15	20
3	PM Q ≤ 1000	8	8	8	15	20
4	PM 1000 < Q ≤ 4000	15	15	15	15	20
5	PM Q > 4000	20	20	20	20	20

2. W przypadku gdy:

- 1) jedna ze ścian zewnętrznych usytuowana od strony sąsiedniego budynku nie jest NRO przy działaniu ognia od zewnątrz budynku, lub
  - 2) przekrycie dachu jednego z budynków nie jest NRO
- odległość, o której mowa w ust. 1, zwiększa się o 50 %, a jeżeli dotyczy to obu ścian zewnętrznych lub przekrycia dachu obu budynków – o 100 %.

3. Jeżeli ściana zewnętrzna budynku ma na powierzchni nie większej niż 65 % lecz nie mniejszej niż 30 %, klasę odporności ogniowej E, określoną w § 227 ust. 1 w 5 kolumnie tabeli,

wówczas odległość między tą ścianą lub jej częścią a ścianą zewnętrzną drugiego budynku powiększa się w stosunku do określonej w ust. 1 i 2 o 50 %.

4. Jeżeli ściana zewnętrzna budynku ma na powierzchni mniejszej niż 30 % klasę odporności ogniowej E, określoną w § 227 ust. 1 w 5 kolumnie tabeli, wówczas odległość między tą ścianą lub jej częścią a ścianą zewnętrzną drugiego budynku powiększa się w stosunku do określonej w ust. 1 i 2 o 100 %.

5. Jeżeli co najmniej w jednym z budynków znajduje się pomieszczenie zagrożone wybuchem, odległość między ich ścianami zewnętrznymi nie może być mniejsza niż 20m. Warunku nie stosuje się, w przypadku gdy odległość między ścianą oddzielającą pomieszczenie zagrożone wybuchem, a ścianą zewnętrzną budynku sąsiedniego jest nie mniejsza niż 20 m.

6. Dopuszcza się zmniejszenie odległości między ścianą zewnętrzną budynku lub jej częścią a ścianą zewnętrzną drugiego budynku o 25 %, w stosunku do określonej w ust. 1–5, jeżeli we wszystkich strefach pożarowych budynku, przylegających odpowiednio do tej ściany lub jej części, są stosowane stałe samoczynne urządzenia gaśnicze wodne.

7. Dopuszcza się zmniejszenie odległości między ścianami zewnętrznymi budynków lub częściami tych ścian o 50 %, w stosunku do odległości określonej w ust. 1–5, jeżeli we wszystkich strefach pożarowych budynków, przylegających odpowiednio do tych ścian lub ich części, są stosowane stałe samoczynne urządzenia gaśnicze wodne.

8. Najmniejszą odległość budynku ZL, PM, IN od granicy (konturu) lasu, rozumianego jako grunt leśny (Ls) określony na mapie ewidencyjnej lub teren przeznaczony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego jako leśny, które samoistnie lub wspólnie tworzą kompleks leśny o powierzchni ponad 0,5 ha, przyjmuje się zgodnie z ust. 1–6, jako odległość ścian tego budynku od ściany budynku ZL mającej na powierzchni większej niż 65 % klasę odporności ogniowej E, określoną w § 227 ust. 1 w 5 kolumnie tabeli, z przekryciem dachu niebędącym NRO, niezależnie od tego czy ściana budynku ZL, PM, IN jest ścianą oddzielenia przeciwpożarowego. Przepisów ust. 11–13 nie stosuje się.

9. Najmniejsza odległość budynku, o którym mowa w § 224, z przekryciem dachu NRO i ścianami zewnętrznymi NRO przy działaniu ognia od zewnątrz budynku, niezawierającego pomieszczeń zagrożonych wybuchem oraz mającego klasę odporności pożarowej wyższą niż wymagana zgodnie z § 223, od granicy (konturu) lasu, o którym mowa w ust. 8, zlokalizowanej na:

1) sąsiedniej działce lub w granicy działki budowlanej – ma wynosić 4 m,

2) działce budowlanej, na której sytuuje się budynek – nie określa się – jeżeli teren, na którym znajduje się granica (kontur) lasu, przeznaczony jest w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę niezwiązaną z produkcją leśną, a w przypadku braku planu miejscowego – grunty leśne są objęte zgodą na zmianę przeznaczenia na cele nieleśne uzyskaną przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które utraciły moc na podstawie art. 1 lit. a ustawy z dnia 21 grudnia 2001 r. o zmianie ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. poz. 1804) oraz art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

10. Dopuszcza się zmniejszenie odległości, o których mowa w ust. 1, dla budynków, o których mowa w § 224, bez pomieszczeń zagrożonych wybuchem, o 25 %, jeżeli są zwrócone do siebie ścianami zewnętrznymi NRO przy działaniu ognia od zewnątrz budynku i dachami z przekryciami NRO, niemającymi otworów.

11. W pasie terenu o szerokości określonej w ust. 1–7, otaczającym ścianę zewnętrzną budynku, niebędącą ścianą oddzielenia przeciwpożarowego, ściana zewnętrzna innego budynku ma spełniać warunki dla ścian oddzielenia przeciwpożarowego obu budynków.

12. Warunek, o którym mowa w ust. 11, dotyczy pasa terenu o szerokości zmniejszonej o 50 % w odniesieniu do tych ścian zewnętrznych obu budynków, które tworzą między sobą kąt 60° lub większy, lecz mniejszy niż 120°.

13. Warunek, o którym mowa w ust. 11, nie dotyczy budynków:

- 1) oddzielonych od siebie ścianą oddzielenia przeciwpożarowego, spełniającą warunki dla ścian oddzielenia przeciwpożarowego obu budynków, lub
- 2) mających ściany zewnętrzne tworzące między sobą kąt nie mniejszy niż 120°.

14. Sposób wyznaczania pasów terenu wokół ściany zewnętrznej budynku, o których mowa w ust. 11 i 12, oraz sytuowania w nich ścian zewnętrznych innego budynku, określa załącznik nr 12 do rozporządzenia.

15. Najmniejszą odległość budynków ZL, PM, IN od otwartego składowiska lub wiaty, w których składowane są materiały palne, przyjmuje się zgodnie z ust. 1, 3-6, jako odległość ścian tych budynków od ściany budynku PM mającej na powierzchni większej niż 65 % klasę odporności ogniowej E, określoną w § 227 ust. 1 w 5 kolumnie tabeli. Przepisy ust. 11–13 stosuje się.

16. Najmniejszą odległość budynków ZL, PM, IN od wolno stojącego magazynu energii BESS, o którym mowa w § 310 ust. 1, przyjmuje się zgodnie z ust. 1-6, jako odległość ścian tych budynków od ściany mającej na powierzchni większej niż 65 % klasę odporności ogniowej

E, określoną w § 227 ust. 1 w 5 kolumnie tabeli dla budynku PM o gęstości obciążenia ogniowego:

- 1)  $Q \leq 1000 \text{ MJ/m}^2$  – w przypadku gdy łączna pojemność akumulatorów w magazynie energii BESS jest większa niż 300 kWh i nie większa niż 2000 kWh;
- 2)  $1000 \text{ MJ/m}^2 < Q \leq 4000 \text{ MJ/m}^2$  – w przypadku gdy łączna pojemność akumulatorów w magazynie energii BESS jest większa niż 2000 kWh i nie większa niż 5000 kWh;
- 3)  $Q > 4000 \text{ MJ/m}^2$  – w przypadku gdy łączna pojemność akumulatorów w magazynie energii BESS jest większa niż 5000 kWh.

17. W przypadku gdy łączna pojemność akumulatorów w magazynie energii BESS, o którym mowa w § 310 ust. 1, jest nie większa niż 300 kWh odległość, o której mowa w ust. 16, wynosi co najmniej 4 m, z uwzględnieniem § 316 ust. 3.

18. Grupę magazynów energii BESS znajdujących się między sobą w odległościach mniejszych niż 3 m przy usytuowaniu traktuje się jako jeden magazyn energii BESS, o którym mowa w ust. 16 i 17. Warunku tego nie stosuje się do magazynów energii BESS oddzielonych od siebie ścianą oddzielenia przeciwpożarowego o klasie odporności ogniowej co najmniej REI 120, wysuniętą w pionie i w poziomie co najmniej 0,3 m poza obrys magazynu energii BESS i wykonaną w sposób ograniczający możliwość rozprzestrzenienia się ognia między tymi magazynami energii BESS.

19. W przypadkach, o których mowa w ust. 16–18, przepisy ust. 11–13 stosuje się, z zastrzeżeniem, że odległość obudowy magazynu energii BESS, o którym mowa w § 310 ust. 1, od okna, drzwi, elementu doświetlającego i otworu wentylacyjnego wynosi co najmniej 4 m.

20. Odległość wolno stojącego magazynu energii BESS, o którym mowa w § 310 ust. 1, od granicy działki budowlanej, na której sytuuje się ten magazyn, ma wynosić co najmniej 1,5 m, przy czym od granicy z sąsiednią niezabudowaną działką budowlaną ma wynosić co najmniej połowę odległości określonej w ust. 16 i 17, przyjmując, że na sąsiedniej działce będzie usytuowany budynek, o którym mowa w § 284 ust. 1.

21. Odległość wolno stojącego magazynu energii BESS, o którym mowa w § 310 ust. 1, od granicy (konturu) lasu, o którym mowa w ust. 8, przyjmuje się zgodnie z ust. 16, jako odległość tego magazynu od ściany budynku ZL mającej na powierzchni większej niż 65 % klasę odporności ogniowej E, określoną w § 227 ust. 1 w 5 kolumnie tabeli, z przekryciem dachu niebędącym NRO. W przypadku gdy łączna pojemność akumulatorów w magazynie

energii BESS jest nie większa niż 300 kWh, odległość ta wynosi co najmniej 8 m. Przepisów ust. 11–13 nie stosuje się.

22. Instalację fotowoltaiczną związaną z budynkiem, instalowaną poza budynkiem, sytuuje się w odległości co najmniej 1,5 m od granicy działki budowlanej oraz od granicy (konturu) lasu, o którym mowa w ust. 8.

**§ 284.** 1. Odległość ściany zewnętrznej wznoszonego budynku od granicy z niezabudowaną działką budowlaną ma wynosić co najmniej połowę odległości określonej w § 283 ust. 1–7, przyjmując, że na sąsiedniej działce będzie usytuowany budynek o przeznaczeniu określonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, przy czym dla budynków PM przyjmuje się, że będzie on miał gęstość obciążenia ogniowego strefy pożarowej  $Q$  większą od  $1000 \text{ MJ/m}^2$ , lecz nie większą niż  $4000 \text{ MJ/m}^2$ , a w przypadku braku takiego planu – budynek ZL ze ścianą zewnętrzną, o której mowa w § 283 ust. 1.

2. Budynek mieszkalny jednorodzinny, budynek rekreacji indywidualnej oraz budynek mieszkalny jednorodzinny w zabudowie zagrodowej i budynek gospodarczy, ze ścianami zewnętrznymi NRO przy działaniu ognia od zewnątrz budynku i dachami z przekryciami NRO, sytuuje się w odległości nie mniejszej od granicy sąsiedniej, niezabudowanej działki, niż jest to określone w § 11.

3. Budynek usytuowany bezpośrednio przy granicy działki budowlanej ma mieć od strony tej granicy ścianę oddzielenia przeciwpożarowego o klasie odporności ogniowej określonej w § 243 ust. 3 i 4.

**§ 285.** 1. Odległości między ścianami zewnętrznymi budynków położonych na jednej działce budowlanej nie ustala się, z uwzględnieniem § 263 ust. 5, jeżeli łączna powierzchnia wewnętrzna tych budynków nie przekracza najmniejszej dopuszczalnej powierzchni strefy pożarowej wymaganej dla każdego ze znajdujących się na tej działce rodzajów budynków.

2. Dopuszczenia, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się do odległości między budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, jeżeli na jednej działce budowlanej usytuowane są więcej niż dwa budynki mieszkalne jednorodzinne.

3. Odległość zbiornika naziemnego oleju opałowego zasilającego kotłownię od ściany zewnętrznej budynku ma wynosić co najmniej 10 m.

4. Dopuszcza się zmniejszenie odległości, o których mowa w ust. 3, do 3 m, pod warunkiem wykonania ściany zewnętrznej budynku od strony zbiornika jako ściany

oddzielenia przeciwpożarowego o klasie odporności ogniowej co najmniej REI 120 lub wykonania takiej ściany pomiędzy budynkiem a zbiornikiem.

5. Zbiornik, o którym mowa w ust. 4, wykonuje się jako stalowy dwupłaszczowy lub lokalizuje na terenie ukształtowanym w formie niecki, o pojemności większej od pojemności zbiornika, z izolacją uniemożliwiającą przedostawanie się oleju do gruntu.

6. Odległość ściany zewnętrznej budynku od zbiornika podziemnego oleju opałowego, przykrytego warstwą ziemi o grubości nie mniejszej niż 0,5 m, ma wynosić co najmniej 3 m, a od urządzenia spustowego, oddechowego i pomiarowego tego zbiornika – co najmniej 10 m.

7. Odległość ściany zewnętrznej budynku PM i IN wykonanej z materiałów o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0, z uwzględnieniem rozwiązań, o których mowa w § 227 ust. 10, od zbiornika i jego urządzenia, o którym mowa w ust. 6, ma wynosić co najmniej 3 m, przy czym jeżeli w tej ścianie zewnętrznej występują okna, drzwi i elementy doświetlające nie mogą one znajdować się w odległości mniejszej niż 5 m od zbiornika.

## Rozdział 8

### Warunki przeciwpożarowe dla garaży

§ 286. 1. Warunki przeciwpożarowe, określone w niniejszym rozdziale, dotyczą garaży zamkniętych i otwartych, o których mowa w dziale III rozdziale 11.

2. Jednokondygnacyjny, nadziemny garaż otwarty, mający formę zadaszenia stanowisk postojowych z odkrytą drogą manewrową, ma być wykonywany z materiałów i wyrobów o klasie reakcji na ogień A1, A2,d0 lub B,d0, przy czym dopuszcza się wykonywanie konstrukcji z drewna czterostronnie struganego z fazowanymi narożnikami:

- 1) litego, w tym łączonego na złącza klinowe, o minimalnym wymiarze przekroju poprzecznego co najmniej 0,14 m lub
- 2) klejonego warstwowo lub sklejonego drewna litego, o minimalnym wymiarze przekroju poprzecznego co najmniej 0,12 m

– w klasie reakcji na ogień C-s1,d0, C-s2, d0, D-s1,d0 lub D-s2,d0, jeżeli klasa odporności ogniowej elementów tej konstrukcji jest nie niższa niż R 30.

§ 287. 1. Garaż znajdujący się w budynku o innym przeznaczeniu stanowi odrębną strefę pożarową.

2. Klasę odporności pożarowej garażu przyjmuje się, jak dla budynku PM o gęstości obciążenia ogniowego do  $500 \text{ MJ/m}^2$ , pod warunkiem wykonania jego elementów jako NRO, jeżeli przepisy rozporządzenia nie stanowią inaczej.

3. Dopuszcza się wykonanie nad najwyższą kondygnacją garażu otwartego, będącego budynkiem niskim (N), dodatkowego poziomu stanowisk postojowych bez zadaszenia lub z zadaszeniem spełniającym warunki, o których mowa w § 286 ust. 2.

4. Dopuszcza się wykonanie garażu otwartego, którego najwyższy poziom parkowania znajduje się nie wyżej niż 25 m nad poziomem otaczającego terenu, w klasie odporności pożarowej „D”, jeżeli nad kondygnacją przeznaczoną do parkowania samochodów nie znajduje się inne pomieszczenie.

5. Wymaganie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy garażu znajdującego się w budynku mieszkalnym jednorodzinny i budynku rekreacji indywidualnej, oddzielonego od części mieszkalnej ścianami wewnętrznymi oraz stropem o klasie odporności ogniowej co najmniej REI 60, jeżeli występujące w nich otwory mają zamknięcia o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30.

**§ 288.** 1. Usytuowanie garażu zamkniętego i otwartego ma odpowiadać warunkom określonym w § 283 jak dla budynku PM o gęstości obciążenia ogniowego do  $1000 \text{ MJ/m}^2$ .

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do garażu o liczbie stanowisk postojowych nie większej niż 3 w zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej.

**§ 289.** 1. Powierzchnia strefy pożarowej w nadziemnym lub podziemnym garażu zamkniętym nie może przekraczać  $5000 \text{ m}^2$ .

2. Dopuszcza się powiększenie powierzchni, o której mowa w ust. 1, o 100 %, jeżeli jest spełniony jeden z poniższych warunków:

- 1) zastosowano ochronę strefy pożarowej stałym samoczynnym urządzeniem gaśniczym wodnym;
- 2) wykonano, oddzielające od siebie nie więcej niż po 2 stanowiska postojowe, ścianę o klasie odporności ogniowej, w części pełnej co najmniej EI 30, od posadzki do poziomu zapewniającego pozostawienie prześwitu pod stropem o wysokości 0,1 do 0,5 m na całej jej długości.

3. W garażu zamkniętym obejmującym więcej niż dwie kondygnacje podziemne lub znajdującym się poniżej drugiej kondygnacji podziemnej stosuje się stałe samoczynne

urządzenie gaśnicze wodne. Warunku nie stosuje się do strefy pożarowej garażu, która ma bezpośredni wjazd lub wyjazd z budynku.

4. W strefie pożarowej garażu zamkniętego stosuje się instalację wentylacji oddymiającej uruchamianą za pomocą systemu wykrywania dymu, w przypadku gdy ta strefa:

- 1) nie ma bezpośredniego wjazdu lub wyjazdu z budynku, który umożliwia ekipom ratowniczym usuwanie dymu na zewnątrz budynku w przypadku pożaru, lub
- 2) ma powierzchnię przekraczającą 1500 m<sup>2</sup>.

5. W strefie pożarowej garażu, o której mowa w ust. 4 pkt 1, o powierzchni nie większej niż 1500 m<sup>2</sup>, dopuszcza się:

- 1) stosowanie samoczynnych urządzeń oddymiających uruchamianych za pomocą systemu wykrywania dymu, zapewniających usuwanie dymu z intensywnością co najmniej 20 wymian na godzinę, lecz nie mniejszą niż 20 000 m<sup>3</sup>/h, pod warunkiem zapewnienia z tej strefy co najmniej dwóch wyjść ewakuacyjnych oddalonych od siebie o co najmniej 10 m;
- 2) niestosowanie instalacji wentylacji oddymiającej, jeżeli strefa ta:
  - a) jest wyposażona w stałe samoczynne urządzenia gaśnicze wodne, lub
  - b) ma powierzchnię nie większą niż 300 m<sup>2</sup>, a w budynku nie ma innych stref pożarowych z garażem.

6. W strefie pożarowej garażu zamkniętego ze stanowiskami postojowymi wielopoziomowymi zapewnia się ochronę lokalną tych stanowisk przez stałe samoczynne urządzenie gaśnicze wodne o czasie działania co najmniej 30 minut.

7. W przypadku zastosowania rozwiązania, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, klasa odporności ogniowej przewodów wentylacji oddymiającej ma odpowiadać warunkom określonym w § 282 ust. 2 – jedynie z uwagi na kryterium szczelności ogniowej E.

**§ 290.** 1. Ze strefy pożarowej garażu, która ma więcej niż 25 stanowisk postojowych i nie jest wyposażona w instalację wentylacji oddymiającej lub ma powierzchnię przekraczającą 1500 m<sup>2</sup>, zapewnia się co najmniej dwa wyjścia ewakuacyjne, przy czym jednym z tych wyjść może być wjazd lub wyjazd.

2. W przypadku strefy pożarowej garażu obejmującej więcej niż dwie kondygnacje wyjścia ewakuacyjne zapewnia się na poziomie każdej kondygnacji.

3. W garażu zapewnia się przejście od stanowiska postojowego do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego o długości nieprzekraczającej:

- 1) w garażu zamkniętym – 40 m;

2) w garażu otwartym – 60 m.

4. W garażu długość przejścia od stanowiska postojowego dla osób niepełnosprawnych do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego ma być nie większa niż 20 m, a szerokość przejścia ma być nie mniejsza niż 1 m.

5. W strefie pożarowej garażu nie dopuszcza się lokalizacji miejsca oczekiwania na ewakuację, o którym mowa w § 247 ust. 3.

6. Dopuszcza się powiększenie długości przejścia, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, pod warunkiem zastosowania do ochrony strefy pożarowej garażu:

- 1) stałych samoczynnych urządzeń gaśniczych wodnych – o 50 %;
- 2) samoczynnych urządzeń oddymiających uruchamianych za pomocą systemu wykrywania dymu, z wyjątkiem instalacji wentylacji oddymiającej strumieniowej – o 50 %.

W garażach o wysokości co najmniej 3 m powiększenia podlegają sumowaniu.

7. Wyjście ewakuacyjne ma być dostępne także w przypadku zamknięcia wjazdu lub wjazdu z garażu lub bramy między strefami pożarowymi.

8. Dopuszcza się zastosowanie wyjścia ewakuacyjnego z garażu nieobudowanymi schodami zewnętrznymi, jeżeli poziom parkowania znajduje się nie wyżej niż 3 m nad poziomem terenu urządzonego przy budynku.

9. W strefie pożarowej garażu wielokondygnacyjnego, jej część o powierzchni powyżej 1500 m<sup>2</sup>, znajdującą się na kondygnacji podziemnej, oddziela się od innych kondygnacji w tej strefie za pomocą drzwi, bramy lub innego zamknięcia o klasie odporności ogniowej nie mniejszej niż EI 30.

**§ 291.** 1. W garażu zamkniętym, znajdującym się w budynku ZL, odległość w pionie między bramą garażu a znajdującym się nad nią oknem tego budynku ma wynosić co najmniej 1,5 m. Odległość ta może wynosić 1,1 m, jeżeli wykonano nad wjazdem do garażu daszek, balkon lub inne oddzielenie poziome z materiałów o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0, o wysięgu co najmniej 0,6 m od lica ściany, wysunięte obustronnie 0,8 m poza boczne krawędzie bramy garażu, lub jeżeli brama garażu jest cofnięta o 0,8 m od lica ściany.

2. W budynku, o którym mowa w ust. 1, odległość bramy garażu wbudowanego lub przybudowanego od najbliższej krawędzi okna pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi w tym samym budynku nie może być mniejsza niż 1,5 m w rzucie poziomym.

3. Warunku, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się, w przypadku gdy brama garażu jest wysunięta o co najmniej 4 m poza lico ściany, w której znajduje się okno, lub jeżeli brama ma klasę odporności ogniowej co najmniej EI 30.

**§ 292.** 1. Połączenie garażu z budynkiem wymaga zastosowania przedsiönka przeciwpożarowego, o którym mowa § 243 ust. 15, zamykanego drzwiami o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30 oraz klasie samoczynnego zamykania C5.

2. Warunek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy budynku mieszkalnego jednorodzinnego i budynku rekreacji indywidualnej.

**§ 293.** 1. W budynku mieszkalnym wielorodzinnym, w strefie pożarowej garażu wielostanowiskowego dopuszcza się występowanie pomieszczeń gospodarczych o powierzchni wewnętrznej nie większej niż 4 m<sup>2</sup> dla każdego z tych pomieszczeń, których ściany wewnętrzne mają klasę odporności ogniowej co najmniej EI 60, a otwory w tych ścianach są zamknięte drzwiami lub innymi zamknięciami przeciwpożarowymi o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30.

2. W ścianach i stropach pomieszczeń, o których mowa w ust. 1, warunki, o których mowa w § 245 ust. 1 i 2 oraz § 280 ust. 4–7, stosuje się.

**§ 294.** W garażu nie instaluje się studzienki rewizyjnej z możliwością wejścia, urządzenia i przewodu gazowego, z uwzględnieniem § 166 ust. 6, oraz nie umieszcza się otworu od paleniska lub otworu rewizyjnego przeznaczonego do czyszczenia kanału dymowego, spalinowego i wentylacyjnego.

## Rozdział 9

### **Warunki przeciwpożarowe dla budynków inwentarskich**

**§ 295.** Magazyn pasz, kotłownia i inne pomieszczenie wyposażone w palenisko lub trzon kuchenny, znajdujące się w budynku IN, mają mieć podłogę wykonaną z materiałów o klasie reakcji na ogień A1<sub>fl</sub>, A2<sub>fl-s1</sub> lub A2<sub>fl-s2</sub>, a ściana i strop wykonane z materiałów o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0.

**§ 296.** Budynek IN ma spełniać następujące warunki ewakuacyjne:

- 1) odległość od najdalszego stanowiska dla zwierząt do wyjścia ewakuacyjnego nie przekracza przy ściółkowym utrzymaniu zwierząt – 50 m, a przy bezściółkowym – 75 m;
- 2) w bezściółkowym chowie lub hodowli, w szczególności bydła, świń, i owiec, jeżeli liczba bydła i świń nie przekracza 15 sztuk, a owiec – 200 sztuk, stosuje się co najmniej jedno wyjście ewakuacyjne;
- 3) w budynku przeznaczonym dla większej liczby zwierząt niż określono w pkt 2 stosuje się co najmniej dwa wyjścia, a z pomieszczenia podzielonego na sekcje – co najmniej jedno wyjście ewakuacyjne z każdej sekcji;

4) wrota i drzwi w budynku inwentarskim otwierają się na zewnątrz pomieszczenia.

**§ 297.** Dopuszcza się umieszczenie w jednym budynku części mieszkalnej i gospodarczej pod następującymi warunkami:

- 1) część mieszkalna oraz część gospodarcza mają odrębne wejścia;
- 2) między częścią mieszkalną a gospodarczą zostanie wykonana ściana o klasie odporności ogniowej co najmniej REI 60.

## Rozdział 10

### **Warunki przeciwpożarowe dla budynków tymczasowych**

**§ 298.** 1. Budynek tymczasowy przeznaczony na stały pobyt ludzi wykonuje się co najmniej w klasie odporności pożarowej „E”. Budynek ten nie może mieć kondygnacji podziemnej i więcej niż dwóch kondygnacji nadziemnych.

2. Do wyznaczania minimalnej odległości budynku tymczasowego od innego budynku mają zastosowanie przepisy określające odległości między budynkami ZL, PM lub IN, o których mowa w § 283 i § 285 ust. 1.

3. Tymczasowy budynek wykonany z materiałów o klasie reakcji na ogień innej niż A1 lub A2,d0 lub z izolacją o klasie reakcji na ogień innej niż A1 lub A2,d0 oddziela się w odstępach nieprzekraczających 24 m, a w przypadku tymczasowego jednokondygnacyjnego budynku o jednej kondygnacji nadziemnej zlokalizowanego na terenie zamkniętym określonym decyzją Ministra Obrony Narodowej w odstępach nieprzekraczających 50 m - ścianą oddzielenia przeciwpożarowego o klasie odporności ogniowej co najmniej REI 60; nie dotyczy to przypadków określonych w § 299 i § 300.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się do tymczasowego jednokondygnacyjnego budynku PM o jednej kondygnacji nadziemnej zlokalizowanego na terenie zamkniętym określonym decyzją Ministra Obrony Narodowej.

5. Ścianę oddzielenia przeciwpożarowego wysuwa się co najmniej o 0,6 m poza lico ścian zewnętrznych i ponad pokrycie dachu wykonanego z materiałów o klasie reakcji na ogień innej niż A1 lub A2,d0.

6. Do poddasza tymczasowego budynku wykonanego z materiałów o klasie reakcji na ogień innej niż A1 lub A2,d0 zapewnia się dostęp za pomocą zamknięcia, o którym mowa w § 265 pkt 1, o wymiarach co najmniej 0,6 m x 0,6 m, lub przez drabinę i drzwi zewnętrzne o wymiarach co najmniej 0,6 m x 1,6 m, umieszczone w szczytowej ścianie budynku.

7. Nie stosuje się instalacji elektrycznej lub gazowej na strychu tymczasowego budynku wykonanego z materiałów o klasie reakcji na ogień innej niż A1 lub A2,d0.

**§ 299.** Budynek tymczasowy może być przeznaczony na cele widowiskowe lub inne zgromadzenia ludzi, jeżeli:

- 1) jest jednokondygnacyjny;
- 2) widownia jest dostępna z poziomu terenu;
- 3) dach lub stropodach mają przekrycie wykonane z materiałów o klasie reakcji na ogień innej niż D-s2, D-s3, E lub F;
- 4) ma wyjścia, przejścia i dojścia ewakuacyjne o liczbie i wymiarach określonych w przepisach rozporządzenia, oznakowane znakami bezpieczeństwa, zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa i symboli graficznych;
- 5) ma oświetlenie awaryjne;
- 6) ma instalację elektryczną spełniającą co najmniej wymagania określone w Polskich Normach dotyczących tych instalacji.

**§ 300.** Pomieszczenie z obudową pneumatyczną może być wykorzystywane jako tymczasowy budynek PM o gęstości obciążenia ogniowego strefy pożarowej nie wyższej od  $1000 \text{ MJ/m}^2$ , pod warunkiem:

- 1) zachowania odległości co najmniej 20 m od innych obiektów budowlanych;
- 2) użycia powłoki wykonanej z materiału o klasie reakcji na ogień innej niż D-s2, D-s3, E lub F;
- 3) zastosowania wyłącznie ogrzewania powietrznego;
- 4) zapewnienia liczby i wymiarów wyjść, dojazdów i przejść ewakuacyjnych, określonych w przepisach rozporządzenia;
- 5) oznakowania wyjść ewakuacyjnych znakami bezpieczeństwa, zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa i symboli graficznych;
- 6) wyposażenia w oświetlenie awaryjne;
- 7) wyposażenia w instalację elektryczną wykonaną zgodnie co najmniej z wymaganiami określonymi w Polskich Normach dotyczących tych instalacji.

**§ 301.** Pomieszczenie, o którym mowa w § 300, przeznaczone do celów widowiskowych, wystawowych, rekreacyjnych i sportowych, wyposaża się dodatkowo w:

- 1) konstrukcje umieszczone wewnątrz lub na zewnątrz budynku do awaryjnego podwieszenia powłoki pneumatycznej;

- 2) awaryjne urządzenie do utrzymania ciśnienia w powłoce, zasilane z niezależnego źródła energii;
- 3) awaryjną wentylację mechaniczną do wymiany powietrza, zasilaną z niezależnego źródła energii;
- 4) wyjścia ewakuacyjne rozmieszczone możliwie równomiernie na obwodzie;
- 5) krzesła połączone ze sobą w sposób trwały i unieruchomione w rzędach co najmniej po 8 sztuk, ustawione zgodnie z warunkami, o których mowa w § 273.

**§ 302.** Tymczasowy budynek typu namiotowego przeznaczony do celów widowiskowych ma spełniać warunki, o których mowa w § 300 i § 301, z wyjątkiem warunków dotyczących urządzenia do utrzymywania ciśnienia w powłoce.

## Rozdział 11

### **Warunki instalowania urządzeń fotowoltaicznych**

**§ 303. 1.** Przewód instalacji elektrycznej z urządzeniami fotowoltaicznymi, zwanej dalej „instalacją fotowoltaiczną”, po stronie prądu stałego prowadzi się na zewnątrz budynku.

2. Dopuszcza się prowadzenie przewodu, o którym mowa w ust. 1, wewnątrz budynku, jeżeli jest on układany:

- 1) w tynku lub pod tynkiem i jest pokryty warstwą tynku o grubości co najmniej 5 mm; lub
- 2) w osłonie lub obudowie, o klasie odporności ogniowej co najmniej:
  - a) EI 30 – w przypadku budynków, o których mowa w § 224,
  - b) EI 60 – w pozostałych przypadkach.

3. Przewodu instalacji fotowoltaicznej nie układa się w użytkowanych przewodach kominowych (dymowych, spalinowych, wentylacyjnych).

4. W budynku wyposażonym w instalację piorunochronną na podstawie § 48 ust. 2 elementy instalacji fotowoltaicznej obejmuje się ochroną odgromową. W pozostałych przypadkach ochronę odgromową stosuje się stosownie do wyników analizy ryzyka, o której mowa w § 48 ust. 2.

5. W przypadku braku instalacji piorunochronnej elementy instalacji fotowoltaicznej bezpośrednio uziemia się.

6. W instalacji fotowoltaicznej stosuje się połączenia wyrównawcze oraz przyłącza do uziomu zgodnie z § 188.

**§ 304. 1.** W budynku, w którym jednym ze źródeł energii elektrycznej jest instalacja fotowoltaiczna, stosuje się rozwiązanie umożliwiające ekipom ratowniczym odłączenie

napięcia w przewodzie instalacji fotowoltaicznej po stronie prądu stałego prowadzonego wewnątrz budynku, zwane dalej „wyłącznikiem awaryjnym PV”.

2. Urządzenie uruchamiające wyłącznika awaryjnego PV lokalizuje się w miejscu projektowanego dostępu dla ekip ratowniczych i wykonuje się w sposób uniemożliwiający przypadkowe użycie oraz oznakowuje znakiem informującym o jego przeznaczeniu.

3. W budynku wyposażonym w przeciwpożarowy wyłącznik prądu uruchomienie tego wyłącznika ma powodować zadziałanie wyłącznika awaryjnego PV.

**§ 305.** 1. Falownik instalacji fotowoltaicznej oraz rozdzielnicę elektryczną instalacji fotowoltaicznej umieszcza się na zewnątrz budynku lub w pomieszczeniu nieprzeznaczonym na pobyt ludzi, w miejscu zapewniającym odpowiednią wentylację dla tych urządzeń.

2. Ściana, na której umieszczony jest falownik instalacji fotowoltaicznej lub rozdzielnica elektryczna instalacji fotowoltaicznej, w miejscu ich montażu oraz w odległości co najmniej 1 m od tego miejsca ma być wykonana z materiałów o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0 lub ma mieć od strony tych urządzeń okładzinę z materiałów o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0 wykonaną w sposób ograniczający możliwość rozprzestrzeniania się pożaru.

3. Instalację fotowoltaiczną wyposaża się w co najmniej następujące środki ochrony:

- 1) urządzenie do monitorowania stanu izolacji po stronie prądu stałego;
- 2) urządzenie do wykrywania i przerywania zwarć łukowych prądu stałego spełniające wymagania określone w Polskiej Normie dotyczącej fotowoltaicznych systemów energetycznych – wykrywanie i przerywanie łuku prądu stałego.

4. Pomieszczenie z falownikiem instalacji fotowoltaicznej lub rozdzielnicą elektryczną instalacji fotowoltaicznej wyposaża się w co najmniej jedną autonomiczną czujkę dymu, spełniającą wymagania określone w Polskiej Normie dotyczącej autonomicznych czujek dymu - w sposób zapewniający przekazanie użytkownikom budynku informacji o zagrożeniu. Warunku nie stosuje się w przypadku ochrony pomieszczenia przez system sygnalizacji pożarowej lub stałe samoczynne urządzenie gaśnicze odpowiednie do występujących zagrożeń pożarowych.

**§ 306.** Urządzenie fotowoltaiczne na dachu budynku instaluje się w sposób ograniczający możliwość rozprzestrzeniania się pożaru pomiędzy strefami pożarowymi, przy spełnieniu łącznie następujących warunków:

- 1) przekrycie dachu budynku innego niż budynki, o których mowa w § 224, na którym instaluje się urządzenie fotowoltaiczne, jest NRO, a izolacja cieplna tego przekrycia ma klasę reakcji na ogień inną niż F;
- 2) urządzenie fotowoltaiczne na dachu budynku instaluje się w sektorze o powierzchni nieprzekraczającej 1600 m<sup>2</sup> i o rozpiętości nie większej niż 40 m;
- 3) między sektorami, o których mowa w pkt 2, jest zachowana odległość co najmniej 5 m;
- 4) urządzenie fotowoltaiczne instaluje się w odległości co najmniej:
  - a) 2,5 m od ściany oddzielenia przeciwpożarowego,
  - b) 1 m od ściany, o której mowa w § 228 ust. 3,  
- przy czym warunku nie stosuje się, jeżeli ściana jest wyprowadzona ponad górną krawędź urządzenia fotowoltaicznego, na wysokość co najmniej 0,3 m;
- 5) urządzenie fotowoltaiczne instaluje się w odległości co najmniej 1 m od okien, wyłazów oraz urządzeń wymagających dostępu, o którym mowa w § 334, z wyłączeniem budynku mieszkalnego jednorodzinnego zawierającego nie więcej niż jeden lokal mieszkalny oraz budynku rekreacji indywidualnej;
- 6) urządzenie fotowoltaiczne instaluje się w odległości co najmniej 1 m od klapy dymowej i nie mniejszej niż wymagana do jej pełnego otwarcia;
- 7) moduły instalacji fotowoltaicznej w zakresie zapalności oraz w zakresie rozprzestrzeniania ognia powinny spełniać wymagania określone w Polskiej Normie dotyczącej oceny bezpieczeństwa modułu fotowoltaicznego (PV) - wymagania dotyczące badań.

**§ 307.** 1. Urządzenie fotowoltaiczne na ścianie zewnętrznej budynku instaluje się w sposób ograniczający możliwość rozprzestrzeniania się pożaru między kondygnacjami i strefami pożarowymi, przy spełnieniu łącznie następujących warunków:

- 1) ściana zewnętrzna budynku innego niż budynki, o których mowa w § 224, na której instaluje się urządzenie fotowoltaiczne:
  - a) jest NRO, a izolacja cieplna tej ściany ma klasę reakcji na ogień inną niż F,
  - b) w miejscu zainstalowania urządzenia fotowoltaicznego oraz w odległości co najmniej 1 m od tego miejsca ma klasę odporności ogniowej co najmniej EI 30;
- 2) urządzenie fotowoltaiczne instaluje się na wysokości nie większej niż 25 m od poziomu terenu;
- 3) urządzenie fotowoltaiczne instaluje się w odległości co najmniej 1 m od otworów okiennych, drzwiowych lub innych otworów, umożliwiających rozprzestrzenianie się ognia, niezamkniętych zamknięciami przeciwpożarowymi, o klasie odporności ogniowej

El ściany zewnętrznej, na której są zainstalowane te urządzenia, z wyjątkiem budynku mieszkalnego jednorodzinnego zawierającego nie więcej niż jeden lokal mieszkalny oraz budynku rekreacji indywidualnej;

- 4) w przestrzeni między ścianą zewnętrzną a urządzeniem fotowoltaicznym nie układa się kabli i przewodów niezwiązanych z tym urządzeniem;
- 5) urządzenia fotowoltaicznego nie instaluje się na pasie międzykondygnacyjnym, o którym mowa w § 236, oraz pionowym pasie, o którym mowa w § 246 ust. 2;
- 6) urządzenie fotowoltaiczne jest zamocowane do konstrukcji budynku w sposób uniemożliwiający jego odpadanie w przypadku pożaru w czasie krótszym niż wynikający z wymaganej klasy odporności ogniowej dla ściany zewnętrznej, określonej w § 227 ust. 1;
- 7) moduły instalacji fotowoltaicznej w zakresie zapalności spełniają wymagania określone w Polskiej Normie dotyczącej oceny bezpieczeństwa modułu fotowoltaicznego (PV) - wymagania dotyczące badań.

2. Dopuszcza się instalowanie urządzenia fotowoltaicznego na ścianie zewnętrznej budynku na wysokości powyżej 25 m, jeżeli budynek jest wyposażony w stałe samoczynne urządzenia gaśnicze wodne, które chronią również to urządzenie.

**§ 308.** 1. Urządzenia fotowoltaiczne mogą być zintegrowane z budynkiem i stanowić jego ścianę zewnętrzną lub przekrycie dachu, jeżeli znajdują się na wysokości nie większej niż 25 m od poziomu terenu, z uwzględnieniem wymagań § 227 i § 237.

2. Dopuszcza się wykonanie urządzenia fotowoltaicznego, o których mowa w ust. 1, na wysokości powyżej 25 m, jeżeli budynek jest wyposażony w stałe samoczynne urządzenia gaśnicze wodne.

**§ 309.** 1. Budynek z instalacją fotowoltaiczną oznacza się znakiem informującym o występowaniu tej instalacji, zgodnie z wymaganiami określonymi w Polskiej Normie dotyczącej wymagań dla instalacji lub lokalizacji fotowoltaicznych (PV) układów zasilania.

2. Instalację fotowoltaiczną związaną z budynkiem, instalowaną poza budynkiem, wykonuje się w sposób zapewniający ochronę przed porażeniem prądem elektrycznym oraz ograniczający dostęp do części mogących stwarzać zagrożenie przez zastosowanie odpowiednich środków ochrony technicznej instalacji, w tym zabezpieczenia przewodów przed uszkodzeniami mechanicznymi.

## Rozdział 12

### **Warunki instalowania magazynów energii „BESS” o pojemności nominalnej większej niż 2 kWh**

§ 310. 1. Magazyn energii elektrycznej o pojemności nominalnej większej niż 2 kWh, w którym energia elektryczna jest magazynowana w akumulatorach z ogniwami wtórnymi, zwany dalej „magazynem energii BESS”, instaluje się w budynku lub na zewnątrz budynku, zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu, a w zakresie w nim nieuregulowanym zgodnie z wytycznymi producenta.

2. Magazyn energii BESS może być zainstalowany w budynku lub na zewnątrz budynku, jeżeli ma system zarządzania akumulatorami (BMS) lub inne środki ochrony, które:

- 1) ciągle monitorują podstawowe parametry pracy akumulatorów, takie jak: napięcie, natężenie prądu i temperatura pakietu ogniw;
- 2) zapobiegają ładowaniu akumulatorów powyżej ich dopuszczalnego poziomu naładowania oraz rozładowaniu poniżej bezpiecznego poziomu;
- 3) zapobiegają wystąpieniu nadmiernego natężenia prądu w przypadku ładowania oraz rozładowania akumulatorów;
- 4) zapewniają ochronę przed prądami zwarciovymi (zwarcie);
- 5) sygnalizują awarie i nieprawidłowe stany pracy, w szczególności w przypadku wzrostu temperatury ogniw powyżej bezpiecznego poziomu;
- 6) reagują na zagrożenia związane z wystąpieniem awarii lub nieprawidłowych stanów pracy, w szczególności zapewniają awaryjne odłączenie akumulatora.

§ 311. 1. W budynku, w którym jednym ze źródeł energii elektrycznej jest magazyn energii BESS, stosuje się rozwiązanie umożliwiające ekipom ratowniczym wyłączenie spod napięcia wszystkich obwodów wejściowych i wyjściowych tego magazynu, z wyjątkiem obwodów, w których napięcie nie przekracza wartości napięcia bezpiecznego dotykowo, zwane dalej „wyłącznikiem awaryjnym BESS”.

2. Urządzenie uruchamiające wyłącznik awaryjnego BESS lokalizuje się w miejscu projektowanego dostępu dla ekip ratowniczych i wykonuje w sposób uniemożliwiający przypadkowe użycie oraz oznakowuje się to urządzenie znakiem informującym o jego przeznaczeniu.

3. W budynku wyposażonym w przeciwpożarowy wyłącznik prądu uruchomienie tego wyłącznika ma powodować zadziałanie wyłącznika awaryjnego BESS.

§ 312. 1. W jednej strefie pożarowej budynku nieprzeznaczonego wyłącznie na magazyn energii BESS łączna pojemność akumulatorów magazynów energii BESS nie może przekraczać 600 kWh.

2. Akumulatory magazynu energii BESS instaluje się w jednym pomieszczeniu lub zespole przylegających do siebie pomieszczeń, które, z zastrzeżeniem ust. 4, są zlokalizowane na:

- 1) pierwszej lub drugiej kondygnacji podziemnej lub dowolnej kondygnacji nadziemnej i mają zapewniony dostęp dla ekip ratowniczych bezpośrednio z zewnątrz albo pośrednio przez drogi komunikacji ogólnej, garaż, pomieszczenie techniczne (nie więcej niż jedno) lub pomieszczenie służące do celów komunikacji wewnętrznej w budynku mieszkalnym jednorodzinny – w przypadku gdy łączna pojemność akumulatorów nie przekracza 60 kWh;
- 2) pierwszej kondygnacji podziemnej lub pierwszej kondygnacji nadziemnej i mają zapewniony dostęp dla ekip ratowniczych bezpośrednio z zewnątrz albo pośrednio przez drogi komunikacji ogólnej, garaż lub pomieszczenie techniczne (nie więcej niż jedno) – w przypadku gdy łączna pojemność akumulatorów przekracza 60 kWh i nie przekracza 300 kWh;
- 3) pierwszej kondygnacji nadziemnej i mają zapewniony dostęp dla ekip ratowniczych bezpośrednio z zewnątrz – w przypadku gdy łączna pojemność akumulatorów przekracza 300 kWh.

3. W przypadku gdy łączna pojemność akumulatorów w pomieszczeniu lub zespole przylegających do siebie pomieszczeń, o których mowa w ust. 2, przekracza 300 kWh pomieszczenie lub zespół pomieszczeń, oddziela się od dróg ewakuacyjnych ścianą pełną bez otworów.

4. Magazynu energii BESS nie instaluje się:

- 1) na wysokości większej niż 25 m od poziomu terenu, z uwzględnieniem ust. 5;
- 2) na poddaszu użytkowym budynku innego niż niski (N), w obrębie którego elementy budynku posiadają klasę reakcji na ogień inną niż A1 lub A2,d0, z wyjątkiem wykonanych od strony zewnętrznej:
  - a) izolacji termicznej ściany zewnętrznej, która ma klasę odporności ogniowej co najmniej EI 30 oraz
  - b) izolacji i pokrycia dachu, które są oddzielone przegrodą o klasie odporności ogniowej co najmniej REI 30;

- 3) na poddaszu nieużytkowym i strychu;
- 4) w lokalach mieszkalnych w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych, a także na balkonach, loggiach i tarasach w tych budynkach.

5. Warunku, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, nie stosuje się, do:

- 1) magazynu energii BESS zainstalowanego na zewnątrz budynku na ścianie zewnętrznej, który jest chroniony przez stałe samoczynne urządzenie gaśnicze;
- 2) magazynu energii BESS zainstalowanego na zewnątrz budynku na stropodachu o klasie odporności ogniowej co najmniej REI 60 i o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0, z wyjątkiem pokrycia dachu oraz warstwy izolacji o klasie reakcji na ogień A2,d1, A2,d2, B lub C, w przypadku zastosowania na pokryciu dachu osłony o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0 lub warstwy mineralnej wykonanej ze żwiru, kamienia itp. materiałów, o grubości co najmniej 5 cm.

**§ 313.** Pomieszczenie z akumulatorami magazynu energii BESS wyposaża się w wentylację lub inne niezbędne instalacje lub urządzenia, zapewniające jakość środowiska wewnętrznego umożliwiającą działanie tego magazynu w sposób niepowodujący zagrożenia pożarowego.

**§ 314.** Pomieszczenie z akumulatorami magazynu energii BESS, w którym podczas normalnej pracy tego magazynu może wydzielać się gaz palny lub pary cieczy palnej, mogące wytworzyć mieszaninę wybuchową, wyposaża się w:

- 1) wentylację zapewniającą wymianę powietrza w ilości uniemożliwiającej przekroczenie stężenia 25 % dolnej granicy wybuchowości średnio w objętości przestrzeni powietrznej pomieszczenia, stanowiącej różnicę między objętością pomieszczenia i objętością znajdujących się w nim instalacji, urządzeń, sprzętu, innego wyposażenia, zamkniętych opakowań itp.;
- 2) urządzenie detekcyjne służące do wykrywania atmosfery wybuchowej, które po przekroczeniu progów detekcji określonych odpowiednio do zagrożeń związanych z uwolnieniem gazu lub pary:
  - a) uruchamia sygnalizację alarmową,
  - b) steruje działaniem wentylacji, o której mowa w pkt 1 – w przypadku pomieszczenia wyposażonego w wentylację mechaniczną,
  - c) odłącza akumulatory od obwodów wejściowych i wyjściowych, z wyjątkiem obwodów, w których napięcie nie przekracza wartości napięcia bezpiecznego dotykowo.

**§ 315.** Pomieszczenie z akumulatorami magazynu energii BESS o łącznej pojemności większej niż 60 kWh, w którym podczas awarii lub nieprawidłowego stanu pracy może wydzielać się gaz palny lub pary cieczy palnej, w szczególności na skutek ucieczki termicznej, mogące wytworzyć mieszaninę wybuchową, wyposaża się w:

- 1) urządzenie detekcyjne służące do wykrywania gazu palnego lub par cieczy palnej, zapewniające realizację funkcji, o których mowa w § 314 pkt 2 lit. a i c;
- 2) awaryjną wentylację wywiewną o wydajności zapewniającej co najmniej 10 wymian powietrza na godzinę, sterowaną urządzeniem detekcyjnym, o którym mowa w pkt 1 – w przypadku gdy łączna pojemność akumulatorów w pomieszczeniu przekracza 120 kWh;
- 3) urządzenia odciążające (przeciwwybuchowe), jak przepona, kłapa lub otwór oszklony szkłem zwykłym, o łącznej powierzchni większej niż  $0,065 \text{ m}^2/\text{m}^3$  kubatury pomieszczenia – w przypadku gdy łączna pojemność akumulatorów w pomieszczeniu przekracza 120 kWh.

**§ 316.** 1. Magazyn energii BESS wewnątrz budynku instaluje się przy spełnieniu następujących warunków:

- 1) w przypadku magazynu energii BESS o łącznej pojemności akumulatorów do 30 kWh:
  - a) pomieszczenie z akumulatorami wyposaża się w co najmniej jedną autonomiczną czujkę dymu, spełniającą wymagania Polskiej Normy dotyczącej autonomicznych czujek dymu, oraz w co najmniej jedną autonomiczną czujkę tlenku węgla, spełniającą wymagania Polskiej Normy dotyczącej urządzeń elektrycznych do wykrywania tlenku węgla w pomieszczeniach domowych – w sposób zapewniający przekazanie użytkownikom budynku informacji o zagrożeniu, oraz
  - b) w budynku nieprzeznaczonym wyłącznie do celu magazynowania energii elektrycznej akumulatory umieszcza się w:
    - pomieszczeniu technicznym,
    - pomieszczeniu gospodarczym, lub garażu o liczbie stanowisk postojowych nie większej niż 2 – w przypadku budynków o których mowa w § 224
    - wydzielonym przeciwpożarowo od pozostałych pomieszczeń ścianami wewnętrznymi i stropem, a od konstrukcji i przekrycia dachu o klasie reakcji na ogień innej niż A1 lub A2,d0 przegrodami, o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 15 lub REI 15 i klasie reakcji na ogień A1, A2,d0 lub B,d0, oraz zamkniętymi drzwiami wyposażonymi w urządzenia samoczynnie je zamykające, a w przypadku

magazynu energii BESS o łącznej pojemności akumulatorów powyżej 20 kWh do 30 kWh – drzwiami o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 15, z wyjątkiem magazynu energii BESS zainstalowanego w garażu wolnostojącym o liczbie stanowisk postojowych nie większej niż 2, do którego nie stosuje się warunku wydzielenia przeciwpożarowego;

2) w przypadku magazynu energii BESS o łącznej pojemności akumulatorów powyżej 30 kWh do 60 kWh:

a) pomieszczenie z akumulatorami wyposaża się w czujki, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, oraz

b) w budynku nieprzeznaczonym wyłącznie do celu magazynowania energii elektrycznej akumulatory umieszcza się w:

- pomieszczeniu technicznym wydzielonym przeciwpożarowo od pozostałych pomieszczeń ścianami wewnętrznymi i stropem, a od konstrukcji i przekrycia dachu o klasie reakcji na ogień innej niż A1 lub A2,d0 przegrodami, o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30 lub REI 30 i klasie reakcji na ogień A1, A2,d0 lub B,d0, oraz zamkniętym drzwiami o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30,

- garażu wbudowanym o liczbie stanowisk nie większej niż 2, znajdującym się w budynku mieszkalnym jednorodinnym i oddzielonym od pozostałej części tego budynku w sposób określony w § 287 ust. 1 lub ust. 5,

- garażu wolnostojącym o liczbie stanowisk nie większej niż 2

--- posiadającym drzwi zewnętrzne, bramę lub okno o powierzchni co najmniej 1 m<sup>2</sup>;

3) w przypadku magazynu energii BESS o łącznej pojemności akumulatorów powyżej 60 kWh do 120 kWh:

a) pomieszczenie z akumulatorami wyposaża się w czujki, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, oraz

b) w budynku nieprzeznaczonym wyłącznie do celu magazynowania energii elektrycznej akumulatory umieszcza się w pomieszczeniu technicznym lub zespole takich pomieszczeń, przeznaczonych na potrzeby instalacji lub urządzeń elektrycznych, które:

- są wydzielone przeciwpożarowo od pozostałych pomieszczeń ścianami wewnętrznymi i stropami o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 60 lub REI 60 i klasie reakcji na ogień A1, A2,d0 lub B,d0, a od konstrukcji i przekrycia

dachu o klasie reakcji na ogień innej niż A1 lub A2,d0 przegrodami o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30 i klasie reakcji na ogień A1, A2,d0 lub B,d0, oraz zamknięte drzwiami o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30, oraz

- mają drzwi zewnętrzne lub okno o powierzchni co najmniej 1 m<sup>2</sup>;

4) w przypadku magazynu energii BESS o łącznej pojemności akumulatorów powyżej 120 kWh:

a) pomieszczenie z akumulatorami wyposaża się w:

- system sygnalizacji pożarowej, oraz

- stałe samoczynne urządzenia gaśnicze odpowiednie do występujących zagrożeń pożarowych – w przypadku magazynu energii BESS o łącznej pojemności akumulatorów powyżej 300 kWh, oraz

b) akumulatory umieszcza się w grupach o łącznej pojemności akumulatorów do 120 kWh, a odległość pomiędzy tymi grupami akumulatorów wynosi co najmniej 1 m, oraz

c) w budynku nieprzeznaczonym wyłącznie do celu magazynowania energii elektrycznej akumulatory umieszcza się w pomieszczeniu technicznym przeznaczonym wyłącznie do tego celu lub zespole takich pomieszczeń, wydzielonych przeciwpożarowo od pozostałych pomieszczeń ścianami wewnętrznymi i stropami, o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 120 lub REI 120 i klasie reakcji na ogień A1, A2,d0 lub B,d0, a od konstrukcji i przekrycia dachu o klasie reakcji na ogień innej niż A1 lub A2,d0 przegrodami o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30 i klasie reakcji na ogień A1, A2,d0 lub B,d0, oraz zamkniętych drzwiami o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 60.

2. Warunków, o których mowa w ust. 1:

1) pkt 1 lit. a, pkt 2 lit. a i pkt 3 lit. a nie stosuje się w przypadku ochrony pomieszczenia z akumulatorami przez system sygnalizacji pożarowej lub stałe samoczynne urządzenie gaśnicze odpowiednie do występujących zagrożeń pożarowych;

2) pkt 4 lit. a tiret pierwsze nie stosuje się w przypadku ochrony pomieszczenia z akumulatorami magazynu energii BESS o łącznej pojemności akumulatorów do 300 kWh przez stałe samoczynne urządzenie gaśnicze odpowiednie do występujących zagrożeń pożarowych;

3) pkt 4 lit. b w zakresie odległości pomiędzy grupami akumulatorów nie stosuje się w przypadku zastosowania pomiędzy grupami akumulatorów ściany o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 120 o wysokości równej wysokości pomieszczenia, wysuniętej w poziomie co najmniej 0,3 m poza obrys akumulatorów, wykonanej w sposób ograniczający możliwość rozprzestrzenienia się ognia z jednej grupy na drugą.

3. Dopuszcza się instalowanie magazynu energii BESS na zewnątrz budynku, dla którego stanowi on źródło energii elektrycznej, w odległości mniejszej niż 4 m od tego budynku albo na jego ścianie zewnętrznej lub jego stropodachu przy spełnieniu następujących warunków:

- 1) łączna pojemność akumulatorów BESS umieszczonych w odległości mniejszej niż 4 m od budynku lub na ścianie zewnętrznej budynku nie przekracza 120 kWh, a na stropodachu 600 kWh;
- 2) akumulatory na ścianie są umieszczone w grupach o łącznej pojemności akumulatorów do 30 kWh, a na stropodachu w grupach o łącznej pojemności akumulatorów do 120 kWh – w przypadku magazynów energii BESS umieszczonych na wysokości większej niż 2 m od poziomu terenu;
- 3) pomiędzy grupami akumulatorów, o których mowa w pkt 2 jest zachowana odległość co najmniej 1,5 m w poziomie i 3 m w pionie; wymagania tego nie stosuje się do grup akumulatorów umieszczonych na stropodachu oddzielonych od siebie ścianą o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 120, wysuniętą w pionie i w poziomie co najmniej 0,3 m poza obrys obudowy akumulatorów i wykonaną w sposób ograniczający możliwość rozprzestrzenienia się ognia z jednej grupy na drugą;
- 4) odległość obudowy magazynu energii BESS od okna, elementu doświetlającego, drzwi i otworu wentylacyjnego wynosi co najmniej 1,5 m, a w przypadku drzwi służących do celów ewakuacji w budynkach innych niż o których mowa w § 224 – co najmniej 3 m;
- 5) ściana zewnętrzna budynku innego niż budynki, o których mowa w § 224, w miejscu zainstalowania magazynu energii BESS oraz w odległości od jego obudowy co najmniej 1,5 m, a nad obudową co najmniej 3 m, jest wykonana z materiałów i wyrobów o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0 lub w tych miejscach ma od strony magazynu energii BESS okładzinę z materiałów o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0, wykonaną w sposób ograniczający możliwość rozprzestrzeniania się pożaru;
- 6) przekrycie stropodachu budynku innego niż budynki, o których mowa w § 224, w miejscu zainstalowania magazynu energii BESS oraz w odległości od jego obudowy co najmniej 1,5 m, jest wykonane z materiałów i wyrobów o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0;

dopuszcza się, aby w tych miejscach przekrycie stropodachu NRO było wykonane z wyrobów o klasie reakcji na ogień A2,d1, A2,d2, B lub C, w przypadku zastosowania na pokryciu dachu osłony o klasie reakcji na ogień A1 lub A2,d0 lub warstwy mineralnej wykonanej ze żwiru, kamienia itp. materiałów, o grubości co najmniej 5 cm;

- 7) odległość obudowy magazynu energii BESS zainstalowanego na ścianie zewnętrznej wynosi co najmniej 3 m od okapu wykonanego z materiałów o klasie reakcji na ogień innej niż A1 lub A2,d0;
- 8) odległość obudowy magazynu energii BESS zainstalowanego na stropodachu wynosi co najmniej 1,5 m od krawędzi stropodachu, wyłazów oraz instalacji i urządzeń wymagających dostępu, o którym mowa w § 334, z wyłączeniem budynku mieszkalnego jednorodzinnego zawierającego nie więcej niż jeden lokal mieszkalny oraz budynku rekreacji indywidualnej;
- 9) odległość obudowy magazynu energii BESS zainstalowanego na stropodachu wynosi co najmniej 1 m od klapy dymowej i nie mniejszej niż wymagana do jej pełnego otwarcia;
- 10) magazynu energii BESS nie instaluje się na pasie międzykondygnacyjnym, o którym mowa w § 236, oraz pionowym pasie, o którym mowa w § 246 ust. 2.

**§ 317.** Warunków, o których mowa w § 310 ust. 2, § 312 ust. 2 i 3, § 316 ust. 1 pkt 1 lit. a, pkt 2 lit. a, pkt 3 lit. a, pkt 4 lit. a i b nie stosuje się do magazynu energii BESS, w którym energia elektryczna jest magazynowana w akumulatorach z elektrolitem wodnym lub w akumulatorach przepływowych.

## DZIAŁ VII

### **Bezpieczeństwo użytkowania**

**§ 318.** 1. W budynku o wysokości powyżej dwóch kondygnacji nadziemnych, mającego pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi, główne wejście do budynku lub jego części oraz wyjście ewakuacyjne z budynku lub jego części ochrania się daszkiem lub podcieniem ochronnym o szerokości większej co najmniej o 1 m od szerokości drzwi oraz o wysięgu lub głębokości nie mniejszej niż 1 m w budynku niskim (N) i 1,5 m w budynku wyższym. Warunek ten nie dotyczy budynku na terenie zakładu karnego, aresztu śledczego oraz zakładu poprawczego i schroniska dla nieletnich.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku budynku wpisanego do rejestru zabytków, wyłącznie w zakresie objętym ochroną.

3. Konstrukcja daszku, o którym mowa w ust. 1, ma umożliwiać przeniesienie ewentualnych obciążeń, jakie w prawdopodobnym zakresie może spowodować upadek okładziny elewacyjnej, skrzydła okiennego lub szyby.

**§ 319.** 1. Tablicę informacyjną, reklamę i podobne urządzenie oraz dekorację umieszcza się tak, aby nie stanowiła ona zagrożenia bezpieczeństwa dla użytkowników budynku i osób trzecich.

2. Daszek, balkon oraz stałą i ruchomą osłonę przeciwsłoneczną umieszcza się na wysokości co najmniej 2,5 m nad poziomem chodnika, z pozostawieniem nieosłoniętego pasma ruchu o szerokości co najmniej 1 m od strony jezdni.

3. Wystawę sklepową, gablotę reklamową, a także obudowę urządzeń technicznych umieszcza się w taki sposób, aby były one wysunięte poza płaszczyznę ściany zewnętrznej budynku nie więcej niż 0,5 m – przy zachowaniu użytkowej szerokości chodnika nie mniejszej niż 2 m oraz zapewnieniu bezpieczeństwa ruchu dla osób z niepełnosprawnością wzroku.

4. Szerokości użytkowej chodnika usytuowanego bezpośrednio przy ścianie zewnętrznej budynku nie można zawęźać, w szczególności przez:

- 1) znajdujące się w pozycji otwartej lub zamkniętej:
  - a) skrzydło drzwiowe lub okienne,
  - b) kratę,
  - c) okiennicę,
  - d) inną osłonę;

2) zewnętrzne schody i pochylnie.

5. Urządzenie oświetleniowe, w tym urządzenie reklamowe, umieszcza się na zewnątrz budynku lub w jego otoczeniu w taki sposób, aby nie powodowało uciążliwości dla jego użytkowników ani też przechodniów i kierowców. Jeżeli światło skierowane jest na elewację budynku zawierającą okno lub inny element doświetlający, natężenie oświetlenia na tej elewacji nie może przekraczać 5 luksów w przypadku światła białego i 3 luksów w przypadku światła kolorowego lub światła o zmieniającym się natężeniu, błyskowego, ewentualnie pulsującego.

**§ 320.** 1. Wpust kanalizacyjny, pokrywę urządzenia sieci uzbrojenia terenu i instalacji podziemnych oraz inną osłonę otworów, usytuowane na trasie przejścia lub przejazdu, umieszcza się w płaszczyźnie chodnika lub jezdni.

2. W przypadku umieszczania w płaszczyźnie chodnika lub przejścia przez jezdnię wpustu kanalizacyjnego lub ażurowej osłony otworu, odstępy między prętami lub średnice otworów są nie większe niż 0,02 m, a powierzchnia wpustu kanalizacyjnego i ażurowej osłony otworu nie utrudnia ruchu osób ze szczególnymi potrzebami.

3. Przed i za wejściem do budynku, w szerokości drzwi wejściowych, nie umieszcza się:

- 1) odboju,
- 2) skrobaczki,
- 3) wycieraczki do obuwia,
- 4) podobnych urządzeń

– jeżeli wystają one ponad: poziom podłogi – w przypadku elementów umieszczanych wewnątrz budynku lub poziom płaszczyzny dojścia – w przypadku elementów umieszczanych na zewnątrz budynku.

**§ 321.** Przezroczyste przegrody, w tym szklane drzwi lub przezroczyste ściany:

- 1) oznacza się przynajmniej dwoma pasami umieszczonymi na wysokości od 1,5 m do 2 m (pierwszy pas) oraz od 0,85 m do 1,05 m (drugi pas), kontrastującymi kolorystycznie z tłem, o szerokości nie mniejszej niż 0,1 m;
- 2) wykonuje się ze szkła bezpiecznego o podwyższonej wytrzymałości na uderzenia, tłukącego się na drobne, nieostre odłamki lub ulegającego spękaniu w sposób niepowodujący odpadania odłamków

- zapewniając bezpieczeństwo użytkowników w przypadku stłuczenia.

§ 322. 1. Przy schodach zewnętrznych i wewnętrznych oraz pochylniach zewnętrznych i wewnętrznych, służących do pokonania wysokości przekraczającej 0,5 m, od strony przestrzeni otwartej umieszcza się balustradę lub inne zabezpieczenie.

2. W budynku mieszkalnym jednorodzinnym, budynku rekreacji indywidualnej i budynku w zabudowie zagrodowej warunek określony w ust. 1 uważa się za spełniony również wówczas, gdy schody i pochylnie o wysokości do 1 m, niemające balustrady, są obustronnie szersze w stosunku do drzwi lub innego przejścia, do którego prowadzą, co najmniej po 0,5 m.

3. W budynku użyteczności publicznej przy schodach zewnętrznych i wewnętrznych, o których mowa w ust. 1, umieszcza się balustradę lub poręcz przyścienną, po obu stronach biegu. Przy szerokości biegu schodów większej niż 4 m stosuje się dodatkową balustradę lub poręcz pośrednią.

§ 323. Konstrukcja schodów, pochylni, pomostów i galerii, służących komunikacji ogólnej w budynku mieszkalnym, budynku zamieszkania zbiorowego i budynku użyteczności publicznej, nie może być podatna na wywoływane przez użytkowników drgania.

§ 324. 1. Balustrada przy schodach, pochylni, portfenetrze, balkonie, loggii i tarasie nie może mieć ostro zakończonych elementów, a jej konstrukcja ma zapewniać przeniesienie sił poziomych, określonych w szczególności w Polskiej Normie dotyczącej podstawowych obciążeń technologicznych i montażowych. Wysokość i wypełnienie płaszczyzn pionowych dobiera się tak, aby zapewnić skuteczną ochronę przed wypadnięciem osób. Szklane elementy balustrad dobiera się ze szkła bezpiecznego o podwyższonej wytrzymałości na uderzenia, tłukącego się na drobne, nieostre odłamki lub ulegającego spękaniu w sposób niepowodujący odpadania odłamków.

2. Wysokość i prześwit lub otwory w wypełnieniu balustrady dobiera się zgodnie z poniższą tabelą:

Lp.	Rodzaj budynku (przeznaczenie użytkowe)	Minimalna wysokość balustrady [m]	Maksymalny prześwit lub wymiar otworu pomiędzy elementami wypełnienia balustrady [m]
	1	2	3

1	Budynek mieszkalny jednorodzinny i wewnątrz lokalu mieszkalnego wielopoziomowego	0,9	nie reguluje się
2	Budynek mieszkalny wielorodzinny, budynek zamieszkania zbiorowego, budynek użyteczności publicznej, w szczególności budynek oświaty i wychowania oraz budynek działalności leczniczej	1,1	0,12
3	Inny budynek	1,1	0,2

3. W budynku, w którym przewiduje się zbiorowe przebywanie dzieci bez stałego nadzoru, rozwiązanie techniczne balustrady ma uniemożliwiać wspinanie się na tę balustradę oraz zsuwanie się po jej poręczy.

4. Przy balustradzie lub ścianie przyległej do pochylni, przeznaczonej dla ruchu osób ze szczególnymi potrzebami, stosuje się po obu stronach poręczę, umieszczone na wysokości 0,75 i 0,9 m od płaszczyzny ruchu.

5. Poręczę przy schodach zewnętrznych i pochylni, przed ich początkiem i za końcem, przedłuża się o 0,3 m w poziomie oraz zakańcza się w sposób zapewniający bezpieczne użytkowanie.

6. Krawędzie poręczy przy schodach i pochylni oddala się od ściany lub innego elementu budynku, co najmniej o 0,05 m.

7. Balustrada oddzielająca różne poziomy w budynku użyteczności publicznej ma zapewniać bezpieczeństwo użytkowników także w przypadku paniki. Dopuszcza się obniżenie pionowej części balustrady do 0,7 m, pod warunkiem uzupełnienia jej górną częścią poziomą o szerokości dającej łącznie z częścią pionową wymiar co najmniej 1,2 m.

**§ 325.** 1. Skrzydło otwierane do wewnątrz należy stosować w oknie:

- 1) powyżej drugiej kondygnacji nadziemnej, z wyjątkiem okna połaciowego;
- 2) na drugiej kondygnacji nadziemnej i niższych kondygnacjach – o ile okno to wychodzi na chodnik lub inne przejście dla pieszych.

2. Dopuszcza się stosowanie okna otwieranego na zewnątrz, o poziomej osi obrotu i maksymalnym wychyleniu skrzydła do 0,6 m, mierząc od lica ściany zewnętrznej, pod

warunkiem zastosowania w nim szyby zapewniającej bezpieczeństwo użytkowania oraz umożliwienia jego mycia, konserwacji i naprawy od wewnątrz pomieszczenia lub z urządzeń technicznych instalowanych na zewnątrz budynku.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do budynku wpisanego do rejestru zabytków.

4. W oknie w budynku wysokościowym (WW), na kondygnacji położonej powyżej 55 m nad poziomem terenu, stosuje się zabezpieczenie uniemożliwiające jego otwarcie przez osobę nieuprawnioną.

5. W oknie w pomieszczeniu przewidzianym do korzystania przez osoby niepełnosprawne stosuje się urządzenie przeznaczone do jego otwierania, usytuowane nie wyżej niż 1,2 m nad poziomem podłogi.

**§ 326.** 1. Kratę zewnętrzną, zastosowaną w otworze okiennym i balkonowym, instaluje się w sposób zapobiegający możliwości wspinania się po niej do pomieszczenia położonego na wyższej kondygnacji.

2. Kratę i okiennicę instaluje się tak, aby w co najmniej jednym otworze okiennym, otwierały się od wewnątrz:

- 1) lokalu mieszkalnego;
- 2) pomieszczenia mieszkalnego znajdującego się w budynku innym niż mieszkalny;
- 3) pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi, w suterenie lub w budynku tymczasowym wykonanym z materiałów o klasie reakcji na ogień C,d0, D, E lub F;
- 4) pomieszczenia, o którym mowa w § 250 ust. 2.

3. W kratce i okiennicy, o których mowa w ust. 2, zapewnia się szybkie ich otwarcie umożliwiające ewakuację ludzi w razie wystąpienia pożaru.

4. Warunki, o których mowa w ust. 1 i 2, nie dotyczą budynku:

- 1) zakładu karnego;
- 2) aresztu śledczego;
- 3) zakładu poprawczego;
- 4) schroniska dla nieletnich;
- 5) wpisanego do rejestru zabytków, wyłącznie w zakresie objętym ochroną.

**§ 327.** 1. Odległość między górną krawędzią wewnętrznego podokiennika a podłogą lub jej innym miejscowym podwyższeniem bezpośrednio pod oknem, nie może być mniejsza niż:

- 1) 0,85 m – na kondygnacji poniżej 25 m;
- 2) 1,1 m – na kondygnacji położonej powyżej 25 m.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku budynku wpisanego do rejestru zabytków, wyłącznie w zakresie objętym ochroną.

3. Odległość, o której mowa w ust. 1, nie podlega ograniczeniom w przypadku:

- 1) okna wychodzącego na loggię, taras, balkon lub galerię;
- 2) kondygnacji, na której różnica pomiędzy poziomem podłogi a poziomem terenu nie przekracza 0,5 m.

4. Dopuszcza się obniżenie wysokości położenia podokiennika, o ile zastosowano jedno z rozwiązań:

- 1) okno zabezpieczone jest balustradą, której górna krawędź poręczy jest umieszczona na wysokości wynikającej z ust. 1;
- 2) pomiędzy górną krawędzią wewnętrznego podokiennika a wysokością wynikającą z ust. 1, umieszczono element doświetlający ze szkłem o podwyższonej wytrzymałości.

**§ 328.** 1. Grzejnik centralnego ogrzewania nie może stwarzać zagrożenia poparzeniem lub skaleczeniem.

2. W budynku z pomieszczeniem przeznaczonym na pobyt ludzi temperatura na powierzchni elementów centralnego ogrzewania, niezabezpieczonych przed dotknięciem przez użytkowników, nie może przekraczać 70°C.

3. W budynku, o którym mowa w ust. 2, lecz z ogrzewaniem powietrznym, temperatura strumienia powietrza w odległości 0,01 m od wylotu do pomieszczenia nie może przekraczać 70°C – jeżeli znajduje się on na wysokości ponad 3,5 m od poziomu podłogi i 45°C – w pozostałych przypadkach.

4. W przypadku osiągnięcia przez grzejnik temperatur mogących powodować poparzenie, w pomieszczeniu przeznaczonym na zbiorowy pobyt dzieci lub osób niepełnosprawnych, umieszcza się na tym grzejniku osłonę ochraniającą od bezpośredniego kontaktu z elementem grzejnym.

5. W budynku przeznaczonym na zbiorowy pobyt dzieci i osób niepełnosprawnych, w pomieszczeniu do karmienia i przewijania dzieci oraz w pomieszczeniu służącym do wykonywania czynności higienicznych u dorosłej osoby ze szczególnymi potrzebami w pozycji leżącej, w instalacji wody ciepłej stosuje się termostatyczne zawory mieszające z ograniczeniem maksymalnej temperatury do 43°C, a w instalacji prysznicowej do 38°C, zapobiegające poparzeniu.

**§ 329.** W budynku na kondygnacji położonej:

- 1) powyżej 12 m nad poziomem terenu, lecz nie wyżej niż 25 m nad poziomem terenu – dopuszcza się stosowanie portfenetru, o ile stosuje się w nim próg o wysokości nie mniejszej niż 0,15 m;
- 2) powyżej 25 m nad poziomem terenu:
  - a) nie dopuszcza się stosowania balkonu, z wyjątkiem balkonu technologicznego,
  - b) dopuszcza się stosowanie loggii, o ile ma ona pełną balustradę;
- 3) powyżej 55 m nad poziomem terenu – nie dopuszcza się stosowania loggii.

**§ 330.** 1. Przeszklenie lub inny materiał o podwyższonej wytrzymałości na uderzenie stosuje się w przypadku:

- 1) okna połaciowego, którego dolna krawędź jest usytuowana na wysokości ponad 3 m nad poziomem podłogi;
- 2) świetlika oraz dachu w budynku użyteczności publicznej i zakładu pracy.

2. Okładzinę szklaną ścian zewnętrznych budynku wysokiego (W) i wysokościowego (WW) stosuje się, o ile jest wykonana ze szkła o podwyższonej wytrzymałości na uderzenia, tłukącego się na drobne, nieostre odłamki lub ulegającego spękanii w sposób niepowodujący odpadania odłamków.

**§ 331.** 1. Nawierzchnię:

- 1) dojścia do budynku,
- 2) schodów i pochylni zewnętrznych oraz wewnętrznych,
- 3) ciągu komunikacyjnego w budynku,
- 4) podłogi w pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi,
- 5) posadzki w garażu

– wykonuje się z materiałów niepowodujących niebezpieczeństwa poślizgu.

2. Posadzkę i wykładzinę w pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi wykonuje się z materiałów antyelektrostatycznych, spełniających co najmniej warunki określone w Polskich Normach dotyczących ochrony przed elektrycznością statyczną.

3. Nawierzchnia zewnętrznej pochylni samochodowej o nachyleniu większym niż 15 % ma być karbowana.

**§ 332.** W budynku użyteczności publicznej oraz budynku produkcyjnym i w budynku magazynowym, w miejscach, w których następuje zmiana poziomu podłogi, stosuje się rozwiązania techniczne, plastyczne lub inne sygnalizujące tę różnicę.

**§ 333.** W przypadku gdy w budynku produkcyjnym i w budynku magazynowym, mogą wystąpić zmienne obciążenia użytkowe stropu, schodów lub pomostu roboczego, umieszcza się w widocznym miejscu tablicę informacyjną, określającą dopuszczalną wielkość obciążenia tych elementów.

**§ 334.** 1. W budynku mającym dwie lub więcej kondygnacji nadziemnych zapewnia się wyjście na dach umożliwiające dostęp do urządzenia technicznego tam zainstalowanego. W budynku innym niż budynek mieszkalny jednorodzinny wyjście to zapewnia się z co najmniej jednej klatki schodowej lub dostępnego z niej pomieszczenia ogólnodostępnego.

2. W budynku mieszkalnym jednorodzinym mającym do dwóch kondygnacji nadziemnych dopuszcza się wyjście na dach przez okno połaciowe uchylne o wymiarach co najmniej 0,7 m x 0,7 m w świetle, okno połaciowe obrotowo-uchylne o wymiarach co najmniej 0,7 m x 1,2 m w świetle lub drabinę.

3. W budynku wysokim (W) i wysokościowym (WW) wyjście, o którym mowa w ust. 1, zapewnia się z każdej klatki schodowej, która prowadzi na ostatnią kondygnację tego budynku.

4. Jako wyjście z klatki schodowej na dach stosuje się drzwi o szerokości 0,8 m i wysokości co najmniej 1,9 m lub klapę wyłazową o wymiarach 0,8 m x 0,8 m w świetle, do których dostęp ma odpowiadać warunkom określonym w § 99.

5. Na dachu o spadku ponad 25 % oraz na dachu pokrytym materiałami łamliwymi (tłukącymi) wykonuje się stałe dojście do kominów, urządzenia technicznego oraz anteny radiowej i telewizyjnej.

6. Na dachu budynku montuje się elementy umożliwiające bezpieczny dostęp, w tym zabezpieczenia przed upadkiem z wysokości, przy czym w zależności od potrzeb stosuje się:

- 1) dla dachu o kącie nachylenia połaci nie większym niż  $12^\circ$  – balustradę z poprzeczką umieszczoną w połowie jej wysokości lub inny element, o wysokości co najmniej 1,1 m;
- 2) drabinę dachową umożliwiającą dopięcie środków ochrony indywidualnej przed upadkiem z wysokości;
- 3) pomost dachowy umożliwiający dopięcie środków ochrony indywidualnej przed upadkiem z wysokości lub wyposażony w balustradę, o której mowa w pkt 1;
- 4) poziomy system kotwiący umożliwiający dopięcie środków ochrony indywidualnej przed upadkiem z wysokości;

- 5) punkt kotwiący umożliwiający dopięcie środków ochrony indywidualnej przed upadkiem z wysokości.

## DZIAŁ VIII

### Higiena i zdrowie

#### Rozdział 1

#### Warunki ogólne

§ 335. Budynek oraz zastosowane w nim materiały i wyroby nie mogą stanowić zagrożenia dla higieny i zdrowia użytkowników oraz sąsiadów, w szczególności w wyniku:

- 1) wydzielania się gazów toksycznych;
- 2) emisji niebezpiecznych substancji, lotnych związków organicznych, gazów cieplarnianych lub niebezpiecznych cząstek, do powietrza wewnątrz i na zewnątrz budynku;
- 3) emisji niebezpiecznego promieniowania;
- 4) uwalniania niebezpiecznych substancji do wód gruntowych, wód morskich, wód powierzchniowych lub gleby;
- 5) uwalniania do wody pitnej niebezpiecznych substancji lub substancji, które w inny sposób negatywnie na nią wpływają;
- 6) nieprawidłowego odprowadzania ścieków, dymu i spalin lub nieprawidłowego usuwania odpadów stałych i płynnych;
- 7) występowania wilgoci w elementach budowlanych lub na ich powierzchniach;
- 8) niekontrolowanej infiltracji powietrza zewnętrznego;
- 9) przedostawania się gryzoni do wnętrza;
- 10) ograniczenia nasłonecznienia i oświetlenia naturalnego.

#### Rozdział 2

#### Ochrona czystości powietrza

§ 336. 1. W pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi zawartość w powietrzu stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, wydzielanych przez grunt, materiały i stałe wyposażenie oraz powstających w trakcie użytkowania zgodnego z przeznaczeniem pomieszczenia, nie może powodować zagrożenia dla higieny i zdrowia użytkowników.

2. Warunki, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio do pomieszczenia przeznaczonego dla zwierząt.

3. W pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi, w którym jest wymagane zachowanie szczególnej czystości, nie stosuje się grzejników z rur ożebrowanych.

§ 337. Jeżeli w powietrzu wywiewanym z pomieszczenia występują niedopuszczalne stężenia substancji szkodliwych, stosuje się urządzenie unieszkodliwiające je przed wyemitowaniem do atmosfery.

§ 338. 1. Budynku z pomieszczeniem przeznaczonym na pobyt ludzi, do chowu lub hodowli zwierząt, a także do produkcji i przechowywania artykułów spożywczych lub farmaceutycznych nie wykonuje się z materiałów emitujących związki (gazy, pary, pyły) szkodliwe dla zdrowia lub zapachowe mogące powodować zagrożenie dla higieny i zdrowia użytkowników i zwierząt.

2. Jeżeli związki, o których mowa w ust. 1, są emitowane przez materiały w niedopuszczalnym stężeniu jedynie przez ograniczony czas, dopuszcza się ich stosowanie pod warunkiem, że użytkowanie budynku lub pomieszczenia, w którym materiały te zostały zastosowane, nastąpi dopiero po upływie terminu karencji.

### Rozdział 3

#### **Ochrona przed promieniowaniem jonizującym i polami elektromagnetycznymi**

§ 339. 1. Budynek z pomieszczeniem przeznaczonym na pobyt ludzi i budynek do chowu lub hodowli zwierząt wykonuje się z materiałów i elementów wyposażenia spełniających wymagania przepisów odrębnych w sprawie dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia.

2. Budynek na terenie, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 23c ust. 7 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. - Prawo atomowe (Dz.U. z 2026 r. poz. 1), należy projektować i budować z zastosowaniem rozwiązań eliminujących lub ograniczających przenikanie radonu do pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi.

3. Średnioroczne stężenie radonu w pomieszczeniu przeznaczonym na stały pobyt ludzi nie może przekraczać  $300 \text{ Bq/m}^3$  [bekereli na metr sześcienny].

§ 340. 1. Budynku z pomieszczeniem przeznaczonym na pobyt ludzi nie sytuuje się na obszarach stref, w których występuje przekroczenie dopuszczalnego poziomu oddziaływania pola elektromagnetycznego, określonego w przepisach odrębnych dotyczących ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do budynków zlokalizowanych na terenie zamkniętym określonym decyzją Ministra Obrony Narodowej

#### Rozdział 4

### **Ochrona przed zawilgoceniem i korozją biologiczną**

§ 341. Działanie na budynek opadów atmosferycznych, wody w gruncie i na jego powierzchni, wody użytkowanej w budynku oraz pary wodnej w powietrzu w tym budynku nie może powodować zagrożenia zdrowia i higieny jego użytkowania.

§ 342. 1. Budynek posadowiony na gruncie, na którym poziom wód gruntowych może powodować przenikanie wody do pomieszczeń, zabezpiecza się przed infiltracją wody do wnętrza oraz zawilgoceniem.

2. Ukształtowanie terenu wokół budynku ma zapewniać swobodny spływ wody opadowej od budynku.

§ 343. 1. Ścianę piwnicy budynku oraz stykający się z gruntem inny element budynku, wykonany z materiałów podciągających wodę kapilarnie, zabezpiecza się odpowiednią izolacją przeciwwilgociową lub izolacją przeciwwodną.

2. Część ściany zewnętrznej, bezpośrednio nad otaczającym terenem, tarasem, balkonem i dachem, zabezpiecza się przed przenikaniem wody opadowej i z topniejącego śniegu.

§ 344. Rozwiązania konstrukcyjno-materiałowe przegrody zewnętrznej i jej uszczelnienie mają uniemożliwiać przenikanie wody opadowej do wnętrza budynku.

§ 345. 1. Dach i taras ma mieć spadek umożliwiający odpływ wód opadowych i z topniejącego śniegu do rynny lub wpustu dachowego i wewnętrznej lub zewnętrznej rury spustowej, z wyłączeniem tarasów naziemnych.

2. Dach w budynku o wysokości powyżej 15 m nad poziomem terenu ma mieć spadek umożliwiający odpływ wody do wewnętrznej rury spustowej. Warunek ten nie dotyczy budynku kultu religijnego, budynku widowiskowego, hali sportowej, a także budynku produkcyjnego i budynku magazynowego, w których taki sposób odprowadzenia wody jest niemożliwy ze względów technologicznych.

3. W budynku wolno stojącym o wysokości do 4,5 m i powierzchni dachu do 100 m<sup>2</sup> lub w przypadku tarasu na tym budynku dopuszcza się niewykonywanie rynny i rury spustowej, pod warunkiem wykonania okapu w sposób zabezpieczający przed zaciekaniami wody na ścianę.

§ 346. Balkon, loggia i taras mają mieć posadzkę wykonaną z materiałów nienasiąkliwych, mrozoodpornych i nieśliskich.

§ 347. 1. Na wewnętrznej powierzchni nieprzezroczystej przegrody zewnętrznej nie może występować kondensacja pary wodnej umożliwiająca rozwój grzybów pleśniowych.

2. We wnętrzu przegrody, o której mowa w ust. 1, nie może występować narastające w kolejnych latach zawilgocenie spowodowane kondensacją pary wodnej.

3. Wymagania izolacyjności cieplnej i inne wymagania związane z oszczędnością energii określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.

4. Warunki określone w ust. 1 i 2 uważa się za spełnione, jeżeli przegrody odpowiadają warunkom dotyczącym powierzchniowej kondensacji pary wodnej, o których mowa w pkt 2.2.4. załącznika nr 7 do rozporządzenia.

§ 348. 1. Rozwiązania materiałowo-konstrukcyjne zewnętrznej przegrody budynku, warunki cieplno-wilgotnościowe, a także intensywność wymiany powietrza w pomieszczeniu, mają uniemożliwiać powstanie zagrzybienia.

2. Do budowy stosuje się materiały, wyroby i elementy budowlane odporne lub uodpornione na zagrzybienie i inne formy biodegradacji, odpowiednio do stopnia zagrożenia korozją biologiczną.

## DZIAŁ IX

### Ochrona przed hałasem i drganiami

§ 349. 1. Budynek i urządzenia z nim związane projektuje się i wykonuje w taki sposób, aby poziom hałasu, na który będą narażeni użytkownicy lub ludzie znajdujący się w sąsiedztwie tego budynku i urządzeń z nim związanych, nie stanowił zagrożenia dla ich zdrowia oraz umożliwiał im pracę, odpoczynek i sen.

2. Pomieszczenie w budynku mieszkalnym, budynku zamieszkania zbiorowego i budynku użyteczności publicznej chroni się przed hałasem:

- 1) zewnętrznym przenikającym do pomieszczenia spoza budynku,
- 2) pochodzącym od instalacji i urządzeń stanowiących techniczne wyposażenie budynku,
- 3) powietrznym i uderzeniowym, wytwarzanym przez użytkowników innych lokali mieszkalnych, lokali użytkowych lub pomieszczeń o różnych wymaganiach użytkowych,
- 4) pogłosowym, powstającym w wyniku odbić fal dźwiękowych od przegród ograniczających dane pomieszczenie

– z zachowaniem co najmniej wymagań określonych w Polskich Normach dotyczących warunków pogłosowych i zrozumiałości mowy w pomieszczeniach oraz dopuszczalnych wartości poziomu dźwięku w pomieszczeniach oraz dotyczących izolacyjności akustycznej przegród w budynkach i elementów budowlanych.

3. Budynek mieszkalny:

- 1) wielorodzinny,
- 2) jednorodzinny w zabudowie szeregowej lub bliźniaczej,
- 3) jednorodzinny, w którym wydzielono dwa lokale mieszkalne albo jeden lokal mieszkalny i lokal użytkowy

– ma spełniać warunki jak dla klasy akustycznej AQ – 0 określonej w sposób spełniający co najmniej wymagania określone w Polskiej Normie dotyczącej budynków mieszkalnych o podwyższonym standardzie akustycznym oraz zasady ich klasyfikacji.

**§ 350.** Budynek, w którym ze względu na prowadzoną w nim działalność lub sposób użytkowania mogą powstawać uciążliwe dla otoczenia hałasy lub drgania, kształtuje i zabezpiecza się tak, aby poziom hałasów przenikających do otoczenia z pomieszczeń tego budynku nie przekraczał wartości dopuszczalnych określonych w odrębnych przepisach dotyczących ochrony środowiska, a poziom drgań spełniał co najmniej warunki określone w Polskiej Normie dotyczącej oceny wpływu drgań na budynki i na ludzi w budynkach.

**§ 351.** 1. Budynek mieszkalny, budynek zamieszkania zbiorowego i budynek użyteczności publicznej sytuuje się w miejscu najmniej narażonym na występowanie hałasu i drgań, a jeżeli one występują i ich poziomy powodują w pomieszczeniach tych budynków przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu i drgań, określonej w szczególności w Polskich Normach dotyczących dopuszczalnych wartości poziomu dźwięku w pomieszczeniach oraz oceny wpływu drgań na budynki i na ludzi w budynkach, stosuje się elementy amortyzujące drgania lub skuteczne zabezpieczenia.

2. Budynek z pomieszczeniem wymagającym ochrony przed zewnętrznym hałasem i drganiami chroni się przed tymi uciążliwościami poprzez zachowanie odpowiednich odległości od ich źródeł, usytuowanie i ukształtowanie budynku, stosowanie elementów amortyzujących drgania oraz osłaniających i ekranujących przed hałasem, a także racjonalne rozmieszczenie pomieszczeń w budynku oraz zapewnienie izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych w sposób spełniający co najmniej wymagania określone w Polskich Normach

dotyczących izolacyjności akustycznej przegród w budynkach i elementów budowlanych oraz oceny wpływu drgań na budynki i na ludzi w budynkach.

**§ 352.** 1. Poziom hałasu oraz drgań przenikających do pomieszczenia w budynku mieszkalnym, budynku zamieszkania zbiorowego lub budynku użyteczności publicznej, z wyłączeniem budynku, dla którego jest konieczne spełnienie szczególnych wymagań ochrony przed hałasem, nie może przekraczać wartości dopuszczalnych określonych w sposób spełniający co najmniej wymagania określone w Polskich Normach dotyczących ochrony przed hałasem pomieszczeń w budynkach oraz oceny wpływu drgań na ludzi w budynkach.

2. W budynkach, o których mowa w ust. 1, przegrody zewnętrzne i wewnętrzne oraz ich elementy mają mieć izolacyjność akustyczną odpowiadającą co najmniej wymaganiom określonym w Polskiej Normie dotyczącej wymaganej izolacyjności akustycznej przegród w budynkach oraz izolacyjności akustycznej elementów budowlanych.

3. Prowadzone w budynku przewody i kanały instalacyjne (w tym kanały wentylacyjne) nie mogą powodować pogorszenia izolacyjności akustycznej przegród wydzielających chronione pomieszczenia poniżej wartości wynikających z warunków określonych w sposób spełniający co najmniej wymagania określone w Polskiej Normie dotyczącej izolacyjności akustycznej przegród w budynkach oraz izolacyjności akustycznej elementów budowlanych.

4. W budynku mieszkalnym wielorodzinnym, jednorodzinny w zabudowie bliźniaczej lub szeregowej oraz budynku jednorodzinny, w którym wydzielono dwa lokale:

- 1) izolacja akustyczna stropu między lokalami mieszkalnymi ma zapewniać zachowanie przez ten strop właściwości akustycznych, w szczególności izolacyjności od dźwięków powietrznych i uderzeniowych, bez względu na rodzaje zastosowanych warstw wykończeniowych;
- 2) unika się takiego układu funkcjonalnego, przy którym pomieszczenie higienicznosanitarne, aneks kuchenny lub kuchnia jednego lokalu mieszkalnego lub pomieszczenie techniczne przylega do pomieszczenia mieszkalnego sąsiedniego lokalu mieszkalnego; jeżeli to wymaganie nie zostanie spełnione, należy stosować odpowiednie zabezpieczenia ograniczające przenoszenie przez ścianę dźwięków materiałowych;
- 3) przy mocowaniu urządzenia i przewodu instalacyjnego wewnątrz lokalu mieszkalnego, stanowiących jego wyposażenie techniczne, stosuje się zabezpieczenia przeciwdrganiowe niezależnie od konstrukcji i usytuowania przegrody, do której są mocowane oraz dobiera się w sposób, aby poziom hałasu przeniesionego drogą materiałową w pomieszczeniach

chronionych nie przekraczał wartości określonych w szczególności w Polskiej Normie dotyczącej dopuszczalnego poziomu dźwięku w pomieszczeniach.

5. Dopuszcza się lokalizowanie w budynku mieszkalnym wielorodzinnym, jednorodzinym w zabudowie bliźniaczej lub szeregowej oraz budynku jednorodzinym, w którym wydzielono dwa lokale:

- 1) urządzenia obsługującego inny budynek – w pomieszczeniu technicznym,
- 2) zakładu usługowego wyposażonego w hałaśliwą maszynę lub urządzenie,
- 3) zakładu gastronomicznego i innego prowadzącego działalność rozrywkową

– pod warunkiem zastosowania specjalnych zabezpieczeń przeciwdźwiękowych i przeciwdrganiowych, tak aby w najniekorzystniejszych warunkach ich użytkowania poziom hałasu i drgań przenikających do pomieszczenia chronionego nie przekraczały wartości dopuszczalnych określonych w sposób spełniający co najmniej wymagania określone w Polskiej Normie dotyczącej dopuszczalnego poziomu dźwięku w pomieszczeniach oraz określonych w Polskiej Normie dotyczącej oceny wpływu drgań na ludzi w budynkach, w budynku mieszkalnym wielorodzinnym.

6. W budynku mieszkalnym:

- 1) jednorodzinym w którym wydzielono dwa lokale,
- 2) jednorodzinym w zabudowie szeregowej lub bliźniaczej,
- 3) wielorodzinnym

– wykonywanie robót budowlanych w lokalu nie może pogorszyć wymagań akustycznych określonych w analizie w zakresie rozwiązań technicznych i materiałowych, mających na celu spełnienie wymagań akustycznych, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 34 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane.

7. W pomieszczeniu budynku użyteczności publicznej, którego funkcja związana jest z odbiorem mowy lub innych pożądaných sygnałów akustycznych, stosuje się rozwiązania budowlane oraz dodatkowe adaptacje akustyczne zapewniające uzyskanie w pomieszczeniu odpowiednich warunków określonych w sposób spełniający co najmniej wymagania określone w Polskiej Normie dotyczącej ochrony przed hałasem pogłosowym w budynkach oraz odrębnych przepisach.

**§ 353.** 1. Pomieszczenia technicznego o szczególnej uciążliwości, takiego jak szyb dźwigowy, maszynownia dźwigowa, hydrofornia lub zsyp do usuwania odpadów, nie można sytuować przy pomieszczeniu mieszkalnym. Warunek ten nie dotyczy przypadków, o których

mowa w § 207 ust. 1 i ust. 2 oraz w § 208 ust. 2 – przy nadbudowie lub zmianie sposobu użytkowania strychu na cele mieszkalne.

2. Instalacje i urządzenia, stanowiące techniczne wyposażenie budynku mieszkalnego, budynku zamieszkania zbiorowego lub budynku użyteczności publicznej, nie mogą powodować powstawania nadmiernych hałasów i drgań, utrudniających użytkowanie lub uniemożliwiających ochronę użytkowników pomieszczeń przed ich oddziaływaniem w sposób określony w szczególności w Polskiej Normie dotyczącej dopuszczalnego poziomu dźwięku w pomieszczeniach.

3. Sposób posadowienia urządzeń zlokalizowanych w pomieszczeniach, o których mowa w ust. 1, oraz sposób ich połączenia z przewodami i elementami konstrukcyjnymi budynku, jak również sposób połączenia poszczególnych odcinków przewodów między sobą i z elementami konstrukcyjnymi budynku, ma zapobiegać powstawaniu i rozchodzeniu się hałasów i drgań do pomieszczenia podlegającego ochronie lub do otoczenia budynku.

4. Ściana i strop oraz inne elementy budowlane pomieszczenia technicznego i garażu w budynku mieszkalnym wielorodzinnym, budynku mieszkalnym jednorodzinym w zabudowie bliźniaczej lub szeregowej oraz budynku jednorodzinym, w których wydzielono dwa lokale, lub w budynku zamieszkania zbiorowego mają mieć konstrukcję uniemożliwiającą przenikanie z tego pomieszczenia hałasu i drgań do chronionych pomieszczeń, w sposób określony w szczególności w Polskiej Normie dotyczącej izolacyjności akustycznej przegród w budynkach i elementów budowlanych oraz dopuszczalnego poziomu dźwięku w pomieszczeniach.

## DZIAŁ X

### Oszczędność energii i izolacyjność cieplna

**§ 354.** 1. Budynek i jego instalację ogrzewczą, wentylacyjną, klimatyzacyjną, ciepłej wody użytkowej, a w przypadku budynku użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, produkcyjnego, gospodarczego i magazynowego – również oświetlenia wbudowanego, projektuje się i wykonuje w taki sposób, aby zapewnić spełnienie następujących wymagań minimalnych:

- 1) wartość wskaźnika rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP [kWh/(m<sup>2</sup>·rok)], obliczona według przepisów wydanych na podstawie art. 15 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz.U. z 2024 r. poz. 101), jest mniejsza lub równa wartości maksymalnej obliczonej zgodnie ze wzorem, o którym mowa w § 355 ust. 1 lub 3;

- 2) wymienionych w załączniku nr 7 do rozporządzenia;
- 3) w przypadku budynku będącego własnością jednostki sektora finansów publicznych od 1 stycznia 2028 r., a w przypadku pozostałych budynków – od 1 stycznia 2030 r.:
  - a) źródło ciepła, źródło chłodu i źródło energii elektrycznej w budynku nie emituje na miejscu dwutlenku węgla z paliw kopalnych, a poziom emisji gazów cieplarnianych jest zerowy lub niższy niż progi operacyjne zgodne z poniższą tabelą:

Lp.	Rodzaj budynku	Próg operacyjnych emisji gazów cieplarnianych [t CO <sub>2</sub> /(m <sup>2</sup> ·rok)]
		Budynek nowy oraz budynek poddawany przebudowie, rozbudowie, nadbudowie
	1	2
1	Budynek mieszkalny: a) jednorodzinny, b) wielorodzinny	$E_{CO_2,ZEB} = 0,000274 \cdot EP_{ZEB} + 0,0127$ $E_{CO_2,ZEB} = 0,000274 \cdot EP_{ZEB} + 0,0118$
2	Budynek zamieszkania zbiorowego	$E_{CO_2,ZEB} = 0,000274 \cdot EP_{ZEB} + 0,0136$
3	Budynek użyteczności publicznej: a) działalności leczniczej b) pozostałe	$E_{CO_2,ZEB} = 0,000274 \cdot EP_{ZEB} + 0,0344$ $E_{CO_2,ZEB} = 0,000274 \cdot EP_{ZEB} + 0,0081$
4	Budynek gospodarczy, magazynowy i produkcyjny	$E_{CO_2,ZEB} = 0,000274 \cdot EP_{ZEB} + 0,0127$

gdzie:  
 $EP_{ZEB}$  - próg rocznego zapotrzebowania na energię pierwotną budynku bezemisyjnego wyrażony jako wartość wskaźnika zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną [kWh/(m<sup>2</sup>·rok)],

0,000274 - odpowiada średniej emisji CO<sub>2</sub> nośników energii odniesionej do energii pierwotnej (nieodnawialnej) [t CO<sub>2</sub>/kWh],  
0,0127; 0,0118; 0,0136; 0,0344; 0,0081; 0,0127 - stały dodatek emisji wyrażony w [t CO<sub>2</sub>/(m<sup>2</sup>·rok)].

b) roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną w budynku pokrywane jest z:

- odnawialnego źródła energii w rozumieniu art. 2 pkt 22 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2026 r. poz. 68),
- odnawialnego źródła energii wykorzystywanego przez obywatelskie społeczności energetyczne, o których mowa w art. 3 pkt 13f ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne,
- odnawialnego źródła energii wykorzystywanego przez spółdzielnie energetyczne, o których mowa w art. 2. pkt. 33a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii,
- odnawialnego źródła energii wykorzystywanego przez członków klastra energii, o którym mowa w art. 2 pkt. 15a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii,
- energii odnawialnej wytwarzanej przez prosumentów, prosumentów wirtualnych, prosumentów zbiorowych, o których mowa odpowiednio w art. 2 pkt 27a, 27b, 27c i ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii,
- źródeł bezemisyjnych,
- efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego lub chłodniczego, o którym mowa w art. 7b ust. 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne  
— o ile istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego lub chłodniczego lub montażu odnawialnego źródła energii.

2. W razie braku warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. b, roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną w budynku może być pokryte za pośrednictwem innego rodzaju energii pochodzącej z sieci.

3. Wymagania minimalne, o których mowa w ust. 1 pkt 1, uznaje się za spełnione dla budynku podlegającego nadbudowie, rozbudowie, przebudowie, jeżeli budynek spełnia wymagania, o których mowa w załączniku nr 7 do rozporządzenia.

4. Budynek, który spełnia wymagania minimalne, o których mowa w ust. 1 pkt 1 przed dniem 1 stycznia 2030 r. oraz wymagania, o których mowa w ust. 1 pkt 2, jest budynkiem o niskim zużyciu energii.

5. Budynek, który spełnia wymagania minimalne, o których mowa w ust. 1 i 2, jest budynkiem bezemisyjnym.

6. Zapewnia się ograniczenie ryzyka przegrzewania budynku w okresie letnim.

7. Wymagań, o których mowa w ust. 1, 2 i 5 oraz w § 347 ust. 4, nie stosuje się do budynku wpisanego do rejestru zabytków.

**§ 355.** 1. Maksymalną wartość wskaźnika rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP oblicza się zgodnie z poniższym wzorem:

$$EP = EP_{H+W} + \Delta EP_C + \Delta EP_L \text{ [kWh/(m}^2 \cdot \text{rok)]},$$

gdzie:

$EP_{H+W}$  – cząstkowa wartość wskaźnika EP na potrzeby ogrzewania, wentylacji oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej,

$\Delta EP_C$  – cząstkowa wartość wskaźnika EP na potrzeby chłodzenia,

$\Delta EP_L$  – cząstkowa wartość wskaźnika EP na potrzeby oświetlenia.

2. Cząstkowe wartości wskaźnika EP, o których mowa w ust. 1, określa się zgodnie z poniższymi tabelami:

Cząstkowe wartości wskaźnika EP na potrzeby ogrzewania, wentylacji oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej

Lp.	Rodzaj budynku	Cząstkowe wartości wskaźnika EP na potrzeby ogrzewania, wentylacji i przygotowania ciepłej wody $EP_{H+W}$ [kWh/(m <sup>2</sup> ·rok)]	
		od dnia wejścia w życie rozporządzenia	od 1 stycznia 2030 r. *)
	1	2	3
1	Budynek mieszkalny:		
	a) jednorodzinny,	70	63
	b) wielorodzinny	65	58

2	Budynek zamieszkania zbiorowego	75	67
3	Budynek użyteczności publicznej: a) działalności leczniczej, b) pozostałe	190 45	170 40
4	Budynek gospodarczy, magazynowy i produkcyjny	70	63
*) Od 1 stycznia 2028 r. – w przypadku budynku będącego własnością jednostki sektora finansów publicznych.			

Częstkowe wartości wskaźnika EP na potrzeby chłodzenia

Lp.	Rodzaj budynku	Częstkowe wartości wskaźnika EP na potrzeby chłodzenia $\Delta EP_C$ [kWh/(m <sup>2</sup> · rok)] <sup>*)</sup>	
		od dnia wejścia w życie rozporządzenia	od 1 stycznia 2030 r. <sup>**)</sup>
	1	2	3
1	Budynek mieszkalny: a) jednorodzinny, b) wielorodzinny	$\Delta EP_C = 5 \cdot A_{f,C}/A_f$	$\Delta EP_C = 4,5 \cdot A_{f,C}/A_f$
2	Budynek zamieszkania zbiorowego	$\Delta EP_C = 25 \cdot A_{f,C}/A_f$	$\Delta EP_C = 22 \cdot A_{f,C}/A_f$
3	Budynek użyteczności publicznej: a) działalności leczniczej, b) pozostałe		
4	Budynek gospodarczy, magazynowy i produkcyjny		

gdzie:		
$A_f$ – powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza (ogrzewana lub chłodzona), określona zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 15 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków [ $m^2$ ],		
$A_{f,C}$ – powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza (chłodzona), określona zgodnie z ww. przepisami [ $m^2$ ].		
<sup>*)</sup> Jeżeli budynek ma instalację chłodzenia, w przeciwnym przypadku $\Delta EP_C = 0 \text{ kWh}/(m^2 \cdot \text{rok})$ .		
<sup>**)</sup> Od 1 stycznia 2028 r. – w przypadku budynku będącego własnością jednostki sektora finansów publicznych.		

Częstkowe wartości wskaźnika EP na potrzeby oświetlenia

Lp.	Rodzaj budynku	Częstkowe wartości wskaźnika EP na potrzeby oświetlenia $\Delta EP_L$ [ $kWh/(m^2 \cdot \text{rok})$ ] w zależności od czasu działania oświetlenia w ciągu roku $t_0$ [h/rok] <sup>*)</sup>	
		od dnia wejścia w życie rozporządzenia	od 1 stycznia 2030 r. <sup>**)</sup>
	1	2	3
1	Budynek mieszkalny: a) jednorodzinny, b) wielorodzinny	$\Delta EP_L = 0$	$\Delta EP_L = 0$
2	Budynek zamieszkania zbiorowego	dla $t_0 < 2500$ $\Delta EP_L = 25$ dla $t_0 \geq 2500$ $\Delta EP_L = 50$	dla $t_0 < 2500$ $\Delta EP_L = 23$ dla $t_0 \geq 2500$ $\Delta EP_L = 45$
3	Budynek użyteczności publicznej: a) działalności leczniczej, b) pozostałe		
4	Budynek gospodarczy, magazynowy i produkcyjny		

\*) Jeżeli w budynku należy uwzględnić oświetlenie wbudowane, w przeciwnym przypadku  $\Delta EP_L = 0 \text{ kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok})$ .

\*\*) Od 1 stycznia 2028 r. – w przypadku budynku będącego własnością jednostki sektora finansów publicznych.

3. W przypadku budynku o różnych funkcjach użytkowych maksymalną wartość wskaźnika rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP oblicza się zgodnie z poniższym wzorem:

$$EP = \sum_i (EP_i \cdot A_{f,i}) / \sum_i A_{f,i}; [\text{kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok})],$$

gdzie:

$EP_i$  – wartość wskaźnika rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP dla części budynku o jednolitej funkcji użytkowej o powierzchni  $A_{f,i}$ , obliczona zgodnie ze wzorem zawartym w ust. 1,

$A_{f,i}$  – powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza (ogrzewana lub chłodzona) dla części budynku o jednolitej funkcji użytkowej, określona zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 15 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków.

4. Wymagania określone w § 354 ust. 6, uznaje się za spełnione, jeżeli okno oraz inna przegroda przeszklona i przezroczysta odpowiadają przynajmniej wymaganiom, o których mowa w pkt 2.1.1. załącznika nr 7 do rozporządzenia.

## DZIAŁ XI

### Wykorzystanie energii słonecznej

§ 356. 1. Budynek i urządzenia z nim związane projektuje się i wykonuje w taki sposób, aby zapewnić optymalne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

2. Budynek inny niż mieszkalny, o powierzchni użytkowej powyżej  $250 \text{ m}^2$ , wyposaża się w urządzenia lub instalacje wykorzystujące do wytworzenia energii elektrycznej lub ciepła energię promieniowania słonecznego.

3. Budynek mieszkalny oraz zadaszone stanowisko postojowe dla samochodów przylegające do budynku wyposaża się w urządzenia lub instalacje wykorzystujące do wytworzenia energii elektrycznej lub ciepła energię promieniowania słonecznego.

4. Użytkowany budynek inny niż mieszkalny, o powierzchni użytkowej powyżej 500 m<sup>2</sup> wyposaża się w urządzenia lub instalacje wykorzystujące do wytworzenia energii elektrycznej lub ciepła energię promieniowania słonecznego, w przypadku:

- 1) przebudowy, rozbudowy lub nadbudowy budynku;
- 2) złożenia wniosku o pozwolenie na budowę lub zgłoszenia budowy.

5. Warunki, o których mowa w ust. 2 i 4, stosuje się w przypadku, gdy jest to odpowiednie pod względem:

- 1) technicznym i funkcjonalnym oraz
- 2) ekonomicznym, ustalonym na podstawie porównania początkowych kosztów wyposażenia w urządzenia lub instalacje, o których mowa w ust. 2 i 4, ze spodziewanymi oszczędnościami kosztów energii, wynikającymi z wyposażenia w te urządzenia lub instalacje, w którym okres zwrotu z inwestycji jest nie dłuższy niż 15 lat.

## DZIAŁ XII

### **Użytkowanie budynków mieszkalnych**

#### Rozdział 1

#### **Przepisy ogólne**

**§ 357.** Przepisy działu określają warunki techniczne użytkowania budynku mieszkalnego wraz z instalacjami zapewniającymi możliwość użytkowania budynku zgodnie z jego przeznaczeniem.

**§ 358.** Użyte w tym dziale określenia oznaczają:

- 1) bieżąca konserwacja - wykonywanie czynności niebędących robotami budowlanymi, mających na celu utrzymanie właściwości użytkowych i sprawności technicznej budynku mieszkalnego i jego elementów;
- 2) dokumenty służące zapewnieniu bezpiecznego użytkowania instalacji i urządzeń - dokumenty niebędące dokumentacją użytkowania, opisujące właściwe działanie instalacji i urządzeń, w szczególności ich instrukcje obsługi i eksploatacji.

## Rozdział 2

### **Ogólne warunki użytkowania budynku mieszkalnego i lokalu mieszkalnego**

**§ 359.** Budynek mieszkalny, w tym lokal mieszkalny, użytkuje się w sposób zapewniający:

- 1) zachowanie wymogów bezpieczeństwa pożarowego zgodnie z zasadami określonymi w przepisach szczególnych;
- 2) utrzymanie należytego stanu technicznego;
- 3) utrzymanie stanu higienicznosanitarnego określonego odrębnymi przepisami;
- 4) prawidłowe funkcjonowanie znajdujących się w nim instalacji i urządzeń;
- 5) nieograniczanie oświetlenia dziennego pomieszczeń mieszkalnych;
- 6) nieograniczanie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.

**§ 360.** 1. Instalowane na budynku mieszkalnym urządzenia, nośniki reklamowe oraz inne urządzenia niezwiązane z użytkowaniem budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego nie mogą ograniczać oświetlenia dziennego pomieszczeń mieszkalnych.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku wykonywania robót budowlanych lub bieżącej konserwacji dotyczących elewacji tego budynku mieszkalnego.

**§ 361.** Podczas użytkowania budynku mieszkalnego niedopuszczalne jest:

- 1) zastawianie przestrzeni w częściach wspólnych, takich jak klatki schodowe i korytarze, w sposób uniemożliwiający korzystanie przez użytkowników budynku, w tym przez osoby ze szczególnymi potrzebami;
- 2) umieszczanie przedmiotów na drogach ewakuacyjnych w sposób zmniejszający ich wymagane parametry użytkowe poniżej wymaganych wartości;
- 3) uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do urządzeń przeciwpożarowych i ratunkowych.

**§ 362.** Pomieszczenia techniczne w budynku mieszkalnym oraz inne pomieszczenia, nie przewidziane do użytkowania przez osoby trzecie, zabezpiecza się przed dostępem tych osób.

### Rozdział 3

#### **Ogólne warunki użytkowania instalacji i urządzeń w budynku mieszkalnym i lokalu mieszkalnym**

§ 363. Warunki i sposób użytkowania instalacji i urządzeń oraz wyroby użyte do ich napraw lub bieżącej konserwacji nie mogą powodować pogorszenia właściwości użytkowych czynnika dostarczanego za pomocą tych urządzeń i instalacji.

§ 364. 1. Instalacje i urządzenia stanowiące wyposażenie budynku mieszkalnego, w tym lokalu mieszkalnego użytkuje się zgodnie z dokumentami służącymi zapewnieniu bezpiecznego użytkowania tych instalacji i urządzeń, w sposób zapewniający:

- 1) ochronę elementów budynku i jego wyposażenia;
- 2) bezpieczeństwo użytkowników budynku;
- 3) ochronę zdrowia i mienia użytkowników budynku;
- 4) ochronę tych instalacji i urządzeń przed uszkodzeniem.

2. W przypadku wystąpienia uszkodzeń lub nieprawidłowego funkcjonowania instalacji i urządzeń niezwłocznie wstrzymuje się ich użytkowanie, jeżeli dalsze ich użytkowanie może spowodować zagrożenie bezpieczeństwa ludzi lub mienia albo zagrożenie środowiska.

### Rozdział 4

#### **Warunki użytkowania instalacji i urządzeń w budynku mieszkalnym i lokalu mieszkalnym**

§ 365. Instalacje i urządzenia wentylacji i klimatyzacji oraz przewody spalinowe i dymowe w okresie ich użytkowania utrzymuje się w stanie technicznym zapewniającym prawidłowe funkcjonowanie, w szczególności w zakresie:

- 1) utrzymania drożności i szczelności przewodów i urządzeń,
- 2) odprowadzania spalin i dymu

– w zależności od rodzaju instalacji.

§ 366. Autonomiczną czujkę dymu oraz czujkę tlenku węgla utrzymuje się w stanie technicznym zapewniającym jej prawidłowe funkcjonowanie.

§ 367. Instalację wodociągową zimnej i ciepłej wody użytkowej w okresie jej użytkowania utrzymuje się w pełnej sprawności technicznej, w szczególności w zakresie:

- 1) jej drożności i szczelności;
- 2) dostarczania wody do punktów czerpalnych w budynku mieszkalnym;
- 3) dostarczania wody, o temperaturze określonej w § 119 ust. 2, do punktów czerpalnych w budynku mieszkalnym.

**§ 368.** Instalację kanalizacyjną w okresie jej użytkowania utrzymuje się w pełnej sprawności technicznej, w szczególności w zakresie:

- 1) jej drożności i szczelności;
- 2) odprowadzania ścieków;
- 3) ochrony przed wprowadzeniem do instalacji ścieków zawierających substancje, które mogą spowodować uszkodzenie tej instalacji i sieci kanalizacyjnej, lub substancje wymagające neutralizacji przed wprowadzeniem ich do tej instalacji;
- 4) ochrony przed wydostawaniem się ścieków na zewnątrz instalacji.

**§ 369.** Wewnętrzne urządzenia do usuwania odpadów stałych oraz pomieszczenia, w których znajdują się te urządzenia, w okresie ich użytkowania, utrzymuje się w pełnej sprawności technicznej, w szczególności w zakresie:

- 1) ich drożności i szczelności;
- 2) możliwości usuwania odpadów stałych, których jakość i wymiary odpowiadają wymaganiom określonym w dokumentach, służącym zapewnieniu bezpiecznego użytkowania tych urządzeń;
- 3) utrzymania odpowiedniego stanu higienicznosanitarnego.

**§ 370.** 1. Instalacje i urządzenia centralnego ogrzewania w okresie ich użytkowania utrzymuje się w pełnej sprawności technicznej, w szczególności w zakresie:

- 1) ich drożności;
- 2) utrzymania właściwych temperatur obliczeniowych, zgodnie z § 133 ust. 2, we wszystkich ogrzewanych pomieszczeniach.

2. Dopuszcza się utrzymywanie w pomieszczeniu w lokalu mieszkalnym temperatury niższej od obliczeniowej, przy czym nie niższej niż 16°C – w pomieszczeniu o temperaturze obliczeniowej 20°C i wyższej.

**§ 371.** 1. Instalację gazową w okresie jej użytkowania utrzymuje się w pełnej sprawności technicznej, zapewniającej bezpieczne korzystanie z urządzeń gazowych.

2. W przypadku:

- 1) wykonania nowej instalacji gazowej,

- 2) przebudowy lub remontu instalacji gazowej,
  - 3) wyłączenia instalacji gazowej z użytkowania na okres dłuższy niż 6 miesięcy
- przed rozpoczęciem lub wznowieniem użytkowania przeprowadza się główną próbę szczelności.

3. Główną próbę szczelności przeprowadza się odrębnie dla części instalacji gazowej przed gazomierzami oraz odrębnie dla pozostałej części tej instalacji z pominięciem gazomierzy.

4. Główną próbę szczelności przeprowadza się na instalacji gazowej nieposiadającej zabezpieczenia antykorozyjnego, po jej oczyszczeniu, zaślepieniu końcówek, otwarciu kurków i odłączeniu odbiorników gazu.

5. Manometr użyty do przeprowadzenia głównej próby szczelności ma spełniać wymagania klasy 0,6 i mieć świadectwo legalizacji.

6. Zakres pomiarowy manometru ma wynosić:

- 1) 0-0,06 MPa w przypadku ciśnienia próbnego wynoszącego 0,05 MPa;
- 2) 0-0,16 MPa w przypadku ciśnienia próbnego wynoszącego 0,1 MPa.

7. Ciśnienie czynnika próbnego w czasie przeprowadzania głównej próby szczelności ma wynosić 0,05 MPa. Dla instalacji gazowej lub jej części znajdującej się w pomieszczeniu mieszkalnym lub w pomieszczeniu zagrożonym wybuchem ciśnienie czynnika próbnego ma wynosić 0,1 MPa.

8. Wynik głównej próby szczelności uznaje się za pozytywny, jeżeli w czasie 30 minut od ustabilizowania się ciśnienia czynnika próbnego nie nastąpi spadek ciśnienia.

9. Z przeprowadzenia głównej próby szczelności sporządza się protokół, który ma być podpisany przez:

- 1) właściciela lub zarządcę budynku mieszkalnego oraz
- 2) osobę przeprowadzającą główną próbę szczelności, posiadającą odpowiednie uprawnienia budowlane.

**§ 372.** W przypadku gdy instalacja gazowa nie została napełniona gazem w okresie 6 miesięcy od daty przeprowadzenia głównej próby szczelności – próbę tę przeprowadza się ponownie.

**§ 373.** Sposób użytkowania instalacji gazowej nie może powodować wydzielania się tlenku węgla z urządzeń gazowych.

§ 374. Stan technicznej sprawności instalacji gazowej w budynku mieszkalnym kontroluje się równocześnie z kontrolą stanu technicznego przewodów wentylacyjnych, spalinowych oraz dymowych.

§ 375. 1. Instalacja gazowa zasilana gazem płynnym (LPG), w której długość nieelastycznego przewodu z rury stalowej przekracza 2,0 m, po wykonaniu robót budowlanych, poddawana jest głównej próbie szczelności, o której mowa w § 371 ust. 2.

2. Instalacja gazowa zasilana z butli gazowej, w której długość przewodu nieelastycznego z rury stalowej nie przekracza 2,0 m, po wykonaniu robót budowlanych, poddawana jest sprawdzeniu szczelności pod ciśnieniem roboczym gazu.

3. Sprawdzenie, o którym mowa w ust. 2, wykonywane jest niezwłocznie po każdej wymianie butli gazowej oraz po wymianie przewodu, o którym mowa w § 376.

4. Sprawdzenie szczelności przy wymianie butli gazowej przeprowadza użytkownik instalacji, zgodnie z instrukcją otrzymaną od przedstawiciela dostawcy gazu, w przypadku gdy z użytkownikiem lokalu mieszkalnego została zawarta umowa o dostarczanie gazu w butlach.

§ 376. W przypadku stosowania przewodu elastycznego metalowego do połączenia pojedynczego urządzenia gazowego z reduktorem ciśnienia gazu na butli, przewód taki ma mieć oznaczoną graniczną datę użytkowania. Jeżeli termin użytkowania upłynął, przewód niezwłocznie wymienia się na nowy.

§ 377. W przypadku zasilania instalacji gazu płynnego (LPG) z baterii butli, po każdej wymianie butli w baterii sprawdza się szczelność połączeń zgodnie z warunkami określonymi w dokumentach dotyczących zapewnienia bezpiecznego użytkowania instalacji i urządzeń dla tej baterii.

§ 378. Instalację gazu płynnego (LPG) zasilaną ze zbiornika lub grupy zbiorników użytkuje się, jeżeli:

- 1) po jej wykonaniu lub jej remoncie dokonano odbioru technicznego;
- 2) wykonano główną próbę szczelności przyłącza według, o której mowa w § 371;
- 3) zbiornik został zarejestrowany we właściwej jednostce dozoru technicznego.

§ 379. Instalację i urządzenia elektryczne w okresie ich użytkowania utrzymuje się w pełnej sprawności technicznej, w szczególności w zakresie:

- 1) bezpiecznego korzystania z odbiorników energii elektrycznej;

- 2) prawidłowego ich funkcjonowania, w tym sprawności połączeń, osprzętu, sprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażen, uziemień oraz oporności izolacji przewodów.

**§ 380.** Instalacja elektryczna w budynku mieszkalnym nie może być użytkowana, jeżeli:

- 1) nie dokonano pomiarów elektrycznych i jej odbioru potwierdzonego protokołem;
- 2) nie zainstalowano urządzeń do pomiaru zużycia energii elektrycznej.

**§ 381.** Instalację elektryczną w lokalu mieszkalnym odłącza się z użytkowania, jeżeli w trakcie jej użytkowania stwierdzono występowanie zagrożeń.

**§ 382.** Instalację piorunochronną utrzymuje się we właściwym stanie technicznym, w szczególności w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń od korozji oraz uziemienia.

**§ 383.** Instalację i urządzenia telekomunikacyjne w okresie ich użytkowania utrzymuje się w pełnej sprawności technicznej.

## Rozdział 5

### **Remont i bieżąca konserwacja budynku mieszkalnego**

**§ 384.** Remont i bieżącą konserwację budynku mieszkalnego oraz związanych z nim instalacji i urządzeń przeprowadza się w sposób zapewniający ciągłą sprawność techniczną budynku.

**§ 385.** W przypadku remontu lub bieżącej konserwacji wykonywanych w lokalu mieszkalnym zapewnia się prawidłowe funkcjonowanie znajdujących się w nim wspólnych instalacji lub urządzeń.

**§ 386.** Bieżącą konserwację budynku mieszkalnego oraz związanych z nim instalacji i urządzeń usytuowanych na działce budowlanej przeprowadza się zapewniając jego ciągłą sprawność techniczną oraz bezpieczeństwo użytkowników.

**§ 387.** Bieżąca konserwacja budynku mieszkalnego oraz związanych z nim instalacji i urządzeń obejmuje w szczególności:

- 1) usuwanie drobnych uszkodzeń, uzupełnianie ubytków, czyszczenie oraz malowanie powierzchni takich jak: ściany, podłogi i sufity;
- 2) uszczelnianie, spoinowanie elementów budynku, takich jak: pokrycia dachowe, tarasy, schody, podesty, pochylnie;

- 3) usuwanie ognisk korozji i złuszczeń, zabezpieczanie przed korozją i drobne naprawy lub wymiana metalowych elementów, takich jak: balustrady, poręcze, ogrodzenia, wyposażenia placów zabaw i miejsc rekreacyjnych;
- 4) powierzchniowe impregnowanie drewnianych elementów, takich jak: więźb dachowych, balustrad, ogrodzeń, wyposażenia placów zabaw i miejsc rekreacyjnych;
- 5) usuwanie skutków działania czynników atmosferycznych przez usuwanie zalegającego śniegu, liści i zanieczyszczeń z dojsć i dojazdów do budynku, usuwanie z dachów i tarasów zalegającego śniegu w przypadku wystąpienia zagrożenia dla użytkowników budynku lub przechodniów;
- 6) usuwanie zlodowaceń i sopli stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa użytkowników budynku i przechodniów;
- 7) oczyszczanie i udrażnianie systemów odprowadzających wodę opadową;
- 8) drobne naprawy, regulacje, czyszczenie, smarowanie, dokręcanie śrub lub nakrętek instalacji i urządzeń;
- 9) oczyszczanie urządzeń służących do wytwarzania prądu elektrycznego, takich jak panele fotowoltaiczne;
- 10) utrzymanie sprawności i zabezpieczanie urządzeń przed uszkodzeniem, takich jak klimatyzatory, przez czyszczenie i wymiana filtrów;
- 11) drobne naprawy lub wymiana elementów wykazujących objawy znacznego zużycia, takich jak: domofony, skrzynki na listy;
- 12) wymiana przepalonych żarówek, naprawa uszkodzonych gniazd elektrycznych;
- 13) naprawa lub wymiana oznakowania ewakuacyjnego;
- 14) utrzymanie sprawności elementów budynku, jego wyposażenia, urządzeń i instalacji niezbędnych do zapewnienia dostępności dla osób niepełnosprawnych;
- 15) dbanie o odpowiedni stan techniczny i higieniczny miejsc przeznaczonych na odpady stałe;
- 16) usuwanie lokalnych zapadlisk i uszkodzeń nawierzchni przynależnych do budynku.

## Rozdział 6

### **Kontrole okresowe budynku mieszkalnego**

**§ 388.** 1. Osoba przeprowadzająca kontrolę okresową budynku mieszkalnego przed jej rozpoczęciem zapoznaje się z protokołami z poprzednich kontroli, z protokołami odbioru robót remontowych wykonanych w budynku mieszkalnym w okresie od poprzedniej kontroli oraz

zgłoszeniami użytkowników lokali mieszkalnych dotyczącymi usterek, wad, uszkodzeń lub zniszczeń elementów budynku, oraz dokumentacją dotyczącą bieżącej konserwacji.

2. Przez dokumentację użytkownika budynku mieszkalnego, o której mowa w ust. 1, rozumie się książkę obiektu budowlanego wraz z załącznikami wymienionymi w art. 64 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, oraz:

- 1) dokumentację eksploatacyjną, w tym również metrykę instalacji piorunochronnej;
- 2) dokumentację powykonawczą robót budowlanych, remontów lub prac konserwacyjnych wraz z protokołami ich odbioru;
- 3) protokoły zdawczo-odbiorcze lokali;
- 4) protokoły pomiaru powierzchni użytkowej lokali.

**§ 389.** 1. Okresowej kontroli, o której mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, podlegają elementy budynku mieszkalnego, których uszkodzenia mogą powodować zagrożenie dla:

- 1) bezpieczeństwa ludzi i mienia;
- 2) środowiska;
- 3) konstrukcji budynku.

2. W toku okresowej kontroli, o której mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, szczegółowym sprawdzeniem obejmuje się stan techniczny:

- 1) zewnętrznych warstw przegród zewnętrznych w szczególności tynki, okładziny, warstwy docieplenia, elementów ścian zewnętrznych w szczególności attyki, filary, gzymsy, a także balustrad, loggii, tarasów i balkonów;
- 2) mocowań urządzeń do ścian i dachu budynku mieszkalnego;
- 3) elementów odwodnienia budynku mieszkalnego oraz obróbek blacharskich;
- 4) pokryć dachowych i kominów ponad dachem;
- 5) instalacji centralnego ogrzewania i instalacji wodociągowej ciepłej wody oraz zimnej wody;
- 6) elementów instalacji kanalizacyjnej;
- 7) przejść przyłączy instalacji przez ściany budynku mieszkalnego;
- 8) elementów instalacji elektrycznej, teletechnicznej i alarmowej, w częściach wspólnych, w zakresie uszkodzeń mechanicznych;
- 9) elementów budynku mieszkalnego mogących mieć wpływ na użytkowanie przez osoby ze szczególnymi potrzebami;
- 10) urządzeń kotwiczących i innych służących do ochrony przed upadkiem z wysokości.

**§ 390.** Zalecenia pokontrolne, o których mowa w art. 62a ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, realizuje się zgodnie z priorytetem ich ważności, zapewniając bezpieczeństwo użytkowników budynku mieszkalnego, w tym osób ze szczególnymi potrzebami.

## DZIAŁ XIII

### **Przepisy przejściowe i końcowe**

**§ 391.** Przepisów rozdziału 8 działu III, nie stosuje się do budynków, dla których przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia została wydana decyzja o pozwoleniu na budowę albo zostało dokonane zgłoszenie budowy, do którego organ administracji architektoniczno-budowlanej nie wniósł sprzeciwu, lub zostało wydane zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w art. 30 ust. 5aa ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane.

**§ 392.** 1. Dla zamierzenia budowlanego, wobec którego przed dniem wejścia w życie rozporządzenia:

- 1) został złożony wniosek o pozwolenie na budowę, wniosek o wydanie odrębnej decyzji o zatwierdzeniu projektu zagospodarowania działki lub terenu lub projektu architektoniczno-budowlanego, wniosek o zmianę pozwolenia na budowę,
- 2) została wydana decyzja o pozwoleniu na budowę lub odrębna decyzja o zatwierdzeniu projektu zagospodarowania działki lub terenu lub projektu architektoniczno-budowlanego,
- 3) zostało dokonane zgłoszenie budowy lub wykonywania innych robót budowlanych w przypadku, gdy nie jest wymagane uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę,
- 4) został złożony wniosek o legalizację, o którym mowa w Rozdziale 5b ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane lub postanowienie o wstrzymaniu budowy, o którym mowa w art 50 ust 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane;
- 5) została wydana decyzja o legalizacji, o której mowa w art. 49 ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, oraz decyzje, o których mowa w art. 51 ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane

– stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Dla zamierzenia budowlanego, o którym mowa w ust. 1, dopuszcza się stosowanie przepisów niniejszego rozporządzenia, w przypadku gdy inwestor złoży organowi prowadzącemu postępowanie wniosek o ich stosowanie.

**§ 393.** Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 20 września 2026 r.<sup>7)</sup>, z wyjątkiem:

- 1) § 356 ust. 2 i 4, które wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 2026 r.;
- 2) § 356 ust. 3, który wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 2029 r.

**MINISTER FINANSÓW  
I GOSPODARKI**

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,  
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Michał Frączkiewicz

Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego  
w Ministerstwie Rozwoju i Technologii

/podpisano elektronicznie/

---

<sup>7)</sup> Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225, z 2023 r. poz. 2442 oraz z 2024 r. poz. 726) oraz rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 sierpnia 1999 r. w sprawie warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych (Dz. U. poz. 836 oraz z 2009 r. poz. 1584), które zgodnie z art. 66 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1411 oraz 731) tracą moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.